

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ՖԱՄԻԼԵԱԿԱՐԱ.

12 004

217

ՄԷՔԹՈՒՊԼԱՐ

ՖԱՄԻԼԵԱԼԱՐ ԻԶԻՒՆ

ՊԻՐ ՏՕՍԹԸՆ ԹԷԷԼԻՏՖԷՐՏԷՍԻ

ԱՄԷՐԻԳԱՆ ՊՕՐՏ ԾԻՐՔԷԹԻ ԹԱՐԱՖԵՆՏԱՆ

ԹԱՊ ՈՒ ՆԷՇՐ ՕՂԸՆԸ

ԻՍԹԱՆՊՕԼ

ՄԱՔՊԱՍԻ ԱՐԱՄԵԱՆ

1875

160 62

145100-64
31909-64

ՇԱՐԳՏԱ ՊՈՒԼՇԵԱՆ
ՑԱՄԻԼԵԱՂԱՐԱ

Անդեր քի

էհաշինին զեմսնի վե էպեսի

Սա'ասեթինին էսասը սր,

Անդերեան

Պիրինեէ սախի' Թա'շիմարը ընդգաստէսէսիլլէ

Ճամիլեաշարը էսեան պաղլեսինեէֆի հաշէ

Թեբէի' էմմէյէ գասիր օլան

ԽԵԼԱՍՓԵԱՐ Ը ՎԱՀԻՏ

Թեվէլլիոս էյլեմիշ սիր,

Անդերէ

ՊՈՒ ԲԻԹԱՊ ԹԱԳՏԻՄ ՕԼՈՒՆՈՒՐ.

ՄՈՒԳԱՏՏԷՄԷ

Իզգէժոռ Տօմոյար.

Պէյնիմիզտէ օլան լաթիֆ տօթլըզ պօ-
զուլմայըպ՝ իլլա գուվլէթլէնիր, հէմտէ սէօզ-
լէրիմ ֆայտէլի օլուր իւմիտի իլէ, սիզլէրէ
պիր գաչ նասիհաթլար վէրմէյէ ճէսարէթ է-
տէյօրում :

Գօճա վէ զէվճէ հալինտէ պուլունտըզը-
նըզ մէվզիյէ նազարէն պիրիպիրինիզ իլէ էն
թաթլը ալազալարընըզ օլապիլիր, էկէրչի
հիւնահ սէպէպինտէն չօզլարը օլ մութլու-
լուգտան մահրում օլմուշլար իսէ տէ: Սիզին
աթա հալինտէ ըլթպէնիզ փատիշահ ըլթպէ-
սինտէն եիւճէ տիր: Սիզ պիր ֆամիլեանըն
պաշը սընըզ. վէ ֆամիլեա պիր փատիշահլըզ-
տան տահա զիյատէ միւհիմ տիր, զիրա փատի-
շահլըզլարըն թէմէլի տիր: Հէր պիր ինտանի
շիրքէթ ֆամիլեալար իւզէրինէ թէմէլլէնմիշ
տիր: Ատէմլէր ֆամիլեալար իչինտէ տօղուպ
թէրպիյէ օլուրլար, եա էյի եա քէօթիւ թա-
պիաթլարընը օրատա գազանըրլար. հէփ միլ-
լէթլէրին ահվալի ֆամիլեալարըն հալինէ մէ-
նութ արը: Վէ եալընըզ պու տէյիլ, իլլա ճան-

լարն էպէտի հալի տախի օնլարն էվլերինտէ ալտըզլարը թերպիյէտէն ասըլը տըր: Փամիլեա նէ պէօյիւք վէ միւհիմ պիր շէյ տիր, վէ իշթէ սիզ օնուն պաշը սընըզ: Նիշիւն փատիշահըդ թախթընա արգու էտէրսինիզ. էվինիզտէ օնտան աղիմի վար: Իմտի էյէր էվինիզի էյի իտարէ էթմէյի պիլմէզսէնիզ, օնու էօյրէնմէք չօգ էլլէմ տիր: Էվլերինի էյի իտարէ էտէմէյէնլէր օնու խարապ էտէրլէր: Փամիլեա կիպի պէօյիւք վէ միւհիմ պիր շէյին հէլազընա սէպէպ օլմագ նէ հիյպէթլի տիր: Կիւնէշ, այ վէ երլարզլարըն հէլաքը օլ տէրէճէ քէտէր վէրմէզ իտի: Էօյլէ իտէ, էյէր պու միւհիմ մատտէ հագգընտա ֆայտէլի պիր շէյ էօյրէնմէյէ ֆուրսաթընըզ վար իտէ, պիւթիւն եիւրէյինիզ իլէ էօյրէնմէյէ չալըշըն. պու պապտէ Ալլահա մէսուլլէթինիզ օլտըղընը էյի զիքը էտին:

Սիզ տէյիլ եալընըզ փատիշահ իլլա քեահինլէր տախի սինիզ, էվինիզ աղիզ պիր հէյքէլ տիր: Նէ գատար քիմսէլէր Ալլահըն պու հէյքէլինի Բեղիար էվինէ թահվիլ էթտիլէր. նէ գատար էվլէր նիզայա, միւսըիւֆլիյէ վէ հէր ճինս քէօթիւլիւք մէքեանը օլմուշլար տըր. Ալլահ քէնտի հէյքէլինտէն դօվուլմուշ օլարագ, օ՛ շէյթանա մահալ օլմուշ տըր: Ճէննէթ իշիւն

թերպիյէ օլաճագ վէ Ալլահըն մէլէքլէրի իլէ էպէտլէր էպէտինճէ սաքլն օլմագա հաղըրլանաճագ ատէմլէրին ճանլարընը հէլաքէ կէօթիւրէն աղըր աղըր կիւնահլարը քիմ սայապիլիւր:

Սէվիլիւլիւ տօսթլարըմ, պու պապտէ սիզլէրէ պիր գաշ մէքթուպ եաղմաղա պէնի թահրիք էտէն պու միւլհաղալար տըր. էյէր եաղտըզլարըմը մուհապպէթլէ գապուլ էթմէյէ հաղըր իտէնիզ, Ալլահ թարաֆընտան պանս վէրիլէնի մէքթուպլար իլէ սիզլէրէ իլհագ էթմէքտէ շազ օլուրում:

Պու շէյլէր իւզլերինէ ագըլըլըզ իլէ տիւշիւնէլիմ տէյիւ Բապպ պիլզէ եարտըմ էյլէսին: Էն ալա գանուն Ալլահըն քէլամը տըր, իմտի պու թէֆէքքիւրլէրտէ օլ ֆիթապը շէրիֆին նէ թալիմ էթտիլինի էօյրէնմէյէ զայրէթ էտէլիմ:

Պադի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՕՍԹԸՆԸԶ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

ԳՕՃԱՅԱ.

ԳՕՃԱ իլէ գարը պէյնինտէ օլան ալազա նիզամ իւզրէ օլմատըզը հալտէ, ֆամիլեանըն տախի նիզամը օլմասը միւմքինսիզ տիր. մէզըիւր ալազա հասըլ օլմագ իչիւն, էյի պիր գօճա՝ գարընըն ասըլ հալինի՝ եանի ֆամիլեատա ճնա մախսուս օլան մէվգիյի եախօա ըիւթպէյի, գարը տախի գօճասընա մախսուս օլան հալ վէ մէվգիյի թանըմասը էլըէմ տիր. իմտի, էյ գօճա, գարըն նէ՝ վէ Ալլահտան նիչիւն իհասան օլընտըզընը պիլմէն ի՛ճապ էտէր, վէ պունու պիլմէք փէք գօլայ կէօրիւնիւր իսէ տէ, գօճալարըն էքսէրիսի պունու ֆէհմ էթմէմէքտէ տիր: Պէն իսէ պուրատա էվվէլա՝ գարընըն միւրատ ը խիլգաթընըն խարիճընտէ պուլընան պազը խուսուսաթը զիքը էտէճէյիմ:

1. էրքէքլէրտէն չօղունուն էվլէնմէքտէն մերամլարը շէհվէթին արզուսունու իգնա էթմէքտէն իպարէթ իսէ տէ, գարընըն էրքէյէ իթա օլունմասը պու մագսէտէ մէպնի տէյիլ տիր: Պու մագուլէ էֆքերար գարըյը վէ գօ-

ճայը հայվանլար տէրէճէսինէտէք ալչադլան-
աըըըր :

2. Գարը դօճասընա վէ ճնուն խըսըմլարընա
խալայըդ օլմագ իչիւն տախի վէրիւմէմիշ տիր :
Կէօրիւնիւր քի էվլէնէնլէրտէն պազըլարըն
մէրամը մահզա՝ փիւլալարընը փիշիրէն, չա-
մաչըրլարընը եայգայան, էլալիսէլէրինի եամա-
լայան, էվի տիւզէտէն վէ սաիր պու միսիլլիւ
խըզմէթլէրի էտէն պիրիսինէ մալիգ օլմագ
աըր : Պու հալտէ պիր գարը էվլէնալիյնտէ
էքսէրիյէ գայնանասընըն վէ դօճասընըն սայիր
ադրապալարընըն էսիրի օլուր : Օնլար՝ կէլլն
խալայըդ կիպի օլուպ խըզմէթլէրինի էթսին
տէյու ճնուն կէլմէսինի իսթէրլէր իսէ տէ, պու
էֆքեար պէօյիւք պիր նահազգըդ աըր, վէ
Քիթապ ը շէրիֆ պէօյլէ պիր շէյ էմր էթմէտիք-
տէն մատա, պունա միւսատէ տախի էթմէզ :

3. Գարը՝ դօճասընըն գէնկինլիք վէ շան ու
շէօհրէթինէ միւճիպ օլմագ մէրամը իւզրէ
տախի վէրիւմէմիշ տիր : Չօգլար փարա աչըգ-
ըսը օլարըլարընտան գէնկին գարը ալմագ
իսթէրլէր : Պազըլար տախի ալտըզլարը գա-
րըտան թիճարէթ մէմուլ էտէրէք, պագար-
լար քի գարը տինճ վէ գուվիլէթլի, եախօս
պիր հիւնէր եա մարիֆէթ սահիպի օլուպ,
չալըշարագ փարա գազանապիւլին : Պիր թա-

գըմ ատէմ տախի ալաճայը գարընըն քիպար
վէ միւթէպէր ֆամիլեատան օլմասընը իսթէր :
Լաքին պու մագուլէ էֆքեարա պինսէն էվ-
լէնիպ գարը ալմագ՝ ալա ինսանա եագըշմագ,
հէմ տախի ինա Ալլահ մէքրուհ վէ ճնա հա-
գարէթ սայըըր :

Շիմաի գարը նէ իտիյի վէ ճնուն խիլգա-
թընտան միւրատ նէ օլարըլինէ կէլէրէք, մագ-
սէտ ի ալիսինի իգահ էտէլիմ :

1. Էյ դօճա, գարըն պաչըճա սէնին շէրի-
քին տիր : Ալլահ Թաալա՝ «Ատէմէ եալընըզ օլ-
մագ էյի տէյիւ տիր» տէտի (Թէվէլ. Բ. 18) :
Եարատան ինսանը էօյլէ խալգ էթմիշ տիր քի՝
կէրէք էրքէք՝ կէրէք գարը եալընըզ հալտէ
էքսիք տիր : Ալէստէվիյէ՝ կէրէք ախագ կէրէք
սաատէթ խուսուտունտա էրքէյին պէքեար
հալի էվլի հալինտէն էտնա աըր : Հագգ
Թաալա պունլարըն իքիսինին տէ թէղէվլիւճ
իլէ պիր օլմասընը միւրատ էթմիշ տիր : Էյի
պիր գարըյա նախ օլտըղըն հալտէ, տիւն-
եատա էն ալա շէրիգէ մալիք օլմուշ օլուրսըն :
Գարընըն էհէմմիյէթի օ տէրէճէ տիր քի, Ալ-
լահ քէլամը մուգատտտէսինտէ «Ատէմ փէտէ-
րինի վէ վալիտէսինի թէրք էտիպ՝ գէվճէսինէ
եափըշա» տէյիւ մէշհուր ֆէթվայը պույուրմուշ
աըր : Իմաի, գարըյը էրքէքտէն էտնա թու-

Թուպ, Օնու խալայրդ կիպի գուլանմագ իս-
թէյէն միլլէթլէրին էֆքեարը՝ քէլամը իլահի-
յէյէ նէ գատար գարչը տըր: Ալլահ թաալա իսէ՝
գօճա հագգընտա գարըյը պապատան վէ անա-
տան միլթէպէր թուլթույօր: Լաքին Քիթապը
չէրիֆին գարըյա թախսիս էյլէտիյի իւքսէք
մէվգիյի ազ քիմսէլէր ֆէհմ էթմէքտէ տիր:

2. Գարըն սէնին մուալլինին տիր: Օ անճագ
էվինին խըզմէթլէրինի էթմէք իչիւն սանա
մուալլին տիր՝ տէմէք տէյիլ տիր, իլլա սէնին
իչլէրինի թէրթիպ էթմէք վէ խանէնի նիզամը
վէ շէն վէ մէսուտ գըլմագ իւզրէ սանա մուա-
լլին վէրիլմիշ տիր: Օ պախուսուտ տինճէ տախի
սէնին մուալլինին տիր: Նէ մութլու տինտար
վէ Ալլահտան գօրգան գարըսը օլանա: Էօյլէ
պիր գարը, ինայէթ ի իլահիյէտէն սօնկրա,
գօճանըն տիյանէթքեար պիր էօմիւր կէչիր-
մէսինէ էն միւնասիպ վասիթա տըր:

Շիմտի գօճայա գարըսը իլէ նասըլ տաւրան-
մագ ֆարզ օլտուղունու կէօսթէրմէմիզ իճապ
էտէր: Սէն, էյ տօսթում, քէնտիլէրինի ագիլ
վէ ալիմ իթիպար էտէրէք, «Քիմսէտէն պիր շէյ
էօյրէնմէյէ միւհթամ տէյիլիզ» խիւլեասընտա
պուլունանլարըն սայըսընտա տէյիլին՝ տէյիւ
մէմուլ էտէրիմ: Պազը քիմսէլէրէ պու պապ-
տէ նասիհաթ վէրիլտիյի հալտէ, տէր ագապ՝

«Սիզ գարըյա թաիարսընը» ճէվապընը վէ-
րիպ, հիչլագըրտը տինկլէմէզլէր: Պէն սիզտէն
անճագ շունու իսթէրիմ քի տիգգաթընըզը
Քիթապը շէրիֆէ չէվիրիպ, Օնուն նասիհաթը-
նը տինկլէյէսինիզ: Պաշգալարըն նասիհաթընա
գուլագ ասմայըպ տա, սալթ օլ Քիթապը ի-
լահինին վէրտիյի նասիհաթ իւզրէ հարէքէթ
էթսէնիզ, զիյառէսիյլէ մէմնուն օլուրում:

Հէր նէ տէսէք, հէր նէ գատար ալա գա-
նուն գօսագ, քեաֆֆէսի տէ Քիթապը շէրիֆ-
տէ մէվճուտ պուլունուր: Ալլահըն թալէպ
էթտիյի մահզա շու տուր, «Գարընը սէվէսին»
լաքին պաշգա մախլուգու սէվտիյին կիպի տէ-
յիլ, անճագ զէվճէյէ մախսուս օլան պիր մու-
հապպէթ իլէ սէվէսին, զիրա օ սէնին քէմի-
յինտէն քէմիք, վէ թէնինտէն թէն տիր. Բէ-
սուլ տախի՝ «Գօճալար քէնտի զէվճէլէրինի
քէնտի ճէսէտլէրի կիպի սէվմէյէ պօրճու
տուրլար» տէյիլ թէնպիհ էտէր. (Եփես. Ե. 28):

Բէսուլուն մէզըիւր քէլամընտա կէօրիւնէն
պիր թէչպիհտէն պու մուհապպէթին նէ կէօ-
նա պիր մուհապպէթ օլտուղու փէք ալա անկ-
լաշըլըր: Բէսուլ տէր քի գօճա զէվճէսինի
էօյլէ սէվմէլի, «Նիճէ քի Քրիստոս տախի քի-
լիսայը սէվտի, վէ Օնուն ուղրունա քէնտիսինի
թէսլիմ էթտի»: Պէլի, քէնտինի զէվճէնին

ուղրունա ֆիտա էտէճէք տէրէճէտէ օնու սէվմէլիսին : Պաղըլար մէգըիւր ֆասլըն իւք գըսմընը՝ եանի Եփեսո. Ե. 22—33, գարընըն գօճասընա պօրճլու օլտուղու իթաաթա տայիր օլան գըսմը զիքը էտիպ, գարըսընը սէվմէք իւղրէ գօճայա վէրիլէն թէնպիհին պուլունտուղու պէօյիւք գըսմտան սարֆընազար էտէրիլէր : Հէր նէ սէօյլէսէն՝ գուլագլարընա կիրմէզ, անճագ քէնտի իտտաալարընը սիւրիւպ, «Գարը իթաաթ էթմէլի, գարը իթաաթ էթմէլի» տէմէքտէն պաչգա՝ շէյ պիւմէզլէր : Պու մագուլէ քիմսէլէր, «Նիճէ քի Գրիստոս քիլիսայը սէվտի» սէօզիւն մանասը նէ իտլիինի էօյրէնսինլէր : Պունլար՝ Բէսուլուն պուլուրտուղու կիպի պիր թէքմիլ մուհապպէթէ մալիք օլուրլարսա, արթըգ պաչգա նասիհաթմա միւհթամ օլմազլար :

Վագաա գարը գօճասընա միւթի օլմազա պօրճլու տուր, վէ պիր ազ սօնկրա գարըյա խիթապ էթտիյիմտէ, օնա պու նասիհաթը վէրէճէյիմ. լաքին միւթի օլմագ գարընըն պօրճու օլտուղու միսիլիւ, օնու սէվմէք տէ սէնին պօրճուն տուր : Չօգլար գարըլարընը միւթի էթմէյէ զիյատէսիյէ մէշղուլ օլտուղլարընտան, օնլարը սէվմէքլիյի պիւթիւն պիւթիւնէ ունուտուրլար : Սլէսսէվիէ քէնտի պօրճլարը-

մըղը իճրա էթմէքտէն զիյատէ՝ պաչգալարա պօրճլարընը էտա էթտիրմէյէ եօրուլուրուղ :

Պաչգա շէյլէր միսիլիւ պունու տախի անճագ Սլլահըն քէլամընըն ըջղը իլէ ֆէհմ էտէպիլիլիլի : Պու մէսէլէյի ախէր թարզ իլէ տէյիլ անճագ առէթլէրի վէ պաթըլ էֆքեարլարը պէր թարաֆ էտիպ, քէլամը իլահինին թէնպիհաթը իլէ հալլ էտէպիլիլիլի : Պէօյլէ օլսա իտի, պու մէմլէքթիլն պու պապտէ պաղը առէթլէրի չօգ թէպտիլ օլունուպ, թէրագիլ էթմէք խուսուսունտա հէնուղ չօգ իհթիյամ օլտուղունու հէր քէս անկլար իտի՝ տէյու՝ զանն էտէրիմ : Շարգ միլլէթլէրի պուլիքի այաղա՝ եանի զէվճ իլէ զէվճէյէ, քեամիլէն մալիք օլմատըգճա, կիտիշլէրի թօփալ օլուպ, թօփալ տախի գալաճագլարը աշիքեարտըր :

Շիմտի գարընա օլան մուհապպէթիւնի նէ վէճհլէ կէօսթէրմէք ճայիզ իտլիլինին պէյանընա կէլէլիմ : Պու պապտէ տէյէճէյիմ շունտան իպարէթ տիր :

Էվվէլա օնա՝ քէնտի ասըլ հալլինէ միւթապըգ իզգէթ կէօսթէրմէլիսին : Գարըն՝ սէն օնա հայվան տէյիլ իթիպար էտէյօրսուն, եախօտ օնու խալայըգ մագամընտա թութմուշտուն տէյիլ զանն էթմէսին : Պէօյլէ օլտուղու

հալածե՛ սէնինընէ իհիծիմալ տըր պու էֆքեա-
 րընա կէօրէ մուամէլէ էտէճէք, եանի «Գօ-
 ճամ պէնի առէմ եէրինէ գօմատըղը իչիւն»,
 ընունլա նէ թարղ մուամէլէ էթմէք ֆարղ
 օլտուղունու տիւշիւնմէյէ պանա հիչ հաճէթ
 եօգ տուր» տէյէճէք տիր: Քրիսթիյան օլմայան
 գարըլարըն նէ էֆքեարտա իտիյի վէ նէ սէօյ-
 լէտիյինի պիլիբիզ: Օնլարտան պիլինէ՛ զիյա-
 տէ մայիւմաթ քէսպ էտիպ, թէգատտիւմ էթ-
 մէյէ վէ տահա ալա պիլ հալէ նայիլ օլմաղա
 ճահա էթսին՝ տէյու նասիհաթ էթտիյինտէ,
 «Օլամաղ, պիղ հայվան ըղ, նէ եափալըմ» ճէ-
 վապը վէրէճէքլէրի տէրքեար տըր: Օնլար
 քէնտիլէրինէ առէմ տէյիւ իթիպար օլունմա-
 յաճաղընը պիլէրէք, հալլէրինի իսլահ էթմէ-
 յէ ղայրէթ էթմէղլէր. վէ վագաա ղայրէթ
 տէ էթսէլէր՝ քեար էթմէղ . զիրա էրքէքլէր
 ինտինտէ էանա տէրէճէտէ թութուլարագ,
 թէգատտիւմ էթմէյէ միւսաատէլէրի եօգ
 տուր :

Կէօրիւրիզ քի հէր միլլէթտէ գարըլարըն
 հալի քէնտիլէրէ վէրիլէն իթիպարա կէօրէ տիր:
 Գարընըն թապիի գըլաղուղու գօճասը օլուպ,
 ընուն մէրամը օլտուղու հալտէ վէ միւրատ
 էթտիյի գատար գարը թէրազգի էտէպիլիւր:
 Գօճալար գարըլարընա մուավէնէթ էթմէտիք-

լէրի հալտէ, ընլար էրքէյին հիւքիւմէթի ալ-
 թընտա օլարագ, եախօտ էրքէյէ պաղը պու-
 լունտուգլարընտան, քէնտի սէֆիլ հալլէրին-
 տէ պագի գալըրլար: Ամէրիգատա վէ էվրօ-
 փատա գարըլար իլմ էօյրէնիպ՝ պագէն քի-
 թապ տախի թէէլիֆ էտէրլէր, վէ ընլարըն
 թէէլիֆ էթտիքլէրի քիթապլարը պիլնէրճէ
 պին քիմսէլէր օգույուպ պէյէնիլլէր: Շարգ
 գարըլարը իսէ, գատըն գըսմը նասըլ քիթապ
 թէէլիֆ վէ նէչը էտէպիլիւր՝ տէյիւ թաաճիւպ,
 պագէն տախի թայիպ էտէրլէր :

Պու խուսուստա ուղուն միւպահէտէ իգ-
 թիղա էթմէղ տէյիւ ղանն էտէրիմ, անճագ
 շունու անկլաթմագ իսթէրիմ քի՛ գարըլար,
 պախուսուս քրիսթիյան գարըլար, գօճալարը-
 նըն ինտինտէ միւթէպէր, ընլարըն ըիայէթ
 վէ մուհապէթիւնէ շայան պուլունտուգլարը-
 նը կէօրտիւքլէրինտէ, քէնտիլէրինի օլ ըաղ-
 պէթէ լայրգ կէօսթէրմէյէ ղայրէթ էտէճէք-
 լէր տիր: Հէր գարը պէօյլէ միւթէպէր սա-
 յըլմագըղըն գըյմէթիւնի պիլիւր: Գարըն սէնին
 ինտինտէ ալա վէ միւթէպէր օլտուղունա պիլը
 քէրրէ գանարսա, արթըգ օլ մէվղիի ղայպ
 էթմէմէյէ փէք չօգ չալըշաճագ: Օնուն էօյլէ
 պիլ ախլագը վար տըր քի, սէն ընա ըիայէթ
 էտէրսէն, ճէսարէթ քէսպ էտիպ, ղայրէթտէ

199-69-1001541

գուսուր էթմէզ. լաքին պիլ աքս սէնտէն խօրլանարզը հալտէ տէ մէյուս օլարագ կէվ- շէր: Պու մէմլէքէթտէ ալէսսէվիյէ իւմիւմի- նին էֆքեարը պունա մուխալիֆ օլտուզունու պիլիլիմ. պուրատա գարըյա իթիպար օլու- նուրաս, եիւզ ալըպ պաշտան չըգար տէյիւ զանն օլունուր իսէ տէ, պու էֆքեար Ալլահըն իլսինէ մուղայիը վէ քիւլլիյէն եանկըլ պիը ինսան զիւիւմի տիր: Գարըյը խալլէ Էտիպ սա- նա վէրէն, սէնին էն աղիզ րէֆիդին վէ շէրի- գին կիպի օնա րիայէթ վէ իթիպար Էտէսին տէյիւ սանա թէնպիհ Էտէր, նասըլ քի մու- գատտէմա Գիթապը շէրիֆտէն կէօսթէրտիմ: (Թէվէլ. Բ. 24. վէ էֆէս. Ե. 28:) Պիլմիշ օլ քի պաշգա եօլ թութարսան, միւէսսէր օլա- մազսըն: Վայ օ առէմլէրէ քի քէնտիլէրինի Ալլահտան ալիմ զանն Էտէրէք, «Օնուն թէն- պիհ էթտիյի կիպի Էտէրսէք, շէօյլէ օլուր, պէօյլէ օլուր, էյի օլմազ» տէյէրէք պիը թա- գըմ պիհուտէ Էօզիւրլէր կէօսթէրիլէր: Պու թարզ ամէլ վէ հարէքէթ էթմէնին նէթիճէսի իշթէ Թուրքիատա աշիքեար կէօրլանիւյօր: Պուրատա գարըլար նէրէտէ վէ նէ հալտէ պուլունույօրլար: Շայէտ, (Գարըլարըմըլ թէր- պիյէ օլսունլար քի րիայէթ վէ իթիպարա շա- յէսթէ օլսունլար, օլ վագըթ պիզ տէ օնլարա

վաճիպ օլան իզզէթի Էտէրիզ» տէրսինիզ: խայըր, պու օլմազ, վէ հիշ օլաճագ պիը շէյ տէյիլ տիր, սիզ օնլարա Էլան վաճիպ օլան րիայէթի վէրինիզ: Էկէր սէն, էյ գօճա, փա- տիչան իսէն, գարըն տախի սուլթան տըր, թաճ սէնին էլինտէ օլարագ, օնու գարընըն պաշընա գօմագ սանա տիւշէր: Օնա՝ «Էօյրէն, էյի օլ, էյի հարաքէթ կէօսթէր, օլ վագըթ սուլթանըմ օլուրսուն» տէմէ, օ զաթէն էօյլէ տիր, թաճը օնուն պաշընա գօ, օլ տէմ պիը սուլթան կիպի հարէքէթ Էտէճէք տիր, ար- թըզ մահճուպ, գօրգագ վէ սէֆիլ պիը մախ- լուգ օլմայըպ, հաշմէթ վէ սալթանաթը կի- յինէրէք, վէ վագարընը տախի հըֆզ էթմէրլէ սանա միւնասիպ վէ մագպուլ պիը րէֆիդէ օլաճագ տըր:

Պագի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՕՄԹՈՒՆՈՒՉ

ԻՔԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Գօճայա.

Գարը քէնտի թապիի հալինէ միւթապըզ իզզէթ վէ իթիպարտա թուլթուլմագսա, լայը- գը իլէ տալրանմազ օլտուղունտան, օնա ըի- այէթ վէ մուհապպէթ կէօսթէրմէք լազըմ տըր՝ տէտիք, Շիմտի իքինճի ետրտէ տէրիմ.քի, հէր վէճհ իլէ սէնին օնա տէրտտաշ օլտուղու- նու կէօսթէր, օնուէն եիւքիւնիւ խաֆիֆլէթ- մէյէ չալըշմալը սըն: Գարընըն եիւքիւնիւ նէ գատար խաֆիֆլէթսէն, եինէ աղըր տըր: Գա- րընըն գօճասընա նամալիւմ՝ մատտի վէ մա- նէվի աղըրլարը վար տըր: Չօճուգլար հասթա օլտուգլարը հալտէ կէճէ կիւնտիւզ օնլարը գայըրան օ տուր, վէլ հասըլ իֆրաթ չալըշ- մագտան վիւճուտի զաիֆլէնիւր. օնլարըն պի- ըիսի էօլիւրսէ՝ այլար, պազէն սէնէլէր իլէ տէրտ վէ գասալէթէ կիրիֆթար օլան եինէ անանըն եիւրէյի տիր: Գարը էրքէքսէն չօգ ֆէրգլի օլուպ, օնուէն թապիաթ վէ միզաճը նազիք օլտուղունտան, էրքէյէ էթտիյին մուա- մէլէյի գարըյա էթմէմէլիսին, էրքէյէ էթտի-

յին լագըրտըյը գարըյա սէօյլէմէմէլիսին: Տէ միր վուրուշա տայանըր, լաքին ճամ անիտէ գըրըլըր: Իրի չամ աղաճլարը շէտիտ ըիւզ- կեարա գարըր գօյապիլիւր, լաքին ասմա թէզ գըրըլըր: Էրքէք իլէ գարընըն պէյնինտէ օլան ֆէրգ տէ այնի պուճուէն կիպի տիր: Ալլահ հինսան գըսմընա պիրիպիլէրինէ հէմտէրտ օլ- սուէնլար տէյիւ թէնպիհ էտէր: Ճիւմլէ ան- պապ վէ ազրանըմըզա տէրտտաշ օլմագ ֆա- ըիզէի զիմմէթիմիլ իսէ, էն եագըն վէ էն սատըգ տօսթուճուզուն տէրտինէ հիսսէտար օլմագա տահա զիյատէ պօրճուլ տէյի՛լմիյիզ: Քրիստոսուն քիլիսէյէ օլան մուհապպէթի կի- պի, Րէսուլուն (էֆէս. Ե. 2Ճ.) թէնպիհ էթ- տիյի միսիլիւ, գարընա մուհապպէթին վար իսէ, ասլա սըզլէթ տույմայարագ օնուէն եիւ- քիւնէ ճան ու տիլտէն թէհամմիւլ էտիպ, օ- նու աճըտըղընը ֆիիլէն կէօսթէրմէյէ իհմալ էթմէ: Պրագմա քի օ հատտէն զիյատէ եօ- ըուլտուն: Պիր ազ զիյատէ եօրուլմագտան սա- նա զարար օլմագ, լաքին օնա վէ չօճուգլա- ընա չօգ զարար օլուր, պազէն էօլիւմ տախի խասպէթ էտէր, հէլէ պիւթիւն էօմրիւնտէ գատիմի պիր իլլէթէ ուզրամասը տէրքեար տըր: Չօգլար պուճու պիլմէզ, պիլիլէրսէ տէ գայտ էթմէզլէր, լաքին պու մագուլէլէր ա-

յալ վէ հվլատլէրինին խարապիյէթիւտէն տօ-
լայը Ալլահա ճէվապ վէրէճէքլէր: Եու վասֆ
հատճէյիմիզ սէյրան հվլէրտէ չօդ քէրրէ վա-
գի օլուր: Գօճա տիւքքեանընտա թէսպիհի
իլէ օյնայարագ վէ թիւթիւն իչէրէք պիւթիւն
կիւնիւ ըհաթ կէչիւրտիքտէն սօնկրա, ախ-
շամա հվինէ կէլիւր. գարըսը իսէ շաֆագ-
տան գալգըպ կիւնէչ պաթանատէք եէմէք
վիչիւրէրէք, շամաչըր եայգայարագ, չօճուգ-
լարը գայըրարագ, այագ իւսթիւնտէ չա-
լըչըպ եօրուլուր: Գօճասը հվէ կէլտիյին-
տէ հէման սօյունուպ սէտիրէ եան կէլիւր,
վէ գարընըն հալինի ասլա տիւչիւնմէյէրէք,
«Թէգ սու կէթիւր» տէյիւ պաղըրարագ էմր
էտէր. պատէհու էյրի էյրի վէ թէրս չէհրէ
իլէ, «եէմէք նիչիւն հաղըր տէյիւ տիր» տէր.
եախօտ «ֆիլան քէյֆիյէթ իչիւն սանա թէն-
պիհ էթմէտիմ մի, նիչիւն իճրա էթմէմիչ սին.
պիր շէյի պլին քէրրէ սէօյլէմէլի մի» տէյէրէք,
վէ տահա տիւրլիւ սէօղլէր իլէ գարըսընը
խալայըգ կիպի թէքտիր էտէր: Գարը եէմէյի
եախօտ սօֆրայը թէտարիք էթմէտէ իքէն,
պէչ տագիգէ չօճուգլարը ալըպ օթուրմագ.
կէճէլէյին չօճուգլարըն պիրի ափանսըզըն
քէյֆիինի պօղսա եախօտ աղլատա, իլաճ վէր-
մէք եախօտ չօճուգլուն մէրամը նէ իսէ իճրա

էթմէք իչիւն, հէր հալտէ անասը ույգուսու-
նու թէրք էտիպ գալգմալը, պաղէն վագի օ-
լուր քի՛ գօճա գարըսընը աճըյաճագ եէրտէ,
«Նէ աղլայան վէ եարամագ չօճուգլարըն վար
ալըր» տէյէրէք օնա սիթէմ էտէր, պէլքի տէ
սէօյիւպ սայար:

էյ գօճալար, հիչ տիւչիւնմէյօրմուսունուզ,
պիլմէյօրմուսունուզ քի Ալլահ պիր կիւն սիզի
քէնտի տիվան ը իլահիսի հուգուրունա ճէլպ
էտիպ, գարըլարընըզըն տիւչար օլտուղու է-
ղիյէթ վէ կէօղ եաչլարընը, պէլքի օնլարըն
գանընը տախի սիզտէն սիւալ էտէճէք: Ալ-
լահ Թաալա՛ գարընը «Քէնտի թէնին կիպի
սէվէսին» տէյիւ էմր էտէյօր: Սէն օնուն տիւ-
չար օլտուղու միհնէթ վէ մէչագգաթը զիքր
էտիպ, սէնին էվէ տէօնմէն օնա զիյատէ զահ-
մէթ վէ գասալէթ սէպէպի օլմագտան իսէ,
ըհաթթըգ վէ շաղըգ սէպէպի օլտուն՝ տէյիւ
ղայրէթ էթմէլիսին: Գօճա քէնտի գուվլէ ի
պաղուսունու գարըսընա մուսալէնէթ իչիւն
գուլլանըպ՝ օնուն զայլէսինի քէնտի զայլէսի
կիպի իթիպար էյլէտիյինի տախմա կէօսթէր-
մէք՝ վագաա փէք կիւզէլ վէ միւնասիպ տիր:
Պէօլլէ գօճա՛ քէնտի քիլիսէսինին հէփ միհ-
նէթլէրինէ հիսսէտար պուլունան՝ Քրիստոսա
պէնկզէր տիր:

Գօճա գարընըն ղայլէսինի քէնտի ղայլէսի կիսլի իթիպար էթմէլի տիր՝ տէմէքլէ, գարը- յա միւթաալլիգ օլան իշլէրի գօճա կէօրմէլի տիր՝ տէմէք իսթէմէյիգ: Մէրամ պու տէյիլ քի՝ գօճա էքմէք եօղուրսուն, եախօտ չամա- շըր եայդասըն, եախօտ չօրպա փիշիրսին: Պէօյլէ էտէն էրքէք թամ իտրագ սահիպի տէյիլ տիր, չիւնքի քէնտի իշինի պրաղըպ գա- րընըն իշինէ միւտախէլէ էթմէք համագաթ աըր: Էրքէյէ վէ գարըյա բաճի օլան իշլէր պիրիպիրինտէն ֆարգըլ օլուպ, պուենլարը եէքտիկէրի իլէ գարըշարմագ քեար ի ագըլ տէյիլ տիր: Էրքէք գըսմընա գատըն թայֆէ- սինին մէշղուլիյէթինէ գարըյմագ եագըյմագ, հաթթա, պիլա սէպէպ օլտուղու հալտէ՝ ա- յըպ տըր տէյէպիլիլիլիլ: Լաքին գօճա քէնտինէ վէ գարըսընա միւթաալլիգ օլան իշլէրի գարըշ- արմագսըղըն, ծնա եարտըմ էտէպիլիլ:

Գօճա գարըսընըն բահաթը իշիւն էվինի տէ միւնասիպ պիր սուրէթտէ թէրթիպ էտէպի- լիլ: Պաղը քիմսէլէր պու պապտէ պիգայտ օլտուգլարընտան՝ գարըլարը եքսէրի վագըթ նաֆիլէ գահմէթ չէքէրլէր: Շու մէպտէյէ ի- թիպար էթմէք տայմա էյի տիր. եանի եվի Իշա եա իեթիեղ եթիեթե՝ երէյն բահաթընա՛ն շէյաթ գարընըն էթիեթահաթընա գահմէթ կերէ րեթ, զիրա գարընըն

իշի տայիմա էվտէ տիր, էրքէք իսէ՝ փէք նա- տիր էվտէ պուլոււնուր: Պաղը էվլէր գաստէն գարըյը եօրմագ մագսէտի իլէ եափըլմը կի- պի կէօրիւնիւր. տայմա եօգարը աշաղա գօշմալը, պիրիպիրինէ եագըն օլմասը ճայիղ օլան շէյլէր՝ պիլաքս եէքտիկէրինտէն ուղագ պուլոււնուր: Խիւլասա ի քէլամ՝ միւնասիպ թէրթիպաթըն՝ իշլէրին սուհուլէթլէ իճրա օլունմասընա փէք չօգ ֆայտէսի վար:

Շու տախի զիքր օլունմալը տըր քի, գօճա՝ հալի վագթի ույկուն օլուպ՝ էվտէ խըղմէթ չօգ օլտուղունու կէօրտիլիւ հալտէ, պիր եարտըմճը եա պիր խըղմէթ քեար թութմաղա պօրճու տուր: Ատէմ վար քի վարիլէթի տիւղ- կիւն օլուպ՝ թիճարէթի տէ սըրասընտա օլա- բագ, խասիսլիյինտէն նաշի խըղմէթճի թու- թուպ երլտա պիր գաշ եիւղ զուրուշ զիյատէ սարֆի էթմէքտէն իսէ՝ գարըսընըն էօլէսիլէ չալըյմասընը քէնտինէ քեար սայար: Պու իսէ վարա ուղրունա գարըյը գուրպան էթմէք տիր, վէ Հագգ թաալա պու մագուլէ քիմսէ- լէրէ՝ թամաքեարլարա վէրէճէյի ճէզայը վէ- րէճէք տիր:

Լաքին գօճա ֆագիր տէ օլսա, եինէ գարը- սընըն գահմէթինի խաֆիֆլէտէպիլիլ: Գա- րըյա եարտըմ էթմէք իշիւն օտուն գըրմագ

այլապէս տէրիւ, աղբը պիր գապ գալտըրմագ
այլապէս տէրիւ. վէլ հասըլ հէր նէ խոստուստա
վէ հէր նէ վէճհիլէ օլուրսա օլսուն, պիր գօճա
գարըսընա մուսվէնէթ էտէրսէ, եօլսուզ պիր
իշ էթմիշ օլմագ: Պիլ աքս, էրքէյին գուվիւ-
թի գարընըն ճիւրմիւնիւն իքի գաթը օլուպ,
էմէյի իսէ գարընընքինին եարըսը օլտուզու
հալտէ՝ էվին քեաֆիէ ի ումուրունու, մէսէլա՝
չօճուգլարը սլագմագ, ինէք վար իսէ՝ ինէյի
սաղմագ, պաղչէյի թիմար էթմէք, խիւլասաի
քէլամ էվին հէր զայլէսինի գարըյա պրագ-
մագ ապէս տիր: էրքէյին իշի տայմա գօլայ
տըր՝ տէմէք իսթէմէմ. պիլիւրիմ քի տէմիրճի
ախշամա տէկին չէքիճ սալլայարագ եօրուլուր,
վէ տիւլկէր կիւնէշ պաթարըր վագըթ սէվի-
նիր, չիւնքի անճագ օ վագըթ քէսէր իլէ տէս-
թէրէյի էլտէն պրագապիլիւր. քէղալիք հա-
մամճը, տուվարճը, թաշճը վէ սայիր իշճի վէ
րէնչպէր մագուլէսի քիմսէլէր սապահտան
ախշամատաք չալըչըպ եօրուլարագ, ախշամ
օլտուզու հալտէ պիր աղ ըահաթ էթմէյէ
միւհիթամ պուլունուրլար. լարին հէփ պու
էսնաֆ գարըլարընըն ճիւմիլէսի տէ ալէսսէվիէ
չալըչմանըն սըգլէթինի գօճալարընտան զիյա-
տէ տույարլար, չիւնքի պունլարըն գուվիւթի
աղ վէ տաղտաղասը չօք տուր: Եօրկուն օլա-

րագ ախշամ էվինէ կէլէն էրքէք գարըսընտան
խըզմէթ թալէպ էթմէյէ հագըր օլմատըգտան
մատէ, քէնաիւնէ կէօրէ պիր խըզմէթ պուլուն-
տուզու հալտէ, գարըսընա եարտըմ էթմէյէ
պիլէ պօրճուլ տուր: Պարղ էաէլիմ քի սէն
կիւնտէ օն սաաթ չալըչըյօրսուն, իհիթիմալ
տըր սէնին գարըն օն իքի, օն տէօրթ սաաթ
տիւզիլէ խըզմէթլէ մէշըուլ օլույօր :

Գարըյա եարտըմ էաիլէճէք հէր պիր Ֆուր-
սաթը վէ միւնասիպէթի պուրատա պէյան է-
տէմէյիզ. հագիզի մուհապպէթ պունլարը
փէք գօլայ պուլապիլիւր: Պու խոստուստա զիքը
օլունան էօրնէքլէր քեաֆի տիր՝ տէյիւ զանն
էտէրիզ: Պէն պիւթիւն եօլու տէյիւ, անճագ
իպթիտասընը վէ իլք ատըմլարընը կէօսթէ-
րէպիլիւրիմ :

Լաքին գարընըն հալինէ աճըյըպ՝ օնա եար-
տըմ էթմէքտէն տահա զիյատէ մուհիմիմ շէյ-
լէր վար: Սէն գարընըն եէվմի զահմէթինի
խաֆիֆլէթմէնտէ փէք կիւզէլ հարէքէթ էթ-
միշ օլուրսուն, ֆոգաթ օնուն ագուլ ֆիքրինէ
տէ գուվիւթ վէ մէթանէթ վէրմէյէ չալըչսան,
տահա ալա, տահա մագպուլ պիր իշ էթմիշ
օլուրսուն :

Սէն, էյ գօճա, գարընտան զիյատէ թէր-
պիլէլի վէ ալիմ իսէն, շիւպհէսիզ մալիք օլ-

տուղուն տիրայէթէ ընու տախի իլհագ էթմէ-
լիսին: Պու պապտէ ընա էտէճէյին եարտըմ,
հէր հալտէ սալթ ընա տէյիլ՝ սանա տախի
մէնֆաաթլը տըր, չիւնքի պու վէճհլէ պիրի-
պիրինիղէ տահա ույիուն օլուպ, արգատաշ-
լըղընըղ տահա խօշ վէ ֆախտէլի օլուր:

Գարընա ճէհալէթի իչիւն սիթէմ էթմէ,
պիլ ագս ճէհալէթտէն գուրթուլմասը իչիւն
օնա եարտըմ էյլէ: Պագըր գօճալար միւսաֆիր
էօնիւնտէ պիլէ գարըլարընըն ճէհալէթինի
օնլարըն եիւղիւնէ վուրուրլար. պէօյլէ պիր
հարէքէթ ֆայտէլի օլտուղու քլմ կէօրմիւշ
տիր: Սէն, եա զէվճ, ճահիլ զէվճէն իլէ թէ-
համմիւլ իլէ տալրանըպ, օնուն թալիմ վէ
թէրպիյէսինէ սայ էթմէլիսին: Շայէա, գա-
րըմ ալըմսըղ տըր, ֆիքրի գալըն տըր, վէլ հա-
սըլ գապաճա սէօյլէյէլիմ, գաֆասըր գալըն
տըր՝ տէյէճէքսին: Փարզ էտէլիմ քի պէօյլէ
տիր, լաքին պէօյլէ օլտուղու հալտէ՝ գարըյը
հէր քէսին էօնիւնտէ րէղիլ էթմէքտէն նէ
մէնֆաաթ հասըլ օլուր: Պու խուսուստա հիլ-
միյէթ վէ լէթաֆէթլէ պիր նէթիճէ հասըլ
օլմաղսա, պաշգա թարզ իլէ հիչ օլմաղ:

Գարընըն միհնէթ վէ մէշագգաթլարըն-
տա տախի օնա հէմտէրտ օլմալըսըն: Սէ-
նին տիւշար վէ ֆարգընտա օլմամտըղըն

տէրտլէրէ գարընըն. միւպթէլա օլտուղու-
նու ագտէմճէ զիքր էթտիմ, պու ճիւմ-
լէ իլէ սէն օնա շէֆգաթ վէ մէրհամէթ
կէօսթէրէպիլիսին: Օ կէօղ եաշը տէօք-
տիւյիւնտէ, «Չօճուգ սուն, տիվանէ օլտուն,
ագլընա կէլտի» տէյէրէք օնա թաղիր էթմէ.
օնուն տէրտլէրինի սէն հիսս վէ տէրք էտէ-
մէտիյինտէն, օնլար հիչ եախօտ խայալաթ նէ-
վինտէն օլմուշ օլմաղ: Պէօյլէ տախի օլսա,
եինէ օնա հիճվ վէ հագարէթ էթմէյէ եա-
խօտ օնու զէվլէնմէյէ հագգըն օլմաղ:

Պիղղաթ միւշահատ էթտիյիմ պաղը հալ-
լէր խաթրըմա կէլտիքճէ, զայէթլէ միւթէս-
սիֆ օլուրում: Թէսէլի էտէն պիր քիմսէլէրի
օլմայան նիչէ սէֆիլ գարըլար կէօրմիւշիւմ:
Պունլարտան պաղըլարը զէնկին վէ կէօրիւ-
նիւշտէ սաատէթ ի հալտէ կէօրիւնտիւլէր
իսէ տէ, իչէրիտէն տէրտլի օլտուղլարը իչիւն՝
օնլարըն հագգընտա սէֆիլ տիրլէր տէմէքլիյի
ճայիղ կէօրտիւմ: Մէսէլա, փէտէրինին խա-
նէսինտէ ըիայէթ վէ մուհապպէթէ նայիլ
պուլունուպ, գարնտաշլարը վէ հէմշիրէլէրի
արասընտա չօճուգլուղունտան պէրու զայէթ
լաթիֆ վէ ֆէրրահ էօմիւր կէչիրմիւշ օլան պիր
զըղճաղաղ՝ սէրթ վէ վահշի պիր ատէմէ վէ-
րիլիպ, փէտէրինին խանէսինտէն կիտէր կիթ-

մէջ, սասարդ հայի իլէ եհնի էօմրիւնիւն ֆէր-
գինի թէջ անկար: Գօծասը օնունլա մուհապ-
պէթ վէ հիւմիյէթլէ տաւրանաճագ եհրտէ,
պիհուտէ սէպէպլէրտէն տօլայը հիտտէթլէ-
նիր, ճիւղի պիր թագսիրաթը պէհանէ էտէ-
րէք՝ օնու շիտտէթլէ թագիր վէ թէքաիր է-
տէր: Այլար տէվր օլուր, սէֆիլ գարը հալա
էսքի հալինի էսէֆը տէրուն իլէ զիքը է-
տէր. գալպի միւքէտտէր, չէհրէսի մահզուն
օլարագ սաաթլարճա աղլայըպ ֆիրան էտէր,
լաքին պու տա գօծասընա խօշ կէօրիւնմէյիպ,
օնու «Չօճուգ կիպի հէման աղլամաղա հաղըր
սըն, պու նէ մուրտար խույ տուր» տէյէրէք
թագիր էտէր: Գարը էվլատ սահիպի օլուպ,
վալիտէլիք տէրտ ու միհնէթինէ տիւչար օլուր
իսէ տէ, պունա տա գօծասը գայտ էթմէյիպ,
միւմքինի մէրթէպէ էվտէ պուլունուպ՝ գարը-
սընա եարտըմ վէ թէսէլլի վէրմէքտէն իսէ,
տըչարտա էյլէնիպ, գարըսընտան զիյատէ ահ-
պապը իլէ վագըթ կէչիրմէքտէն հազը է-
տէր: Չօճուգլարըն պիրիսի վէֆաթ էթ-
տիյինտէ, վալիտէ ուղուն միւտտէթ մահզուն
վէ միւքէտտէր օլուր, լաքին վէտէր իպթի-
տա տույտուղու ճիւղի պիր քէտէրի թէջ ու-
նուտուր: Գարըլը եալընըզ պրագըպ, օնուն
մէճրուհ գալպինէ տէվա օլմագ քէնտի պօր-

ճու օլտուղունու հիչ տիւչիւնմէյէրէք, հէման
գահվէլէրէ վէ սայիր էյլէնճէ մահալլէրինէ
գօշար: Պու վէճհլէ գարը պիւթիւն էօմրիւն-
տէ պիլա թէսէլլի պիր չէօլ տէրունինէ պրա-
գըլմըչ կիպի եաչայըպ, ֆէրրահ պիր կիւն
կէօրմէյէրէք, անճագ կէնճ եաչընտա էճէլի
կէլտիյինտէ, թէնի իլէ պէրապէր աղըլարընըն
սըգլէթինի տախի թօփրաղա թէսլիմ էտէր:
Գատէրուլլահըն տէֆթէրինտէ նիչէ պէօյլէ
վուգուաթլար մուգայէտ պուլունուր: Պուն-
լարըն քեաֆֆէսի շիմտի տէյիլ իսէ պիր կիւն
ալէմէ պէյան օլունաճագ տըր: Օլմայա քի
սէնին տէ իսմին տէֆթէր ի մէզպուրտէ մու-
գայէտ պուլունուտուն:

Պագի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՕՍԹՈՒՆ

ԻՒԶԻՒՆՃԻՒ ՄԷՔԹՈՒՊ

Գօճայա.

Պաշգա պիր դաչ էլզէմ մատտէլէր հագ-
գընտա սէօյլէյէճէյիմ վար:

Էվվէլա Ինսո հագգընտա: Ինսո իւղէրինէ
սէօյլէմէք Փարզ տըր, չիւնքի չօդ քիմսէլէր
պու խույա միւպթէլա իսէլէր տէ, օնու հիսս
էթմէզլէր. հիսս էթսէլէր, խայլի քէօթիւ-
լիւքլէրին էօնիւ ալընաճաղը պիիչթիպահ
տըր:

Սէնին էվինտէ իքի իրատէթ վար վէ հէր
հալտէ օլաճագ տըր, եանի սէնին իրատէթին
իլէ գարընըն իրատէթի: Պու իրատէթին իքի-
սի տէ հէր տէմ վէ հէր խուսուստա քեամի-
լէն եէքտիկէրինէ մուվաֆըզ վէ միւթապըզ
օլամազ, պունտան գօճանըն եախօտ գարընըն
միւսթագիլ հիւքմ էթմէսի, եախօտ իքինճի
իքիսինին պիրիպիրինէ միւսաատէ էթմէսի. վէ
իւչիւնճիւ տախմա պիրիպիրլէրի իլէ խըրլաշ-
մասը իճապ էտէր: Պու իւչ հալտէն հանկըսը
մագպուլ վէ ճայիզ իտիյի աշիքեար տըր՝
տէյիւ զանն էտէրիզ: Պիրինճի հալին, եանի

գօճանըն եախօտ գարընըն միւսթագիլանէ
հիւքմ էյլէմէսի մագպուլ օլմատըղընա իս-
քեաթ օլմագ իչիւն՝ ազ պիր միւթալաա քեա-
ֆի տիր: Վագաա տայիմ վէ տիւղիյէ հիւքմ
էտէն քիմսէ՝ մուաննիտ վէ մաղրուր վէ ճէպ-
պար օլմաղա ալըչըր: Պու մագուլէ պիր հիւքմի
միւսթագիլ թահթընտա օլան տախի էսիր օ-
լուպ, սէրսէմ վէ փէրիչան պիր հալ քէսպ
էտէճէք տիր: Պազը գարըլար գօճալարընըն
էֆքեարընա գարըլ էֆքեար պէյան էթմէյէ
ճէսարէթ էտէմէզլէր, չիւնքի ըիւզկեարըն էս-
մէսինէ մանի օլմագ, եախօտ սույուն ազըն-
թըսընը եօգարը տօղրու չէվիրմէք միւմքին-
սիզ օլտուղու կիպի, քէնտի գօճալարընա տա-
խի էֆքեարընը թէպտիլ էթտիրմէք զայրի
միւմքին օլտուղունու պիլիրլէր: Զաիֆ վէ
կէվչէք պիր գօճանըն՝ գարըսընըն հիւքմի ալ-
թընտա գալմասը տա լայըգսըլ վէ այգըրը
պիր շէյ տիր: Տայիմա միւսաատէ էթմէյէ
մէճպուր պուլունմագ՝ ասլա միւսաատէ էթ-
մէմէք գատար մուզիրը տիր: Պիրի՝ ֆիքրին
ազատըլզ վէ ճէսարէթինէ խալէլ կէթիրիր,
օ պիրի իսէ մաղրուր վէ ինատ օլմասընա միւ-
ճիպ օլուր:

Պիրիքիզ քի իւչիւնճիւ հալ, եանի՝ գարը
գօճա տախմա պիրիպիրլէրի իլէ օղրաշմասը,

Եւ խօստ պիրիպիրլէրինէ մուխալիֆ պուլուն-
մասը մէտհէ լայրդ պիր հալ տէյիլ տիր, չիւնքի
մուհապպէթ վէ սէլամէթ պու վէճհլէ պօղու-
լուր. պէօյլէ պիր հալին իսէ քրիսթիանլըղա վէ
թապիաթա մուղայիր օլտուղու աչիքեար տրր:
Ալէսսէվի օլան միւշքիլթ, հէմ չօգ էվլէրի
մարաղա վէ միւնաղաա իլէ տօլտուրան տախի
պու հալ տրր. պու պապտէ իլէրիտէ սէօյլէ-
յէճէյիղ :

Իքինճի հալ, Եանի դարը դօճա թէրաֆէյն
միւսաատէյէ բաղպէթ էթմէլէրի, հէփսինտէն
ալասը տրր: Իքի քիչի էֆքեարճա իմթիղաճ
էտէմէտիքլէրի հալտէ, ինսան դրամլնըն ազլ
ու իտրաքը Եանղըլմաղա միւպթէլա օլմասը
իլէ պէրապէր, հալվաս վէ արզուլէրիմիղին
տախի էքսէրիա պիղի Եանղըլթմասընը միւ-
լահաղա էթսինլէր: Իտտաամըղտա իսրար վէ
իանատ էտէճէք եէրտէ, պէլքի հադգ խասմի-
միղին տիր վէ պիղ Եանղըլըյօրուղ տէյիլ
տիւչիւնէլիմ: Պունտան մաատա՝ օնուն էֆ-
քեարը Եանղըլը պիլէ օլսա, սուլհուն խաթըրը
իչիւն զամիրիմիղէ տօգանմայան խուսուսլար-
տա օնա միւսաատէ էթմէք չօգ խայըրը տրր:
Գարը վէ դօճանըն պիրիպիրլէրինին էֆքեար
վէ արզուսունա պէօյլէ միւսաատէ էթմէսի
վագաա փէք լաթիֆ վէ միւնասիպ տիր: Պու

վէճհլէ մուհապպէթ թէրադգի էտէր, զիրա
ճիւղի պիր ֆէտաքեարըրդ ֆամլլեա իչինտէ
ղայէթլէ թաթըր սէմէրէ հուսուլէ կէթրիրի:
Ինատ իսէ սէլամէթէ տիւշմէն օլուպ, մու-
հապպէթ վէ իթթիհատը տէֆ վէ բէֆ է-
տէր :

Իքինճի նասիհաթըմըղ միւճատէլէյէ տայիր
տիր: Սօգադաա կիթտիյին վագըթ չօգ տէ-
ֆա էվլէրտէն գավկա վէ նիղա սէտալարը ի-
չիթմիչ օլտուղուն իճթիմալտէն տիր: Կեահ
դօճա տէհչէթլու թարղ իլէ, վէ կեահ դարը
քէսքին վէ պիւլէնտ ալաղ իլէ հայգըրըպ
տուրուրլար: Իքիսի տէ պիրիպիրինի հէլաք
էտէճէք տէրէճէտէ պիրիպիրլէրի ալէյհինէ
ղաղապնաք օլմուչլար տրր: Վէ մարաղա նէ-
տէն զուհուր էթմիչ զանն էտէրսին. պէլքի
պօշ պիր շէյտէն չըգմըչ տրր: Մէսէլա պիրի
կէզմէք իսթէր, օ պիրի իսթմէղ. պիրի տի-
քիչ տիքմէք արզուսունտա տրր, օ պիրինին
մէրամը պուղտայ այըթլամագ տրր, Եախօտ՝
պիրի ինատ էտէրքի՝ ֆիլան շէյ եչիլ տիր,
օ պիրի խայըր մավի տիր՝ տէյու իտտաա էտէր:
Պու միսիլիւ միւնաղաալար իլէ տէրէճէ ի նի-
հայէտէ հիատէթլէնիպ պիրիպիրլէրի ալէյ-
հինէ պաղը միւնասիպէթսիղ սէօղլէր տէտիք-
տէն սօնկրա, պէլքի էն դուվլէթլիսի փափու-

ճուռնու չըգարըպ, եախօտ պիր օտունն վարչասը
ալըպ՝ օ պիրինինն գափասընա գափաորմադա
տախի ճիւրէթ էտէ: Գարը գօճա պէյնինտէ
վաճիպ օլան մուհապպէթ վէ լէթաֆէթին ա-
տավէթ վէ միհնէթէ թէպտիլ օլտուղունուն
էօրնէյինի սէյր էթմէք իսթէրսէն, իչպու
վասֆ էթտիյիմիզ հալէ նազար գըլ. պու իպ-
րէթ սանա՝ գարն էլ ալ մի-ճարէլէ էլի-ճիէ պիր
նասիհաթ օլտուն: Սէն հագգըլ օլուպ գարըն
հագգսըզ պիլէ օլսա, իրինիզ պիրտէն մարա-
զա էթմէք եախօտ պիրիպիրինիզին ալէյհինէ
նէֆսանիէթ սիւրմէք պէտպախթլըղընա տիւ-
չար օլմագտան իսէ, գարընըն էպէտէն եանկ-
լըզ պիր իտտաատա պուլունմասը էվլա տըր:
Մարազա էթմէսէնիզ պիլէ, պէլքի աչըրը տէ-
րէճէտէ խըրսընըզ թահրիք օլմուչ օլապիլիր:

Միւճատէլէտէն սագընմագ խուսուսուստա
պաղը սէպէպլէրի պուրատա իֆատէ էտէլիմ:

Միւճատէլէ էթմէ, զիրա էվիլէ էմրտէ միւ-
ճատէլէտէն ֆախտէ հասըլ օլմագ: Հիտտէթլէ
օլան միւճատէլէլէրտէն իլղամ օլմուչ գաճ ա-
տէմ կէօրմիւչսին. հանկը գարը պու վէճհլէ
եանղըլընը օլտուղունու գապուլ վէ իգրար էթ-
միչ տիր: Պիւթիւն էօմրիւնտէ պէչ քիչի պիլէ
կէօրմիւչ օլտուղունու զիքր էտէմէզսին՝ տէյիւ
զանն էտէրիմ: Հէլէ պէն պու անէտէք պէօյլէ

պիր վուգուլաթա րասթ կէլմիչ օլտուղունու
պիլմէյօրում. Թապիաթ ըրինսանիէնին պիր հալի
տիր քի, ատէմ հագգըլ տա օլսա, հագգսըզ
տա օլսա, մուխալիֆէթ կէօրտիւյիւ հալտէ
էֆքեարընտա զիյատէ գալիլէչիր. հագգսըզ
իտիյինէ ագլէն իսքեաթ տախի օլսա, նէֆ-
սանիյէթինտէն նաչի ինատլէ իսրար էտիպ
խասմինին ըէյինէ թէպիմ օլմագ: Խուսուսա
տին միւպահասէլէրինտէ՝ միւճատէլէ իլէ եանկ-
լըզ էֆքեարտա զիյատէ սապիթ օլուրլար: Պիր
ատէմի իսքեաթ էթմէք իսթէրսէն, օնունլա
հիլիյէթլէ գօնուչ, պագ քի օնուն խըրսընը
թահրիք էթմէյէսին. պունուն զըտտը օլտու-
ղը հալտէ, օնու իսքեաթ էտէճէյինէ արթըգ
ումիտի քէս: «Թաթլը տիւ քէմիքլէր գըլար»
քէլտմը՝ մէչհուր պիր զարպ ը մէսէլ տիր:

Իրինճի, միւճատէլէ էթմէ, չիւնքի եանկլըզ
տըր՝ հիտտէթլէ միւճատէլէ, հէր քիմ օլուր-
սա օլտուն, էյի պիր շէյ օլմատըղտան մատտա,
իւք տէ զարարլը տըր. պախուսուս էն աղիզ
ըէֆիդին օլան գարըն իլէ օլտուղու հալտէ՝
հիչ եագըլմագ: Հէր տէֆա օնունլէ մարազա
էթտիյինտէ կիւնաս իլլէրսին, պէյնինիզտէ
օլան իթթիֆագ պօղուլուր, վէ արանըզտա
ֆէսատ թօխումու էքիլմիչ օլուր: Լաքին պու
նասիհաթ եալընըզ էրքէյէ տէյիլ, գարըլա

տախի բաճի տիր, գիրա պու պապտէ իբիսի տէ եանկըլապիլիր: Շիւպհէսիզ պիր ատէմ եանկըլ միւճատէլէ էտէմէզ, մութլագ գարչըսընտա պիր տիկէրի օլմալը. մարաղա հէր նէ մատտէ հագգընտա օլտա, եախօտ հագգսըլըգ հանկը թարափտա պուլունսա, միւնաղաա էթմէտէ իբիսիսին տէ գապահաթը պիր տիր:

Իւչիւնճիւ, միւճատէլէ էթմէ, չիւնքի միւճատէլէ տահա պէօյիւք զավղալարա միւճիպ օլուր: «Ղավղանըն իպթիտասը սույու սալը վէրմէք կիպի տիր, իմտի նիզայը թութուլմաղտան էվվէլ պրագ:» Հէր քէսին պիլտիյի պիր շէյ տիր քի, էքսէրլյէ պօշ սէպէպէրտէն պէօյիւք մարաղալար հասըլ օլուր: Պէօյլէ օլտուղու հալտէ միւճատէլէյի թահրիք էթմէքտէն սագըն, չիւնքի պիր գըղըլճըմ միսալի էվլինի եագըպ խարապ էտէպիլիր:

Իֆատէ էտէճէյիմիզ իւչիւնճիւ մատտէ միւսաատէ տիր:

Գարը տախի էրքէք կիպի ինսան էվլատը օլտուղունտան զաափիյէթէ վէ եանկըլմագըլղա միւպթէլա օլտուղունու պիր գօճա ինքէար էտէպիլլիր մի: Շիւպհէսիզ էտէմէզ, Պու ճիւմլէ իլէ պաղը գօճալարըն թէհամմիւլիւղլիւյիւ ծնլարըն պու հագիգաթը պիլմէզ օլտուգըլընը կէօթէրիր: Պու մագու-

լէլէր քէնտի գուսուրլարը ափվ օլունմալը, գարընըն գուսուրլարը իսէ ասլա ափվ օլունմամալը կիպի հարէքէթ էտէրլէր: Գարը տախի գօճասընըն գապահաթլարընը աղոր, վէ քէնտինինքիլէրի խափիֆ ատտ էտէպիլիր: Էքսէրիէ գապահաթսըղըմ տէյէն զիյատէ գապահաթլը տրր: Վագաա ալէսսէվիէ աղ թագսիրաթը օլանլար հէփսինտէն զիյատէ ափվ էթմէյէ հաղըր տըրլար. պէր ագս վէք չօգ թագսիրաթը օլանլար պաչգայարա ափվ էթմէք իսթէմէյէնլէր տիրլէր: Բիմ Յիսուս գատար միւսաատէլի օլտու. վէ լարին «Օ զուլմ էթմէտի, վէ աղղընտա հիլէ օլմատը:» Ախէրին թագսիրաթընը հէփսինտէն զիյատէ արալըպ չալ էտէնլէր քիմլէր իտի. շօլ քէօր, միւրայի վէ «Էնկէրէք եըլանը էվլատլարը» օլան ֆարիսիլէր տէյլիլ մի իտի: Իմտի, եահու, հէր քիմ իսէն, պիր ախէրինէ ճիւնհասընը ափվ էթմէք սանա աղըր վէ կիւճ՝ եախօտ միւհալ կէօրիւնտիւյիւ հալտէ, պիլմիշ օլ քի ֆէնա եիւրէյէ մալիքսին, վէ պէլքի տէ սանա քէօթիւլիւք էտէն քիմէսնէտէն տահա քէօթիւսին: Պաչգալարըն գապահաթընը ափվ էթմէյէ պօրճլու օլտուղումուղու ֆիթապը շէրիֆ պիզէ միւքէրրէրէն թալիմ էթմիշ տիր: «Քէմալի թէվալիւ վէ հալիմլիք վէ սապը իլէ

եիւրբելիւպ՝ պիրիպիրինիզէ մուհապպէթ իլէ
 թէհամմիւլ էտէսինիզ» (Էֆէս. Գ. 2): «Ամնա
 ատէմլէրէ սուչլարընը պաղըլլամատըղընըզ
 սուրէթտէ, Փէտէրինիզ տախի սիզին սուչլա-
 րընըզը պաղըլլամայաճագ տըր» (Մատթ. 2. 15):
 Պու միսիլիւ այէթլէր քէլամը մուգատտէստէ
 փէք չօդ իսէ տէ, պու պիր գաչը եէթէր տէ-
 յիւ զանն էտէրիզ: Այէթ ի մէզպուրէ աֆվ
 էթմէք քէյֆիյէթինի պիզէ ումումէն պիր
 պօրճ տէյիւ թալիմ էտէր. իմտի, էկէր հէր
 ատէմէ սուչլարընը աֆվ էթմէք վաճիպէ ի
 զիմմէթ իսէ, էն խալիս տօսթոււմուզ, հաթթա
 քէմիյիմիզաէն քէմիք վէ թէնիմիզտէն թէն
 օլան էն եազըն ազրանըմըզա, եանի զէվճէ-
 միզէ աֆվ էթմէք նէ գատար վաճիպ վէ
 ֆարզ օլսա կէրէք տիր: Քրիստոսուն քիլիսէյէ
 օլան մուհապպէթի կիպի պիր մուհապպէթլէ
 գարըսընը սէվէն պիր գօճա իչիւն ծնուն թագ-
 սիրաթընը աֆվ էթմէմէք միւմըթին մի տիր:
 Քրիստոս քիլիսէյէ տէրէճէ ի նիհայէտէ թէ-
 համմիւլ էտիպ, ծնուն հէր պիր ազասընա նէ
 գատար չօգ աֆվ էտէր: Պու խուսուստա Քրիս-
 տոս ֆիլիճագիզա պիզէ իպրէթ ի քեամիլէ
 տիր, վէ պու սէօզ եանի «Քրիստոս քիլիսէյէ
 սէվտիյի կիպի» էն կիւզէլ վէ միւթէէսիր պիր
 նասիհաթ տըր:

Լաքին գարընըն թագսիրաթընը աֆվ էթ-
 մէք ֆարզ տըր տէմէքլէ, ծնա գապահաթը-
 նը պիլտիրմէմէլի եախօտ հիչ նասիհաթ
 վէրմէմէլի տիր՝ տէմէք իսթէմէյիզ: Պէօյէ
 աքսինէ անկլայըպ՝ էօյլէ տէ հարէքէթ էթտի-
 յին հալտէ, զայէթլէ եանկըլմըջ օլուրսուն,
 վէ գարընըն սատըգ տօսթու վէ րէֆիզի օլ-
 մուչ օլմազսըն: Պալատէքի նասիհաթը վէր-
 մէքտէ մէրամըմ շու իտի քի, սէն պիզըլաթ
 թագսիրաթ սահիպի օլտուզունու պիթթէ-
 վազու զիքր էտէրէք, գարըն իլէ միւսաատէ
 վէ թէհամմիւլ իւզրէ տալրանասըն, վէ ծնու
 զապիթ կիպի վէ պիլա մէրհամէթ թէքտիր
 վէ թէհատիպ էթմէյէսին, հաթթա ծնտան նա-
 սիհաթ գապուլ էթմէյէ պիլէ թէհամմիւլ է-
 տէսին: Օ սանա գապահաթընը կէօսթէրտիյի
 հալտէ, թէվազու ի գալպ իլէ տինկլէյիպ,
 հագգանիյէթ իւզրէ քէնտինի թէֆթիլ վէ
 թէճէսսիւս էտէրէք, քէնտինտէ պուլտուզուն
 գուսուրու իսլահ էթմէյէ զայրէթ էյլէ:

Շիմտի, սէվկիւլիւ տօսթում, սանա գօճա-
 ւըգ պօրճու հագգընտա քէլամըմը խաթմ է-
 տէրիմ, վէրտիյիմ նասիհաթ իւզրէ մէրհա-
 մէթ, հիլմիյէթ, թէհամմիւլ վէ միւսաատէ
 իլէ մուամէլէ էտէրսէն, իքի գաթ միւքեա-
 ֆաթա նայիլ օլաճաղընա հիչ շիւպհէ էթմէ:

Պու եօլտա տէվամ էթտիյին հալտէ, չօգ սիւր-
մէզ գարըն ֆիւրինտէն «Տիւնեատա դօճամ-
տան էյի ատամ եօգ տրր» տէյէճէք տիր:
Հիչ ասլա սէնին գալպի՛ի գըրմագ իսթէմէ-
յիպ, պիլ աքս սանա խօշ կէօրիւնմէյէ ճահտ
էտէճէք, վէ շայէտ պիր գապահաթ իշլէրսէ
տէ, թէզ նատիմ օլարագ սէնտէն աֆիլ տիլէ-
յէճէք տիր: Պէօյլէճէ մապէյի ինիզտէ մու-
հապպէթ արթըպ, խանէնիզ ճէննէթ մէքեա-
նընըն ուֆագ պիր նումունէսի կիպի օլաճագ
տրր: Պու նասիհաթլար պէիմ տիր՝ տէյու
զանն էթմէ. պէն սէնին տիգգաթընը անճագ
Ալլահըն քէլամընա ճէլպ էթմէյէ շարըշտըմ:
օլ քէլամը շէրիֆի միւթալաա էթտիյին հալ-
տէ, օնտա մէվճուտ օլան նասիհաթըն սանա
նէ տէրէճէ միւֆիտ օլտուղունու անկլայըպ,
Ալլահըն էմրինէ իթաաթ էթմէք հագիգաթէն
սանա մէսէրրէթ վէ ալիմ սաատէթէ միւճիպ
օլտուղունու հիսս էտէճէքսին :

Պագի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՕՄԹՈՒՆՈՒՋ

ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՄԷՔԹՈՒՊ

Ձեվճէյէ.

Էյ հէմշիրէմ, սէնին տախի հալին վէ խըզ-
մէթինէ միւթաալլիգ ֆարիզէ ի զիմմէթին խու-
սուսուստա սանա պիր գաշ էլզէմ՝ նասիհաթ
վէրմէքտէն սարֆը նազար էտէրսէմ, պաշլա-
տըղըմ իշին իճրասընտա պէօյիւքնօգսան էթ-
միշ օլաճաղըմ: Իմտի ըիճա էտէրիմ քի շու
սէօյլէյէճէյիմ աղրը վէ մուհիմմ շէյլէրի մու-
հապպէթլէ տինկլէյէսին:

Փարըլարըն հագգընտա վէ օնլարըն մէն-
ֆաաթը իւիւն իֆատէ էտէճէյիմ շէյլէրին է-
հէմմիյէթինի պէլլի հալա հիսս էթմիշ իսէն
տէ, պիր քէրրէ պահաս կիրիշտիյիմտէ, օլ է-
հէմմիյէթէ վագըֆ օլուպ շաղ օլմանըղլա պէ-
րապէր տիթըէյէճէքսին տախի:

Մէրամըմ՝ եէնի շէյլէր պէյան էթմէք տէ-
յիլ, անճագ մալիւմ վէ տէրքեար օլան պաղը
խուսուսլարը պէյան վէ թէֆսիր էթմէք տիր:
Պու խուսուստա պիլմէք ֆարզ օլան շէյլէրին
քեաֆֆէսի Քիթապը շէրիֆտէ լայըղը վէճհլէ
սէօյլէնմիշ տիր: Պունտան ագտէմ դօճանա

եազտըղըմ միսիլիւ՛ սանա տախի տէրիմ, Քի-
թապ ը շէրիֆին նասիհամ լարընը իճրա էթ-
տիրէպիլտիյիմ հալտէ, արթըգ պիր շէյ սէօյ-
լէմէյէ հաճէթ գալմազ՝ տէյիւ զանն էտէրիմ:
Ասըլ էֆըեարըմոա՝ Քիթապ ը շէրիֆին նասի-
համ լարը իլէ օնլարըն ըուհ վէ գուլվէթինի
աշիքեար էթմէք տիր: Համա օլտուն, շիմտի
չօգլար Քիթապ ը շէրիֆի սերպէսթճէ օգու-
յապիլիլըլէր, լաքին օնտա մէվճուտ պուլունան
շէյլէրին քեաֆֆէսինի տէ պիրտէն անկլայա-
պիլէճէքլէրինի մէմուլ էթմէյիզ: Էն զիյատէ
թէրագգի էթմիշ օլան Քրիսթիյանլար պիլէ
պու անէտէք օլ քէլամը մուգատտէսի քեա-
միլէն անկլայամամըլլար տըր, լաքին արիֆ օ-
լանլար Քիթապ ը շէրիֆտէ արամադա մուգայ-
եէտ օլտուգլարը հալտէ, տայիմա եհնի խազի-
նէլէրէ ըասթ կէլիլըլէր, օնլարը պուլմագ իչիւն
արամագ լազըմ տըր: Պէօյլէ օլտուղու հալտէ
գարընըն տախի մէվգիլի նէ իտիյի վէ քէնտի
նէ սէլահիյէթ վէ վազիֆէյէ մալիք օլտու-
ղունու անկլայապիլմէք իչիւն, Ալլահըն իլ-
մինէ միւրաճաթ էթմէմիզ լազըմ կէլիլ:

Քիթապ ը մուգատտէստէ (Թէվէլէ. Ե. 2) «Ալ-
լահ օնլարը (Ատէմ իլէ Հավայը) էրքէք վէ
տիչի եարաթար, վէ օնլարըն առընը աաէմ
(եանի նասն) գօտու» տէյիւ օգուրուզ: Պուն-

տան անկլաշըլըր քի ատէմ եախօտ ինսան ը
քեամիլ էրքէք իլէ գարըտան իպարէթ տիր:
Վագաա իրիսի տէ այրը այրը ինսան տէնիլիր
խտէ տէ, ինսան եախօտ ատէմ թապիրինին ա-
սըլ մանասը իքիսինէ պիրտէն պագար, օնլար
այրը այրը տէյիլ, անճագ պ'րլիքտէ թէքմիլ
ինսան սայըլսալար ճայիզ տիր, եանի էրքէք
ինսանիյէթին պիր գըսմը, նիսա տախի պիր
տիկէր գըսմը տըր: Ֆիհհագիգա Ատէմ՝ ըէֆի-
գի հէնուզ եւրատըլմազտան քեամիլ տէյիլ
խաի: Շուտա վար տըր քի գարը էրքէքտէն
պընմըշ օլտուղունտան՝ շիւպհէսիզ օնունլա
պիր իթիպար օլունուր (Թէվէլէ. Բ. 24. Մատթ.
ԺԹ. 5), պաշգա շէհատէթլէր տէ պունու թաս-
սիգ էտէր: Պունտան անկլաշըլըր քի այագ վէ
էլլէր վէ կէօզլէր ճէսէտէ էլզէմ օլտուղու մի-
սիլիւ, գարը տախի գօճասընա լազըմը տըր:
Շու տախի անկլաշըլըր քի, գօճա իլէ գարընըն
հանկըսը տահա պէօյիւք վէ էհէմիլիէթլի օլ-
տուղու հագգընտա սիւսալ վէ միւճատէլէ պի-
հուտէ տիր: Ճէսէտին հանկը ազասը տահա
զիյատէ միւթէպէր եախօտ էլզէմ տիր՝ տէյիւ
քիմ գարար էտէպիլիլ: Ճէսէտտէ իսթիլաֆ
էթմէք օլմիսզ, օնուն քեաֆֆէ ի գըսմը իթ-
թիֆագ իլէ պիր վիճուտը քեամիլ թէրքիպ է-
տէրլէր:

էօյլէ իսէ, էյ գարը, սէն՝ գօծամըն պիր պէնտէսի եախօտ պիր տօսթու եա պիր միւլքի վէ էշեասը իմ՝ տէյիւ զանն էթտիյին հալտէ՝ չօգ եանկլըրսըն: Սէն գօծանտան այրը պիր զաթ եա պիրնէսնէ օլմայըպ՝ անճագ օնունլա հէմիլիճուտ պիրի սին: Իշպու հալ ու հիյէթինի լայըգը իլէ թանըմատըգճա, հիշ պիր վագըթ լայըգը իլէ տէ տավրանմաղա՝ եախօտ հիւան ի վէճհլէ գարըլըգ մէմուրիյէթինի իճրա էթմէյէ միւլգթէտիր պուլունամազսըն: Քէնտի մէսնէտինի թանըմայան՝ թավր ու հարէքէթինի օլ մէսնէտէ նանըլ ույտուրապիլիր: Իմտի պու զիւրմիւլ ֆիլրինտէն չըգար. զանն էթմէ վի սէն գօծանըն պիր խզմէթ ճիսի եա օնուն էշեասը մագամընտա սըն: Էյէր հիւանի ճէմալէ մալիք իսէն, քէնտինի գօծանըն էլիւնին պիր զիյնէթի կիպի զանն էթմէ. պու տա էտնա պիր էֆքեար տըր, շիւնքի պունա նազարէն սէնին անճագ էվին տիւլարլարընտա ասըլը պու լունան թասպիրլէր գատար, եախօտ օնլարտան ճիւզի զիյատէ պիր գըլմէթին օլմուշ օլուր: Պիլիլիշ օլքի սէն գօծանըն էն սատըգ րէֆիզի, օնտան վէ օնուն իլէ պիր վէ օնուն էն միւնապիպ մուալինի սին: Քէզալիք պիլմիշ օլքի էվատլարընըլըն վալիտէսի օլտուղունտան, օնլարը թէրպիյէ էտիպ՝ ախ-

լագլարը վէ էպէտի հալլէրինի թանղիմ էթմէք՝ զիյատէսիլլէ սէնին էլինտէ տիր: Իշպու ալա քէյֆիյէթլէր խուսուսունտա սանա պաղը մուլթասար նասիհաթլար իրատ էյլէմէմ էլզէմիյէթտէն տիր:

Պունտան ագտէմ մէվգինի սանա կէօսթէրտիմ, շիմտի օ մէվգինէ միւթասալլիգ պօրճլարը կէօսթէրէճէյիմ:

Սապըգա գօծանա սէօյլէտիյիմ միսիլլիւ հէր շէյին պաշը մուհապպէթ տիր. սէնին տալի, եա գարը, մուհապպէթ ի քեամիլէն օլտուղու հալտէ, գօծանա խայըրլը օլան հիշ պիր ճահտտան սարֆը նազար էտէմէզսին: Մուհապպէթ զայրէթին փունարը տըր. իմտի պու օլմատըղը հալտէ թավր ու հարէքէթ խուսուսունտա վէրէճէյիմ թալիմաթ ֆայտէլի օլաճագ տըր տէյիւ հիշ մէմուլ էթմէմ: Պու խուսուստա ֆիթապ ը շէրիֆտէ քիւլլի նասիհաթ պուլունուր. մէսէլա, Տիտոսա եազտըղը մէքթուպտա ֆալլօս րէսուլ կէնճ գարըլարըն «Գօճալարընը սէվիճի, էվատլարընը սէվիճի» օլմասընը թալէպ էտէր (Տիտ. Բ. 4.) Պիլթիւն ֆիթապ ը շէրիֆ պու մուհապպէթի գարըտան թալէպ էյլէր՝ տէմէյէ հաճէթ եօգ տուր՝ տէյիւ զանն էտէրիզ. Գիթապ ը շէրիֆին թալիմի իւզրէ գարը գօծասը իլէ պիր վիճուտ

օլարագ՝ ընու սէվմէյէ պօրճլու պուլունմա-
մասը միւմքին օլապիլինր մի: Ռէտուլ հազրէթ-
լէրի՝ «Ֆիլիսա Քրիստոսա միւթի օլտուղու մի-
սիլիւ՝ հաքէզա զէվճէլէր հէր շէյտէ քէնտի
գօճալարընա միւթի օլտունլար» տէյիւ թա-
լիմ էտէր (Էֆէս. Ե. 24): Քիլիսէնին Քրիստո-
սա իթաաթ էթմէսի տախի մուհապպէթտէն
իպարէթ տէյիլ մի:

Լաքին ֆարզ էտէլիմ քի գօճա ֆէնա ա-
տէմ օլուպ, սէվիլէճէք հիչ պիր հալի եօգ :
Պէօյլէ օլմասը վազաա էսէֆ օլունաճազ պիր
շէյ իսէ տէ, պունունլա գարըտան պօրճ գալգ-
մազ. գօճանըն ահվալ ու ախլազը հէր նասըլ
օլսա, ընու սէվմէյէ պօրճլու սըն: Կիւղէլ
ամմա միւմքինսիզ տիր՝ տէյէճէքսին. սէվիլէ-
ճէք պիր հալի օլմայան ատէմ նաօըլ սէվիլիր.
սէվիլմէյէ լիյագաթը օլանը պիթթապի սէվ-
տիյիմիզ կիպի, մէքրուհ աաէմտէն տախի
պիթթապի իրրահ էթմէք թապիի աույուշու-
մուղու տէյիշտիրմէք էլիմիզտէ տէյիլ տիր:

Պու եանկլըշ պիր իտաաա տըր, վէ պունու
իսպաթ էտէպիլիրիզ, Պիր աաէմի սէվմէք ի-
քի թարզ իլէ, եանի պիրի՝ ընտան հազզ է-
տէրէք, վէ տիկէրի ընուն խայրընը իսթէմէք-
լիքլէ օլուր: Վազաա պիր աաէմտէն հազզ
էթմէք եախօտ ընա պէյէնմէք իրատէթիմիզ

ալթընտա պիր քէյֆիլէթ տէյիլ տիր. հաթ-
թա պազէն, մէսէլա գարշըմըպտաքի քէօթիւ
պիր աաէմ օլտուղու հալտէ, ընտան հազզ
էթմէմէք թապիի վէ ֆարզ տըր, զիրա Ալլահ
տախի օ մագուլէլէրտէն հազզ էթմէզ. պի-
նաէն ալէյհ էօյլէլէրէ պէյէնտիյիմիզ թագ-
տիրտէ խաթա էթմիշ օլուրուզ: Իմաի սէօ-
զիւմ պիր գարը քէնտի գօճասընա քէօթիւ
տէ օլսա պէյէնմէլի, եախօտ ընուն քէօթիւ-
լիւյիւնտէն հազզ էթմէլի տիր՝ տէմէք տէյիլ
տիր. պու կիւնահ տըր: Լաքին պիր աաէմին
քէօթիւ հալինէ պէյէնմէյէրէք, եինէ ընու
սէվէպիլիրիզ. նիճէ քի Ալլահ տախի կիւնահ-
քեարլարա վէ ֆասըղլարա հիչ պիր վազըթ
պէյէնմէզ իսէ տէ, եինէ ընլարը սէվմէքտէն
տիրիզ էթմէզ: Պունուն կիպի տէ պիր գարը
գօճասը քէօթիւ աաէմ օլտուղու հալտէ տէ
ընու պալատէ մէզքիւր իքլինճի թարզ իլէ,
եանի խայրըխահլըզ մուհապպէթի իլէ, հէր
վէճհլէ ընուն խայրընա չալըշմազլէ սէվէպի-
լիր, վէ գօճայը պէօյլէ սէվմէք հէր գարընըն
վաճիպէ ի զիմմէթի տիր: Թապիաթըմըզըն իգ-
թիզասընճա, պաշգասը իչիւն ալէտատէվամ
ղայրէթ վէ խուսուսա ֆէտաքեարլըզ էթտի-
յիմիզ հալտէ, տէրունիմիզտէ ընա տօղրու
մուհապպէթ փէյտա օլուր, վէ զայրէթ իլէ

Ֆէտաքեարլըդ արթորդճա՝ մուհապպէթ տա-
 լի իզտիյոտ պուլուր: Պու իքի շէյին, եանի
 խայրխահլըդլա մուհապպէթին եէքտիկէրի
 իլէ էօյլէ սըզը ալագասը վար տըր քի, պա-
 զէն խայրխահլըդ տէմէքլէ մուհապպէթ անկ-
 լաչըլըր: Պունլար իքիտի պիըկպիըրինի հուսու-
 լէ կէթիըր տէյէպիլիըրիզ, սէվտիյիմիզ զա-
 թըն խայրընը իսթէրիզ, խայրընը իսթէտիյի-
 միզ քիմսէյի տէ հէր հալտէ սէվէրիզ, Հէր
 առէմին խայրընը իսթէյէպիլտիյիմիզտէն՝ հէր
 առէմի սէվէպիլէճէյիմիզ տախի անկլաչըլըր:
 Գօճա հէր նէ տէրէճէ Ֆէնա օլսա, գարը օ-
 նուն խայրը իչիւն շալըշմաղա գարար վէրէպի-
 լիը՝ վէ պու գարար իւզըրէ տախի հարէքէթ
 էտիպ՝ գօճասը իլէ հիլմիյէթ իւզըրէ սէօհպէթ
 էտէր, օնուն սէրթ սէօզլէրինէ միւլայիմէթ
 իլէ ճէվապ վէրիը, վէ քէօթիւ հալլէրինտէն
 Փարիզ կէլմէքլիյի օնա քէմալ ի մուհապպէթլէ
 թէքլիֆ էտէր: Պու թարզը իսթիյար էտէն
 գարընըն գալպլնտէ գօճասընա աօղրու եէնի
 տուլուչար հուսուլա կէլիը, գօճասը իչիւն
 սըտգլա տուա էտիպ կէօզ եաչը տէօքէր, վէ
 օնու իսլահ էթմէք իչիւն էօմրիւնիւ պիլէ
 Ֆիտա էթմէյէ հաղըր տըր, խիւլասա ի քէ-
 լամ գօճասընը քէնտի շախսը իլէ հէմիլիւճուա
 իթիպար էտէրէք՝ օնու սէվմէյէ պաչլար, վէ

պէօյլէ էտէրէք վագաա Ալլահն էֆէն իճրա
 էթմիչ օլուր:

Իմոտի աչիքեար տըր քի պու թարզ իլէ պի-
 ըիսինի սէվմէք իրատէթիմիզէ պաղը պիը
 քէյֆիյէթ տիր, վէ պիը քիմսէ պէն գարըմը եա-
 խօտ գօճամը պու թարզ իւզըրէ սէվմէմ տէ-
 յէմէզ: Պու մուհապպէթ գարը գօճա մուհապ-
 պէթի տէյիլ, անճագ ումումէն քրիսթիյանա
 եագըչըր պիը մուհապպէթ տիր՝ տէնիլտիյի
 հալտէ, պունա տա շու ճէվապը վէրիըրիզ քի՝
 գօճանըն հալի սէվիլէմէզ օլտուղու հալտէ,
 թարիֆ էթտիյիմիզ մուհապպէթ քեաֆի տիր,
 անճագ գարը գօճա պէյիլնտէ տէրքեար օլան
 միւնասիպէթ խալիս օլտուղունտան, պու մու-
 հապպէթին՝ եանի խայրխահլըդ մուհապ-
 պէթինին տախի պունլարըն արասընտա՝ առի
 քրիսթիանլար պէյիլնտէ օլտուղունտան զի-
 յատէ խալիս օլմասը լաղըմ կէլիը: Սէն, էյ
 զէվճէ, զէվճին հագըղնտա պէօյլէ մուամէլէ
 էթտիյին թագտիրտէ, հէվ պօրճունու իճրա
 էթմիչ օլուրսուն:

Պագի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՕՍԹՈՒՆՈՒՉ

ՊԵՇԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Ձեզձեյէ,

Քիթապ ը շերիֆ պիղէ էօյրէտիր քի գօճա վէ գարը հէմիլիճուտ օլարագ պու սըգը ալագալարընա կէօրէ մուհապպէթլէրի օլմալը աըր. պիրի օլպիրինի քէնտի նէֆսի կիպի սէվէ մէլի. վէ արզուլարը մուվաֆըգ օլմատըղը հալտէ պիրիպիրինէ միւսաատէ վէ ֆէտաքեարըղգ կէօսթէրմէլի տիրլէր: Հէր էվտէ էլպէթտէ իքի իրատէթ օլտուղունու վէ տալիմա եալընըղ պիրի հիւքմ էթմէք էյի օլմատըղընը պէյան էթտիք:

«Լաքին պունլար եինէ Քիթապ ը շերիֆին սայիր քէլամընա մուղայիր տէյիլ մի տիր» տէյէն օլապիլիր, չիւնքի «Քիլիսէ Քրիստոսա միւթիւ օլտուղու միսիլլիւ, հաքէղա զէվճէլէր տախի հէր շէյտէ քէնտի գօճալարընա միւթիւ օլտունլար» տէյիւ Քիթապ ը մէզպուրտէ օգուրուզ: Փագաթ պու քէլամ պալատէ մէզքիւր իֆատէմիզէ վէ մէզքիւր Քիթապ ը Շէրիֆ թալիմ ու թէնպիհինէ մուսալիֆ տէյիլ տիր: Վագաա գարը գօճասընա միւթի պու-

լունմալը, վէ միւրատը գօճասընըն միւրատընա միւթապըգ կէլմէտիյի հալտէ իտտասսընտան վաղ կէչմէլի. վէ պէօյլէ էթտիյի հալտէ պօրճունու իճրա էթմիշ օլուր: Հալ պու քի գօճանըն տա գարըսընա նազարէն պօրճու վար: Գօճանըն գարըտան զիյատէ նուֆուզ սահիպի օլմասը՝ ծնա հիշ պիր վագըթ մէրհամէթսիզ վէ ինատ պիր զալիմ միսիլլիւ՝ գարըսընըն պաշընա թօփուզ օլմաղա սէլահիյէթ վէրմէզ: Պիր հիւքիւմէթ պիր մէմալիքին իտարէսինէ մէմուր օլարագ ծնուն էհալիսինէ հիւքմ էտէր, լաքին էհալինին էֆքեար ու արզուսունա տիգգաթ էթմէտիյի հալտէ՝ հագգանիյէթէ մուղայիր վէ ճէպպար պիր հիւքիւմէթ իթիպար օլունուր. պունուն կիպի տէ պիր գօճա գարըսընըն հուգուգունա ըիայէթ էթմէյիպ, ծնուն էֆքեար ու արզուսունա միւսաատէ էթմէտիյի կիպի՝ չօգ իաթա էթմիշ օլուր: Վագաա գարը տախի ծնա իճպար էտէմէզ: Տահա աչըգ սէօյլէյէլիմ, գարըտան գօճասընա իթաաթ թալէպ օլունուր, լաքին գօճատան գարըսընա միւթի օլմագ թալէպ օլունմաղ, անճագ գօճա գարըսընտան իթաաթ թալէպ էթմէքլէ պէրապէր ծնուն էֆքեար ու արզուսունա տիգգաթ էթմէյէ պօրճուր տըր. պէօյլէ օլտուղու հալտէ պէյիլէ-

րինտէ թէքմիլ մուհապպէթ սապիթ օլուր, վէ օլ վադըթ գարը օնա հէր խուսուստա հիւսնի րիդա իլէ միւթի պուլունուր:

Ալլահըն քէլամը պու խուսուստա փէք աշիքեար տըր. օնա գարըը իթիբազ կէթիբմէմէլիյիզ. գարը գօճաօընա միւթիւ օլմալը. գօճա քէօթիւ օլտուղու հալտէ տախի՝ գարը պու մէսուլիյէթտէն աղաս օլամազ: Պու պապտէ էկէր պիր իսթիմնա վար իսէ շուտըը քի, գօճա Ալլահըն թէհպիհէրինէ մուղայիր պիր շէյ էմր եա թէքլիֆ էթտիյի թագտիրտէ, մէսէլա՝ օնու, մուգատտէս կիւնիւ պօղմադ, պիր քիմսէյէ դատը էթմէք եախօտ եալան սէօյլէմէք միսիլու ֆէնա հարէքէթէ թէշլիիզ էթտիյի հալտէ, գարը օնա իթաաթ էթմէյէ պօրճլու օլմազ: Ինսանտան զիյատէ Ալլահա միւթի պուլունմադ սէզա տըր:

Էյիճէ միւթալաա էթտիյիմիզ հալտէ, Ալլահըն թէտպիրլէրինին ալա օլտուղունու ֆէհմէտէպիլիլիլիզ: Վազաա ճիւմլէմիզ կիւնահքեար ըզ. վէ գուվլէթի վար օլան ատէմ զուլմ տախի էթմէք թէճրիւպէսինէ տիւչար տըր: Մալիք օլտուղու սէլահիյէթի ֆէնայա գուլլանմայան ատէմ հէման եօգ տուր՝ տէյէպիլիլիլիզ. պէլքի պիր գարընըն տախմա միւ-

թի օլարադ՝ ճիւղի եա քիւլլի դատը օլաճադը, եախօտ հուգուգունտան պիր միգտա: զայպ էտէճէյի իհթիմալ իստէ, Գիթապը շէրիֆէ միւթապըգ եօլտա տալրանտըղը հալտէ, զայպ էթտիյինին եիւզ գաթընը գազանըր, շիւնքի պէօյլէ հարէքէթ էտէն՝ ինա Ալլահ վէ ինտ էննաս մազպուլ վէ միւթէպէր օլուր:

Պէլլի պիր շէյ տիր քի հէր էվտէ պիր պաշ օլմալը, եօխսա խանէ քիւլլիւյէն նիղամաըզ օլուր: Փամիլեա տէտիյիմիզ պիրպիրինէ մէրպուլթ վէ պիրպիրինէ միւհթաճ ազալարտան միւրէթթէպ պիր հիյէթ տիր: Պիր գաշ քիլիյի պիր էվէ գօյուպ՝ օնլարա ֆամիլեա տէյէմէզսին: Պիր ֆամիլեա՝ անճադ գարը, գօճա, էվլատ վէ թէալլիւգաթտան իպարէթ տիր: Պէօյլէ օլտուղու հալտէ, եա փէտէր եա տա վալիտէ պաշ օլմալը, եօխսա էվլատլար քիմսէյէ միւթի օլամազ: «Իքիսի պիրտէն, եանի պապա վէ անա, պաշ օլտուն, էվլատլար տա իքիսինէ պիրտէն իթաաթ էթսինլէր» տէյէճէքսին: Էյի ամմա, իքիսինին պէյնինտէ իլթիլաֆ վազի օլտուղու հալտէ նէ եափարսըն: Պէօյլէ պիր ֆամիլեատա պուլունանլար նաճըլ իշ կէօրէպիլիլիլէր. էվին իտարէսի, ալըշվէրիշ էթմէք եախօտ պիր սէնէտ եա պիր գօթթրաթ իմզալամադ քիմէ ըաճի իտիյի նաճըլ

անկաշարածագ։ Պաշարդ պիր էվին էհալիսի իլէ մուամէլէ էթմէք միւմքին տէյիլ տիր։ Հալ պու քի ֆամիլեատա պաշ օլմագ քիմէ ճայիզ իտիյինի թապիաթ վէ ֆէլամուլլահ պիզէ կէօսթէրիր, վէ պիր ֆամիլեա պունա միւթապըզ օլտուզու հալտէ նէ դատար կիւզէլ վէ նիզամլը օլուր։ Գօճա մուհապպէթլէ հիւքմ էտէր, դարը սէվէրէք իթաաթ էտէր, վէ իքիսինին թէսիրաթը էվլատար իւզէրինէ հէր հալտէ ֆայտէլի օլուր :

Գօճա քէօթիւ պիր ատէմ օլուրսա՝ դարը օնա միւթիւ օլմաղա պօրճլու մու աըր։ Էլ պէթտէ պօրճլու աըր։ Քիթապը շէրիֆին թալիմի իւզրէ՝ Ալլահըն թային գըլտըզը հիւքիւմէթլէրէ, օնլար էյի տէ օլսա՝ քէօթիւ տէ օլսա, միւթիւ օլմալըյըզ։ նիճէ քի Պեարոս Բէսուլ խըզմէթըքեարլարա խիթապ էտիպ, էֆէնտիլէրինէ, «Եալընըզ էյի վէ հալիմ օլանլարա տէյիլ իլլա թէրա օլանլարա տախի» միւթի օլսունլար՝ տէյու թէնպիհ էտէր (Ա. Պետ. Բ. 18)։ Պօղոս Բէսուլ տախի (Բօմ. ԺԳ. 1.) թէնպիհ էտիպ՝ «Հէր ճան հիւքիւմաթը ալիյէյէ թապի օլսուն, զիրա Ալլահ թարաֆընտան օլմաաըզ հիւքիւմէթ կօզ աըր» տէմիշ տիր։ Պունուն կիպի թէնպիհաթ ֆիթապը շէրիֆին սայիր եէրլէրինտէ տէ, մէսէ-

լա Տիտ. Գ. 1. Ա. Պետ. Բ. 13 տէ պուլունուր։ Պիլիբիզ քի հիւքիւմաարլար եախօտ օնլարըն մէմուրլէրի էքսէրլիյէ քէօթիւ ատէմլէր տիր. խուսուսա Բէսուլլարըն վագթընտա պէօյլէ իտի իսէ տէ, եինէ Բէսուլ պու թէնպիհլէ սահիպի հիւքիւմէթին քէօթիւլէրինէ տախի իթաաթ օլունմասընը թալիմ էտէր։ Գօճա հագընտա տախի այնի պէօյլէ օլմասը լազըմ կէլիր։ Օնուն դարը իւզէրինէ հիւքմի ճարի օլմասը էմըր իլահի տիր, շիւնքի գօճալա իթաաթ օլունմալը տէյու Քիթապը շէրիֆ թէքրար պէ թէքրար թէնպիհ էտիպ, գօճա քէօթիւ օլուրսա դարը իթաաթ էթմէյէ պօրճլու տէյիլ թալիմի Քիթապը մէզպուրըն հիշ պիր մահալինտէ զիքր օլունմամըշ աըր։ Պէօյլէ պիր հալ՝ եանի դարընըն գօճասընա իթաաթ էթմէյէ պօրճլու պուլունմամասը, անճագ գօճա դարընընա Ալլահըն թէնպիհլէրինտէն պիրինի պօզմաըլըզ իպրամ եա թէքիֆ էթալիյի հալտէ օլապիլիր։ Բապպի թաալա պիզտէն անճագ քէնտի էմրինէ իթաաթ էթմէք թալէպ էտէր. իմտի պիր տէվլէթ եախօտ մէմուր պիզէ Ալլահըն իրատէթինէ դարը պիր շէյ էմր էթալիլ թապտէրտէ, էօյլէ պիր էմրէ իթաաթ էթմէյէ պօրճլու տէյիլ իզ. նիճէ քի Բէսուլլէր տախի վագթ իլէ՝ «Ատէմլէրտէն

տահա դիյատէ Ալլահա իթաաթ էթմէք կէրէք տիր» (Սմալ. Ե. 29) սէտիլէր :

Պէօյլէ օլարագ՝ պիր դարը գօճասընըն էմրի Ալլահըն թէնպիհինէ մուղայիր օլմատըլը հալտէ, ծնուն ֆէնա ատէմ օլտուղունու պէհանէ էտէրէք, հազգան ծնա իթաաթուըլըդ էտէմէզ: Պաղը դարըլար գօճալարը ֆէնա ատէմէր օլտուղու իչին, ծնլարա ասի օլուպ դավղա վէ նիզայա սէպէպ օլմագլըղա քէնտիլէրինի հազգլը զանն էտէրլէր: Պու պիր եանկլըշ էֆքեար արը. ազըլ տախի կէօթէրիր քի միւթի օլմագ էվլա արը. չինքի գօճա քէօթիւ օլտուղու հալտէ, դարըսընըն ասիլիյի վէ միւնազաալարընը մը, եօխսա ծնուն հալիմ վէ միւթի ախլագընը մը կէօրէրէք՝ քէօթիւ հալլէրինտէն վազ կէչմէյէ գանի օլապիլիր, Պէն դարըսընըն տիլինտէն եա էլինտէն տայագ եէյէն պիր քէօթիւ գօճանըն նէտամէթ վէ ֆազիլէթէ գլաղուղլանտըլընը ասլա կէօրմէմիշ իմ: Ալլահ պիզէ՝ «Ժայր իլէ շէրրի եէն» տէմէքլէ էն էյի եօլու կէօթէրմիշ տիր, էյ դարը, գօճան քէօթիւ իսէ, գօ սէնին հարէքէթինտէ տաիմա հիլմիյէթ վէ լէթաֆէթ վէ տիյանէթին կիւզէլլիյինի միւշահատէ էթսին: Ալլահըն ինայէթինէ իթիմատ էյլէ, գօճան իչին գըլտըղըն նիյաղլարը Բապպ ի թաալա

դապուլ էտէր, վէ պէօյլէճէ «Պէլքի գօճանը խէլաս էտէճէքսին»: Գարըլարընըն խրիսթիյանա եազըլըր հալլէրինի կէօրիւպ լթէօլպէյէ կէլմիշ ատէմլէր փէք չօգ կէօրմիւշիմ: Հիշ տէյիլ իսէ սէն վաճիպէ ի զիմմէթինի էթմիշ օլուրսուն, Հազգ թաալա տախի պէրէքէթինի սանա իհասն էտէր :

Պագի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՕՄԹՈՒՆՈՒԶ

ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԷՔԹՈՒՊ

Ձեյմեյե.

Լաբին գօծանա միւթի օլման եայլընըզ քիֆայեթ էթմէզ. էկեր անճագ սանա պիր շէյ էմր եա թէնպիհ էթտիյի վագըթ օնա իթաաթ էթմէքլէ գանաաթ էտէրտէն, չօզ գուսուր էթմիշ օլուրսուն: Պունտան ալա պիր ուսուլ վար, եանի՛ օնուն միւրատը նէ իտիյինի պիւտիյին հալտէ, իհմալ էթմէյերէք ագապիհնճէ, վէ օնա « Ծիւան շէյի էթ » տէմէյէ վագըթ պրագմագսըզըն իճրա էթմէք: Տէմէք իսթէրիմ քի՛ կէրչէք մուհապպէթ վէ էյի տույուշու օլան գարը՝ էմրէ պէքլէմէյերէք պօրճլարընը իճրա էտէր, գօծասընըն պէյէնմէյիպ հազզ էթմէտիյի շէյլէրտէն տախի շէքիհիր: Գարը պէօյլէ հարէքէթ էթտիյի հալտէ՝ գօծասընա հիւքմ վէ ճէպր էթմէյէ եէր գալմազ, չիւնքի իգթիգա էթմէզ. գօծասը պագար քի քէնտի մէրամ վէ արզուսունու իճրա էթմէյէ գարըտա օլ տէրէճէ իսթէք վար տըր քի՛ ճիւզի պիր իշարէթ քիֆայեթ էտէր: Շիւպհէսիզ պու թարզ էն էյի թարզ տըր.

պիլա իպրամ, վէ պիլա էմր իթաաթ հէր հալտէ իթաաթըն էն կիւզէլի վէ էն մագպուլուտըր:

Վագաա պիր էվտէ գօծանըն գարըսընա՝ « էթ » եախօտ « էթմէ » պաղըրմասընը իշիթմէք ապէս տիր. պունտան անկլաշըլըր քի եա գօծա քէնտի վագիֆէսինտէն խարիճ օլան իլլէրէ գարըշան թէրս վէ թիթիզ պիր ատէմ տիր, եա եօխսա գարընըն թէնպէլլիյի վէ ինատընտան գօծասընըն պէօյլէ էթմէսի լաղըմ կէլիյօր: Էքսէրիէ սէպէպ գարընըն պու հալի տիր: Ճիւհագիգա գօծասընըն մէրամընա աշնա օլուպ՝ օնա միւթապըզ հարէքէթ էթմէյէն գարը, գօծասը աշիքեար սուրէթտէ էմր էթմէտիքճէ, ագըլսըզճա տավրանըպ՝ գօծասընըն թէշէքքի վէ խօշնուսուրզ վէ թաճիզ օլմասընա միւճիպ օլուր, զիրա մէրգուճ՝ գարըսընըն քէնտի քէնտիհի սէվէն խօտպին վէ մուաննիա թապիաթընը, վէ թէնպէլլիյինտէն նաշի քէնտիհէ նախօշ կէօրիւնէն շէյլէրին իճրասընտան սարֆը նազար էթմէքտէ օլտուղունու հէր հալտէ անկլայաճագ տըր: Պու մագուլէ քիմսէլէրին էվինտէ տախմա գիյլ ու գալլ էքսիք օլմազ: Գօծա գարըսընա՝ « Ծիւան շէյի նիչիւն էթմէտին » տէր: Գարը տախի օնա, « Սէն պանա պու խուսուստա պիր շէյ տէմէտին » տէ-

յիւ ճէվապ վերիր: Գօճասը՝ «Հէր շէյի սէօյ-
լէմէլը մի, ագլըն եօգ մու, պիլմէ՞զմիսին քի
պէօյլէ էթմէք լազըմ տըր» տէր: Վէլ հասըլ
գօճասը անկլար քի տիւղիյէ սէօյլէմէզսէ, էվ
իտարէ օլունամայաճագ: Պէօյլէճէ էվին իչինտէ
լագըրտը փէյտա օլուր, վէ հէփ պու մարա-
զա վէ իմթիզաճարզըրըն վէ պունլարտան հա-
սըլ օլան սօուգլուղուն իւք սէպէպի գարընըն
ագըլըզ հարէքէթի օլուպ՝ քէնտինէ հագա-
րէթ կէթիբիր:

Պէօյլէ պիր Փամիլեա մութլու օլամազ օլ-
տուղու աշիքեար տըր. պու թարզ տավրանան
գարընըն՝ գօճասընա կէրչէք մուհապպէթի եօգ
տըր, չիւնքի պիր ատէմ սէվտիյի զաթըն կէօյ-
նիւնիւ մութլագ խօշ էտէր: Իրատէթի թէշ-
վիգ էտէն մուհապպէթ օլտուն, նասըլքի բէ-
սուլ Քրիստոսուն մուհապպէթի պիզի ծնուն
էմրինի իճրա էթմէյէ թահրիք էտէր՝ տէմիշ
տիր: Մուհապպէթին թէշվիգի օլտուղու եէր-
տէ պաշգա թէշվիգաթա լուղում գալմազ:
Գօ սէնի տէ, էյ գարը, գօճանա օլան մու-
հապպէթին թէշվիգ էթսին: Գօճան նէ գա-
տար խօշնուտսուզ վէ թիթիզ օլա, սէն օլ
գատար զիյատէ մուհապպէթլէ ծնուն մէրա-
մընա կէօրէ հարէքէթ էթմէլիսին: Քէնտի էմր
էթմէզտէն՝ մէրամընը իճրա օլմուշ կէօրտիւյի

հալտէ, սէնտէ ծնա մագպուլ վէ խօշ կէօ-
րիւնմէք արղունու միւշահէտէ էտիպ, թիթիզ
վէ այգըրը թապիաթընը աշաղա գօմաղա մէճ-
պուր օլաճագ տըր: Պէօյլէ էթմէտիյի հալտէ,
մէսուլիյէթ քեամիլէն ծնուն իւզէրինտէ գա-
լըր, սէն տէ պօրճտան գուրթուլմուշ օլուրսուն:

Պուրատա Գիլնի գալն էրօգ խուսուսունտա
պիր գաշ միւթալաա էթմէք իսթէրիմ, լաքին
Ֆիբրիմիզի անկլատապիլմէք իչիւն էվվէլա պիր
հիքեայէ էտէլիմ:

Իվլայէթէ նազարէն տիլիզ պիր գարընըն
գօճասը մէրգումէնին հալինի աճրտըրնտան,
ծնու զայէթ ուսթա պիր ճէրրահա կէօթիւ-
րիւպ՝ սէնաաթընըն մարիֆէթիյլէ գարընըն
տիլինի աշսըն՝ տէյիւ ծնտան թալէպ էտէր:
Ճէրրահ վազաա գարընըն տիլինտէ օլան էօ-
զիւրիւ տէֆ էթմէք իչիւն լազըմ օլան մուա-
լէճէյի էտէր, շէօյլէ քի գարընըն լիսանը ա-
չըլըպ սէօյլէմէյէ պաշլար: Հալ պու քի գարը
զաթէն կէվէզէ, տիրլիքսիզ վէ խօշնուտսուզ
օլտուղունտան, գօճասը ծնուն տիլինին աչըլ-
մասընըն տէյիլ միւճիպ ի պէրէքէթ, իլլա միւ-
ճիպ ի լանէթ օլտուղունու միւշահէտէ էտէ-
րէք, թէքրար ծնու ճէրրահա կէօթիւրիւպ,
«էֆէնտի, բէճա էտէրիմ, եինէ սէն պու գա-
րընըն լիսանընը պաղլա, չիւնքի տիլինէ թէ-

համարու էտէմէյօրում» տէր իսէ տէ, ճէրրահ
«Խայր տօսթում, պունա միւզ թէտիր տէյիլիմ.
լիսանը աչմագ էլիմտէ, լաքին պաղլամագ է-
լիմտէ տէյիլ տիր» տէյու ճէվապ էտէր:

Հագըգէթ լիսան միւճիպ ի լանէթ օլմաղա
պիր վէսիլէ տիր, նիճէ քի Եագօպօս ըհսուլ
տէմիշ տիր, «Տիլ աթէշ տիր, նահագլըգ ալէ-
մի տիր... պիւթիւն թէնի լէքէլէտիր, վէ ճէ-
հէննէմտէն ալէվլէնիպ թապիաթըն տէվրանը-
նը ալէվլէնտիրի: ... Ճանավարլարըն ... թա-
պիաթը ... զապթ օլունուր, ... ամնա տիլի
ատէմլէրին հիշ պիրի զապթ էթմէյէ գատիր
տէյիլ տիր» վէ զայրիհում: Պունտան զիյատէ
տէհչէթլու նէ օլապիլիր: Իշթէ, էյ գըղգա-
րընտաշ, սէնտէ պու տիլ մէվճուտ աըր, Օնու
հէր ան իսթիմալ էտէյօրսուն, Օնուն նէ էօր-
ֆիւլիւ վէ մուզիրը պիր ալաթ օլտուղունու
տախի պիլիսին: Տիլ պաղէն էվլէրի աթէշէ
վէրի, խանէտանլարը վէ ճէմիյէթլէրի ճէ-
հէննէմէ թահվիլ էտէր, պէօյլէլէրին էմապլի
չօգ տըր: Լաքին պէլքի սէն պու թէհլիքէյի
տույմայօրսըն, չիւնքի ալէսսէվիէ հէր քէս
պաշգասընը եալանճը վէ իֆթիրաճը տէյիւ
ֆասլ էտիպ, քէնտինին պօշպօղաղ վէ իֆթի-
րաճը օլտուղունա ինանմագ: Իշթէ սանա ա-
չիքեար սէօյլէրիմ. տիլինի զապթ էթմէք էօյ-

րէնմէտիքճէ, հիշ պիր վագըթ էվինտէ բա-
հաթ վէ իգպալըն օլմայաճագ: Շունու տա տէ-
րիմ քի, տիլի զապթ էթմէք զայէթ կիւճ
տիր, չիւնքի ֆիքրինի վէ գալպինի իտարէ
էթմէքլիյինէ մէրպուլթ աըր, պունլարը իտա-
րէ էթմէք իսէ գօլայ պիր իշ տէյիլ տիր:
«Էյէր պիր քիմնէ սէօղտէ խաթա էթմէգսէ,
քեամիլ ատէմ օլուպ՝ պիւթիւն ճէսէտինին
զապթընա տախի միւքթտիր տիր» (Եագ. Գ.
2): Պէօյլէ օլտուղու հալտէ պունու խաֆիֆ
պիր մատտէ կիպի զանն էթմէյէսին:

Գարընըն պիրի պիր փափասա կէլիպ, «Գօճամ
իլէ արամըղ աչըգ օլտուղունտան հիշ բահաթ
տէյիլ իմ: Էվլէլ փէք մուհապէթլի իտիք,
չիմտի պիլմէմնէ սէպէպէ մէպնի պէյնիմիզ-
տէ սուգլուգ վար. պանա նէ նասիհաթ վէ-
րիրսին» տէյիւ սօրտու: Փափաս Օնու տիյնէ-
տիքտէն սօնկրա, իշին ասլընը անկլատը, վէ
Օնա պիր շիշէ տօլու սու վէրիպ, «Պու շիշէտէ
միւպարէք պիր սու վար աըր, արանըղտա մա-
րաղա զուհուր էթտիլի հալտէ, պու սուտան
աղընա ալ, լաքին սու աղընտա պիր գաշ տա-
գիգէ գալսըն» տէյիւ թէնպիհ էյլէտի: Գարը
փափասըն էմրի միւճիպինճէ հարէքէթ էտիպ,
միւէսսէր օլտուգտա, թէշէքրիւր իշիւն թէք-
րար փափասա կէլիպ, «Փափաս էֆէնտի, վէր-

տիյին սուտա հազարգէթ քերամէթ վար ըմբշ, զիրա օնու իսթիմալ էտէլի, դօճամլա մապէյ-նիմիզ փէք էյի տիր. բէճա էտէրիմ, օ մու-գատտէս սուտան պիր շիշէ տահա իհսան պու-յուրասընը» տէտիքտէ, փափաս՝ «Արթըգ օ սույա լուզում գալմատը, պունտան պէօյլէ նէ ճինս սու օլսա թէէսիր էտէր. կիթ՝ շիշէյի պիր չէշմէտէն սօլտուր» տէմիշ տիր: Պու թօ-հաֆ մէնգըպէ պիզէ փէք ալա պիր տէրս տիր: Գարը սույու աղզընտա սագլատըգճա, սէօյլէմէք եախօտ ճէվապ վէրմէք մուհալ գա-պիլինտէն իտի, վէ պէօյլէճէ միւնազաայա վէսիլէ վէրէմէզ օլտու: Լաքին պունտան տա-հա էյի պիր եօլ վար: Տիւշիւն քի Ալլահ հէփ տէտիքլէրինի իշիտիր. շու տախի խաթընտա օլտուն քի «Ատէմլէր սէօյլէտիքլէրի հէր պա-թըլ սէօզ իշիւն բուզ ի ճէզատա հիսապ վէ-րէճէքլէր տիր:» Պիհուտէ լաֆլար էտէնլէր եախօտ աղըզլարընտան չըգան լագըրտըյա ապլա տիգգաթ էթմէյէնլէր նէ պէօյիւք մէ-սուլիյէթ թահթընտա պուլունուրլար: Գարը-լարըն էքսէրիսի էճնէպի հուզուրունտա տա-խի պիր սահաթ պիլէ պօշպօղազլըգ խույու-նա զալիպ կէլէմէյիպ, անլէրին պիփէրվա լի-սանը թէզ հէր էսրարը տիշարը տէօքէր: Տիւ թէքմիլ թէնին վէ ճանըն խայինի տիր. օնու

Րուհ իւլ Գուտսուն թահթը իտարէսինէ դօ-յուպ, օրատա պրագման իճապ էտէր:

Մախսուս պահս օլունմաղա շայան պիր մատ-տէ տէ, Գարըն Գարըն Կօթիւնիւն տիր: Պու-նու պիր էօրնէքլէ թարիֆ էտէլիմ: Իսթան-պօլ շէհրինտէ եախօտ ճիվարլարընտա պու-լունան քէօյլէրին պիրինտէ կէզէրքէն, դայէթ աղըր էլպիսէլի պիր գատըն կէօրիւրսիւն: Կիյ-տիյի էսվապ իփէքլի դումաշտան վէ գատի-ֆէտէն իպարէթ օլտուգտան պաշգա աղըր խարճ իլէ տախի միւզէյէն տիր. սաչլարը տիգ-գաթլէ էօրիւլմիւշ, պաշընտաքի շափգա տա-խի փէք նազիք վէ զիգըյմէթ օլուպ, էլպէթ-տէ պու գատըն քիպար վէ զէնկին պիր խա-նէտանտան տըր տէյէրէք, օնուն էվինին նի-զամ վէ էշեա վէ իտարէսինի պիլմէյէ արզու-էտէրէք, էրթէսի կիւնիւ պիր վէսիլէ իլէ է-վինէ կիթտիյին հալտէ, իշէրի կիրէր կիրմէզ թահիւպ էտէր, շաչըրրսըն: Տըշարտա էօյլէ սալթանաթլէ կէզէն գատըն շիրքին պիր հի-յէթլէ, քիրլի պէլքիտէ երրթըգ պիր ֆիսթանլա սաչլարը տաղընըգ վէ թարանմամըշ օլարագ-գարընա չըգար: Պու հիյէթինտէն, էվին հա-լինտէն տախի օնուն դայէթ գայտսըզ, թէն-պէլ, էվ իտարէսինտէն պիխապէր պիր գա-տըն օլտուղունու թէզ ֆէհմ էտէպիլիւրսին:

Սօզազատա սանա հիւրի մէլէք կիպի կէօրիւ-
նէն՝ քէնտի էվինտէ փէք էտնա վէ պայաղը
պիր գարը միսիլիւ կէօրիւնիւր :

Պու վասֆը պէն իճատ էթմէյօրում. պու
շէհիրտէ, պաչգա եէրլէրտէ տախի պու մի-
սիլիւլէր չօգ պուլունուր: Լաքին պունլարըն
հալինտէ իքի պէօյիւք զալաթ վար. պիրին-
ճիսի տըշարտա խալգըն կէօզիւնէ շիրին կէօ-
զիւքմէք, իքինճիսի էվլէրինին նիզամտա պու-
լունմասընա պիգայա օլմալարը տըր: Պու էֆ-
քեարտա օլան պիր գատըն հէր հալտէ ֆանի վէ
խաֆիֆմէշրէպ օլուր: Գատըն գըամը կէչտիյի
վաղթ քէնտի սիւսինտէն զիյատէ՝ էվինին թէ-
միզ վէ տիւզկիւն օլմասընա վէ էվտէ օլտուղու
վաղթ քէնտի հիյէթինէ տիգգաթ էթմէլի,
չիւնքի էվ՝ ֆամիլեանըն թալիմխանէսի տիր.
էյի վէ քէօթիւ խուլլար էվտէ սուպուլթ պու-
լուր, վէ էվճէ օլան պիչիմսիղլիյին թէէսիրի
ղայէթ զարարլը տըր: Պունտան մատէ, պիր
ատէմին սաատէթի իչիւն քէնտի խանէսինտէն
խօշնուտ օլմասը կէրէք տիր, հալ պու քի էվ
նիզամսըգ, տաղընըգ վէ թաճիզ օլաճագ պիր
հիյէթտէ պուլունտուղու հալտէ՝ էվին էհալիսի
նասըլ խօշնուտ վէ սաատէթլի օլապիլիր: Փարզ
էտէլիմ՝ քի սէնին սօզազտա հէրքէսէ շիրին վէ
խօշ կէօրիւնմէյէ զայրէթին վար, Լաքին էվինին

հալինէ մուգայեէտ տէյիլին. դօճան նէ՞ տէ-
յէճէք: Շիւսլհէսիզ անկլայաճագ քի սէն օնուն
իզգէթինի արամայօրսուն, օնա ըիայէթին եօգ
տըր. քէնտիսի տախի սանա իթիպար էթմէ-
մէյէ պաչլայաճագ տըր: Փիքրինտէն շունու
տա տիւշիւնիւպ տէյէճէք, «Պու գարը գըզ-
լըղընտա, էվլէնմէյէ նիյէթի օլտուղունտան
պանա պէօյլէ տաղընըգ վէ փէրիշան կէօրիւն-
մէյէ հիճապ էտէր իտի, Լաքին շիմաի պիր դօ-
ճայա մալիք օլտուղունտան հիչ պիլը շէյ գայ-
տընտա տէյիլ»:

Սէն, էյ գըզգարընտաշ, դօճանա տալիմա
տիւզկիւն վէ թէմիզ կէօրիւնմէյէ ճահտ էթ:
էլպիսէնին կիւզէլ վէ աղըր օլմասը իգթիզա
էթմէզ, կիյինտիյին էավապ թէմիզ օլտուգ-
տան սօնկրա, ատի գումաշտան օլմասընտա
պէլիս եօգ տըր: Սապահլայըն եաթագտան
գալգտըղըն կիպի՝ սաչլարընը թարա, պաչընը
տիւզէթ. ախշամատագ օ հիյէթի պօզմա :
Հէր շէյինին տէյիլ զիգըյմէթ, անճագ տիւզ-
կիւն վէ թէմիզ օլմասընա տիգգաթ էթ. էօյ-
լէ քի՝ էվինէ պիր միւսաֆիր կէտիյինտէ,
պաչըմը թարայըմ, իւսթիւմիւ տիւզէտէյիմ
տէյերէք՝ պիր օտայա շէքիլիպ, միւսաֆիրի
պէքլէթմէյէ մէճպուր օլմայասըն: Պէօյլէ է-
տէրսէն, դօճան սանա չօգ ըիայէթ էտէճէք.

պաշգալար տախի սէնին էվճէ հալինի պէօյլէ
կէօրտիւքլէրի հալոտէ՝ պէյէնէճէքլէր, պէլքի
տէ չօգլարընա էյի իպրէթ օլուրսուն: «Հէր
շէյ եագըլըղընտա վէ նիզամընտա օլսուն:»

Պագի սաղ օլուն:

ԵՄԻՆ ՏՍՍԹՈՒՆՈՒԶ

ԵԷՏԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Ձեվճէյէ:

Էվ իտարէսի ճան խէլասը գատար էլգէմ
օլմայըպ, պու թարզ շէյլէրտէն պահա էթմէք
իշիւն պիհուտէ վագըթ սարֆ էթմէք իդթի-
զա էթմէզ՝ տէյէնլէր պուլունաճաղը իհթի-
մալտէն տիր: Լաքին պու զիւիւմ պիզճէ եանկ-
լըշ տըր: Քիթապ ը շէրիֆ պու մատտէտէն
պահա էտէր օլտուղունտան, պիղիմ տախի
մատտէ ի մէզպուրէի թէֆթիշ էթմէյէ սէլա-
հիյէթիմիզ վար տըր՝ տէյու զանն էտէրիզ: Էմ-
սալ քիթապընն սօն պապընը օգուտուղումուզ
հալտէ, կէօրիւրիզ քի, միւէլիֆ ի միւլհէմ վէ
ինսանլարըն էն ագիլի օլան Սալօմօն, մէշնուր
վէ մագպուլ գարընըն վասֆընը էթմէտէ, ա-
նըն էվ իտարէսիին, եանի էվճիմէնլիյինի,
պաշգա հասսիյէթլէրինտէն եիւճէ թութուպ,
օ մագուլէ գարընըն միւսթագիլ իշիւլզար վէ
թէտպիր սահիպի օլտուղունու շու աթիտէքի,
վէ տահա փէք չօգ սէօղլէր իլէ իսպաթ էտէր:
«Էվինին եօլլարընա տիգգաթ էտէր, վէ թէն-
պէլիք էքմէյի եէմէզ. Գօճասը՝ դափուլար-
տա տիյարըն իթիյարլարը իլէ օթուրտու-

զունտա մալիւմ տիր») : Լաքին նա՛սըլ մալիւմ տիր : Պու փէք աշիքեար տըր՝ եանի իշկիւզար վէ էվճիմէն գարըյա մալիք օլտուղու մալիւմ տիր տէմէք իսթէր : Լաքին պէօյլէ պիր գարըյա մալիք օլտուղու նա՛սըլ մալիւմ օլուր : Պունու անկլամագ փէք գօլայ տըր : Վագասա օ միսիլիւ գարընըն գօճասը տըշարտա կէզ-տիյի, եախօտ տօսթու վէ ահպապը իլէ օթու-րուպ գալգտըղընտա, հէփսինտէն զիյատէ տիւզկիւն վէ նիզամլը կէօրիւնիւր : Օնուն էս-վապը չօգլարընքինտէն թէմիզ վէ հիւսնլի տիր. վէլհասըլ օնուն հիյէթի գարըսընըն կէօ-գէտիճի վէ գայըրըճը օլտուղունու կէօսթէ-րիր : էվճիմէն պիր գարընըն խտարէսինին է-սէրի կիզլի գալամագ. օնուն պու Ֆազիլէթի գօճասընըն վէ չօճուգլարընըն հալինտէն վէ հիյէթինտէն զահիր տիր. օնլար նէրէյէ կիթ-սէլէր, հէր նէրէտէ պուլունասալար, քէնտիլէրի-նի գայըրանըն էյի խտարէսինի պէլլի էտէրլէր : Պիլաքս, պիր գարը էվ խտարէսինտէն պիխա-պէր, էվճիմէնլիք նէ տիլինի պիլմէզ օլտուղու հալտէ, օնուն գուսուրլարը իսթէր իսթէմէզ գօճասընըն վէ չօճուգլարընըն եիւզիւնտէն վէ հիյէթինտէն մալիւմ տիր, չիւնքի պէօյլէ գա-րընըն գօճասը վէ էվլատը ալէսսէվիէ էյի կէօ-րիւնմէղլէր :

Պու խուսուստա գուսուրլու օլան գարըտա պաշգա թագսիրաթլար տախի պուլունաճաղը իհթիմալտէն տիր. պիլաքս խուսուս ր մէզ-պուրտէ սատըգ պուլունան գարը պաշգա Ֆազիլէթլէրէ տէ մալիք տիր : Ֆէնա իտարէ հէման տախմա թէնպէլլիքտէն հասըլ օլուր՝ տէնսէ ճաիզ տիր : էվճիմէն վէ չալըշգան պիր գարընըն թէնպէլլիքտէ պուլունմասը մուհալ տըր : էվ իտարէ էթմէք ուսուլինէ ագըլարը էրմէյէն գարըլար փէք նատիր պուլունուր : Ֆէնա իտարէ ալէսսէվիէ գարընըն գապահա-թընտան օլուպ՝ էօղիւր գապուլ էթմէտիլին-տէն, պու պապտէ միւթթէհիմ գալմայասըն՝ տէյիւ սանա խալիսանէ նասիհաթ էտէրիմ :

Պիր գարընըն էվճիմէն վէ սահիպ ի իտարէ օլմամասընըն պազէն պաշգա սէպէպլէրի, մէ-սէլա զաաֆիյէթ եախօտ ագըլճա պիր գու-սուր օլապիլիր իստէ տէ, սէպէպի ասլի ալէս-սէվիէ թէնպէլլիք տիր՝ տէտիք : Թէնպէլլիլին տախի փէք չօգ նիշանէլէրի վար իստէ տէ, էն պէօյիւք նիշանէ շու տըր քի՝ թէնպէլ գարը շիմտիքի իշի սօնկրայա պրագըր. պիլիւր քի Ֆիլան խըզմէթի շիմտի էթմէք Ֆարզ տըր, լաքին թէնպէլլիլինտէն օթուրմագ քէնտինէ գօլայ, գալգըպ չալըշմագ իստէ փէք կիւճ կէ-լիր : «Թէնպէլ ատէմ պիր ազ ույգու, պիր ազ

ույուզլամադ, եաթմադ իչինն պիր աղ էլլէր պաղլամադ իսթէր» պաղէն տախի էյլէնճէտէ պուլունտուղու հալտէ, զէֆգիննի պրաղըպ տա իշէ մէշուլ օլմագտան հիշ խօշլանմազ, Պու սէպէպլէրէ պինաէն էլլին խըզմէթի տա-
 իմա կէրի գալըր, կէրի գալտըգճա տախի ա-
 զըրլաշըր: Իմտի իշի կիւճլէշտիրմէմէք իչինն վազթինտէ իճրա էթմէք կէրէք տիր: Պաղը գարըլար պէօյլէ էտէրէք՝ հէր քէսի հայրան էտէճէք տէրէճէտէ իշ կէօրիւրէր: վագաա պու մինվալ իւզրէ հարէքէթ օլունմատըղը հալտէ չօդ վէ էյի իշ կէօրմէք օլամազ: Ատի խըրսըղլարտան զիյատէ գօրգուլաճագ պիր խըրսըղ վար, եանի էհալլէք. պաշգա խըրսըղ-
 լար ագճէմիզի չալարլար, ամմա իհմալլըգ էն էյի խազինէմիզ օլան վազթըմըղը էլիմիզտէն ալըր. չօղլարըն պու խըրսըղա էվէրինէ կի-
 րիպ էն գըյմէթլի շէյլէրիննի ալմաղա միւսա-
 ատէ էթմէլէրի նէ գատար տիվանէլիք տիր: Պու խըրսըղ թաթլը թաթլը կէլիպ, ատէմին պաշընը օղչայարագ օնու ըահաթլանտըրրըր, իւզէրինէ տէրին պիր ույուզու կէթիրիր, աղ-
 րընը ֆիւրիննի ույուշտուրուր, վէ պու վէճհլէ օնուն էօմրիննին խայլը պիր գըմընը զապթ էտէր: Ինսանըն վազթը սալթ ույուզու իլէ զայ օլմազ, չօդ քիմսէլէր օյունլար վէ պիհուտէ

էյլէնճէլէր իլէ հէր կիւն չօդ վաղըթ զայպ էտէրլէր, պաշգալարըն ըուհանի վէ ճիոմանի մէնֆաթընա սարֆ օլունապիլիր սա'աթլա-
 րընը ավարալըղլա կէչիրիրլէր: Ինտան աալա էյլէնմէլի տէյիլ տիր՝ տէմէք իսթէմէմ, անճագ էֆքեարըմ շու տըր քի պիր ատէմ իչիննի պիլա իհմալ վազթինտէ իճրա էթմէլի. պատէհու միւմքին օլտուղու հալտէ, տէյիլ պիհուտէ վէ զարարլը, իլլա ճէտէտէ վէ ճանա ֆայտալը պիր էյլէնճէ պուլուպ տէֆի զահմէթ էտէ-
 պիլիրսէ, պունա տէյէճէք եօդ տըր:

Հէր իշ վազթինտէ իճրա օլունմալը տըր՝ տէտիք, տէմէք օլուր քի հէր իշ իչինն պիր մախսուս վազթ թախսիս էտիրմէլի: Հալ պու քի չօդ էվէրտէ պէօյլէ տէյիլ. գարը քէնտի իշլէրիննի վէ խզմէթիննի պիր նիզամ թահթընա գօյմամըշ օլտուղունտան, հէր իշ զուհուր էթ-
 տիլի վաղըթ իճրա օլունապիլիր՝ տէյու զանն էտէր: Լաքին եանկըշ տըր, չիւնքի իշ զաթէն վէ թապիաթը իլէ քէնտիննէ վաղըթ թախսիս էտէմէզ. պու վազթի հէր քէս տիւշիւնիւպ մինասիպինէ կէօրէ թախսիս էթմէլի, շէօյլէ քի սապահտան գալգտըղը հալտէ՝ ճէմի իշ-
 լէրիննի սըրայա տիւշիւրիւպ, սլրէր պիրէր իճ-
 րա էտէպիլինն: Իշլէրի հաղըլնտա պէօյլէ նիզամը օլմայան գարը, աղչամատագ խզմէթ

վէ մէշղուլիէթ իշինտէ չապաւանըպ, հիչ պիր
իչ կէօրէմէզ օլուր :

Թաամ էթմէնին, չամաշըր եայգամանըն, էվի
սիւփիւրիւպ տիւզէլթմէնին, սաաթը գուրմա-
նըն պիլէ մախսուս վազթի օլմալը: Սաաթընը
հէման րասթ կէլէ, կեան սապահտան, կեան
էօլէյին վէ կեան ախշամա գուրան պիր ա-
տէմ կէօրիւրսէն, պիւ քի օ ատէմ սրրասըզ վէ
նիզամսըզ տըր . չօգ տէֆա պաշգասընա ,
«Սաաթըն գաշ տըր, պէնիմքի տուրմուշ» տէ-
յէճէք տիր: Հասըլը քէլամ իշինտէ սըրասըզ
օլան ատէմ էքսէրիյէ էյի պիր նէթիճէյէ
մուվաֆֆազ օլամազ: Պու պապտէ շու գանուն
էզպէր օլունսա կէրէք տիր ,

Հէր էշն պէր էքիւ օլա ,

իհր օլուն օլ էքիւ :

Լաքին հէր իշին մուայէն պիր վազթի օլուպ,
օլ վազիթտէ իճրա օլունմասը գայտէսի գա-
տար միւհիմ պիր գայտէ տախի շու աթիտէքի
տիր, եանի

Հէր շէն պէր էքիւ օլուն ,

Հէմ րայմա օլ էքիւ քօսուն :

Պու գայտէյէ տախի րաղպէթ էթմէյէն,
եանի հէր շէյի տախիմա պէլլի պիր եէրէ գօ-
մաղա ատէթ էթմէմիշ օլան գարը , իքիտէ
պիրտէ շէյ արամաղա գալգըշըպ հէր հալտէ

վազթինին պէօյիւք դըսմընը շէյլէրի արամա-
ղա սարֆ էտէր : Պաղը գարըլար շամտան,
ֆիլճան, մագգաս վէ սայիր պու միսիլլիւ լա-
զըմը շէյլէրի գուլլանտըգտան սօնկրա՝ կէօ-
թիւրիւպ եէրինէ գօմաղա իւշէնտիքլէրինտէն,
հէման րասթ կէլտիյի եէրէ գօմայը խույ էթ-
միշլէր տիր: Պէօլլէլէր էքսէրիյէ թէլաշ իշին-
տէ օլուրլար, վէ գօլայըգլա իշ պիթիւրէմէզ-
լէր, չիւնքի տախիմա էվին իշինտէ եօգարը ա-
չաղա գօշուպ, «Պըչագ նէրտէ տիր, Եաղըղըմը
նէրէյէ գօմուշում. Սապունու կէօրտիւնիւզ
մի. ֆիլէրին անախթարը քիմտէ տիր. Փէշ-
քիլի նէ եափմըշըմ» տէյէրէք հէմ քէնտիլէր
եօրուլուր, հէմ տէ պաշգալարընը թաճիզ է-
տէրլէր: Պու վէճհլէ վազըթ սարֆ էթմէք լա-
զըմ տէյիլ, պախուսուս եաղըգ վէ կիւնան
տըր: Պիր շէյի գուլլանտըգտան սօնկրա, ա-
տըմընը էսիրկէմէյիպ՝ կէօթիւր եէրինէ գօ.
սօնկրա սանա գօլայըգ օլուր, չիւնքի պէօլլէ
էթմէքլէ իսթէտիյին վազըթ արատըղըն շէյի
անինտէ պուլուպ՝ եօրկունլուգտան խէլաս օ-
լուրսուն :

Հէր շէյի պէլլի պիր եէրէ գօմամագ խու-
յունտան՝ պաշգա պիր մաղարրաթ տահա հա-
պըլ օլուր, եանի հէր շէյի պէօլլէ սաաթ սա-
աթ արայանըն էքսէրիյէ սապըր թիւքէնիպ,

հիտատէթ փէյտա էտէր, վէ գապահաթը պաշ-
 գաորնա համլ էտէրէք՝ ծնա պունա սիթէմ
 էթմէյէ պաշլար: Գապահաթ քէնտինին օլ-
 տուղունու հիսս էթմէղ. աիւշիւնմէղ քի էվի
 ալթ իւսթ էտէն քէնտիսի տիր՝ զանն էտէր
 քի չօճուղլար եախօտ գօճասը քէնտի-
 նէ լաղըմ օլան շէյլերի գալտըրըպ էօթէ պէրի
 աթարլար: Պաղէն հիտատէթի օ տէրէճէյէ վա-
 րըր քի՝ խըրսընըն արասընտա կէօղիւ գարա-
 րըպ, պունու եափան չօճուղլարըն պիրի տիր՝
 տէյիւ զանն էտէրէք, «Պանա միւթաշիդ օլան
 էշեայա նիշիւն տօգանըրսըն» տէյիւ զավալը
 չօճուղու թութուպ հագ գսըղ եկրէ թէփէլէր:
 Պէլրի խըրսը պու տէրէճէյէրէ վարմաղ իսէ
 տէ, հէլէ թէլաշընտան թիթիղէնիպ՝ սուրա-
 թընը ասաճաղը տէրքեար տըր:

Իչպու տաղընըգըդ խույունունն նէ գատար
 պօշ զահմէթէ, ալթ իւսթ լիյէ վէ էվճէ տիր-
 լիւ ույղունսուղըղլարա սէպէպ օլտուղունու
 փէք աղ ատէմ պիլիր:

«Թէնպէլ աաէմ աայմա զիյատէ եօրուլուր».
 պու ինկլիզճէ պիր զարպը մէսէլ տիր, հէմ
 տէ փէք սահիհ տիր: Թէնպէլ գարը փտրմա-
 դընտաքի եիւքսիյիւ կէօթիւրիւպ՝ օ պիր օ-
 տայա գօմաղա իւշէնտիյիւտէն, սէտիրին իւս-
 թիւնտէ պրագըր, լալին էրթէսի կիւնիւ էվին

իչինի տօլաշըպ եիւքսիւք արար. պէլքի տէ
 պունունն իչիւն պիւթիւն էվին էշեասընը ալթ-
 իւսթ էտէր. իշթէ թէնպէլլիյին սէմէրէսի պու
 տըր: Պիր սէփէտճիք եա պիր սանտըզա
 փէյտա էտիպ, վէ եիւքսիւք, մագգաս, իյնէ-
 լիք կիպի ուֆագ թէֆէք էշեայը իչինէ գօյուպ
 տա իղթիղա էթտիյի վագըթ գօլայճաճըգ
 պուլմագ տահա միւնասիպ տէյիլ մի:

Պիր ֆամիլեա սաքին օլմագ իչիւն պիր էվէ
 կիրտիյիտէ, էվվէլ էմրտէ էվին հէր թարա-
 Ֆընը պիր էյիճէ կէօղտէն կէշիլիպ, հէր գապ
 եախօտ ալաթ եա էշեա իչիւն պիրէր միւնա-
 սիպ մահալ թային էթմէլի, շէօյէ քի էվ է-
 հալիսինտէն հէր պիրի հէր շէյին մախսուս
 եէրինի պիլիին: Պէօյլէճէ էշեայա մահալ
 թախսիս օլունուպ, հէր շէյ եէրի եէրինէ գօ-
 նուլտուղու հալտէ, օրթատա պիր շէյ սիւ-
 րիւքլէնմէղ, եախօտ ծնու կեահ պիր եէրէ,
 կեահ պաշգա պիր եէրէ գօմաղա տա իհթի-
 յաճ գալմաղ: Աթի իւղ զիքր գաֆիյէյի պէլլէ:

Հէր շէն զէր եէրէ օլուն,
 Հէմ գայմ օլ եէրէ գենտան:

Պագի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՕՍԹՈՒՆՈՒՋ

ՄԵՔԻԶԻՆՃԻ ՄԵՔԹՈՒՊ

Ձեվճեյե,

Թուրքիատա չօգլարըն թանըտըըը միւսինն պիր վաիզին սէօղիւնէ նազարէն՝ «Բուհ իւլ գուտս նափաք էվէրտէ սաքին օլմազ»։ Վազաա պու սէօղ հէր խուսուստա տէյիլ իսէ տէ, պազը խուսուստա սահիհ տիր, Բուհ իւլ գուտս՝ ֆագիր Ղազարոս կիպի պիւթիւն ճէսէտի եարատան իպարէթ սէֆիլ վէ զարուր պիր տիլէնճի իլէ տէ սաքին օլմազա իրթիքեապ էտէր իսէ տէ, շունու պիւթիլիյիզ քի խրիսթիյանլըգ ատէմի թէմիլիյէ գըլաղուղլար։ Հաղիգաթէն տինտար օլան՝ ճէսէտի, էսվասլը վէ խանէսինի թէմիլ փաք թութմաղա տինտար օլմայանտան զիյատէ զայրէթ էտէր։ Սէպէպի տէ շու տըր քի, Քիթապը շէրիֆ պիղէ հէր ճիհէթլէ փաք վէ թէմիլ օլմազ թալիմ էտէր։ Ալլահըն միւրատը պու պապտէ պիղէ Քիւթուպը մուգատտէս է վասիթասըլլէ կերէյի կիպի պէյան գըլընմըշ տըր։ Մախսուս տիգգաթա շայան պիր քէյֆիլէթ տիր քի, անտը աթիգ զէմանընտա,

եանի իտարէի շէրիաթը Մուսա թահթընտա՝ ճէսէտ թէմիլիյի ըուհանի փաքլըղա պիր ալամէթ կիպի իթիպար օլունուր իտի. պունուն ագլէ եազըն վէ միւնասիպ օլտուղու տախի աշիքեար տըր, չիւնքի Հազգ թասլա ճան փաքլըղընա պիր էմնալ կէօսթէրմէք իսթէտիյի հալտէ, ալէմին ինտինտէ մազպուլ վէ միւթէպէր սայըլան ճէսէտ թէմիլիյինտէն պաշգա՝ նէ միւնասիպ պիր շէյ թէմնիլ էտէպիլիը իտի։ Շէրիաթը մուսայը օգուտուղումուզ հալտէ՝ ճէսէտ վէ թաամ վէ խանէ վէ արզ թէմիլիյինէ միւթալիպ խայլի գանունլար միւշահատէ էտէրիզ։ Քիթապը շէրիֆին սայիր գըմլարընտա տախի ճիսմանի թէմիլիք չօգքէրրէ ըուհանի փաքլըղլէ պերապէր զիքը օլունուր. մէսէլա Մէզամիրտէ (ԻԳ. 3, 4) «Էլլէրի փաք վէ եիւրէյի թէմիլ քիմսէ» Բապպըն աղիզ մահալինտէ տուրուր՝ տէնմիշ տիր։ Թէքրար՝ Մէզամիր. (Մա. 10), «Եա Ալլահ, պանա փազ եիւրէք եարաթ»։ Եսայի փէյղամպէր՝ «Եայգանըպ փաքլէնին» տէյիւ նիտա էտէր (Ա. 16)։ Վահի քիթապընտա տախի գուզունուն էհլի հազգընտա՝ «Վէ օնա իհսան օլունտու քի փազ վէ փարլազ ինճէ քէթէն կիլէ» տէնմիշ տիր (ԺԹ. 8)։ Թէմիլիյին ինտ Ալլահ մազպուլ վէ միւթէպէր օլմասընը իս-

պաթ էթմէյէ պու շէհատէթլէր քեաֆի տիր։
Թէմիղլիք մագպուլ վէ էլզէմ պիր շէյ օլ-
մագսա իտի, Բապպ Թաալա ծնու ըուհանի
փաղըղլէ պերապէր թալէպ էտիպ, պու տէ-
րէճէ մէմուհ հէօսթերմէղ իտի :

Թէմիղլիին սըհհէթ ու աֆիյէթէ տախի
լաղըմ օլտուղունու պիլիբիղ։ Ինսանըն թէնի
փագ թութուլմատըղը հալտէ, ճէսէտին քիւ-
չիւք տէլիլէրի թըգանըպ, թէր վասիթաաը
իլէ իխրաճ օլունան զարարը զէրրէլէր իչէր-
աէ գալըր, վէ գան պօղուլարագ՝ թէնաէ
տիւրլիւ եարա վէ մարազ հասըլ օլուր։ Խա-
նէլէր վէ սօգաղար փիս գալտըղը հալտէ
տախի հավա պօղուլուպ խասթալըղա միւճիպ
օլուր։ Պա թէճրիւպէ միւշահէտէ օլունմուշ
տըր քի, պիր շէհիրտէ քօլէրա զուհուր էթ-
տիյի վագըթ, իլէթ զիյատէսի իլէ փիս մա-
հալլէլէրտէ շէտիտ օլուր, չօգ տէֆա շէհիր
թէմիղլէնտիյի կիպի՝ իլէթ տախի թէարին եա
պիւսպիւթիւն տէֆ օլուր։ Պաչգա իլէթլէր
իչիւն տէ պունու տէյէպիլիբիղ :

Թէմիղլքեար օլմագ Խրիսթիանըն ֆարիզէ ի
զիմմէթի իսէ տէ, թէմիղլիք ինսանը թագ-
տիս էտէն պիր խայր ամէլ տիր՝ տէյու զանն
էթմէյէլիմ։ Քրիստոս ֆէրիսիլէրի չօգ տէֆա
թագպիհ էթտի, չիւնքի պունլար, գալպլէրի

Ֆասիտ օլտուղու հալտէ, ճէսէտ թէմիղլիինէ
վէ եայգանմալարա զիյատէսիլէ սայ վէ ի-
թիպար էտէրլէր իտի։ Էֆէտիմիղլին պու-
յուրտուղու կիպի՝ պէօլլէ էթմէք գատէհին
վէ քեասէնին իչինի տէյիլ, անճագ տըլընը
թէմիղլէմէք տիր :

Հէր էյի շէյտէ տէրէճէսինի աշմագ օլա-
պիլիբի։ Պիր ատէմ պիւթիւն տիգգաթընը
մախսուս պիր իչէ վէրտիյի հալտէ, պօճու
օլտուղու պաչգա իլլէրի թէրք եա իհմալ
էթմէք թէհիլքէսինտէ պուլունուր։ Սէն պէօյ-
լէ էթմէ. սանա վէ սայիրլէրէ զարարը օլա-
ճագ տէրէճէտէ թէմիղլքեարըղա տիգգաթ
էթմէնի իսթմէմ։ Էքմէյին իւթիւնէ սինէք
գօնտուղու իչիւն մուրտար օլտու՝ տէյէրէք,
էքմէյի քէօփէյէ աթմագ թէմիղլիին շար-
թընտան տէյիլ տիր. հէմ պու տէրէճէ թէ-
միղլքեարըղ քիմսէտէն թալէպ օլունմաղ։ Պա-
ղը թէմիղլքեար գատընլար էլպիտէլէրինին
իւսթիւնաէքի ճիւզի պիր լէքէտէն՝ կիւնահ-
տան զիյատէ գօրգարլար. գալպլէրինտէն չը-
գան քէօթիւ վէ ֆասիտ էֆքեարտան զիյա-
տէ՝ գաղաէն եէմէյին իչինաէ պուլունան գըլ-
տան իյրէնիրլէր։ Լաքին թէմիղլիք հագգընտա
գարարընտա պիր տիգգաթ վար տըր քի, ծնու
հէր Խրիսթիան իճրա էթմէյէ պօրճուլ տըր :

Շարդ թարափլարընտա թէմիզլիյէ միւթաաւ-
լիդ պազը էյի ատէթլէր պուլունուր , մէսէ-
լա էվէ կիրտիյնտէ այագ գապլարընը չըգա-
րըպ' էոյլէ եօգարը չըգմագ . պունլար վա-
գասա ֆէնսա ատէթլէր օլմատըղընտան, օնլա-
րա տիգգաթ էթմէք լայըգ տըր: Պազը քիմ-
սէլէր Շարդըն պիր գաչ եօլուղ եա զարարը
ատէթլէրին իպթալ օլունտուղունու կէօր-
տիւրլէրինտէ, պու ատէտի տէ էօյլէ իպթալ
էթմէք ֆարզ տըր՝ տէյու զանն էտէրլէր: Էվ-
րօփալըլարըն վէ Ամէրիգալըլարըն պէօյլէ ա-
տէթի եօգ տըր՝ տէյէրէք, քիրլի վէ չամուր-
լու այագ գապլար իլէ էվէ եա քիլիսէյէ կիր-
մէք իսթէրլէր. հալ պու քի էվրօփալըլար եա
Ամէրիգալըլար այագ գապլարընը չըգարմագ-
լար իսէ տէ, այագլարընը թէմիզլէմէյէ տիւր-
լիւ թէրթիպլէր գուլանըլար . մէսէլա գա-
փունուն եանընտա այագ գապլարընըն չամու-
րունու ալաճագ պիր տէմիր վէ իչէրտէ սի-
լէճէք խասըր իլէ պաչգա չարէլէր պուլու-
նուր: Վէլնասըլ պու մէմլէքէթտէ էվլէրին
ուսուլի էօյլէ տիր քի՝ չամուրլու այագ գապ-
լար իլէ օտատան իչէրի կիրիլմէզ, վէ կիրէն՝
հագիգաթէն թէրպիյէսիզ վէ նատան պիր ա-
տէմ՝ տէյիւ իթիպար օլունուր:

Համամա կիթմէք տախի պու մէմլէքէթին

ատէթի մախսուսէլէրինտէն պիրի տիր: Պաչգա
միլլէթլէր ալէսսէվիյէ քէնտի էվլէրինտէ եայ-
գանըլար: Իչպու համամա կիթմէք ատէթի
պու մէմլէքէթտէ փէք գօլայ իպթալ օլու-
նամագ տէյիւ կէօրիւնիւր, հէմ իպթալ օլուն-
մասը փէք արզուլէնէճէք պիր շէյ տէյիւ տիր:
Լաքին պու ատէթլէ պէրապէր պազը պաթըլ
էֆքեար վար, պունլարը թէրք էթմէք լազըմ
տըր: Էվվէլ էմրտէ գարըլար էքսէրիյէ զանն
էտէրլէր քի՝ հէման հաֆթատա եախօտ օն-
պէշ կիւնտէ պիր էշ տօսթ գատըն թայֆէ-
սինտէն համամա թօփլանըպ, պիւթիւն կիւնիւ
օրատա կէչիրմէլի: Պու սէպէպտէն թաամա-
րընը տա պէրապէր կէօթիւրիւրլէր, քէնտի-
լէր տէ էն ալա էլպիսէլէրինի թագընըպ կի-
տէրլէր, պիհուտէ սէօհպէթլէր իլէ վագըթ
սարֆ էտիպ, պազէն զալղա տախի չըգարըպ,
չախսլարը վէ խանէտանլարը պիրիպիրլէրինէ
տիւշիւրիւրլէր:

Պաթըլ էֆքեարըն պիրի տէ, համամտան
պաչգա հիչ պիր եէրտէ եայգանըլմագ իտ-
տիասը տըր: Պու էֆքեարա զահիպ օլանլար
համամ օլմատըղը եէրտէ՝ պաչգա թարզ իլէ
եայգանմաղա իւքեաթ օլմագլար, չիւնքի էվ-
տէ եայգանտըղլարը հալտէ՝ իւշիւլիւպ խաս-
թա օլուրլար տէյու զանն էտէրլէր: Համամ-

տան տըշարը եայգանմագտան իսէ, այլար իլէ
քիրլի գալմագլըղը տահա էյի սայարլար: Հալ
պու քի սլիր աղ սըճագ եախօտ ըլըճագ սու
հազըրլայըպ, գափալը պիր օտատա սապուն
իլէ պիր չարեէք գատար եայգանըպ թէմիղ-
լէնմէքտէն իսէ, համամըն սըճագ հալլէթին-
տէ թէրլէյիպ՝ գայնար սուլար իլէ պիր գաչ
սաաթ եայգանտըգտան սօնկրա, սաչլարը եաչ,
վիւճուտինտէ նիմ թէր օլարագ, տըշարը սօ-
ուղա չըգմագ չօգ զիյատէ թէհլիքէլի տիր՝
տէյու զանն էտէրիզ:

Պագի սաղ օլուն.

էՄԻՆ ՏՕՍԹՈՒՆՈՒՋ

ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՄԷՔԹՈՒՊ

Զէվճէյէ,

Թէնի փաք սագլատըգտան սօնկրա՝ թաա-
մը, էվլի վէ ալլույու տախի թէմիղ թութ-
մագ կէրէք տիր: Պիր էվ թէմիղ օլմագսա,
սէպէպի էքսէրիյէ գարընըն թէնպէլլիյի վէ
տիգգաթսըղըղը տըր: Պունլարըն իքիսի տէ
կիւնահ տըր. Խրիսթիյան պիր գարըյա քէնտի
պօրճու օլմագլէ շէրէֆի իչիւն թէմիղլիյէ տիգ-
գաթ էթմէք կէրէք տիր. չիւնքի պէօյլէ էթ-
մէքլէ էվ էհալիսի ըահաթ, սաղ վէ սէլիմ վէ
սաատէթլի օլուր: Էվլէրինի թէմիղ թութան-
լար ըահաթ վէ սաատէթ իւզրէ օլուրլար տէ-
յու ինանմաղ իսէն տէ, շու աթիտէքի խուսու-
սու հէր նէ գատար մէքրուհ կէօրիւնիւր իսէ
տէ միւլահաղա էտէսին տէյու ըէճա էտէրիմ:
Նիչէ ֆամիլեալար փիսլիքտէն զուհուր էտէն
պազը ուֆագ թէֆէք հայվանաթտան թաճիզ
օլուպ՝ կէճէլէրի սապահատաք ույույամագլար:
Պունլարըն մասոււմ չօճուգլարը պիւթիւն կէճէ
րահաթսըղ օլուպ, եաթագլարընտա կեահ
պիր եանա կեահ օ պիր եանա տէօնիւպ ֆի-

զան էտէրլէր: Պու մագուլէ էվլէրաէ սաքին
 օլանլար կիւնտիւզլէրի տէ թաճիզ օլուրլար,
 վէ պաշգալար էվլէրինի թէմիզ թուլթմագ ի-
 չիւն՝ նէ գատար վագըթ վէ նէ գատար զահ-
 մէթ սարֆ էտէրլէր իսէ, պունլար մէզքիւր
 հայվանաթը էսվապլարընտա արայըպ պուլմագ
 իչիւն, ծնլարտան պիր գաչ գաթ զիյատէ սարֆ
 էտէրլէր:

Թէնպէլին եօլու նէ գատար կիւճ տիր.
 ճիւզի պիր զահմէթտէն գաչարքէն, պիւթիւն
 կիւնիւ ըահաթսըզ օլարագ կէչիրիր: Պու
 թարզ եաչամագ վագաա հայվանի հէմ տէ
 կիւնահ տըր: Խասթա եախօտ զաիֆ օլմայան-
 լար պէօյլէ էօմիւր կէչիրմէյէ մէճպուր տըր-
 լար՝ տէյիւ զանն էթմէմ: Պիզ, Խրիսթիյանլար,
 պէօյլէ պիգայտ օլմայալըմ, չիւնքի էտնա պիր
 հալ տըր, տինիմիզէ տէ զիւլ տիր:

Պախուսուս անա օլան գարըլար եայընըզ
 խանէլէրինի տէյիւ, չօճուգլարընըն էլպիսէսի-
 նի, եիւզլէրինի, պաշլարընը վէ պիւթիւն վիւ-
 ճուտլարընը տախի թէմիզ թուլթմագա պօրճ-
 լու տըրլար. պու վէճհլէ չօճուգլար քիւչիւք-
 տէն թէմիզլիյէ ալըզըլար: Չօճուգլարտան
 չօղունուն պաշլարընա տիգգաթ էթտիյին
 հալտէ, հէման անալարընըն գայտսըզլըզընըն
 մէքրուհ ալամէթինի կէօրիւրսիւն: Պէլքի պու

մագուլէ անալար չօճուգլարընըն պու հալի-
 նին նէ գատար այըպ օլտուղունու պիւմէզ-
 լէր. իմաի սէն ֆագիլէթ սահիպի օլտուղուն
 հալտէ, օ սէֆիլլէրէ տօղրու եօլու կէօսթէր-
 մէյէ պօրճլու սըն. պէլքի պու խուսուստա
 ծնլարա պաշգա նասիհաթ վէրէն տէ եօզ
 տըր:

Հէլէ քէնտի հագգընտա, էվինտէն հէր նէվ
 մուրտարլըղը տէֆ էթմէյէ գաթիէն գա-
 րար վէրէպիլիրսին. վէ պունու էթտիյին հալ-
 տէ՝ փէք չօզ ֆէլաքէթ տախի պաշընտան
 տէֆ էթմիչ օլուրսուն: էվինին ֆագիլը օլմա-
 սընտա պէիս եօզ, թէմիզ օլտուղու հալտէ՝
 օրատա իգամէթ էթմէք խօշ վէ մագպուլ օ-
 լապիլիր:

Պիր շէյ տահա իխթար էտիպ, արթըզ սէօ-
 զիւմէ խիթամ վէրմէք իսթէրիմ: Զանն էթմէ
 քի վիսլիյի եօրթմէք քիֆայէթ էտէր: Պագը
 քիմաէլէր օտայը սիւփիւրտիւքտէն սօնկրա,
 չէօր չէօփիւ պիր քէօչէյէ թօփլայըպ, իւս-
 թիւնիւ գափայարագ պրագըրլար: Եախօտ
 իւսթաէն կիյինտիւքլէրի էսվապ թէմիզճէ օ-
 լուրսա, ալթտաքի չամաշըրըն քիրլի օլմասընա
 պագմազլար: Լաքին պու թէմիզլիք տէյիւ,
 միւրայիլիք տիր: Պէօյլէ՝ պիր էյեամ փիսլիք
 կիզլէնիլ իսէ տէ, ծնտան հասըլ օլան ֆէնա

դօգու հավայը պօզուպ՝ փիսլիք թէզ մէյտա-
նա չըգար: Պէօյլէ էթմէք քաշիքեարէ փիս օլ-
մագտան տահա ֆէնա տըր, շիւնքի պիր գա-
պահաթը պաշգա պիր գապահաթըլա միւրա-
յիճէ էօրթմէք տիր: Խրիսթիյան օլան հէր նէվ
եալանը վէ ալտատըճը հիյէթլէրի պէր թա-
րաֆ էտիպ, Ալլահըն վէ ինսանլարըն հուզու-
րունտա՝ զաթէն օլտուզու կիպի կէօրիւնմէյէ
ղայրէթ էթմէլի:

Պու նասիհատլարըմ պաշգա էֆքեար իլէ
տէյիլ, անճագ Խրիսթիյանճա վաճիպէ ի զիմ-
մէթիմ տիր տէյու իճրա էտէսին: Քեաշքի
Խրիսթիյանլարըն թալը ու հարէքէթինտէն՝
Խրիսթիյանլըգ մէպտէսի հէր նէվ հիւսն ու նի-
զամ հասըլ էտէր օլտուզու անլաշըլտա խի:
Պէօյլէ օլմասը ճայիզ տիր. պու պապտէ
օլան իհմալըգ մէզհէպիմիզէ հագարէթ տիր.
Քրիստոսուն իշինէ տէ սէքթէ կէթիրի, Եա
գըզգարընտաշ պիլնրմիսին քի՝ տիկէր մէզ-
հէպտէն, եախօտ Խրիսթիյան օլմայան պիր
ատէմ սէնին էվինէ կէլիպ, սէնի վէ խանէ-
նի վէ հէր պիր հալինի տիւզկիւն վէ թէմիզ
կէօրտիւյիւ հալտէ՝ տիգգաթը սէնին ալլազը-
նա վէ պէլքի տէ տինինէ ճէլպ օլունուր: Սէ-
նին վէ խանէնին հիյէթի պօզուգ օլտուզու
հալտէ տէ, զահիրէն տէյիլ իսէ տէ, տէրուն-

տէն սէնի այըպլայըպ, էլպէթտէ սանա թտհ-
գիրամիզ պիր լագապ թագաճագ տըր: Պիլ
աքս, սէնին ուսուլ վէ էթվարընը քէնտի ա-
տէթինտէն ալա կէօրտիւյիւ հալտէ, ծնուն
էֆքեարընտա սէնին շախըն վէ մէզհէպին
հէր հալտէ մագպուլ վէ մէմտուհ իթիպար
օլունաճագ, պէլքի տէ ֆիքրինտէն՝ «Խրիսթի-
յանլար պիզտէն էյի տիրլէր» տէյէճէք տիր:

Վագաա պունլար զահիրի շէյլէր տիր, Խրիս-
թիյանլըղըն մէյվէլէրի տէյիլ, անճագ եափ-
րազլարը տըր՝ տէյէպիլիլ իսէք տէ, պէյիս
եօգ. դօ եափրագլար տա կիւղէլ վէ շիրին
օլսուն: Օլկուն վէ տաթըլ մէյվէլէր իլէ տօլու
օլան աղաճ՝ վագաա մագպուլ վէ կիւղէլ կէօ-
րիւնիւր, լաքին մէյվէլէր իլէ պէրապէր եէ-
շիլ եափրագլար իլէ տէ միւղէյիէն օլուրսա՝
տահա շիրին կէօրիւնմէզ մի:

Յիսուս Մարթա իլէ Մարիամըն էվինէ զի-
յարէթ էթտիյի միսիլլիւ, սէնին տէ էվինէ
թէշրիֆէ բաղպէթ պույուրսա, օտանըն թէ-
միզ օլմասընա արզու էթմէզմի իտին. օլ
միւպարէք միսաֆիրին սէնին էվինտէ վիսլիք-
տէն դօգմուշ վէ պօզուլմուշ մէքրուհ պիր
հավատան իսէ, քէնտի եարաթմըլ օլտուզու
թէմիզ վէ խօշ դօգուլու հավայը թէնէֆֆիւս
էթմէսինի իսթմէզմի իտին: Վագաա էֆէն-

տիմիզ Մարթայա՝ տիւնեքվի շէյէրէ հատ-
տէն աշըը էհէմմիյէթ վէրտիյի իչիւն թաղիւր
էթտի, չիւնքի Մարթա էվին զայլէսինէ օլ
տէրէճէ մէշղուլ օլմուշ իտի քի, Բապպըն քէ-
լամընը տիյնէմէքտէն սարֆ ը նազար էթմէք-
տէ իտի. հաթթա հէմշիրէսի Մարիամ տա-
խի, Բապպըն խաքի փայընտա օթուրուպ՝ օ-
նուն՝ ճանլարը իհեա էտիճի քէլամընը հէյրան
օլարագ տիյնէտիյի իչիւն թագպիհ, վէ օնուն
ալէյհինտէ Յիսուսա թէշէքքի էթտի. Սէն տէ,
էյ գըզգարնտաշ, Մարթա կիպի էվինին նի-
զամ վէ իտարէսինտէ գարարը թէճավուզ է-
տէրսէն, պու նասիհաթը սանա վէրտիյիմ ի-
չիւն չօգ թէէսսիւֆ էտէճէյիմ: Իսթէրիմ քի
սէն Գրիստոսուն մէրամը իւզրէ հարէքէթ
էտէսին :

Պագի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՍԹՈՒՆՈՒՋ

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաչիսէյնէ,

Սիզէ զէվճ ու զէվճէ հալինտէ պազը իգ-
թիզալը նասիհաթլար վէրտիքտէն սօնկրա,
պիրազ տա իքինիզէ պիրտէն վալիտէյն մա-
գամընտա նասիհաթ էյլէմէք ֆիքրինտէ իմ:

Վալիտէյն, եախօտ փէտէր վէ մատէր ի-
սիմէրի մուգատտէս իսիմէր տիր. վէ վալի-
տէյնիք խզմէթի էօյլէ ալա վէ մուհիմմ պիր
խզմէթ տիր քի, պիզճէ Ալլահա միւթաալլիգ
իշէրտէն սօնկրա՝ օլ խզմէթտէն ալա, վէ օն-
տան ազիմ պիր իշ պուլունամազ, Պէլքի ճէպ-
րայիլ մէլէյին իշի պունտան ազիզ վէ միւթէ-
պէր տէյիլ տիր: Ամմա վալիտէյնին խզմէթի-
նի նիչիւն պու գատար եիւքսէք իթիպար էթ-
մէլիյիզ. չիւնքի օնլար էվլատլարըն էօլմէզ
ճանլարընը էպէտի սաատէթէ, եա պիլաքս,
պինիհայէ սէֆալէթէ հազըրլամագտա տըր-
լար. պունտան տահա միւհիմմ մէմուրիյէթ
նէ օլապիլիր: Քիթապը շէրիֆին սէօղիւնէ նա-
զարէն՝ եէրին թէմէլլէրի գօնուլտուղու վա-
գըթ՝ սապահ եըլտըզլարը պիրլիքտէ համա ու

սէնա օգուր, վէ Ալլահըն օղուլլարընըն ճիւմ-
լէսի սէվինճ իլէ նիտա էտէրլէր իտի: Ինթի-
մալ տըր քի ծնլարըն սէվինճինին սէպէպի եէ-
րին կիւղէլլեյի տէյիլ, իլլա ինսան հազզըն-
տա Ալլահըն իճրա էտէճէյի ճէսիմ իշլէր իտի:
Մէլէքլէր ինսանըն քէնտիլէր կիպի մուգատ-
տէս եարատըլմըշ, վէ քէնտիլէրինէ միւնասիպ
պիր արգատաշ օլտուղունու կէօրիւպ սէվին-
տիլէր: Քրիստոս էֆէնտիմիզ տախի պիր կիւ-
նահքեար թէօվպէյէ կէլտիյինտէ, կէօքտէ
Ալլահըն մէլէքլէրի արասընտա շաղըզ օլուր՝
տէմիշ տիր: Շիւպհէսիզ օլ մուգատտէս րուհ-
լար հէր տիւրլիւ տիւնեէվի շէյլէրտէն զի-
յատէ՝ ինսանլարըն էպէտի հալինի թէֆէք-
քիւր էտէրլէր: Իշթէ, էյ վալիտէյն, սիզին
տէ իշինիզ՝ մէլէքլէրէ արգատաշ օլաճազ
զաթլարը թալիմ վէ թէրպիյէ էթմէք, սէմավի
սէրայլարտա սաքին օլմաղա մախսուս Ալլահ
էվլատլարը հաղըրլամազ տըր: Պիրի սիզէ՝
օղլունուզ եիրմի սէնէտէն փատիշահ եախօտ
իմփէրաթօր օլաճազ՝ տէյիպ, հագիզաթէն
պէօյլէ օլաճաղընը տա թաստիզ էթսէ, սիզ
չօճուղու օլ ալա մէսնէտէ շայէսթէ գըլմազ
իշիւն, ծնու աճապա նէ պէօյիւք զայրէթ վէ
իհթիմամլէ թէրպիյէ էտէր իտիսիզ: Լաքին
չիմտի տէ միւլահաղա էտին քի, էվլատլարը-

նըզ պու տիւնեանըն ֆանի թախթ վէ թաճը-
նա մալիք օլամազ իսէ տէ, Ալլահա էպէտէն
փատիշահլար վէ քեահինլէր օլապիլիւրլէր .
պու իսէ խայալ տէյիլ՝ հագիզաթ տըր: Հա-
յաթը էպէտիյէյէ նայիլ օլան հէր ատէմին՝
ճէնեէթտէ էտինէճէյի սալթանաթ վէ սէր-
վէթին եանընտա՝ տիւնեա փատիշահլարընըն
սալթանաթ վէ սէրվէթի Փագիւրլիք տիր:

Իշպու թէրպիյէնին ազիմ իշ լայըզը իլէ
նաճըլ իճրա օլունապիլիւր, վէ իճրասը իշիւն
նէ հաղըրլըզ եախօտ նէ թարզ էհլիյէթ լա-
զըմ տըր: Վազաա էվլէլ էմրտէ վալիտէյնտէ
պիր հաղըրլըզ օլմալը:

Վալիտէյնին էվլատ թէրպիյէ էթմէյէ հա-
ղըրլըը շու տըր քի, էվլէլա սիզ Ալլահ էվ-
լատը, եանի Ալլահը սէվէն վէ ծնա իթաաթ
էտէն ատէմլէր օլմազ շէրէֆինէ նայիլ օլմա-
լը սընըզ: Պէօյլէ օլմատըըը հալտէ թէրպի-
յէնին իճրասընա տա մուվաֆֆազ օլամազսը-
նըզ, Տիւնեայը սէվէն եախօտ շէյթանա ի-
թաաթ էտէնլէր Ալլահա էվլատ թէրպիյէ է-
տէպիլիւրլէր մի: Եա վալիտէյն, սիզ թէճտիս
օլունմուշ, եէնիտէն տօղմուշ՝ եանի հագի-
զաթէն տինտար օլմայըպ, Ալլահըն թապիի
տիւշմէնլէրի օլարազ, պու խզմէթի տէր
էւհտէ էթտիլինիզ հալտէ, նէ եափապիլիւր-

սինիզ : Պու հալտէ պուլունտուղունուզ թագ-
տիրտէ, էսքի ֆէնա խուլարը պէր թարաֆ
էտիպ, Բրիստոսուն գանը իլէ էայգանարագ,
Րուհ իւլ Գուստան տողմուշ՝ Ալլահ էվլատը
օլմատըգճա, թէրպիյէ էթմէք թարիգինտէ
պիր աորմ պիլէ իլէրի կիթմէյին : Պունլարը
միւթալաա էտիպ՝ տուա էթմէնիզ լազըմ՝
կէլիր :

Իմտի շու սիւալ գալըր քի՝ վալիտէյն էվլատ-
լարընը նէ մագամտա իթիպար էթմէլի, վէ
օնլար իլէ նիճէ պարընմալը տըրլար. պու սիւ-
ալլարա ճէվապ վէրէրէք տէրիմ քի,

Էվլատընըն էն դէյէ- Է-դէնիէն էն էնի- Է-
Ֆէնիէն :

Էվլատ վէ այալինին եէվմի նաֆագասընը
ալնընըն թէրի իլէ կիւճ իլէ գազանապիլէն
պիր ֆագիր ատէմէ վազթիլլէ տօսթունուն
պիրի, «Չօճուգլարըն չօգ տըր» տէտիքտէ,
մէրգուճ ֆագիր՝ էսէֆ էտէրէք «Էվլէթ.
Հագգ թաալա սէրվէթի պաչգասընա իհասն
էտիպ, պանա անճագ էվլատ վէրիր» տէտի,
Լաքին չօգ սիւրմէյիպ, թէչէքքի մագամըն-
տա էթտիյի պու սէօղէ նատիմ օլտու, չիւնքի
չօճուգլարը պիրիպիր արտըսըրա խասթէլէնիպ
էօլտիւլէր, վէ սէֆիլ փէտէր էվլատսըզ գալ-
տը : Օլ վագըթ խաթա էթմիշ օլտուղունու

կէօրիւպ, էվլատ գըսմընըն մալտէն վէ միւլք-
տէն զիգըյմէթ օլտուղունու հիսս էյլէտի :
Վագաա վալիտէյն էվլատլարընա քէնտիլէրին
էն պէօյիւք պիր խազինէսի կիպի նազար էթ-
մէլի տիր : «Իշթէ օղուլար Րապպըն միրասը
տըր, վէ գարնըն մէյվէսի՝ իվազ տըր» : (Մէ-
զամիր 127. 3.) Էվլատլարընը քէնտիլէրինէ
եիւք ատա էտէրէք, օնլարը ֆէլաքէթ տէյու
գապուլ էտիպ՝ միւմըին ի մէրթէպէ օնլարտան
խէլաս օլմաղա չալըչան վալիտէյն նէ պէօյիւք
խաթա էտէր : Չօգ վալիտէլէրէ Րասթ կէլմի-
չիմ քի, պաչգա նիյէթէ մէպի տէյիլ, անճագ
պաչլարընտան տէֆ էթմէք իչիւն չօճուգլա-
րընը մէքթէպէ կէօնտէրմէք իսթէրլէր : Սա-
պահլարը էրքէն օնլարը խօճայա կէօնտէրիպ,
ախչամ օնլարըն մէլթէպտէն ավտէթ ինի կէօր-
տիւքլէրինտէ ճանլարը սըգըլըր : Րապպ
թաալա քէնտի իհասն պուլուրտուղու աթի-
յէլէրին էն ալասընըն պէօյլէ թահգիր օլտու-
տուղունու կէօրտիւլիւնտէ նէ տէյէճէք տիր :
Պազը վալիտէյն սըգընթըտան վէ զայլէտէն
պիւսպիլթիւն խէլաս օլմագ իչիւն՝ էվլատլա-
րընը պաչգասընա վէրմէք իսթէրլէր : Պէլքի
էօյլէ վալիտէյն տէ պուլունուր քի, էվլատլարը-
նը աղըր պիր պահա իլէ, մէսէլահէր պիրի Է-
չիւն օնար պին լիրա ալարագ սաթմագ միւմ-

մէլեյիզ քի պու ֆէնա նիյէթ իլէ գուլլանը-
լան իլաճլար վէ թէրթիպլէր փէք զարարը
օլուպ, էքսէրիէ տէ գուլլանանըն էճէլինէ
սէպէպ օլուրլար: Քէլամուլլանըն պույուր-
տուղու իւզրէ, կիւնահըն իւճրէթի՝ եանի
սէմէրէսի էօլիւմ տիր, թէճրիւպէ տախի
կէօսթէրմիլ տիր քի, պիր ատէմ էր եա կէճ
քէնտինէ ֆէնալըգ էթմէքսիզին Ալլանըն պիր
թէնպիհինի պիլէ գըրամազ: Չօգ կիւնահ
վար տըր քի ճէզասը կէճ եէթիչիր, էօյլէ քի
կիւնահ իլէ ճէզա պէյնինտէ օլան նիսպէթի
պէյան էթմէք մուհալ տըր: Լաքին թահթը
միւպահասէմիզտէ պուլունան պու կիւնահ
ալէյհինտէ պէօյլէ տէյիլ տիր, պու կիւնահ
իլլէնաիլի կիպի հէման արտը սրրա տա ճէզա-
սը եէթիչիր: Հիչ քիմսէ պու կիւնահը իլլէյիպ
տէ ճէզասըգ գուրթուլուրում՝ տէյիլ իւմիտ
էթմէսին, ճահիլ վէ խապիս հէքիմլէրին սէօ-
զիւնէ տէ իթիմատ էթմէսին, պունլար վա-
գաա՝ ֆիիլի մէզպուր կիւնահ տէյիլ տիր, վէ
օնուն թէէսիլինտէն զարարսըգ գուրթուլմագ
միւմքին տիր՝ տէյու գանտըրմաղա չալըջըրլար:
Պէն պիր գաչ գարը պիլիլիմ՝ քի՝ պու միսիլ-
լու մուալէճէլէր գուլլանըպ՝ էճէլլէրինէ քէն-
տիլէր սէպէպ օլտու, պազէն տախի էօլիւմ
վագի օլմազսա տա, վիւճուտ ալիլ օլուր: Լա-

քին էօմը վէ սաղլըգ պիր թարաֆա տուրսուն,
պիր ատէմ ճանընը պէօյլէ աղըր պիր կիւ-
նահլէ գարալայըպ, էպէտի հէլաքա թէսլիմ
էթմէյէ նաճըլ ճէսարէթ էտէպիլիր:

Պու կիւնահը իլլէմիլ օլան պիր գարը զա-
յէթ աղըր պիր հասթալըղա տիւչիւպ, հէփ
չարէլէր թիւքէնտիքտէն սօնկրա, պիր վաիզ
չաղըրըպ, գապահաթընը օնա իգրար էտէրէք,
«Պէն էօլէճէյիմ, լաքին իսթէրիմ՝ քի պէնիմ
իլլէտիլիմ կիւնահա գարը վաղ էտիպ, պէնի
էմալ կէօսթէրէսին քի՝ պաչգա գարըլար
պէնտէն իպրէթ ալըպ, պուլունտուղում պու
սէֆիլ հալէ տիւչար օլմայալար» տէտի: Լա-
քին պու գարը հէր նէ գատսը եաչայաճաղը-
նա իւմիտի եօզ իտի իսէ տէ, հէր նասըլ իսէ
չիֆա պուլուպ, սօնկրա պիզըլթ քէնտիսի օլ
կիւնահա գարը պաչգալարը սագընտըրըր
իտի: Պու կիւնահը իլլէմէյէ մէյեալ օլան գա-
տընլար թէզ թէօվպէ էտիպ, իճրասընտան
ֆարիլ կէլինլէր, տօսթլարը վէ ահպապլա-
րընա տախի էօյլէ նալայըգ հարէքէթտէն կէ-
րի տուրմաղա նասիհաթ էթսինլէր: Պու ֆիիլ
հէր նէ թարզ իլէ իճրա օլսա, օնա հէր նէ
իսիմ վէրիլսէ՝ տաիմա պէօյիւք կիւնահ տըր:
Եա վալիտէյն, սիզին էն պէօյիւք խազինէ-
նիլ էվլատլարընը տըր: Օնլար էօլմէզ ճանա

մայիք վէ ճէնապը Հագգտան սիղէ աթիյէ միտայի վէրիւմիշ օլտուգլարընտան, օնլարանէ գատար ըիայէթ էթսէնիզ, միւսլալաղա էթմիշ օլմազսընըզ :

Պու մէքթուպտա վալիտէյնին քէնտի էվլատարընա ըիայէթ էթմէյէ պօրճլու օլտուգլարընտան պահս էթտիք: Լաքին պունտա տա պէօյլւք պիր թէհլիքէ վար, եանի վալիտէյն անճագ քէնտի էվլատարընը դիզըյմէթ իթիպար էտիպ, էլին էվլատընը իսէ՝ պիր շէյ եէրինէ գօմամագ թէհլիքէսինտէ տիրէր: Պէօյլէճէ սալթ քէնտի էվլատարընը սէվիպ վէ դաշըրըպ, պաշգասընըն էվլատընը իսէ էտնա պիր մախլուգ կիպի թահգիր էտէրէք՝ օնլարա էյրի կէօզ իլէ պագարլար: Պէօյլէլէր քէնտի չօճուգլարընըն գուսուր վէ քէօթիւլիւյիւնիւ տաիմա խօշ կէօրիւպ, պաշգա չօճուգլարըն էն քիւշիւք թագսիրաթընը պիլէ փէք նատիր աֆիլ էտէրլէր. քէնտի էվլատարընը տաիմա պաշգալարընքինտէն էիւճէ թութուպ, օնլարըն հուգուգ վէ մէնֆաաթընը կէօզէթմէտէ պաշգալարընա դատր տաիի օլտա սալա գայտ էթմէզլէր: Պու թարզ հարէքէթ վագաա խօտպինիւքաէն պիր ազ էհվէն տիր. չիւնքի խօտպին օլան՝ քէնտինտէն պաշգասընը սէվմէզ վէ տիւշիւնմէզ, պու մագուլէլէր իսէ քէնտի-

լէրտէն մաատէ քէնտի էվլատարընը տաիի սէվիպ, օնլարը տիւշիւնիւրլէր: Պու վէճհլէ մուհապպէթ պիր ազ կէնիշլէնիւր. լաքին պու գատարը քիֆայէթ էթմէզ, չիւնքի հագգանիւյէթ սիզլէյէ վէ դուլմքեարլըղա սէպէպ օլուր: Մէսէլա պէօյլէ պիր վալիտէ եախօտ փէտէր իսթէր քի քէնտի էվլատարըն էն էյի մէվիտէ պուլունսուն, պու սէպէպտէն սայրիլէրին էվլատարընըն էօյլէ ալա տէրէճէյէ չըգմասընը իսթմէզլէր :

Պու միսիլիւ հագգանիյէթ սիզլիք հէլէ չօգտէֆա մէքթէպլէրտէ վագի օլուր: Պազը վալիտէյն խօճանըն թարաֆընտան քէնտի չօճուգլարընա մախսուս իզզէթ վէ իրրամ օլունմասընը արդու էտէրէք, չօգ տէֆա չօճուգլարըմըղա հագարէթ օլույօր՝ տէյու մէքթէպտէն վէ խօճատան թէշէքքի էտէրլէր: Պէօյլէ վալիտէյնին քէնտի էվլատարընը պաշգալարընքինտէն ալա վէ գըյմէթի իթիպար էտիպ, օնա կէօրէ տէ հարէքէթ էթմէսինտէն, գօնչուլար վէ ֆամիլեալար արասընտա նէ գատար խուսումէթլէր վէ զավզալար հասըլ օլուր:

Էքսէրիէ միւշահատէ օլունան պաշգա պիր հալ տաիի վար: Պիր անա էօլիւպ պիր գաշ էվլատ պրագըր. ազ վագըթտան պապալարը թէքրար էվլէնիպ էօքսիւզլէրէ պիր էօյէ անա

կէթիւրի: Պու գարը տախի էվլատ սահիպի
 օլտուղու կիպի, իւք գարըտան օլան էվլատ-
 ւարը թանըմայըպ, պիւթիւն մուհայպէթիւնի
 քէնտի տօղուրտուղու չօծուգլարա վէրիւր :
 Տախմա այրը սէչի էտէր. քէնտի չօծուգլարը
 իլէ միւսաստէ իլէ տավրանըպ, հէման աղզը-
 նըն լօգմասընը չըգարըպ օնլարա վէրիւր. լա-
 քին էօքսիւղլէրէ վէրտիյի անճագ տայագ տըր:
 Քէնտի էվլատլարը հէր նէ եարամաղըգ էթ-
 սէլէր խօշ կէօրիւր, պէրիքիլէրի իսէ՝ էն պօշ
 պիւր շէյ իչիւն զաղէպէ կէլիպ թէէտիպ էտէր:
 Միրաս փայ օլտուղու վաղըթ, զայրէթ էտէր
 քի քէնտի չօծուգլարընըն հիսսէլէրի զիյասէ
 օլտուն: էյ գատըն, հէր քիմ իսէն, քէնտի
 էվլատընը գալտըրըպ՝ պաշգալարըն էվլատընը
 պու տէրէճէ չըղնամաղա հագգըն եօգ. սէ-
 նինքիլէրի սէվէպիլիւրսին, լաքին պաշգալա-
 րընքինէ տէ զարար վէրմէյէ քիմսէ սանա սէ-
 լահիյէթ վէրմէմիշ տիւր: Պու ճիւմլէ իլէ պու
 շէյլէր նէ գատար տէրքեար տըր :

Հէր քէսին ճանընը գըյմէթլի պիւր շէյ կիպի
 իթիպար էթմէլիսին. անճագ Ալլահըն սանա
 իհասան պույուրտուղու էվլատլարը աղիմ թէ-
 շէքքիւրլէ գապուլ էտիպ, օնլարը սանա էմա-
 նէթէն թէսլիմ օլունմուշ պիւր խազինէ կիպի
 ատտ էտէրէք, օնլարտան էօթիւրիւ մախտուս

մէսուլիյէթ թահթընտա պուլունտուղունու
 թանըմալըսըն: Օնլարը գայըրմագ վէ ճանլա-
 րընը թէրպիյէ էթմէք՝ սանա հէվալէ օլուն-
 մուշ պիւր պօրճ տըր՝ տէյու պիւմէլիսին:

Պագի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՍԹՈՒՆՈՒՉ

« Իշք օղուլար Բապպըն միրասը տըր: »

Մէգամիւր. ՃԻԷ. 3.

ՕՆ ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաղիսեյնէ.

Չօճուգլարըն գըյմէթինտէն պահս էթտի-
յիմիզտէ, վալիտէյնէ՝ Օնլարա սիզին էն պէօ-
յիւք խազինէնիզ մագամընտա իթիպար էթ-
մէլիսինիզ տէտիմ, վէ շիմտի տախի՝ Օնլարա՝
շէյադէի էէ րէգգաւընըա շայան ճախը-գլար Կիտ
նազար էթմէլիսինիզ՝ տէրիմ:

Վագաա չօճուզուն հալի պագասընը, եա-
խօտ օնուն էպէտէն էօմիւր սիւրէճէք պիր
զաթ իտիյինի միւթալաա էթտիյիմիզտէ, օնու
թէրպիյէ էթմէք ումուրունտան թիթրէյէրէք
կէրի շէքիւմէլի իզ, զիրա պու ումուր ճէսիմ
պիր մէմալիքի իտարէ էթմէքտէն զիյատէ
կիւճ տիր: Հագիզաթ էյէր պու իշէ քէնտի
գուվէթիմիզէ կիւվէնէրէք միւպաշիրէթ է-
տէճէքտէք, օնտան պիւթիւն պիւթիւնէ կէրի
տուրմագ տահա զիյատէ ազըլըլըգ տըր: Ալ-
լահա կիւվէնմէքսիզին պէօյլէ պիր իշէ միւ-
պաշիրէթ էթմէք քիւսթախլըգ տըր: Իմտի
չօճուգ թէրպիյէ էթմէտէ էն էլզէմ շէյ՝ պէն-
ճէ Ալլահըն եարտըմընա իթիմատ էթմէք տիր:

Թարաֆըմըզտան նէ գատար հիմմէթ սարֆ
օլունսա, նէ էյի ուսուլ իսթիմալ օլունսա,
թէրպիյէ նէ գատար թամ, թալիմ վէ նասի-
հաթլար տախի նէ տէրէճէ ալա օլսա, Ալլա-
հըն թէէսիւրի օլմատըգճա, չօճուզուն հէլաքա
եիւզ թութմայարագ՝ տինճէ վէ ախլագճա
էյի պէօյիւյէմէյէճէյի շիւպհէտէն պէրի տիր:
Րուհուլլահըն թէէսիւրինտէն մահրում գալմըլ
օլան ատէմ՝ ճանէն էօլմիւշ տիր. օնտա հա-
յաթը բուհանիյէ եօգ տըր, եանի կիւնահըն
հիւքմիւ ալթընտա օլուպ, Ալլահա մագպուլ
վէ քէնտի սաստէթինէ միւճիպ օլան պիր էօ-
միւր սիւրէմէզ: Նէ գատար թէրպիյէ օլսա,
եինէ հալի աալինտէ գալըպ, հայաթը բուհա-
նիյէ պապընտա թէրպիյէտէն պիր Փախտէ
թահսիլ էտէմէզ: Տիւնեաճա ճիւզի վէ տուն
մէնֆաաթա նախլ օլսա պիւլէ, էպէտի իշիւն
զայաթտա տըր: էօլմիւշ թէնի ազըր էլալիսէ
լիւէ տօնաթմագտան նէ Փախտէ հասըլ օլուր.
էօլիւ տախմա էօլիւ տիր, տախմա հայաթ-
սըզ վէ տուլզուսուլ պիր լաշէ տիր: Պունուն
կիպի տէ էօլմիւշ ճանը թալիմ վէ թէրպիյէ
իւլէ թէզիւն էթմէք նէյէ եարար. էօլմիւշ ճան
հէր նէ հիյէթէ կիրսէ՝ էօլմիւշ տիր:

Աճայիպի շու տըր քի՝ վալիտէյնին էքսէրիսի
շու պէօյիւք եանիկըլըլը էտէր. եանի էվատ-

լարը թէրպիյէ օլտունլար՝ տէյիւ եօրուլուրլար-
սա տա, օնլարըն հայաթ ը բուհանիյէյէ մալիք
օլմասընա ասլա մուգայեէտ օլմազլար: Սէն տէ,
էյ վալիտէ եա փէտէր, սէն տէ պէօյլէ էթտի-
յին հալտէ, էն պաչըը իշի ունուլթմուշ օլուր-
սուն, սայ քի էվլատընըն էսվապընա վէ նա-
ֆազասընա վէ սաիր ումուրը խարիճիյէսինէ
տիգզաթ էտիպ տէ, թէնիինէ էն էլզէմ շէյի,
եանի նէֆէսի ունուլթմուշ կիպի օլուրսուն :

Պիր վալիտէնին՝ «էվլատլարըմըն թէնլէրինի
եայգատըզըմ վադըթ, տուա էտէրիմ քի՝ Ալ-
լահ տալի քէնտի Բուհու իլէ օնլարըն եիւ-
րէքլէրինի եայգասըն. օնլարը կիյինտիրտիյիմ
վադըթ նիյազըմ՝ Ալլահ տա օնլարա Քրիս-
տոսուն սատագաթընը կիյտիրսին իշիւն տիր.
օնլարըն նաֆագասընը վէրտիյիմտէ տէ՝ տիլէ-
րիմ քի՝ Բապպ թաալա օնլարա սէմալի թաա-
մը եէտիրսին. վէլ հասըլ օնլար իշիւն հէր նէ
քի էտէրսէմ՝ տուա իլէ էտէրիմ» տէմէսի նէ
գատար մէտհէ շայան տըր: Օնուն պու հարէ-
քէթինին նէթիճէսի նէ՝ օլտու: նէթիճէսի շու
օլտու քի մէզքիւր վալիտէնին հէփ էվլատ-
լարը չօճուգլուգլարընտան Ալլահըն Բուհու
իլէ թէճտիտ գըլընմը՝ տիյանէթ սահիպի չօ-
ճուգլար օլուպ, տինտարլըգտա պէօյիւտիլէր:
Չօճուգլու թէրպիյէ էթմէտէ Ալլահըն տա

փարմաղը օլմալը, վէ պիւաքս՝ թէէսիրի իլա-
հիյէտէն սարֆը նազար էտէրէք, օլան հիմմէթ
վէ զայրէթ պիւ թիւն պիւթիւնէ նաֆիլէ իտի-
յինի ունուտան վալիտէյինն համագաթընը
տիլ իլէ թապիր էտէմէմ: Նաֆիլէ տիր՝ տէտիք,
չիւնքի հէր տիւնեալի մէնֆաաթ էպէտի մէն-
ֆաաթլէ պէրապէր օլմատըզը հալտէ պիհու-
տէ տիր, իման իլէ օլլունու թէրպիյէ էթ.
պէօյլէ էթմէտիյինն հալտէ, Ալլահը քէնտի ի-
շինաէն թարտ՝ վէ օնուն մուամէլէսինէ հա-
գարէթ էթմիշ օլուպ, ասլա պէրէքէթէ նա-
իլ օլամագսըն: իման իլէ թէրպիյէ էթ՝ տէ-
տիյիմտէ շունու անկլաթմագ իսթէրիմ քի՝
թէրպիյէնին էն էլզէմ գըսմը, եանի գալ-
պի թէճտիտ էթմէք, եախտ օնու կիւնահ-
տան փարլէյիպ՝ օնա հայաթ ը բուհանի վէր-
մէք անճագ Ալլահըն գուտրէթի իլէ օլապիլիր.
էվլատընը թէրպիյէ էթմէք պապընտա քեաֆ-
ֆէ ի մուամէլաթը՝ ըն մուվաֆֆագիյէթի ճէ-
նապը Հագգտան տըր՝ տէյիւ տալի հիսս էթ-
մէլիսին: Պէօյլէ օլտուղընու տէր խաթըր է-
տէրէք Ալլահըն եարտըմը՝ տիլէյիպ, օնա թէ-
վէքրիլէն՝ իսթիմալ էտէպիլտիյին վաասայիթի
զայրէթ վէ տէվամ իլէ իսթիմալ էյլէ :

Իմանտան սօնկրա իգթիզալը օլան շէյ զայ-
րէթ վէ չալըչմագ իսէ տէ, պուսլար տալի

իմաննն իհեա էտիծի թէէսիրինտէն թահրիք
օլունմայը տըրլար: Գալպլէրի թէճտիտ էթ-
մէք անճագ գուարէթ ի իլահիյէ միւմքին օ-
լապիլիր իտիյի աշիքեար պիր մատտէ տիր,
վէ ծնսուզ թէրպիյէ նէ վէճճիլէ վէ նէ տէրէ-
ճէտէ օլսա՝ նաֆիլէ տիր:

Լաքին պուրատա պիր սիւալ էթմէմիզ լա-
զըմ կէլիր, եանի մատէմ՝ քի գալպի թէճտիտ
էթմէք եախօտ չօճուղա հայաթ ը բուհանիյէ
վէրմէք Ալլահա մախսուս օլուպ, տօղրուտան
տօղրույա ծնուն բուհ իւլ Գուտսունուն թէ-
էսիրի իլէ վիւճուտէ կէլիր, թէպէտտիւ-
լաթ ը մէզպուրէ նիչիւն չօճուղլուգտա օլա-
մասըն: Վալիտէյն տախի՝ էվլատըմըզ հէման
տօղտուղլարը կիւնտէն իթիպարէն եէնի եիւ-
րէյէ նայիլ օլսունլար՝ տէյիւ նիչիւն մէմուլ
էթմէսինլէր: Իչի իճրա էտէն Ալլահ տըր, քէ-
մալէ վալ օլմուշ ատէմի գալպէն թէճտիտ էթ-
մէք՝ պիր մասում չօճուղու թէճտիտ էթմէտէն
տահա՞ գօլայ մը տըր՝ տէյէլիմ: Պիզճէ չօղլար
պու պապտէ եանրլըրլար: Վագաա ատէմալէս-
սէվիյէ հագիգաթը տիյնէմէքլէ վէ սայիր պու
միսիլիւ վասիթալէր իլէ թէօվպէյէ կէլաիյինի
կէօրիւրսէք տէ, ունու թմամալըյըզ քի թէօվ-
պէ իչինի իճրա էտէն՝ վասիթալար տէյիլ, ան-
ճագ բուհ իւլ Գուտա տըր: Պագէն հալը հա-

զըրէ նաղարէն, մէսէլա քիւչիւքլիւքտէ չօճուզ
հէնուզ աղլէ պալիզ օլմատըզընտա վասիթա
գուլլանըլամազ. լաքին Ալլահըն գուարէթի՝
վէ իշ պիր տիր, եանի եիւրէյի թէպտիլ էթ-
մէք: Պէնճէ Ալլահ թաալաննն վասիթա գուլ-
լանմասը՝ վասիթայա միւհթաճ պուլունտու-
ղունտան տէյիլ, անճագ պիղիմ՝ մէնֆաաթը-
մըզ իչիւն, եանի վասիթալար իլէ պիղի քէն-
տի իչիւն չալըշմագ շէրէֆիւնէ նաիլ էթմէք
իչիւն տիր:

Ալլահ վասիթալարը չօճուղուն գապիլիյէ-
թինէ կէօրէ ույտուրմաղա, եախօտ պիլա վա-
սիթա իճրա ի մուամէլէ էթմէյէ տէ գատիր
տիր: Իհթիմալ տըր. րի պազըլար հին ի սէպա-
վէթլէրինտէ թէճտիտ գըլընմըշ օլտուղլա-
րընտան, տիյանէթ իւղրէ եաշամաղա նէ վա-
զըթ պաշլամըշ օլտուղլարընը նէ քէնտիլէր
պիլիր, նէ տէ վալիտէյնլէրի ծնլարըն Ալլահը
սէվմէզ վէ ծնուն էմրինէ իթաաթ էթմէզ
օլտուղլարը պիր վագթիլ զիքը էտէպիլիւր-
լէր: Պու թարզ քիմսէլէր ալէսսէվիյէ զա-
յէթ տինտար օլուրլար. իհթիմալէն Սամուէլ
վէ թիմօթէօս, պէլքի տէ ճա՝ իէլ վէ ճալիտ
վէ վաֆթիլ էտիճի Եուհաննա վէ Գիւթուպ ի
մուգատտսէտէտէ զիքը օլունան տինտարան
պու սընըֆտան իտիլէր:

Պու խուսուստա իմանըմը չօգնագիս տիրու
 Լարին էվլատլարըմը տիյանէթ իւզրէ պէօ-
 յիւսիւնլէր՝ տէյիւ Ալլահ թաալա ծնլարըն
 գալլէրինի հին ի սէպավէթլէրինտէ թէպտիլ
 էթմէյէ հէմ գաաիր տիր՝ հէմ տէ իսթէր՝
 տէյիւ ինանմալըյըզ: էվլատլարըմը ճանու-
 տիլաէն Ալլահ թէպտիմ էթտիյիմիզ վէ ծնլա-
 րը ծնուն խըզմէթինէ սունտուղումուզ հալտէ,
 ծնլարը տէր հալ գապուլ էտիպ, «Սանա վէ
 սէնաէն սօկրա գիւրրիյէթինէ Ալլահ օլաճա-
 զըմ» տէյիւ ծնլարըն վալիտէյնի իլէ էթտիյի
 վաաը միւսթազիլէն իճրա էտէր օլտուղունա
 ինանմալըյըզ:

էվլատ թէրպիյէ էթմէտէ Ալլահըն եարտը-
 մըր տիլէմէնին էլզէմիյէթինի միգտարը
 քեաֆի թարիֆ էթտիմ՝ տէյիւ զանն էտէրիմ:
 Պէրի օսանըպ, «Պուլլարըն քեաֆֆէսինի պի-
 լիրիզ, պէօյլէ տէրքեար պիր մատտէ իւզէ-
 րինէ պու գատար ուղուն պահս նէ լազըմ
 աըր» տէյէճէքսին: Լարին ֆիւրրաէ պլր մա-
 լի մաթ օլուպտա՝ եիւրէքտէ տույղու օլմազ-
 սա, օլ մալիւմաթ նէյէ եարար: Գօրգարըմ
 քի պիլլէրճէ վալիտէյն միտիլլիւ՝ պու պէնտի
 օգուլանլարըն պազըսը տախի, «Պիլիրիմ, պի-
 լիրիմ» տէմէքլէ գանաաթ էտիպ, պիլտիլլէ-
 րինէ ինանմալ կիպի հարէքէթ էտէրլէր, եա-

խօտ պէլրի ծնլարըն դայրէթի վէ խօճալարըն
 զայրէթի էվլատընը թամ ատէմ օլմազա լա-
 զըմ օլան տէրէճէտէ թէրպիյէ էթմէյէ քեաֆի
 տիր՝ տէյիւ զանն էտէրլէր: Իմաի, եա վալիտէ,
 եա վէտէր, պու մատտէ խաթրընտան չըգ-
 մասըն, թա քի տիզ իսթիւնէ կէլիպ՝ աթի-
 տէ կէօրիլլէն մախսուս տուա իլէ պու մու-
 հիմմ իչին իճրասընը Բապպ թաալայա իհալէ
 էտէսին:

ՎԱԼԻՏԵՅՅՆԻՆ ՏՈՒԱՍՐ

Եա սէմավի վէտէր, պէն ազլ վէ գուվլէթ
 ճիհէթի իլէ հալա զաիֆ իսէմ տէ, պանա պիր
 էվլատ իհասան պույուրտուն: Պէն քիմ իմ քի
 պանա պէօյլէ զիզըյմէթ պիր չէյ իհասան է-
 տէրսին: Էօլմէզ պիր ճանը հիմմէթիմէ հէվալէ
 էթտին. պիր քիւչիւք քէրուպին սէնաէն կէ-
 լիպ գուճազըմտա եաթայօր: Օնու նաօըլ հըֆզ
 էտէյիմ, նաօըլ զայըրոյըմ: Պէն պու էվլատը
 սէմավի սէրայտա սաքին, մէլաիքէ իլէ բէֆիգ
 օլմազա լայըգ սուրէթտէ թէրպիյէ էթմէյէ գա-
 տիր տէյիլ իմ: Պու լաթիֆ վէ գըյմէթիլ զաթը
 պէօյիլէթմէյէ գօրգարըմ. զիրա կիւնահքեար

իմ, պիր շահգատէ պիր տիւննճինին գուճաղը-
նա նաճարը վէրիւրի. նաճարը օլուր քի կէօյիւն
Փատիշահը քէնտի էվլատլորընը պիրիմ կիպի
սէֆիլ վէ միւճրիմ քիմսէլէրէ թէսլիմ էտէր:
Լարին սէն վէրտին, եա Բապպ, վէ պէն րէտա
էտէմէմ: Իմտի նէ էափայլմ: պանա մէրհա-
մէթ գըլ, եա Ալլահըմ: պու պանա պէօյիւք
պիր դայլէ, ազիմ էնտիշէ տիր, նաճարը թէ-
համմիւլ էտէյիմ: Կիւնահ իլէ ճէհէննէմին առ-
քերի իւզէրիմէ հիւճմ էտիպ, պու դիգըյմէթ
խազինէյի էլիմտէն ալմագ իչիւն պէնի մուհա-
սէրէ էտիյօրլար: Պու տիւնեանըն իզվալէրի
իւզէրիմէ տիւշէր, կիւնահա մէյեալ գալլիմ
տախի պանա տաիմա էզիյէթ վէրիւր: Իշթէ
տար եօլտա զաաֆիյէթիմտէն նաշի շաշըրըպ,
թիթրէյէ թիթրէյէ վէ ադսայարագ իլէրի
կիթմէտէ իմ: պէն պու հալտէ օլարագ, նաճ-
արը պու մասուճմա պէքճի վէ գըլաղուզ օլա-
պիլրիմ: Եա փէտէր, էյէր պէնի վէ էվլատը-
մը հըֆիլ էթմէզսէն, իքիմիզ պիրտէն հէլաք
օլուրուզ: Գօլլարընը իւզէրիմիզէ ուզաթ, վէ
պիրի պու էարամազ տիւնեատան հըֆիլ էյլէ:

Նուրը իլահին պու մասուճմուն գալպինէ
շիմտիտէն աօզսուն յի, էյիյի իպթիտաաէն
կէօրիւպ սէչսին: Եա չօճուգ օլմուշ օլան Բապպ
Յիսուս, Բուհը մուգատաէսինի պունուն իւզէ-

րինէ կէօնտէր: Սապիլէրի գապուլ էտիպ, օն-
լարըն իւզէրինէ խայր տուա էտէն Յիսուս,
իշթէ պէնիմքինի տէ հուզուրունա կէթրի-
յօրում, պունա տա, եա Բապպ, պունա տա
խայր տուանը իհասն էյլէ: Սէվիլիւլէ էֆէն-
տիմ, պունու սանա թէսլիմ էտէրիմ: օնու
գուճաղըմտա թաշըյօր իսէմ տէ, պէնիմ տէ-
յիլ սէնին տիր: Պանա էարտըմ էյլէ քի օնու
սանա շայիրտ օլմագըլըպ մինատիպ աուրէթտէ
թէրպիյէ էտէյիմ, վէ սանա թագտիս օլուն-
մուշ օլսուն: Օնուն իչիւն սէնտէն սէրվէթ
տիլէմէմ, անճագ էպէտի խազինէյի օնա իհ-
սան էտէսին տէյու րիճա էտէրիմ: Պու տիւն-
եատա մէշհուր վէ միւթէպէր օլսուն՝ տէյիւ
տուա էթմէմ, իլլա Ալլահ իլէ եիւրիւսիւն վէ
օնա էմին պիր գուլ օլսուն՝ տէյու տիլէրիմ:
Էվլատըմ սէնին էվլատըն՝ վէ սէնին ճէլալինէ
վարիս օլսուն: Եա փէտէր, Գրիստոսուն մու-
հապպէթի իչիւն պէն սէֆիլ աթանըն տիլէ-
յիսի գապուլ էյլէ: Ամին:

Սըգ սըգ պու միսիլիւ սէօզէր իլէ տուա
էյլէ:

Պագի սաղ օլուն:

ԷՄԻՆ ՏՕՄԹՈՒՆՈՒՅ

ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաշիտեյնե,

«Իսկ ի Տառնու Օսակնա»:

Մար. ԻՍ. 15.

«Ալլահա իթիմատ էթտիմ», «Աղիզ Բուհուն թէսիրաթընը տիլէտիմ, տահա նէ՞ ետիապի- լիրիմ» տէյէճէքսին. «Նէ՞ գատար ճահտ էթ- սեմ, էվլատըմըն եիւրէյինի թէպտիլ էտէմէմ. Ալլահըն ամէլ էթմէսինէ պէրլէմէքտէն պաշ- գա չարէմ եօգ տըր՝ տէյէճէքսին». լարին հաշա. պու թարզ սէօզլէր եանկլըշ տըր: Էլ- լատընը էյի թէրպիյէ էթմէյէ մուվաֆֆադ օլմագ իչին սանա իրի շէյ լազըմ տըր. իման վէ ամէլ. Ալլահ պունլտըն իլիսինի տէ սէն- տէն թալէպ էտէր. իմանըն խզմէթի ամէլ էթմէրտէն ֆարիզ կէլմէյէ տէյիլ, իլլա ամէլէ թահըր էթմէք տիր: Էն զիյատէ իմանը օլան չօդ տա չալըշըր: Պիլմիշ օլ ըի պիլա ամէլ օ- լան իման էօլմիւշ տիր: իմաի սէնին իչին, եա փէտէր, եա վալիտէ, օլ գատար կիւճ տիր ըի, իմանը քիւլլին օլմատըղը հալտէ իճ- րա էտէմէզսին: Ջանն էթմէ քի չօճուղունու վաֆթիզ էթտիրմէրլէ, վէ սաիր ատէմէրլին մուզայէտ օլտուղու կիպլի ծնա մուզայէտ օ-

լարագ, մէսէլա պագէն ծնուն իչիւն տուա է-
տերէք, պագէն նասիհաթ վերէրէք պօրճունու
էտա էթմիշ օլուրսուն. վէ պունլարը էթտիք-
տէն սօնկրա արթըգ րահաթ օլուրում տէյու
տէ գըյաս էթմէ: Ալլահ պու մագուլէ թէմ-
պէլլիյի միւպարէք գըլմաղա վատ էթմէմիշտիր:

Շիմտի սանա՝ էվլատընը թէրպիյէ էթմէտէ
նասըլ չալըշմագ կերէք իտիյինի թարիֆ էտէ-
յիմ: Էվլէլ էմրտէ էվլատընըն թէնինի զա-
րարտան վէ թէհլիքէտէն վիգայէ էթմէյէ
տիգգաթլէ ճահտ վէ գայրէթ էթմէլիսին: Պիր
անանըն էքսէրի վագթը՝ չօճուղունու սօուգ-
տան, ասթէշտէն, սուտան, տիւշմէքտէն, մու-
ղիրը թաամտան վէ թէհլիքէլի ալաթլար է-
լինէ ալմագտան վիգայէ էթմէյէ սարֆ օլու-
նուր: Ուսթա պիր կէմիճի կէմինին տարածըգ
պիր պօղաղտան եա պաշգա թէհլիքէլի պիր
մահալտէն կէչտիյի վաղըթ պէօյիւք տիգ-
գաթլէ տիւմէնի գուլլանտըղը միսիլլիւ, անա
տախի հէման ծնուն կիպի հէր ան չօճուղու-
նու տիգգաթլէ կէօղէթմէյէ պօրճուլ տըր:
Էօլիւմ չօճուգ գըսմընը չօգ թարղ իլէ իհա-
թա էթտիյինտէն, վալիտէ պիր տագիգէ պիլէ
տիգգաթսըղ օլսա, օլ գըստա միւտտէթտէ
սէվկիւլիւ էվլատընտան մահրում գալաճաղը
միւմքին տիր:

Լաքին չօճուղուն ճէսէտինի վիգայէ էթ-
մէք՝ վալիտէյնիւք խըղմէթինին քիւչիւք պիր
գըսմը արր: Օնուն ֆիքրինէ մուգայէտ օլ-
մասը իքինճի վէ տահա ալա խղմէթ տիր: Չօ-
ճուգլարըն ֆիքրինէ պիչիմ վէրմէք խուսուսա
վալիտէյնին իչի տիր, լաքին պունու տա իճ-
րա էթմէք իչիւն չօգ արիֆիլիք լաղըմ տըր:
Տիւնեա չիրքին, էյրի վէ եանկըլ թէրպիյէ օլ-
մուշ ֆիքրիլէր իլէ տօլու տըր: Չօճուղուն
մանէվի գուտրէթլէրինի լայըգը իլէ թէգատ-
տիւմ էթտիրմէք, ծնուն հավէսլէրինէ տիգ-
գաթ էթմէք, միւտէրրիտլէրի վէ խօճալարը-
նըն սատագաթ իւզըէ չալըշմասընա պագմագ,
ծնուն թէնինին ազլը իլէ օլան նիսպէթ վէ
ալագասընա տիգգաթ էթմէք, պունլարըն
քեաֆֆէսինէ մուգայէտ օլմագ՝ հէր հալտէ
պէօյիւք ույանըգլըղա վէ զահմէթէ միւհլման
պիր քէյֆիյէթ տիր:

Լաքին սէնին վալիտէյնիւք մէմուրիյէթինին
հիսապը պունունլա տա թէքմիլ օլմագ: Էվ-
լատընըն ճանընա մուգայէտ օլմագ խուսու-
սունա կէլինճէ նէ տէյէլիմ: Պու իշ օ պիր ի-
քիտէն չօգ պէօյիւք վէ չօգ կիւճ տիր: Էյ
վալիտէյն, ճահիլ չօճուղա ֆագիլէթ եօլունտա
տէլալէթ էթմէյէ մուհապպէթ վէ եօրուլմաղ
թէհամիւլ իլէ չալըշմաղա պօրճուլ սըն: «Նա-

սիհաթ նասիհաթ իւզէրինէ, նասիհաթ նասի-
հաթ իւզէրինէ. թէնպիհ թէնպիհ իւզէրինէ,
թէնպիհ թէնպիհ իւզէրինէ. կեահ պուրտա,
կեահ օրտա». իշթ սէնին իշին պու տըր :
Փիւհաղիգա մուհապպէթ քէսքին օլմազսա,
վալիտէյնէ էվլատլարը իշին պու գատար չա-
լըշմագ մուհալ գապիլինտէն տիր: Խիւլասա
սէն, եա վալիտէյն, չօճուգ պէօյիւլինճէյէ-
տէք ծնունն եօլու իւսթիւնտէ տախմա մէլէք
կիպի այրգ վէ ույանըգ տուրմալը սընըգ: Վա-
լիտէյնին էօմրիւ ույանըգլըգ, չալըշմագ վէ
Ալլահա տօղրու տուրմայրպ նիյազ վէ Ֆէր-
եատ էթմէքտէն պաշգա պիր շէյ տէյիլ տիր:
Տէյիլ սատէ ծնունն իւշին ույանըգլըգ լազըմ
տըր, իլլա քէնտին իւզէրինէ տախի տիգ գաթ
էթմէն էլգէմ տիր. թաքի իպրէթին էյի օլա.
ղիրա իպրէթ պլինլէրճէ նասիհաթտան թէէ-
սիրի տիր :

Վայ պու խուսուստա թէմպէլ եա գայտ-
սըզ օլուպ վագըթլարընըն պէօյիւք գըմընը
պաշգա իշլէրտէ եա զէվգ ու սէֆատա կէշի-
րէպիլիլիգ զանն էտէն վալիտէյնէ: Պու մա-
գուլէ անա պապատա եալընըգ իման տէյիլ,
իլլա զայրէթ վէ Ֆէտաքեարլըգ տախի էքսիք
տիր: Իմանընըն պիր էլի իլէ Ալլահըն վատընը
թութուպ, տիկերինի էվլատըն իշին հէր

Փաիտէլի թարիգի իսթիմալ էթմէյէ գուլան
Չօճուզու գայըրմագ տէմէքլէ, ալէստէվիյէ
ծնունն թէնինի գայըրմագ անկլաշլարըր իշին,
պուրտա խուսուսը մէզպուր հագգընտա էֆ-
քեարըմըր մուխթասարէն պէյան էտէլիմ :

Էվլէլա շունու տէրիմ քի, էվլատընըն սաղ-
լըղընը իսթէրսէն՝ հէր թիւրլիւ մուալէճէ-
տէն միւմքին ի մէրթէպէ սարֆը նազար էթ-
մէլիսին : Պունունլա տէմէք իսթէմէմ քի քիւ-
շիւք չօճուգլարա հիշ մուալէճէ վէրիլմէմէլի,
անճագ շունու տէմէք իսթէրիմ քի՝ էվլէլա չօ-
ճուգ պիր աղ քէյֆինի պօզտուղու կիպի հէ-
ման իլաճ վէրմէք իգթիղա էթմէզ, սանիէն՝
հասթալըղըն ճինսինէ վէ իլաճըն հասսիյէթի-
նէ էյի աշնա օլմազտան, չօճուղա իլաճ վէր-
մէք փէք ֆէնա վէ մուղիրը պիր ատէթ տիր :

Քիւշիւք չօճուգլարըն միզաճը էօյլէ նազիք
տիր քի, ծնլար իլաճտան լծէզ զարար կէօ-
րիւրլէր. վալիտէյն էքսէրիյէ պունու պիլմէ-
տիրլէրինտէն՝ մուալէճէյի աշըրը տէրէճէտէ
գուլանըրլար : Մէսէլա, Ֆարզ էտէլիմ քի
հատտը պիւլուղէ վասլ օլմուշ պիր ատէմֆի-
լան մուալէճէտէն եիրմի տամլա իշէրսէ, իլա-
ճըն թէէսիրինի տույար : Ճահիլ պիր անա
պունու պիլէրէք, քէնտի ագլընճա հիսապ է-
տիպ, գալգար պիր այլըգ չօճուղա մէզքիւր

իլաճտանն օն տամլա իչիբիր : Հալ պու քի օ
 եաշտա չօճուղա օ միգտար, հաթթա օնուն
 եարըսը պիլէ չօգ տըր, վէ պէլքի չօճուղու
 էօլտիւրիւր տախի : Պէօյլէճէ ճահիլ վալիտէ
 էլլի օգգա աղբըլըղը օլան պիր առէմ իլէ
 անճագ իւչ օգգա կէլէն պիր մասոււմ պէյնիւ-
 տէ օլան աղիմ ֆէրգէ տիգգաթ էթմէյիպ,
 պէօյիւք պիր եանկըլըգ էթմիշ օլուր : Խու-
 սուսա պու մէմլէքէթտէ ուստա հէքիմլէր աղ,
 էհալի տախի ճահիլ օլտուղունտան, մոււլէ-
 ճէ գուլլանմանըն թէհլիքէսի զիյատէ տիր :
 Մոււլէճէ գուլլանմագտա ճահիլ օլանլար
 տախիմ գարարը թէճավուղ էթմէյէ միւպ-
 թէլա տըրլար :

Չօճուղուն խասթա օլուրսա, հէքիմ չաղըր-
 մա տէմէք իսթէմէմ . շիւպհէսիղ հէքիմ չաղ-
 րըլմալը : Պաղըլար մասրաֆտան գաշաղըլարը
 իչիւն պու խուսուստա իհմալըգ էտիպ, չօ-
 ճուղուն ալիլ օլմասընա, պէլքի տէ չօգ տէ-
 ֆա էօլմէսինէ պիլէ սէպէպ օլուրլար . պու
 իսէ նէ պէօյիւք կիւնահ տըր :

Մէմալիքի Օսմանիյէ վիւայէթ լէրինտէ պիրէր
 էյի հէքիմ պուլունմատըղը աճընաճագ պիր
 հալ իսէ տէ՝ օնլարըն գըլմէթի պիլինմէտիյի
 տահա աճընաճագ տըր . էհալի մէսարիֆ-
 տէն գաչընարագ էյի թէրպիյէ օլունմուշ վէ

սէնաաթընը պիլէն պիր հէքիմ չաղըրաճագ
 եէրինէ, պիլիսիղ վէ ֆախտէսիղ պիր հէքիմ
 չաղըրմայը տահա էյի սայարլար . պագէն
 եագընտա պիր ուսթա հէքիմ վար, վէ օ-
 նուն եարտըմը իլէ խասթա էյի օլապիլիւր ի-
 քէն, խըսըմլարընըն ճահիլիյի վէ թամահքեար-
 րըղը սէպէպինտէն պիր խասթանըն էօլմէքտէ
 օլտուղունու կէօրտիլիւմտէ աղլայաճագ տէ-
 րէճէտէ իղթիրապըմ օլմուշ տըր . իհթիմալ
 տըր.քի խասթա թէհլիքէսինի կէօրլուպ՝ ֆէր-
 եատ իլէ եարտըմ տիլէր, ֆագաթ խըսըմլարը
 էթրտֆընտա օթուրուպ՝ օնուն աղըլլարընը
 սէյր էտէրէք, վէ մէսարիֆտէն գօրգարագ պիր
 եարտըմը կէթիրմէք իսթէմէղլէր . իլլա պիր
 լիւրա եա պիր մէճիտիյէսին խասթըր իչիւն պի-
 լէ զավալըլը էօլմէյէ պրագըրլար վէ եախօս
 տէօրթ զուրուշուգ ճահիլ, տէլի, ատը հէքիմ
 պիր առէմ կէթիրիպ՝ խասթայը էլինէ թէս-
 լիմ էտէրլէր . Պէօյլէ էտէնլէր եալընըզ ֆա-
 գիրլէր տէյիլ տիր, չօգ զէնկինլէր տախի
 պէօյլէ էտէրլէր . զէնկինին պիրի էվինտէ պիր
 խասթասը օլուպ՝ ուսթա պիր հէքիմ չաղըրա-
 ճագ եէրինէ, հէքիմ նամընտա պիր սէմէրճի
 չաղըրտըղընը պիլիբիմ . էհալինին թամահքեար-
 րըղը վէ թէրպիյէսիլիյի սէպէպինտէն չօգ
 եէրլէրտէ ուսթա պիր հէքիմ տուրամայըպ՝

մէսարիֆինի չըգարամատըը այըպ տըր . ամ-
մա օ եէրլէրտէ գարա ճիյէրին եէրի'ի սիլ-
մէյէն վէ գաշմէր, սինիրսլազ հէքիմլէր էփէյի
միւվաֆֆազիյէթ պուլուրլար . չագալլար լէշ-
լէրտէն թա'ամլարընը չըգարտըղլարը կիպի'
պունլար տախի առէմլէրին պիլկիսիղլինտէն
լրատարընը չըգարրլար : Պր գէնկին անա-
տօլունուն էվինէ կիրտիմ, վէ իշթէ պիր ֆալ-
ճը գարը պիր չօճուղուն կէօզիւնէ իլաճ է-
տէյօր իտի . ամմա նա'սըլ . սլաշընըն թէփէ-
սինաէ պիր եէրի թրաշ օլմուշ օլուպ' իւղէ-
րինէ պիր պույնուզ գօմուշ, կէօզլէրին քէօ-
քիւ պուրատա տըր տէյէրէք' աղղը իլէ գան
չըգարմաղա չալըշըյօր իտի . ծնու կէթիրէն-
լէր տախիֆալճըլըղըա ինանըրլար իտի . Պաշ-
գալար նա'սիյա վէ էօյլէ շէյլէրէ ինանըրլար,
հէքիմ եէրինէ գօրլար . պու գարանլըգ տէհր-
լէրին պաթըլ իթիգատընտան պիր պազիյէ
տիր : Պազըլար տա էվլէրինտէ խասթալըգ
զուհուր էթտիյինտէ իւմիտլէրինի քէսէրէք'
պիր շէյ էթմէք իսթէմէզլէր, Ալլահնէ քի գա-
րար էթմիշ իսէ օլաճագ տըր' տէյիւ սօնունու
Ալլահըն իրատէթինէ պրագըրլար . էյէր պէօյ-
լէ թէնպէլ վէ իւմիւտսիւզ տուրմաղա պու
սէպէպ տօղրու իսէ, ծնտան էթմէ կէչիպ'
խասթալըղըմըլ եա սաղըղըմըլ Ալլահըն իրա-

տիթինտէն տիր տէյիպ' հէր նէ էթսէք, էյէր
Ալլահ իսթէրսէ եաշայաճաղըգ, եօղ իսէ եաշա-
մայըզ' տէյէրէք վիւճուտիմիզէ ալլա տիգ-
գաթ էթմէյէլիմ, թա'ամ եէմէյէլիմ, եա զէ-
հիր եէյէլիմ, աթէշէ կիրէլիմ, տէնիզէ աթը-
լալըմ . պու տիվանէլէր' էօմիւմիւզիւ վէ սըհ-
հէթիմիզի հըֆզ էթմէք իշիւն հէփ միւնասիպ
չարէլէրի գուլլանմագ Ալլահըն իրատէթի օլ-
տուղունու ունուտուրլար, օլ չարէլէրտէն պի-
րիսի էյի հէքիմիլք տիր . էյէր խասթալըգ
վագթընտա պիր ուսթա հէքիմ օլուպ' ծնու
չագըրմազ վէ Ալլահըն սիզէ պախշ էթտիյի
հէփ վասըթալարը գուլլանմազ իսէնիզ, էթ-
տիյինիզ' Օնա իթա'աթ տէյիլ, իլլա ասըլըգ
տըր . զիրա հայաթը վէրէն' հէքիմ տախի վէր-
միշ տիր . հէփ պու էյրի զիւլիւմլէրի սիզտէն
տէֆ էտին, լաքին հէքիմ հէր նէ գատար
ուսթա վէ ալիմ տէ օլտա, հէր խասթալըղը
սաղալտապիլիր տէյիւ մէմուլ էթմէյին . պա-
զըլար' հէքիմլէրի Ալլահ եէրինէ գօյուպ' զա-
յէթ չօգ իւմիտ էտէրլէր : Պու տախի վար .
չօգլար' հէքիմ չաղըրտըզլարընտա ծնուն նա-
սիհատընը տինկլէմէզլէր, ծնուն գօտուղու
գանունլարա կէօրէ հարաքէթ էթմէզլէր, օ-
նուն ըամարլատըղը կիպի թա'ամ եէմէզլէր,
իլաճլարը տէտիյի կիպի իշմէզլէր, պազէն իհ-

մալ էտերէք վէ պազէն տէ իբի դաթընը ի-
չէրէր. պազըլարը տա՛ հէքիմին թէնպիհ էթ-
տիյի պիր գաշըգ ֆաիտէլի իսէ, օն գաշըգ
տահա ֆաիտէլի օլաճագ տէյիւ պիւթիւն չի-
չէյի պիրտէն իչէրէր, պէօյլէ էտէն էօլմէզ
իսէ՛ չօգ մէֆնուն օլմալը տըր:

Շու եանկլըջ տախի վար. պազըլար աղըր
խասթալըգ վագթընտա հէքիմի չաղըրըպ՝
«Պու խասթայը գուրթարըրսան սանա օթուզ
լիրա վէրէճէյիմ, էյի էտէմէզուէն հիչ պիր շէյ
վէրմէմ» տէրլէր: Էմնիյէթլի հէքիմլէր պէօյլէ
թէքլիֆլէրի ասլա գապուլ էթմէզլէր. զիրա
հէր վագըթ՝ քէնտիլէրէ թէպիմ օլունան խաս-
թալարը սաղալթմագ իչիւն, հէր ճէհտի գուլ-
լանմագ պօրճլու օլտուզլարընը տույարլար.
վէ չօգ փարա վէրէրէք՝ հէքիմ աահա ալիմ
վէ էմին օլաճաղընը քիմ տիւչիւնիւր. էյի հէ-
քիմ իչիւնի իճրա էտէր, վէ իչիւն նիհայէթի
հէր նէ օլա, կէրէք էօյիւմ, կէրէք սաղըգ,
ատէթի իւզրէ իւճրէթիւնի թալէպ էտէր:

Պու մէմլէքէթտէ սըհհաթը մուհաֆազա
էթմէք խուսուսունտա՛ պու թարգ չօգ մուզիրը
էֆքեար վէ ատէթլէր վար: Չօգլար զանն է-
տէրլէր քի վիւճուտճա սաղ օլմագ իչիւն, երլ-
տա պիր տէֆա օլսուն տամարլարտան ազալի
պիր օգգա գան չըգարմալը, գան ալան ճէր-

րահ գանըն ֆէնա գըամընը էյի գըամընտան
այըրա պլիւր կիպի, զանն էտէրլէր քի պու
վէճհլէ պօզուգ մատտէլէր չըգըպ գան թէ-
միզլէնիր: Լարին պու թարգ իւզրէ գան ալ-
մագլէ վիճուտ զաիֆլէնտիքտէն սաշգա պիր
ֆաիտէ հասըլ օլմագ:

Սըհհաթը մուհաֆազա էթմէք իչիւն պա-
զէն ամէլ վէրիճի թէրթիպլէր ալմագ էլզէմ
տիր զիւիւմի տէ եանկլըջ վէ մուզիրը տիր:
Հասթալըղը օլմայան ատէմ ասլա իլաճ գուլ-
լանմամալը տըր: Պու մագուլէ պաթըլ ատէթ-
լէր էսքի վագըթտա շայիրտլէրիւնի գապա-
հաթըլը գապահաթսըղ սըրա ֆալագասընա ա-
լան մէքթէպ հօճալարընըն ազըլըղ հարէքէ-
թիւնէ պէնզէր: Ֆիքրի միւնէվլէր օլան քիմսէ-
լէր պալատէ զիքը օլունան էյրի զիւյիւմլէրի
վէ ատէթլէրի ըէտտ էթմէք կէրէք տիրլէր:

Պագի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՕՍԹՈՒՆՈՒԶ

ՕՆ ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՄԵՔԹՈՒՊ

Վաչիսէյնէ,

Պիր շէյ նէ գատար քէօթիւ օլսա, ատէթ օլտուգոտան սօնկրա արթըգ սապիթ վէ տաիմ գալըր: Էհալիյէ քէնտի ատէթլէրիին մուղիրր օլտուղունու իսպաթ էթտիքտէն սօնկրա պիլէ, ծնլարը օլ ատէթլէրաէն վաղ կէշիրթմէք երինէ կիւճ տիր:

Պու մէմլէքէթտէ ալէսսէվի օլան պիր ա-տէթէ գարչը պուրատա իշթիքեա էտէճէք իսէմ տէ, պունուն թէպտիլ օլտուղունու պէլքի թօրունլարըմըղ կէօրէպիլսինլէր: Պու մուղիրր ատէթէ զահիպ օլանլար՝ չօճուգլա-րընը պէշիքտէ արգա իւսթիւնէ եաթըրըպ սըգը սը պաղլաարըտան սօնկրա պրագըրլար: Սէֆիլ չօճուգ օ հալտէ նէ էլիիի գօլունու գըմըլտատապիլիր, նէ տէ հիյէթիին թէպ-տիլ էտէպիլիր: Պու հալ չօճուգ գըսմընըն թապիաթընա մուղայիր տիր: Պագտանա, պիր չօճուգ պաղլը օլմատըղը հալտէ նասըլ հարէ-քէթ էտէր. տիւզիյէ թէփրէնիր, գօլլարընը, այագլարընը գըմըլտատըր, պու վէճհլէ պէօ-յիւլիւպ գուվվէթ քէսպ էտէր՝ հէմ սաղլամ օլուր: Հայվան եալրուլարը տա էօյլէ տիր:

Գուղուլար վէ քէշի եալրուլարը նէ գատար օյնայըպ սըչարլար: Եէնի տօղմուշ պիր քէշի եալրուսունու՝ սալթ էմմէք իչիւն աղղընը աը-չարը պրագարագ, պիր սանտըգ իչինէ գօյուպ պրագմալըքի օրատա պէօյիւսիւն տէյիւ հան-կը տիվանէ իտատա էտէպիլիր: Մասումու սէրպէսթ հարէքէթ էթմէյէ պրագմատան իսէ, պէշիյէ թըգայարագ՝ աղլատըպ պաղըրթմանըն նէ իգթիզասը վար, պիլէմէմ: Սէն պիր տա-գիգէ էօյլէ պաղլանսան, օ հիյէթտէ գալ-մագ նէ միւշքիլ տէրտ օլտուղունու չափուգ անկլարսըն. եա գուվվէթ ալըպ պէօյիւմէք իչիւն գըմըլտանմաղա, սէնտէն չօգ ղիյատէ լուղումու օլան չօճուղա՝ էօյլէ օտուն կիպի պաղլանըպ գալմագ տահա զօր տէյիլ մի տիր: Մէմէ վէրտիլին վագըթ պիլէ չօճուղու չէօգ-մէզսին, անճագ պէշիլի սանա տօղրու չէքիպ վէ իւսթիւնէտայանարագ էօյլէ սիւտ վէրիրսին:

Չօճուղու պէօյլէ եաթըրըմատա պիր ֆէ-նալըգ տա շու տըր քի, ծնուն գաֆասընըն պիչիմի թէպտիլ օլուր: Չօճուղունու պանա կէթիր, սանա պիր շէյ կէօսթէրէյիմ, պագ քի ծնուն պաղընըն արգա թարաֆը նէ գա-գատար եասըլանմըչ տըր: Չօճուգ տօղուչ տան էօյլէ՞ մի տիր, եախօտ պաշ օ պիչիմտէ՞ մի օլմալը տըր՝ տէյիւ զանն էտէրսին: Խայըր:

Ալլահ չօճուղուն գափասընա օ շէքլի վէրմէ-
միշ տիր . չօճուգ պէշիքտէ սըրթ իւսթիւնէ
եաթա եաթա օ հիյէթի . քէսպ էթմիշ տիր,
չիւնքի մասուճուն պաշը հէնուգ եուճազ օլ-
տուղունտան՝ պիչիմինի փէք գօլայ թէպտիլ
էտէր . իմտի օլ եասսըլըգ շիւպհէսիզ թա-
պիւթտան օլմայրպ՝ եասսըգտան օլմուշ տրր:
Խուսուսա անլընըն իւսթիւնտէն պիր տէ չաթ-
գը կէշիրտիյին հալտէ, չօճուղուն պաշը տա-
հա զիյատէ եասթըղա սըգըշըպ, եասսըլըգ
հէր հալտէ զիյատէ օլուր : Պազը չօճուգտա
եասսըլըգ թամ էնքսէսինտէ օլմայրպ՝ գուլա-
ղընըն պիրինէ տօղրու օլուր : Պաշըն պու հի-
յէթինտէ շիւպհէսիզ պէյնին պէօյիւք գըսմը
օ պիր թարափա տօղրու կիթմիշ տիր : Պու
հիյէթ տախի էքսէրիէ չօճուղուն թամ սըրթ
իւսթիւնէ եաթմայրպ, պախուսուս սիւա եէ-
տիյի վազըթ պիր աղ եան իւզէրինէ եաթմա-
սընտան նէշէթ էտէր : Պաշարընըն պիր թա-
րափը եասսըլանմըշ չօճուգլար չօգ կէօրմիւշ
իմ . աճայիպի շուրասը տրր քի՝ չօճուգլարըն
հէր պիր հարէքէթի վէ հիյէթինէ սըգ սըգ
վէ իհթիմամլէ տիգգաթ էտէն անալար պիլէ
պու շէյի ֆէրգ էթմէմէքտէ տիրլէր : Պաշը-
նըն իքի թարափը հիչ պիրպիրինէ ույմայան
պիր չօճուգ թանըրմ . անասը մասուճու զա-

յէթլէ սէվէր իտի իսէ տէ, օնուն պու հալի-
նէ ասլա տիգգաթ էթմէմիշ իտի : Չօճուղուն
պաշընըն շէքլինտէ եասթըգտան օլան պու
թէպտիւթըն տաիմ գալաճաղը իհթիմալ տրր .
պիր ատէմին պաշընըն շէքլինի պիչիմինտէն
չըգարմազ փէք ֆէնտ շէյ տիր . նիչիւն պէօյ-
լէ պէշիքլէր գուլանըրլար . զիրա ատէթ օ
տրր, վէ քէնտի սուհուլէթլէրինի զիյատէ
սէվմէլէրի տիր . շիւնքի չօճուգ պէշիքտէ էօյ-
լէ պաղլը օլտուգճա, անասը րահաթ իշինէ
պագապիլիւր :

Մասուճուն պաշը հէնուգ եուճազ օլտու-
ղունտան՝ պիչիմինի փէք գօլայ թէպտիլ էտէր
տէմիշ իտիք : Պիր ըիվայէթէ նազարէն Ամէ-
րիգանըն եապանիլէրինտէ Տիւզպաշ թէսմիէ
օլունուր պիր գապիլէ օլուպ, պունլար չօճուգ-
լարըն պէյնինի արգայա տօղրու կէօթիւրմէք
էֆքեարը իլէ օնլարըն աշընա պագըր թախ-
թալար պաղլամազ ատէթ էթմիշ օլտուգլա-
րընտան, մէզըլիւր գապիլէնին հէփ ատէմլէ-
րինին աշըլարը քէօփէք աշը հիյէթինտէ կէօ-
րիւնիւր իմիշ : Վէ պու պիչիմտէ պաշ օնլարըն
ինտինտէ կիւզէլիք ատտ օլունմուշ տրր :
Պու տիյարտա պագըլար պաշըն պիչիմինի ֆէս
էյի ույսուն տէյիւ պէօյլէ եասը իսթէր օլ-
տուգլարընը իշիթմիշիմ, աճայիպ, պաշ՝ ֆէս

իչիւն միւ, եօխսա ֆէս՝ պաշ իչիւն մի՝ օլմուշ տըր :

1

Եօգարքի թասվիր պաշըն թապիի շէքլինի կէօսթէրիւր, լաքին պու մէմլէքէթտէ պէօյլէ թապիի պիչիմի օլան պաշլար փէք նատիր պուլունուր, պազէն պուլունանլար տա չօճուգլուգտա պէչիյին իչինտէ պաղլանմամլշ օլանլարըն պաշլարը տըր: Պազը անալար պու էսքի ատէթի թէրք էթմիշ օլտուգլարընտան, ծնլարըն չօճուգլարընըն պաշլարը թապիի շէքլին հիւանիւնէ մալիք տիր :

2

Պու իքինճի թասվիր՝ չօճուգ իքէն պէչիք-

տէ սէրթ եասթըգ իւզէրինտէ եաթմըշ օլան ատէմին պաշընըն հիյէթինի կէօսթէրիւր: Իշպու ատէթը ավթիգէ իւզրէ պէօյլուտիւլմիւշ օրթա եաշլը վէ իխթիյար ատէմլէրտէ պու պիչիմտէ պաշ ալէսսէվի օլտուղունտան, չօգքիմսէլէր պաշըն թապիի շէքլի պէօյլէ օլուր տէյիւ զանն էտիպ, պէչիքտէն օլ հիյէթի քէսպ էթմիշ օլտուգլարընա կիւճ իլէ իսքեաթ օլուրլար: Պունու թահգիգ էթմէք իսթէյէն՝ մէգքիւր էսքի ատէթ իւզրէ պէօյիւյէն քիմսէլէրին, վէ պիր տէ էվլուփալըլարըն պաշլարընա տիգգաթլէ պազաճագ օլուրսա, շիւպհէսիգ պու տէտիքլէրիմիզին սահիհ օլտուղունա գանար տէյիւ մէմուլ էտէրիւ :

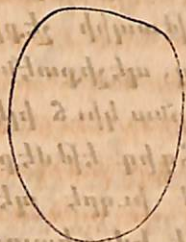

3

Պու իւչիւնճիւ թասվիր տալի թապիի պիչիմտէ օլան գաֆանըն թէփէսինտէն պագըլտըլը հալտէ՝ ասըլ հիյէթի տիր: Թասվիրին ալթ թարաֆը ատէմին ալնը տըր, իւսթ թարաֆը

խէ գափանըն արգասը տըր : Պիր ատէմ պիր
պաշգասընըն էօնիւնաէ պաշընը էյիպ եիւզիւ-
նիւ եէրէ, թէփէսինի տէ պագան ատէմէ չէ-
վիրալիյի հալտէ, պաշ շու հիյէթտէ կէօրիւ-
նիւր :

4

Պու թատիր տէ իւչիւնճիւ թատիր կիպի
գափանըն շէքլինի կէօսթէրիր իսէ տէ, իքի թա-
րաֆլար միւսսալի տէյիւ տիր. պէյն էնքսէնին
պիր թարաֆընա տօղրու կիթմիշ օլտուղուն-
տան գափանըն էնքսէ քէմիյինին պիր եանը
եասըլանմըշ տըր : Պունուն սէպէպի՝ պաշըն
պէշիքսէ տաիմա եան իւսթիւնէ գալմըշ օլ-
մասընտան տըր : Պաշըն պու հիյէթի քէսպ
էթմէսի պիր տէ անանըն չօճուղու տաիմա
հէման պէշիյին պիր թարաֆընտան մէմէսին-
տէն հմգիրիպ օ պիրինի հիշ գուլլանմամա-
սընտան նէշէթ էտէպիլիր : Պաշարը պու շէ-
քիլտէ օլան խայլը չօճուղար վէ պէօյիւք
ատէմլէր պուլապիլիրսին :

« Պու ատէթի ֆէսի էթմէք իչիւննէ եափ-
մալը . ուսուլը գատիմէմիլի թէպտիլ էտէ-
մէյիլ . ֆագիր օլտուղումուղտան էվրօփալը-
լարըն ուսուլինէ ույմագ իչիմիղէ կէլմէլ,
չիւնքի օնլարըն ուսուլի պիլիմ իչիւն հէմմա-
րաֆլը հէմ տէ կիւճ տիր » տէյէճէքսին : Պիր
ազ մասրաֆլը օլտուղու վագաա սահիհ, լա-
քին պարի գուտրէթի օլան՝ մէղքիւր ուսուլի
գապուլ, վէ չօճուղ իչիւն օն գաթ գիյատէ
խայրըլը օլան պէօյլէ պիր ուսուլի շիւպհէսիլ
իճրա էտէպիլիրլէր : Պիլիրիմ քի ալաֆրանկա
ուսուլ գուլլանըլտըղը հալտէ չօգ պէլ իսթի-
մալ էթմէք վէ չօգ չամաշըր եայգամագ իգ-
թիլա էտէճէք . լաքին չօճուղուն թէմիլլիյի,
կիւղէլլիյի վէ սաղըղը հէփ պու մէսարիֆի
վէ զահմէթի տէյէր : Նէ վագըթ օլա՝ էսքի
ատէթ թէրք օլունաճագ տըր . պէօյլէ օլտու-
ղու հալտէ պիր ան էվլէլ իճրասընտա պու-
լունմագ հէր ճիհէթլէ խայրըլը օլմա՞ղ մը :
Հէր ինկիլիլ վէ Ամէրիգալը վալիտէ, նէ գա-
տար ֆագիր օլա, օլ մէմլէքէթլէրին ուսու-
լինի իճրա էտէր . չօճուղ իչիւն միգտարը քի-
ֆայէ չամաշըրը օլմատըղը հալտէ, օլանճատը-
նը սըգ սըգ եայգար . պուրատա տա էօյլէ
էթմէք միւմքինսիլ տէյիւ տիր :

Լաքին մասրաֆ վէ զահմէթ չօգ օլտուղու

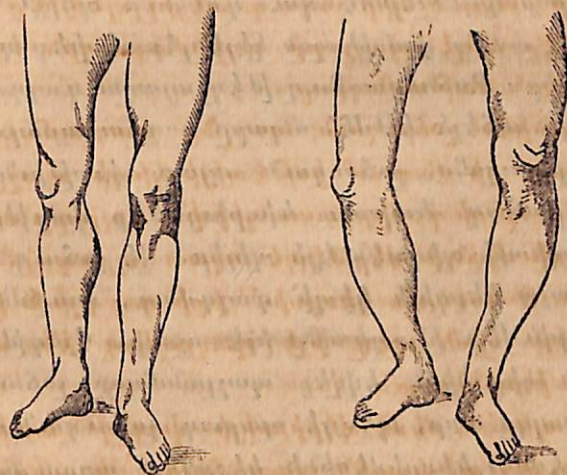
իչինն, պու խոստուստա էլբօփալըլարըն ուսու-
լինի գապուլ էտէմէմ տէրսէն, պարի շու ի-
ֆատէ էտէճէյիմ օրթա ուսուլի գապուլ էյլէ:
էվվէլա չօճուղուն պաշը իչինն ղայէթ եումչագ
պիր եասթըգ եափաըըպ, եումչագ դալըն
տէյիւ ճու հէր կինն էյիճէ սիլրիպ թահրիք
էթ: Պիր եասթըգ իչինն էն միւնասիպ շէյ
գաղըն կէօքսիւնտէքի ինճէ թիւլէր տիր.
չօճուղար իչինն ալէսսէվիէ էօյլէ սէրթ վէ
թախթա կիպի եասթըգլար գուլլանըլարընը
միւչահէտէ էթմիչիմ քի՝ ինճէ վէ նաղիք քէ-
միքլի մասում պիր չօճուգ տէյիլ՝ պէօյիւք ա-
տէմէր պիլէ պաշարը աղըմագսըղըն իւս-
թիննտէ եաթամաղար:

Սանիէն՝ չօճուղուն պաշընը պաղլամայըպ,
պրրագ քի մասում իսթէտիյի կիպի պաշընը
էօթէ պէրի գըմըլտատապիլսին. գուլլարը տա-
խի միւմքին ի մէրթէպէ աղատ պրագըլմալը
աըր: Չօճուղուն կէօքսիւ՝ իքի գօլ իչինն իքի
տէլլիյի օլան պէզ իլէ պաղլամագ էն ալա
պիր թարղ տըր:

Սալիսէն՝ մէմէ վէրիլտիյի վագըթ տախմա
չօճուղու պէշիքսէն չըգարմալը, վէ պագմա-
լը քի նէ գատար միւմքին իսէ տըշարտա գալ-
սըն. հէմ տիգգաթ էթմէլի քի՝ չօճուգ սիւ-
տիւ տախմա եախօտ էքսէրիյէ անասընըն կէօք-

սիւնիւն պիրինտէն տէյիլ, իլա իքիսինտէն
տէ միւսավաթ իւղրէ էմսին: Պու՝ իճրասը
գօլայ նասիհաթլարը շիւպհէսիղ սէն տէ
իճրա էաէպիլիսին, պէօյէ էթտիյին հալտէ
տէ պէշիյին մաղարաթը կէրէի կիպի խա-
ֆիֆլէնիւր. չօճուգ սէրպէսթ հարէքէթ էաիպ
էյլէնիւր, հէմ սաղլամ վէ րահաթ օլուր:

Պուրատա վալիտէյին տիգգաթընը պաշգա
պիր խոստուսա ճէլպ էթմէմիղ իճապ էաէր:
Չօճուգ գըսմընըն պաշ քէմիքլէրի կիպի, սաիւր
քէմիքլէրի տէ ղայէթ եումչագ վէ նաղիք օլ-

1

2

տուղունտան գօլայ էյիլիւր, պու սէպէպտէն
պունա տախի տիգգաթ օլունմասը էլղէմտիր:

Պիր մասում չօճուղու ուղուն վազըթ այագ
 իւսթիւնտէ տուրտուրուրան, պաճագ քէմիւր-
 լերի հէնուղ դալի օլմատըղընտան, ծնլարըն
 էյիլմէսի փէք իհթիմալ տըր. վագա'ա տա
 պու շէյ էքսէրիէ վագի օլուր: Սահիֆէ ի
 մուգատտէմտէ քի թաալիրլէրին պիրինճիսի'
 պաճագլարըն թապիի շէքլինի կէօսթէրիւր, ի-
 քինճի թաալիրտէ կէօսթէրիլէն չօճուղլուգաա
 էյրիլմիլ պաճագլար տըր: Պէօյլէլէր չօգ պու-
 լունուր, վէ էքսէրիսի տէ ճահլ վալիտէլէ-
 րին տիգգաթսըղըղընտան էօյլէ օլմուշ տըր:
 Շարլար կիյէնլէրտէ պու դուսուր պէլլի օլ-
 մազ, ամմա փանթալօն կիյէնլէրտէ փէք պէլ-
 լի տիր: Չօճուղումուղ թէզ այագա դալգսըն
 տէյիւ աճէլէ էթմէ. ծնլարը չօգճա այագտա
 տուրտուրմա, չօճուղուն այագ իւսթիւնտէ
 տուրաճագ եախօա եիւրիւյէճէք վագթինի
 թապիաթ պիղտէն էյի պիլիւր. վէ չօճուղ օլ
 սըրայա կէլտիյի կիպի՝ դալգմագ, տուրմագ,
 եիւրիւմէք թապիաթը իլէ օլուր: Վագթին-
 տէն պիր կիւն էվիլէլ պաշլանմասը չօճուղա
 զարարը տըր, պէօյլէ օլարագ՝ չօճուղուն պիր
 ան էվիլէլ եիւրիւմէսինի կէօրմէք արղուստն-
 տան նաչի, ծնու էլինտէն թուլթուպ՝ եիւրիւ-
 տէն վալիտէյն չօգ եանըլըր:

Հարէզա իքի պաճագլարընըն արասընա չօգ

գալըն պէզլէր պաղանըլաըղը հալտէ այագ-
 լար պիրիպիրինտէն այըլըպ՝ քէմիւրլէր էյի-
 վիլլէր:

Օնուրղա քէմիւրլէրինին տախի չօճուղ-
 լուգտա թէքմիլ ճէսէտին աղըրըղընը կէօ-
 թիւրմէքտէն էյիլմէսի փէք իհթիմալ տըր.
 պու սէպէպտէն հէնուղ պիր դաշ հաֆթալըգ
 օլան չօճուղու ուղուն վազըթ տօղրու օթուրթ-
 մամալը, թէնին աղըրըղընտան պէլ քէմիլե-
 նին էյիլմէսինէ թէհլիքէ օլապիլիւր:

Պագի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՕՍԹՈՒՆՈՒԶ

ՕՆ ՏԵՕՐՏԻԻՆՃԻԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաչիսէյնէ,

Պիր չօճուգ տօղտուղունտա չօղլար վալի-
տէսինին իւք սիւտիւնիւ ֆէնա վէ չօճուղա
զարարլը սայտըզլարընտան՝ էմմէյէ պրագմաղ-
լար, պու զիւիւմ եանլըջ օլուպ՝ թապիաթըն
պիր թէտպիրինէ խալէլ կէթիրիր՝ ֆիլհագի-
գաթ իւք սիւտ ֆարգլը տըր, ամմա մէրամ
իլէ ֆարգլը օլմուշ տըր, վէ սէպէպի տէ շու
տըր, եէնի տօղան պիր չօճուղուն միտէ վէ
պաղըրսագլարը տաիմա թէմիղլէնմէք կէրէք
տիրլէր, եօղ իսէ իչլէրինտէ զարարլը շէյլէր
գալըր. իմտի իւք սիւտ չօճուղուն իչլէրիսինէ
եոււճագլըգ վէրտիյինտէն, էն ույղուն իլաճ
օլուպ՝ չօգ ֆայտէլի տիր. թապիաթըն պու
խուստա նէ էօյրէթտիյինէ նիչլին տիգգաթ
էթմէզսինիզ՝ հիչ օլմո՛ւշ մը տըր քի ինէք,
եա գօյուն, եա քէչի, եա գուրտ, եա կէյիք
քէնտի եալրուսունա իւք սիւտիւնիւ էմմէյէ
պրագմասըն. պու թարաֆլարըն ատէմի պու
պաթըլ վէ զարարլը զիւյիւմիւ նէրէտէն ալ-
մըչլար տըր՝ պիլմէմ. եէնի տօղան պիր չօճու-

ղա պաչգա սիւտ վէրմէք փէք զարարլը տըր:
Չօճուղուն նէ գատար սաղլամ օլուրսա,
սանա օլ գատար աղ զահմէթ վէրիր. պու սէ-
պէպտէն վալիտէյն քէնտի մէնֆաաթլարը ի-
չիւն տաիի չօճուղլարըն սըհհաթ ու աֆիյէ-
թինի մուհաֆաղա էթմէյէ զայրէթ էթմէլի
տիրլէր: Շիւպհէսիզ սաղ վիւճուտ օլմագ չօ-
ճուղա տա էյի տիր, չիւնքի ճնուն սաատէթ ի
հալի վէ բահաթը վիւճիւտունըն սաղ վէ հէր
վէճհլէ էյի օլմասընա մէրպուլթ տըր: Պէօյլէ
օլտուղու հալտէ վալիտէլէր պաղը խուսուս-
լարա պիր աղ զիյատէ տիգգաթ էթսէլէր,
չօգ սըգընթըլարտան պէրի օլուրլար: Չօգ
տէֆա չօճուղլար թիթիզ օլուր, ճնլարըն պու
հալի եարամաղ վէ հաչարի օլտուղլարընտան
նէչէթ էտէր՝ տէյի մի զանն էտէրսէն՝ խայըր.
օ թէրսլիք չօգ վագըթ թէնլէրինտէ պիր աղ-
ըլարը եա պիր բահաթսըղըզլարը օլմասըն-
տան նէչաթ էտէր: Պիր չօճուղուն սաաթլար
իլէ աղլամասը անասընա նէ պէօյիւք աղապ
իտիյինի փէք էյի պիլիբսին. պու սէպէպտէն
չօճուղուն աղըրսըղ վէ սաղլամ օլմասընա,
բահաթ ույոււմասընա, աղլայաճագ եէրտէ
կիւլմէսինէ ճէհտ էթտիյին հալտէ՝ սըգլէթին
չօգ խաֆիֆ օլուր: Վագասա զաիֆ վէ խասթա
չօճուղլար վար քի, նէ էթսէն բահաթ օլա-

մազլար, պէօյլէլէրի գայրըմալը, վէ սապր իլէ շիֆա պուլմալարընա միւնթաղըր օլմալը. սէօ-
ղիւմիւղ պու մագուլէլէր հագգընա տէյիլ
տիր: Շունու տէմէք իսթէրիմ. պաղը փէք դօ-
լայ շէյլէր վար քի, օնըրը խաթըրնտա սագ-
լայրպ՝ իճրա էթտիյին հալտէ, չօճուգլարըն
ղիյատէսիլլէ սաղլամ վէ ըահաթ օլուրլար:
Շիմտի վէրէճէյիմ նասիհաթլարա տիգգաթ
էտէրիսէն, պաղը խուսուստա զայէթլէ եա-
նըլմըջ օլտուղունու կէօրէճէքսին:

Էփվէլա՝ Չօճուղա նիլմալը վէ սըրսըլ սիւս վէր-
ճէճէլէ: Էքսէրիլէ սիւտ վէրէն վալիտէլէր չօ-
ճուգլարընըն աղլատըղընը կէօրտիւլունաէ,
վագթըն միւսաատէ էտէրոնէ՝ պէլքի սաաթտա
տէօրթ քէրրէ մէմէ վէրիւսին, իշին օլտուղու
վագթթ իսէ՝ տէօրթ սաաթ չօճուղու մէմէ-
սիղ պրագըրսըն: Պու ուսուլին չօճուղուն
հաղմ էտիճի գուվվէթինէ մաղարրաթը վար,
պու վէճհիլէ օնուն միտէսինտէ աղըր փէյտա
օլուպ չօճուգ թաճիղ օլուր, պու իսէ եանկըջ
տըր: Չօճուգ նասիղաճ օլմատըղը հալտէ՝ նէ
վագթթ էմմէք վէ ույումագ իսթէր, օնուն
էմմէսի իլէ ույումագ իսթէմէսինին արասըն-
տա օլան միւտտէթ նէ գատար տըր՝ պունլա-
րա տիգգաթ էթմէք կէրէք սին: Փարղ էտէ-
լիմ քի պու միւտտէթ իքի եախօտ իւչ սաաթ

տըր. պունու պիլէրէք օնա կէօրէ տալրան-
մալըսըն: Չօճուղուն աղլամաճը աճըղընտան
մը եօխսա աղըրսը եա ըահաթսըղըղը օլտու-
ղունտան մը նէլէթ էտէյօր, պուրալարընը հիչ
արալթըրմայարագ, չօճուգ աղլատըգճա սիւտ
վէրմէ. պէօյլէ էմղիւրմէնին չօճուղուն սըհհա-
թընա հէր հալտէ մաղարրաթը օլուր: Հէլէ
չօճուգ քիւչիւք, եանի պիր գաչ հաֆթալըգ
իքէն, օնա քէնտի իսթէտիյի կիպի սիւտ վէր-
մէլի, լաքին պիր աղ պէօյլատիւքաէն սօնրա,
պիր, իքի, իւչ սաաթ գատար արա վէրիպ էօյ-
լէ էմղիւրմէլի, եօխսա միտէսինէ զարար օլուր:
Պաղը վալիտէ չօճուղու կէճէ գօյնունա ալըպ,
իսթէտիյի վագթթ էմղիւրէրէք՝ աղլամասըն տէ-
յիւ տայիմա մէմէ աղըրնտա պրագըր: Պու
տա ֆէնա պիր ատէթ տիր, չիւնքի պու վէճհի-
լէ տէ եէնի էմիլէն սիւտ տաիմա եարը հաղմ
օլունմուչ սիւտ իլէ գարըջըպ, չօճուղուն մի-
տէսինի եօրար, վէ պունտան չօճուգ թաճիղ-
լիք վէ աղըր տույար:

Թէքըրար՝ Չօճուղա լայնէր իւրէ իւրիւ իւրմալը:
Պաղը վալիտէյն՝ չօճուղու եայգամագ անճագ
հաֆթատա եախօտ իքի հաֆթատա պիր հա-
մամա կէօթիւրմէքլէ օլապիլիւր՝ տէյիւ զանն
էտէրլէր: Հալ պու քի չօճուղու հէր կիւն
եայգամալը, համամա կիթմէք իգթիղա էթ-

մէզ, օտա պիր ազ սըճագ օլտուղու հալտէ, չօճուղուն սըղապիլէճէյի միգտար պիր դապ իչինէ օնուն թէնինի օրթէճէք գատար սու գօմալը. պու սու փէք սըճագ օլմայըպ, հէնուզ սաղըլմըչ սիւտ տէրէճէսինտէ օլտուղու հալտէ, էյէր չօճուղուն թէնինտէ եարա եօղ իսէ, սույուն իչինէ պիր փարչա սապուն աթըպ, սապուն տախի չօճուղուն կէօղիւնէ կիթմէսին տէյիւ տիգգաթ էտէրէք, չօճուղու սուտան չըգտըղը կիպի՝ տէրագապ իչինէ սարմագ իչին, պիր իքի տէ խավլու սէտիրին իւսթիւնտէ հազըր էթտիքաէն սօնկրա, չօճուղու օլըրգ սույուն իչինէ գօմալը, վէ սօլ էլ իլէ օնուն պաչընը գալարըրպ, սաղ էլ իլէ թէնինի եայգամալը, պատէհու օնու սուտան չըգարըր չըգարմազ՝ սուգ ալմասըն տէյիւ հէման հավլույա սարըպ պիր էյիճէ գուրութմալը: Պու շէյլէրին քեաֆֆէսի օն աագիգէտէ իճրա օլունապիլիր: Չօճուղար պու թարզ եայգանմատան փէք հազղ էտէրլէր, վէ պու ուսուլ օնլարըն սըհհաթընէ տէ ֆաիտէլի տիր:

Ըչըգ վէ թէմիզ հավա տախի չօճուգ գըսմընըն սըհհաթընը հըֆզ էթմէյէ զայէթլէ իգթիզալը իսէ տէ, պունլարըն՝ խուսուսա ըչըղըն գըլմէթի ալէսսէվիէ պիլինմէմիչ տիր, լաքին իքիսինին տէ էհէմիլյէթինի թանըմագ

գօլայ տըր: Գարանլըգ եէրտէ պիթէն ֆիտան նէ գատար զաիֆ վէ ագչըլ օլուր. պիլ աքս աչըգ եէրտէ պէօյիւյէն ֆիտանլարըն գուվ վէթլի վէ եէչիլ օլմասը ալէսսէվիէ միւշահատէ օլունմուշ տըր: Սըգ օրմանլարտա աղաճլար եիւքսէք վէ ինճէ օլուր, ըչըգ արայարագ հէման եօգարըր տօղրու պօյ վէրտիքլէրինտէն՝ պէտէնսիզ գալըրլար, եափրագլարըր տա աղ օլուր, օլ աղաճլարըն պիրի՝ պիր թարլատա եա պիր օվա իչինտէ պէօյիւտիւլսէ, ալչագ ամմա տալը պուտագլը, եափրագլարըր տա հէր հալտէ չօգ օլուր: Ըչըգ հայվանաթա տախի՝ նէստաթաթա օլտուղու գատար իգթիզալը տըր: Սամէնին տիգգաթ էթտիլի պիր շէյ տիր քի, հայվանլար էքսէրիէ կիւնէշտէ եաթմայը սէվէրլէր: Չօճուղար տա կիւնէշտէ օթուրուպ օյնամագտան հազղ էտէրլէր, վէ պէօյլէ էթմէք օնլարա ֆաիտէլի տիր: Իգվիչէր տիյարընըն կիւնէշ չաֆգը փէք նատիր կէօրէն՝ տէրին վէ գարանլըգ տէրէլէրինտէ պէօյիւյէն չօճուղարըն հէման եարըսը ահմագ վէ պուտալա օլուր, հէմ օրատա տիւրլիւ պէ տիւրլիւ խասթալըղլար վէ մարաղլար վար տըր՝ տէյիւ նագլ օլունուր: Ինկիլթէրանըն մատէնլէրինտէ իչլէյիպ, պաղէն սէնէլէր իլէ եէր ալթընտա գալան ամէլէնին չօ-

ճուգլարը, օրատա սօղոսայ վէ կիւնէշ կէօրմէքսիզին պէօյիւտիւքլէրինտէն, հէման հայվան հիյէթի կիպի պիր հիյէթ քէսպ էտէրլէր:

Շու տա մալիւմ տիր քի շէհիր իչինտէ էվլէր սըգ վէ սօգագլար տար օլան մահալլէրտէ, պախուսուս ֆուգարա թագըմընըն էթտիյի կիպի, էվ քիրասընըն էհվէնիյէթի իչիւն ալթ գաթըն գարանլըգ օտալարընտա օթուրան ֆամիլեալար, ըշըղըն գըլլէթինտէն վէ հավանըն պօղուգլուղունտան զաիֆ, ըէնկսիգ, հիյէթսիգ վէ խասթամիզաճ օլուրլար: Պիր շէհիրտէ պուլաշըգ պիր խասթալըգ գուհը էթաիյի հալտէ, հէփսինտէն զիյատէ օ թարգ եէրլէրտէ սաքին օլան ատէմլէր արասընտա եայըլըր, վէ պաշգա մահալլէրտէն զիյատէ օրալարտա գըրղըն էտէր: Քէզալիք էօյլէ մահալլէրտէ տօղան չօճուգլարըն չօղու հէնուգ չօճուգ իքէն էօլիւր: Քօյլէրտէ տէ եէր ալթը մահալլէրտէ սաքին օլան ֆամիլեալար պուլունուր, եախօտ քէօյլիւ էվլէրինին փէնչէրէլէրինտէ ալէսսէվիէ ճամ եէրինէ քեաղըտ եափըշտըրըմըշ օլտուղունտան, տէրունինտէ սաքին օլանլար փէք ալ ըշըգ կէօրիւրլէր, ամմա պու ճիւմլէ իլէ սաղ վէ գավի ատէմլէր օլուրլար՝ տէյիւ իթիրազ էտէն օլապիլիր, լաքին պունուն ճէվապը աշիքեար տըր: Քէօյլէր-

տէ ատէմլէր սաղլամ օլուր, չիւնքի օրատա հէր քէս էօմրիւնիւն պէօյիւք գըսմընը տըշարտա կէչիրիր, կէճէտէն մատա էվտէ օթուրմագ հէման փէք նատիր վուգու պուլուր: Պունտան գաթինազար, էօյլէ էվլէրին էքսէրիէ պէօյիւք օճագլարը օլտուղունտան, օլ օճագլարըն վասիթասը իլէ, հալա տաիմա տէյիլիլայ թագէլէնմէքտէ տիր:

Չօճուգլարընըն սաղլըղընը իսթէյէն վալիտէյն, օնլարա տըշարտա օյնամաղա միւսատա տէ էթմէլի տիրլէր, օնլարը սըգ սըգ եաղըյա կէզմէյէ կէօթիւրմէք տահա ֆայտէլի տիր, չիւնքի եաղը շէհիր իչլէրի կիպի թօղու թօլիւրաղը վէ ֆէնա գօղուլու օլմատըղընտան, օրալարըն հալասընըն շէհիրլէրին հալասընտան թէմիզ վէ սաղլամ օլմասը թապիի տիր, էվտէ պուլունանլարըն հէփսի տէ կիւնտէ պիրէր սաաթ եաղըյա չըգըպ կէզմէյի ատէթ էթսէլէր, նէ գատար էյի էտէրլէր: Գարանլըգ վէ փիա էվլէրտէ մահպուս կիպի ալը գօնուլուպ, կիւնէչին ըշըղընտան վէ հավանըն սաղլամ ըիւզկեարընտան մահրում գալմըշ օլան սէֆիլ չօճուգլարըն հալի վագաա էսէֆէ շայան տըր: Ճէնսալը Հագգ թապիաթըն պուալա մախսուսիյէթլէրինի պիզէ զանի զանի իհսան էթմիշ օլտուղու հալտէ, պիզ չօճուգ-

լարը նիչիւնն ընլարտան մահրում պրագալում:
 Չօճուղարըն սըհհաթընըն՝ վալիտէլէրինին
 թալր ու հարարքէթի, ախլագ ու մէշրէպինէ
 մէրպութ պուլունմասը տա միւթալէայա շայան
 տըր: Վալիտէյն էքսէրիյէ պու մատտէյէ տիգ-
 գաթ էթմէզլէրիսէ տէ, հալի քէյֆիյէթ պէօյ-
 լէ տիր: Մէսէլա սիւտ վէրէն անա պիր շէյէ
 դայէթլէ էօվքէլէնմիշ օլարագ՝ չօճուղա սիւտ
 վէրիր: Պունուն մազարրաթը շու տըր քի՝ չօ-
 ճուղ սանճըլանըպ աղլար: Պաղը վալիտէ տէ
 տախմա մահզուն վէ գասալէթլի տիր: Պու
 տախի չօճուղուն զաիֆ, աղլայան վէ թէթիզ
 օլմասընա պիր սէպէպ տիր: Վալիտէնին ահ-
 վալինտէն ընուն սիւտիւնէ օլան թէէսիրտէն
 չօճուղա պու հալլէրին վագի օլմասը թապիի
 տիր: Քէսքին էօվքէ՝ ընա տիւշար օլան գա-
 րընըն սիւտիւնիւ էօյլէ թէպաիլ էտէր քի՝ օլ
 սիւտիւ էմէն չօճուղուն միտէսինի պօզար: Ա-
 նանըն մահզունիյէթի պէլքի ընուն սիւտիւնէ
 օլ գատար զարար վէրմէզ, լաքին պիր տէրէ-
 ճէ օլսուն թէէսիրի օլուր. վէ սիւտ պօզուլմազ
 իսէ տէ, ընու եէյէն չօճուղ զաիֆ գալտը-
 դընտան՝ մահզուն վէ միւքէտտէրանանըն սիւ-
 տիւ՝ չօճուղա զարարը տըր տէմէյէ հագգըմըզ
 օլուր: Սիւտիւն հիյէթը ապիյէսինտէ գալմա-
 սը՝ սիւտ վէրէնին տէյիլ գասալէթլի վէ քէ-

տէրլի՝ իլլա ֆէրահ օլմասընտան նէշէթ էտէր:
 Պիր աղ տա էրքէյէ կէլէլիմ: Սէն, փէտէր,
 անանըն եիւրէյի օյնամասընտան եախօտ մահ-
 զուն օլմասընտան ընուն սիւտիւ ֆէնալաշըր,
 ընտան տա չօճուղա նամիզաճըզ վէ զաիֆիլիզ
 վագի օլուր իտիյինի անկլատըն ա, չիմտի կէլ
 զէվճէն տույմայարագ սէնինլէ մախֆիճէ կէօ-
 րիւշէլիմ: Պէլքի զէվճէն խըրալը եախօտ թիզ-
 մէշրէպ տիր. սէն պունու պիլտիյին հալտէ օ-
 նու էֆքեարլանտըրմամալըսըն. հիշ տէյիլ իսէ
 չօճուղուն խաթըր իչիւն թէհամիւլ էտիպ,
 գարընը՝ սիւտ վէրաիյի այլարտա սապը իլէ
 գուլան. օ սանա վուրմաղա տախի գալգըշա,
 սէն սապըրը օլ. ընուն հիտտէթլէնմէսինտէն
 հուսուլէ կէլէճէք մազարրաթը, եանի անա-
 նըն եիւրէք օյնամասընտան չօճուղուն խաս-
 թա օլուպ էօլմէյէ տախի իհթիմալի օլտու-
 զունու հիլմիյէթլէ ընա կէօսթէր:

Պախուսուս սանա գարտաշճա նասիհաթըմ՝
 շու տըր քի՝ զէվճէնի չօգ գայղուլար իլէ գա-
 սալէթէ տիւշար գըլմայասըն: Օնուն համիլէ
 օլտուղու վագրթ վէ գուճաղընտա սիւտ եէ-
 յէն չօճուղու վար իքէն, սէն հէր վէճէլէ օ-
 նունլա թաթըլըզլա տավրանմաղա ճահա էյ-
 լէ: Օնու ֆէրահլանտըր. պաղ քի օլապիլտիյի
 մէրթէպէ ընուն չալըշմասը աղ վէ իսաֆիֆ

օլտուն: Պէօյլէ էտէրսէն, չօճուդ սաղլամ, ա-
նասը տա շաղ վէ մէմնուն օլտուր: Պու տիգ-
գաթընըն, թէհամմիւլիւնիւն վէ թաթլը միւ-
սահապէթինին միւքեաֆաթընը սօնկրա ալըր-
սըն. էթտիյին էյիւք՝ ֆաիզի էլէ պերապէր
սանա էօտէնէճէք, չիւնքի ֆամիլեան էլէ
պիլլիքտէ սաստէթլի օլաճագսըն :

Չօճուգլարընըն հէնուդ քիւչիւք օլտուղու
վազըթ՝ օնլարըն անասընը միհնէթէ վէ դա-
սավէթէ տիւչար էտէն գօճա՝ եա փէք ահ-
մագ, եա տա զիյատէսի էլէ խային վէ ին-
սաֆսըղ օլմալը. պէօյլէ պիր ատէմ գարըսը
օլմաղա ասլա լայըգ տէյիլ տիր: Պագ քի սէ-
նին հագգընտա պէօյլէ պիր շահատէթ օ-
լունմասըն :

Պագի սաղ օլուն.

ԵՄԻՆ ՏՕՍԹՈՒՆՈՒՋ

ՕՆ ՊԵՇԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաղիսէյնէ,

Սօգագտա կէզտիյիմ վազըթ ատէմլէրին
եիւզիւնէ պագտըղըմ հալտէ, չիչէքտէն պօ-
ղուլմուշ խայը քիմսէլէր կէօրիւրիզ: Բասթ
կէլաիյիմիզ քէօրլէրին չօղու տա եինէ չիչէք
խասթալըղընտան կէօղիւնիւ գայպ էթմիշ տիր.
Էլլէթը մէզպուրէտէն էօլէնլէրին սայըսը իսէ՝
պունլարըն ճիւմլէսինտէն զիյատէ տիր: Իչպու
թէէսիւֆէ շայան հալլէրին չիչէքտէն վէ սաիր
պուլաչըգ խասթալըգլարտան նէլէթ էթմէսի
մալիւմ իսէ տէ, վալիտէյն գըսմը էքսէրիյէ
չօճուգլարընը պու նէվ խասթալըգլարտան է-
սիրկէմէք խուսուսունտա լայըգը վէճհ իւզըէ
տիգգաթ էթմէզլէր: Պագըլար չիչէքտէն թու-
թուլմուշ օլան պիր չօճուղու գօնչուլարընըն
էվինէ, եախօտ սաղ չօճուղու չիչէք խասթա-
լըղընտան պուլաչըգ օլան էվլէրէ կէօթիւ-
րիւրլէր: Պու գայտսըղըղը էտէնլէրին էֆ-
քեարընճա հէր ատէմ էր եա կէճ չիչէք չը-
գարաճագ օլտուղունտան, օնտան աղատ գալ-
մագ խուսուսունտա օլան զայրէթլէր նաֆիլէ

տիր: Հաթթա պաղարարն զիւի միւնճէ սող-
լըղնտա չիչէք չըգարմայան ատէմ, էօլտիւք-
տէն սօնրա մէզարտա չըգարաճագ: էյէր պու
մէմլէքէթտէ տէ պաչգա թէրպիյէլի եէրլէր-
տէ օլտուղու կիպի՛ պու խուսուստա զիյատէ
տիգգաթ օլունսա կտի, չօգլար պու թարգ
խասթալըղլարտան պէրի գալմըչ օլուրլարըր:
Մէսէլա եիւզիւնտէ չիչէք նիշանէսի օլան ա-
տէմ Սմէրիգատա փէք ազ պուլունուր, պէօյլէ
պիրիսի պուլունուրտա տա՛ էճնէպիտէն տիր.
հէլէ մէզբիւր իլլէթտէն կէօղիւ քէօր օլան
փէք նատիր տիր: Սմէրիգա էհալիսի պու իլ-
լէթին էօնիւնիւ ալմագ իչիւն նէ թէրթիպ
գուլլանըր տէյիւ սիւալ էտէն օլապիլի: Օն-
լար էվիլէլ էմրտէ իլլէթը մէզպուրէտէն թու-
թուլանը սաիրլէրտէն այըրըպ, չիչէք չըգար-
մամըչ եախօտ աչսըզ օլանլարա խասթանըն
եանընա կիթմէյէ միւսատտէ էթմէզլէր. հաթ-
թա մէզբիւր իլլէթին զուհուր էթտիյի սօ-
գագտան պիլէ կէչմէյէ պրագմաղլար: Սանի-
էն խասթա շիֆա պուլտուգտան սօնրա, օ-
նուն եաթագ թագըմընը վէ էլպիսէսինի, իլ-
լէթին թօխումու եայըլմասըն իչիւն, չըգա-
րըպ կէօմէրլէր: Պու թէրթիպլէր իլլէ մէզբիւր
իլլէթին եայըլմասը միւմքին ի մէրթէպէ մէն
օլունույօր:

Լաքին պու իլլէթէ գարչը էն պէօյիւք չա-
րէ չիչէք աչը տըր: «Ինէք աչը» պու թարգ օ-
լուր . չիչէք չըգարան պիր քիմէսնէտէն չիչէք
ճէրէհաթընը ալընարագ՝ տիչի պիր տանանըն
մէմէսի իւզէրինէ աչ օլունուր, պէչ ալթը
կիւն սօնրա եարա էյի եէթիչմիչ օլարգտա,
տանատան ալըպ, ինսան իւզէրինէ աչ օլըն-
տըգտա, չօգ խաֆիֆ թարգտա չիչէք խասթա-
լըղը զուհուր իտէր, քի ինէք չիչէյի թէսմէ-
յէ օլունուր. անճագ պիր եարասը օլուր, լա-
քին չիչէք կիպի՛ խասթալըղը տէֆ էտէրէք
թէքմիլէն հըֆզ էտէր: Օրատա հէման հէր
ատէմ չօճուգըուգտա աչ օլունուպ՝ եէտի սէ-
քիզ եա օն սէնէ սօնրա եէնիտէն աչ օլուր.
պագէն քեամիլէն էմին օլմագ իչիւն պիր գաչ
սէնէ սօնղրա իւչիւնճիւ տէֆա աչ օլուր: Պու-
լաչըզ խասթալըղլար հագգընտա պէօյլէ մու-
գայէտ օլմագ հէր անա պապանըն պօրճու տըր.
պու պաստէ գայտսըզ վէ տիգգաթսըզ պու-
լունմագ կիւնահ տըր:

Նիչէ քիմսէլէր կէօզ աղըսընտան քէօր օ-
լուրլար: Պու իլլէթին, եանի կէօզ աղըսընըն
տախի պուլաչըզ օլտուղունու փէք ազ ատէմ
պիլիւր, լաքին մէզպուր իլլէթ չու վէճհ իւզրէ
սիրատէթ էտէր: Կէօղիւ աղըրյանըն կէօղէ-
րինտէն պիր նէվ մատտէ ագար. պու մատ-

տէտէն ճիւղի պիր մըզտար էլէ եախօտ եաղ-
լըղա պուլաշարագ դաղաէն պիր պաշգասընըն
կէօզիւնէ սիւրիւնտիւլիւ հալտէ, ծնուն տա-
խի կէօզիւ աղըմայա պաշլար :

Չօգ ատէմլէրին պիրիքտէ սաքին օլտու-
ղու մահալլէրտէ կէօզ աղըրսը չօգ վագի
օլմասընըն սէպէպի իլլէթին պուլաշարագը
տըր, չիւնքի դալապալըգըլը եէրտէ մէղբիւր
մատտէ թէգ վէ գօլայ ատէմտէն ատէմէ սի-
րաէթ հտէպիլիւր, հէմ գօլայ տէֆ օլմաղ :
Պէօյլէ օլտուղու հալտէ սագընմագ լազըմ
տըր: Խուսուսա սաղ կէօզիւ օլանլար կէօզ
աղըրսը օլանըն դուլլանտըղը եաղըրգ եախօտ
եիւզ սիլէճէք խավլուլու դուլլանմագտան չօգ
տիգգաթ իլէ սագընմալը տըրլար :

Պէօյլէ մուխթասար պիր թէէլիֆտէ պու-
թարղ իլլէթլէրին քեաֆիէսինի զիքը էթմէք
միւմքինսիղ օլտուղունտան, չօգ էլզէմ խու-
սուսլար հագըրնտա փէք մուխթասար, եա
տա պիւսպիւթիւն սիւքիւթ իլէ կէշմէյէ մէճ-
պուրուղ: Իմտի չօճուգլարըն վիւճուտունու
գայըրմագ խուսուսունտա պիր դաշ շէյ տա-
հա իլալէ հտիպ, պու մատտէյէ խիթամ վէ-
րէլլմ :

Պազը էվլէրտէ չօճուգլար իքիտէ պիրտէ
անալարընըն իւսթիւնէ էքմէք իսթէմէյէ կի-

տէրլէր, ծնլար իսթէտիքճէ անալարը տա վէ-
րիր: Պուսու չօգ քէրրէ միւշահատէ էթմիշիմ :
Պու ատէթի օլան էվլէրէ կիթտիյին հալտէ,
տաիմա չօճուգլարըն էլինտէ պիրէր փարչա
էքմէք կէօրիւրսիւն, մուայէն վագըթտա թամ
էթմէք հիշ էօյրէնմէմիշլէր, պու իտէ փէք
զարարըլը պիր ատէթ տիր, պու ատէթ զարար
լը տըր տէտիք, չիւնքի միտէյէ չօգ զարարը
վար : Ինսան քէնտի միտէսինի տիւզիյէ եօր-
տուղու հալտէ՝ մաղարաթտան խալի օլամագ :
Չօճուգ գըմընըն սըգ սըգ էքմէք իսթէմէսի՝
աճըրգտան տէյիլ, անճագ ճանլարը սըգըմա-
տան նէշէթ հտէր : Պիր իքի օյնատըրտան
սօնրա օսանըպ, պաշգա մէշղուլիյէթ տախի
պուլմատըղլարը կիպի, էքմէք չիյնէմէքլէ վա-
գըթ կէշիւմէք իսթէրլէր, լաքին թէճըրուպէ
օլունմուշ տըր քի, չօճուգ գըմը պիր իշ եա
պիր էյլէնճէ իլէ մէշղուլ օլտուղու թագտիր-
տէ՝ պիր դաշ սաաթ էքմէյի խաթըրնա կէթիր-
մէյիպ, եարըմ սաաթ պօշ գալտըղլարը կիպի՝
հէման էքմէք իսթէմէյէ գօշարլար :

Չօգլարա մալիւմ տիր քի, մէշղուլիյէթլէրի
օլմայան զէնկին ատէմլէր ճան սըգընթըսըն-
տան չօգ վէ սըգ սըգ եէյիպ իշտիքլէրի իշիւն,
պիր դաշ սէնէ զարֆընտա զայէթլէ սէմիրիւ-
լէր, եախօտ պիւաքս զաիֆ վէ պէնզսիղ օլուր-

լար. պունկար իբրսի տէ միգաճարզըզ ալա-
մէթի տիր : Հալա էյի խաթրըմտա տըր քի,
չօճուգլուղըմտա արգատաշըզ գալտըղըմ,
եախօտ մէշղուլիյէթիմ օլմայըպ սըգըլտըղըմ
կիւնլէրտէ, տախմա պիր շէյ եէմէք իսթէր-
իտիմ. մէշղուլիյէթիմ օլտուղու հալտէ իսէ,
աճըզ տույմազ, հաթթա թաամ վազթիւնի
պիլէ էքսէրիյէ ունուտուր իտիմ : Պազը չօ-
ճուգլարըն գարնը չօգ եէմէտէն զիյատէսիյլէ
պէօյիւր, պու մագուլէ չօճուգլարըն էքսէրիյէ
սանճըսը օլուր, չօղու տա հայվան կիպի թէմ-
պէլ վէ պուտալա տըր : Պու շէյլէրի միւլահա-
ղա էտէրէք չօճուգ գըսմընա չօգ եէյէճէք
վէրմէք Օնու սէվմէյէ պիր նիշանէ տիր էֆ-
քեարը նապէտիտ օլուր տէյիւ ումարըզ :

Էյ վալիտէյն, պագըն քի էվինիզտէ թաամ
մուայէն վազըթլարտա օլտուն, էվտէ պուլու-
նանլարըն հէփսի տէ անճագ եէմէք վազթիւն-
տէ տօյունճայատէք եէսին. լաքին մատէմ քի
չօճուգ գըսմընըն թէղ թէղ աճըգմասը թա-
պի տիր, Օնլարա կիւնտէ պիր եա իքի տէֆա
զիյատէ եէյէճէք վէրիլէպիլիւր իսէ տէ, միգ-
տարը ազ վէ վազթը պէլլի օլմալը : Մուայէն
վազըթտան տըշարը Օնլարա եէյէճէք վէրմէք
ճայիզ տէյիւ տիր : Պիր չօճուգ աղլատըղը հալ-
տէ, հէման էլինէ պիր տիլիմ էքմէք եախօտ

չէրէզտէն եա մէյվէտէն պիր շէյ վէրէճէք
եէրտէ, Օնու էյլէնտիրէճէք պիր շէյ պուլմա-
լը. չօճուգ տէրագապ սէսինի քէսէր :

Ինսան տօմուզ տէյիւ քի իշի կիւճիւ անճագ
եէյիպ սէմիրմէք օլտուն. իֆրաթ եէմէյէ տա-
յանմագ իչիւն տէ տօմուզ միտէսի գատար
գալի միտէսի եօզ տըր :

Պագի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՕՄԹՈՒՆՈՒՋ

ՕՆ ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԵՔԹՈՒՊ

Վաշիսէյնէ,

Ճիւմլէյէ մալիւմ տիր քի ատէմին թէնինին քէմալիյէթի՝ ճիւմին հէր պիր ազասընըն վէ գըսմընըն սաղ վէ գալի օլմասընտան նէշէթ էտէր: Էլ, այագ, կէօղ, դուլագ, ճէմի ազա վէ հալվաս թապիի վէ լազըմ օլան գուլվէթէ մալիք օլուրսա, պիւթիւն վիւճուտ քեամիլ օլապիլիր. պիլաքս պուռլարըն պիրիսի նագիս օլտուղու թագաիրտէ, ինսան սագաթ եախօտ ալիլ վիւճուտ աըր տէրիզ: Այնի պէօյլէ տէ ֆիքրին քեաֆֆէի դուտրէթլէրի լայըգը իլէ թամ վէ սաղլամ օլտուղու հալտէ, ֆիքիր թապիի քէմալիյէթինտէ պուլունմուշ օլուր:

Թէնին քէմալիյէթինի հըֆղ էթմէք իչիւն պիր դասչ շէյ, մէսէլա նաֆագա, հարէքէթ վէ հալա եախօտ թէնի մուհաֆագա էտէճէք էլպիտէ վէ խանէ կիպի պաղը լէվաղիմաթըն ույկուն վէ միւնասիպ օլմասը իգթիզալը աըր. պուռլարըն պիրի էքսիք եա ույկունսուղ օլտուղու հալտէ, թէնին քէմալիյէթինէ խալէլ

կէլէպիլիր. ֆարաղա նաֆագա օլմասըղը հալտէ պաղա շէյլեր նէ գատար էյի օլա, վիւճուտա զարար կէլիր. քէզալիք հէր շէյ սըրասընտա վէ լայըգընտա օլուպ տա, հալա ֆէնա եախօտ խանէ ըըգսըղ վէ նէմնաք օլտուղու հալտէ, եինէ վիւճուտ ֆէնալաչըր: Հաքէզա ֆարղ էտէլիմ քի նաֆագա էյի, սաիր ահվալը խարիճէ տէ ույկուն վէ ալա աըր, լաքին հարէքէթ եօգ, եինէ թէնտէ սաղլըգ վէ թէմամիյէթ օլմամաղ:

Ֆիքրին պէօյիւյիւպ թէրրագգի էթմէսինէ տէ պէօյլէ նաֆագա, հարէքէթ վէ պաղը միւնասիպ ահվալ լազըմ աըր: Ֆիքրին նաֆագապը իլմ տիր. հարէքէթի՝ միւթալաա, միւնասիպ ահվալ տէ՝ էյի ագրան արասընտա սաքին օլուպ՝ էթրաֆընտա միւթալաայա շայան շէյլերէ մալիք պուլունմասը աըր: Չօճուգլարըն ֆիքրինի պէօյիւթմէք իչիւն պու իւշ շէյէ աիգգաթ օլունմալը:

Էվվէլա՝ թէն կիպի ֆիքիր տէ նաֆագայա, եանի իլմէ միւհթամ աըր տէտիք: Հալ պու քի թէն իլէ ֆիքրին արասընտա պէօյիւք պիր ֆէրգ վար. թէն հէր կիւն պիր նէվ նաֆագայը իսթիմալ էտէրէք տէ պէօյիւյէպիլիր. ամմա ֆիքիր հէր կիւն հէման օլ պիր շէյի միւթալաա էթմէքլէ տէյիլ, իլա հէր կիւն

Եհնի Եհնի մալիւմաթլար Էտինմէքլէ պէօ-
 յիւյիւպ թէրագգի Էտէր: Պիր ատէմ պու
 կիւն Եհնի պիր շէյ էօյրէնմէյիւպ, անճագ
 տիւնքի թահսիլ էթտիյինի թէքրարլարոսա,
 ֆիքիր հարէքէթի գայպ Էտէր. տիւն նէրտէ
 իտի իսէ պու կիւն տէ օրատա տըր, հէմ,
 Եհնի պիր շէյ թահսիլ եախօտ սապըգ թահ-
 սիլ էթտիյի պիր մալիւմաթ իւղէրինէ տէրին-
 ճէ միւթալտա Էտիպ Եհնի պիր ատըմ ալմա-
 տըգճա, սուրտուղու Եհրտէ գալաճագ տըր:
 Պունու գապուլ Էտէր միսինիղ. շիւպհէսիղ
 էթմէլի սինիղ. լաքին պիլմիշ օլուն քի պու-
 նու գապուլ էթտիյինիղ հալտէ պիր թագըմ
 էսքի պինալարըն թէմէլինէ պալթա գօնմուշ,
 պէլքի քէնտի Էվլէրի տէ քէնտի իւղէրինիղէ
 երգըլմըշ օլուր: Պունուն պէօյլէ օլմասը նի-
 չիւն լաղըմ կէլիյօր տէյու սիւալ օլունուրոսա,
 շու ճէվապը վէրիրիղ քի պունտան էվվէլ պու
 մէմէքէթտէ մէքթէպլէրին վէ չօճուգ թէր-
 պիէ էթմէյէ մախսուս օլան ուսուլը սաիրէ-
 տէն չօղունուն մէպտէլէրի պալատէ զիքր օ-
 լունան ուսուլէ մուղայիր իտի, վէ հալա մու-
 ղայիր տիր: Չօգ մէքթէպլէրտէ չօճուգլար
 հէր կիւն հէման պիր տէրս օգուրլար, օ տա-
 խի պիլմէտիքլէրի վէ աննայամատըգլարը շէյ
 տիր, պունլարը հաֆթալար իլէ օգուրլար իսէ

տէ, հիչ պիր մէֆհում ալամաղլար: Պու հա-
 լին նէթիճէսի նէ օլապիլիր. շու օլուր քի չօ-
 ճուղուն զիհնի աչըլաճագ Եհրտէ պիւսպիւ-
 թիւն գափանըր, շէօյլէ քի օ մագուլէ մէք-
 թէպլէր չօճուգլարըն զիհնի քէօրլէտիճի
 մաքինալար տըր տէրսէք՝ ճաիղ օլուր: Ֆա-
 գաթ զիյատէսի իլէ մէմուունուղ քի՝ պու մէմ-
 լէքէթին ատէմլէրի խուսուսը մէգպուր իւղէ-
 րինէ ույանմագտա տըրլար, հէմ չօճուգլարա
 հէր կիւն, հէր հաֆթա սապահտան ախյամա-
 տագ հէման օլ պիր տէրսի թէքէրրիւր էթ-
 տիրէրէք պիր գաշ այ էլիֆպէտէն պաշգա շէյ
 օգուլթմամանըն լայըգ օլմատըղը ալ վագըթ-
 տան քեամիլէն ֆէհմ օլունուր տէյիւ մէմուլ
 Էտէրիղ:

Թալիմին ուսուլի չօճուգլարըն թապիաթը-
 նա միւթապըգ օլտուղու հալտէ, թաամըն
 աճըգմըշ ատէմէ խօշ կէլաիյի կիպի մալիւմաթ
 թահսիլ էյլէմէք տէ ծնլարա էօյլէ խօշ կէլիր:
 Ինսան գըսմը Եհնի շէյլէր էօյրէնմէյի սէվլէր:
 Գիւչիւք չօճուգլար հէր շէյի սօրուպ անկլա-
 մաղա նէ գատար մէրագ Էտէրլէր. էքսէրիէ
 վալիտէլէրինէ եա պիր պաշգասընա կիտիպ՝
 պաղէն օ գատար սիւալլար Էտէրլէր քի՝ վա-
 լիտէլէրի եա պաշգասը, քիմէ քի սօրայօրլար
 իսէ, թաճիղ օլուպ՝ Աման, արթըգ էլվէրիւր

սըգընթը վէրիյօրսունն տէյէրէք չօճուղու ա-
զարլարլար իսէ տէ, պէօյիւք եանկլըչ էտէրլէր,
չիւնքի հիչ տիւշիւնմէղէր քի՛ քէնտիլէրինէ
պօշ կէօրիւնէն պիր շէյ չօճուղար իչիւն եէնի
վէ մուհիմմ սաշըլըր, հէմ ծնլարըն էօյլէ սըգ
սըգ սիւալլէր էթմէսի թապիի վէ մէտհէ շա-
յէսթէ պիր արզուտէն իպարէթ տիր: էօյրէն-
մէյէ արզուսը օլմայըպ՛ հիչ պիր շէյ սօրմայա-
րագ տաիմա ույույօր կիպի օթուրան չօճուղ
նէյէ՛ եարար: Պու մագուլէ չօճուղարըն զիհ-
նինտէ մութլագ պիր դուսուր վար: Մալիւ-
մաթ քէսպ էթմէյէ հավէսի օլան ույանըգ
չօճուղտան չօգ շէյ մէմուլ օլունուր. պու ախ-
լագտա օլան չօճուղար ֆիրասէթլի օլուպ՛
կէօրտիւյիւ վէ իշիթտիյի շէյի դօլայ զապթ
էտէր:

Լաքին պու խուսուստա տա տիգգաթ լա-
զըմ տըր. չօճուղուն պիհուտէ, զարարլը վէ
ֆէնա շէյլէր էօյրէնմէյէ օլան մէյլինի, տաիմա
գըրմագ կէրէք տիր. պու սէպէպտէն չօճուղ-
լարընըն էօյրէնմէյէ օլան թապի ի հավէսինի
էյի վէ ֆայտէլի շէյլէր թահսիլինէ գըլաղուղ-
լամագ վէ օ թարղ մալիւմաթը ծնլարա խօշ
կէօսթէրմէք խուսուսուստա վալիտէյն տիգ-
գաթլը օլմալը: Ինսանըն հավէսինին էքսէրիէ
ֆէնա էֆքեարա մէյեալ իտլի էսէֆ օլունա-

ճագ պիր հալ սըր: Թապիաթըմըզըն ֆէ-
սատը պիզի զաթէն ֆըսդ վէ ճինայէթ եօ-
լունա կէօթիւրիւր: Փասըգ քիմսէլէր տէ մա-
լիւմաթ էտինմէյէ հավէսլի իսէլէր տէ, ծնլա-
րըն մալիւմաթը էքսէրիէ քէօթիւ վէ մուղիրը
տիր: Մալիւմաթ վար քի ճէհալէթտէն ֆէնա
սըր: Չօճուղարըն իչպու քէօթիւ վէ մուղիրը
շէյլէրի էօյրէնմէյէ օլան մէյլի վագտա վա-
լիտէյն իչիւն պէօյիւք կիւճիւք իսէ տէ, օլ
մէյլին էծնիւնիւ ալմաղա պիր եօլ վար: Պու
եօլ նէ իտիյինի կէօսթէրէլիմ. լաքին քիմսէ
զանն էթմէսին քի կէօսթէրէճէյիմ եօլ դօլայ
պիր եօլ տըր: Խայըր. նասիհաթըմը տիյնէ-
յէն՝ քէնտի իւղէրինէ պէօյիւք մէսուլիյէթ
ալմաղա մէճպուր օլաճագ: Էվվէլա վալիտէյն
պիլմէլի քի էվլատընը էյի թէրպիյէ իլէ պէօ-
յիւթմէք՝ քէնտիլէր իչիւն, վարա գազան-
մագտան վէ էն ճէսիմ մապահաթլարտան
պէօյիւք վէ վաճիպէ ի զիմմէթ օլան պիր
իշ տիր: Իշ պու վազիֆէլէրինի թանըմամագ-
տա օլան վալիտէյնէ նասիհաթըմ նաֆիլէ
տիր: Պիր էլի իլէ տիւնեայը, օպիրի իլէ տէ
էվլատլարընը գուճագլայըպ՛ իքիսինի պիրտէն
կէօթիւրիւրիւմ էֆքեարընտա օլան վալիտէյն՝
վէ ճանըն ալթունտան ալա վէ գըյմէթլի օլ-
տուղունու հէնուղ անկլամամըչ իտիլինի՛

պէյան հտէր, պու մագուլէր իչիւն կէօս-
թէրէճէյիմիզ եօլ վէք մագպուլ կէօրիւնէ-
մէզ վէ նասիհաթըմըզ նաֆիլէ օլապիլիւր. էյի
պիր թարիգ պուլմաղա արզուն վար իւմիւտի
իլէ իչթէ սանա շու նասիհաթլարը վէրիւրիմ.

Էվվէլա տէրիմ քի էվլատընըն զիհնի վէ
միւլհաղալարընը հագիգաթա տօղրու գլա-
ղուղայասըն տէյիւ՝ Ալլահ թաալայա տուա վէ
նիյազ գըլմալըսըն :

Ալլահըն եարտըմը օլմագսըզ չօճուղունու
էյի թէրպիյէ հտէպիլիբսին տիւչիւնաիւլիւն-
տէ, ահմագլըզ վէ իմանսըզլըզ էթմիշ օլուր-
սուն. լաքին հալէն իմանըն էլզէմիյէթի հագ-
դընտա եէթէր սէօյլէմիշ օլտուղումտան, օլ
տէտիքլէրիմի խաթըրնա կէթիւրմէնի ըիճա
էտէրիմ :

Սանիէն՝ չօճուղուն էլինտէն թուլթար կիպի
օնու մուհապպէթ, թէհամմիւլ վէ սապր իլէ
պիւթիւն իլմին իլէ ատըմ ատըմ իլմ վէ թէր-
պիյէ հօլունտա թէգատտիւմ էթտիրմէլիսին,
Պունու էթմէնին ուսուլ վէ նիզամընը կէօս-
թէրմէյէ աթիտէ սայ օլունաճագ տըր :

Պուրատա եալընըզ չօճուղուն ֆիքրինի թա-
լիմ էթմէք ուսուլինտէն պահս էտէլիմ: Սալթ
պու մէմլէքէթտէ տէյիլ, պաչգա սէմթլէրտէ
տախի էսքիտէն գալմա զայէթ գավի ամմա

եանկըշ վէ թէրպիյէնին էասընը ալթ իւսթ
էտէն պիր էֆքեար վար տըր, եանի շու քի՝
Երպէյէ աճագ էլ Բահիւ Էֆիտէն Էպրէն Գեր: Պու
թէմէլլի պիր եանկըշ տըր: Թաամ թէնին պէս-
լէնիպ պէօյլմէսինէ վասիթա օլտուղու մի-
սիլլիւ, իլմ տախի աճագ ինտանըն ազլի վէ
րուհանի գուտրէթլէրինի գուվլէթլէնտիրիպ՝
քէմալիյէթէ վարտըրան պիր վասիթա տըր:
Գուվլէթ քէսպ էթմէք իչիւն եէմէք եէրիզ.
պէօյլէ տախի իլմ թահսիլ էթմէտէ պաչըճա
մագսէտ՝ իլմին վասիթասը իլէ ֆիքրէ թագ-
վիյէթ վէ քէմալիյէթ վէրմէք տիր: Պէօյլէ
օլտուղունա նազարէն, վալիտէյն՝ էվլատլարը-
նըն չօգ իլմ էօյրէնմէսինտէն զիյատէ, իլմ վա-
սիթասը իլէ վէ էօյրէնտիքլէրի շէյլէր իւղէ-
րինէ էյի միւթալտա էթմէք վասիթասը իլէ
օնլարըն ֆիքրինին միւհքէմ օլմասընա, վէ
պունունլա պէրապէր հէման օլ տէրէճէտէ
տույուչլարընըն տէրին վէ խալիս օլմասընա
ճահտ էթմէլի տիրլէր: Վէլհասըլ իլմին աճ-
ճագ թէրպիյէ վասիթասը իտիյինի ունուլթ-
մամալը: Ֆիքրի իլէրիւլէթմէյէն իւլում իլէ՝
զիհնի տօլտուրմագ նէյէ՝ եարար. չօգ քիմ-
սէլէր իսթէրլէր քի զիհնլէրինտէ լուղէթ քի-
թապընտա կիպի՝ իլմէ միւթալիգ հէր շէյ
պուլունսուն. պու աճագ զիքրիյէթին իչի

տիր, պու վեճհէ զիհնչերիննի տօլտուրուրլար
 իսէ տէ, սալթ պու թարղ իլէ ալիւմ վէ միւգ-
 թէտիր ատէմէր օլմազլար, նէ տէ ֆիքրիլէրի
 տէրին վէ գըյասլարը քէսքին օլուր: Պինաէն
 ալէյհ մէշուր ալիւմ շէօհրէթիննի գազանալըմ
 տէյիւ չօգ լիսան պիլմէք, չօգ իլմ թահսիլ
 էթմէք զայրէթինտէ օլանլար, փէք եանղըլըր-
 լար: Պիր ատէմին ճիսմինին գուվվէթի վէ
 սաղըղը եէտիյի թաամըն միգտարընտան տէ-
 յիլ իլլա օնլարըն էյի հազմ օլունմասը վէ
 թաամըն հասսիյէթինին վիւճուտուն հէր պիր
 գըամընա սիրաէթ էթմէսի իլէ օլապիլիր: Պու-
 նուն կիպի տէ ֆիքրին սըհհաթ վէ գուվվէթի
 պիր ատէմին թահսիլ էթտիյի իլմին չօգլու-
 ղունտան իսէ՝ տահա զիյատէ թահսիլ էթտի-
 յի մալիւմաթ իւզէրինէ միւթալաա էթմէյէ
 ֆիքրին ալըշմըլ օլմասընա մէրպուլթ տուր:
 Իմտի վալիտէյն տախի չօճուղուն զիհնինէ չօգ
 վէ հէր նէվ իլմի տօլտուրմագտան իսէ, տա-
 հա զիյատէ շունա տիգգաթ էթմէլի տիրլէր
 քի, օնուն ագլը էօյրէնտիյիննի թաամ կիպի
 եէյիպ վէ հազմ էտիպ գուվվէթ քէսպ էյլէ-
 սին: Թիւրլիւ շէյլէր էզպէր էթմէքտէն զի-
 յատէ՝ տէրին միւթալաա ինսանըն ագլ ու
 ֆիքրիննի գուվվէթլէնտիրիր:

Վալիտէյն պու տէտիքլէրիմիզէ գանտըգ-

լարը հալտէ, էվլատլարընըն ֆիքրիննի միւթա-
 լաայա թահրիք էթսինլէր: Չօճուգ պիր շէյ
 էօյրէնմէք հադգընտա արգու վէ զայրէթ
 կէօսթէրմէզսէ՝ օնա օլ շէյին հադգընտա մա-
 լիւմաթ կէօսթէրմէյիպ, օլ խուսուստա ան-
 ճագ օնուն հավէսիննի ույանտըրմալը քի մա-
 լիւմաթը իպթիտա քէնտի արասըն: Թահսիլ
 օլունան մալիւմաթըն ֆաիտէսի ալէսսէվիյէ
 օլ մալիւմաթ իւզէրինէ ագլը իշլէթմէքտէն
 հասըլ օլուր: Մալիւմաթ էտինմէնին եօլունու
 չօճուղա փէք զիյատէ գօլայլատըպ՝ պիրտէն
 հէր շէյի օնա պէյան էթտիյիննի հալտէ, չօճուգ
 ֆիքրիննի իշլէթմէյէ իհմալ էտէր: Քէնտիսնէ
 հազըրճա թագտիմ օլունանը արթըգ արամա-
 ղա հաճէթ գալմազ:

Իմ ըստիւ էլիւնն պէյիւ ֆիքրիննի օնուն է-
 զէրն էլէթիւլէ օլուր: Պու խուսուստան աթիտէ
 պահս էտէճէյիմ:

Պագի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՕՍԹՈՒՆՈՒՋ

ՕՆ ԵՆՏԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաղիսեյնէ,

Էվլատընըն գալպինտէ իւլում վէ ֆիւնունա արգու եա աչգ ույանտըրարղըն հալտէ, պէօ-
յիւք մուվաֆֆաղիյէթ քէսպ էթմիշ օլուրսուն.
պունու էթմէյէ միւղթէտիր օլմատըղըն հալ-
տէ չօճուղուն թէրպիէսի իչիւն հէփ զայրէթ-
լէրին պօշա կիտէր: Պու սէպէպտէն չօճուգ
մալիւմաթ թահսիլ էթմէքլիյի քէնտիսինէ

պիր եիւք եախօտ զահմէթ ատտ էթմէսին,
պիւլաքս էյլէնճէլի պիր շէյ կիպի տէրսլէրի-
նէ տէվամ էյլէսին տէյիւ տիգգաթ էթմէլի-
սին: Պիղճէ իշթահ եախօտ իսթէք օլմայարագ
էյրէնէրէք պիր շէյ եէմէք միտէյէ զարարը
օլտուղու միսիլի, արգու վէ լէզղէթ օլմագ-
սըղըն էօյրէնմէյէ չալըմագ տախի զիհնէ զա-
րարը տըր: Պիր չօճուղուն իլմ էօյրէնմէյէ
հալէսի օլմատըղը հալտէ ծնու թաղիր եա
տայաքլա էօյրէնմէյէ մէճպուր էթմէք ֆայ-
տէսիզ տիր. ծնա իլմ էօյրէնմէյի սէվտիրէ-
մէզսէն, զօր կէօսթէրէրէք լայրգըլա թէր-
պիյէ էտէրիմ տէյիւ ասլա մէմուլ էթմէ:

Շիմաի իլմ էօյրէնմէյի չօճուգ գըմմընա
սէվտիրմէնին, եախօտ ծնու խօշ վէ մագպուլ
կէօսթէրմէնին ուսուլի նէ իտիյինէ կէլէլիմ:
Փարզ էտէլիմ քի պէշ եա ալթը եաշընտա
պիր չօճուղա օգումագ էօյրէտէճէքսին. նա-
սըլ էթմէլիսին քի չօճուգ օսանճ տույմայա-
րագ սէրսինէ մէշղուլ օլուն:

Էվվէլա էլիֆպէնին հարֆլարընը տան
Ֆէյէտէք էօյրէնինճէյէտէք չօճուղու եանըն-
տա ալըգօյուպ թէքմիլ էլիֆպէյի ծնա թէ-
քէրրիւր էթտիրմէ. պէօյլէ էթտիլին հալտէ
չիւպհէսիզ չօճուգ հուրուֆաթըն չօգլուղու-
նու վէ ծնլարը էզպէր էթմէտէ չէքէճէյի զահ-

մէթի տիւղիւնէրէք մահղուն վէ մէյուս օլուր: Էվվէլ Էմրտէ ծնա * ք կէօսթէր, հարֆըն իսմինի տէ վէրմէ. Եալընը շէքլինի, Եանի իւչ տիչ Եախօտ չըղկըտան իպարէթ օլտուղունու կէօսթէրտիքտէն սօնղրա հարֆըն իսմինի սէօյլէ, վէ չօճուղա տա շու թարղ իլէ սէօյլէթ. «Պու հարֆըն ասը * ք տըր. սէնտէ սէօյլէ պաղայըմ»: Չօճուղ շիւպհէսիղ «Սոք տըր» տէյէճէք: — «Պու սահիֆէտէ պաղա պիր * տահա կէօսթէրէպիլլիրմիսին. արա պաղայըմ»: Չօճուղ արար, վէ սէվինէրէք պիր * պուլուպ կէօսթէրիր: Սօնղրա պիր թանէ տահա կէօսթէրսին տէյիւ թէքլիֆ էյլէ. Չօճուղ տերագապ պիր * տահա կէօսթէրէճէք տիր: Ս.յբըն շէքլինի թանըարդտան սօնղրա, ծնուն իսմինի չօճուղա սօր: Չօճուղ «Ս.յբ տըր» տէյէճէք: Սէն օ վագըթ ծնա՝ «իչթէ սանա պիր *» տէյէրէք, քեաղըտ փարչասընտան մագգասլա պիր * Եափ: Չօճուղ օլ քեաղըտտան հարֆը թաածիւպ էտէրէք էլինէ ալըպ պաղար, պէլքի տէ քիթապտա պիր * պուլուպ սէնին Եափտըղընը ծնունլա թաթպիղ էտէր, սօնկրա պիր քեաղըտ փարչասը իսթէյիպ, քէնտիսի տէ մագգասլա * լար Եափմաղա չալըչաճաղը տա իհթիմալտէն տիր: Պու ուսուլին՝ չօճուղուն տիղգաթ վէ հավէսինի ճէլպ էթմէյէ Էն միւ-

նասիպ ուսուլ իտիյինի ֆէհմ էթմէք փէք դօլայ աըր: Պու վէճհ իւղրէ օլան տէրս պէչ ալթը տագիղէ տէ սիւրսէ, Եինէ թէղ ունուտուլմաղ: Պէօյլէ օլարագ՝ չօճուղու թալիմ էտէն վալիտէյն Եա խօճա տէրսի ուղաթմամալը, իլլա հէման պիր գաչ տագիղէտէ պիթիրիպ չօճուղու պըագմալը քի կիթսին օյնասըն: Չօճուղ շիւպհէսիղ քէնտի քիւղիւք արգատաչլարընըն Եանընա դօշուպ՝ Եէնի թահսիլ էթտիյի մարիֆէթի ծնլարա նագլ էտիպ, «Պէն պու քիթապըն իչինտէ * պուլատպիլիրմ» տէյէրէք, պիրէր պիրէր, վէ շիւպհէսիղ սէվինէրէք այբլարը պուլուպ ծնլարա կէօսթէրէճէք տիր:

Պիր աղ սօնղրա, Եախօտ էրթէսի կիւն ծնա իքի հարֆ տահա, մէսէլա * իլէ շը էօյրէթ, լաքին պաղ քի չօճուղ էօյրէնտիյի հարֆլարըն իսմէրինի խաթընտա սագլասըն: Չօճուղուն էօյրէնտիյի հարֆլար իւչ օլտուղու հալտէ, էօյրէտէն ծնլարտան պիր լուղէթ, մէսէլա * , * , շ, * շ թէչքիլ էտէպիլիր: Պու մէչղուլիյէթ ծնա քէնտի օյունլարը վէ օյունճագլարընտան ղիյատէ խօշ կէօրիւնէճէք, լաքին տալիմա պաղմալը քի չօճուղ Եօրուլմասըն վէ օսանմասըն: Պէօյլէ թարղլար իլէ հէմ թէքմիլ հուրուֆաթը դօլայ էօյրէնիր,

հէմ տէ ֆիքրի ույանմաղա թէշվիդ օլուսուր:

էյի վէ ֆաիտէլի մալիւմաթտա իլէրիլէմէք իչիւն չօճուղուն թարաֆընտան հէր հալտէ ճահտ, հէմ պէօյիւք ճահտ լաղըմ իտիյնի ինքեար էթմէյիդ, անճագ տէրիդ քի չօճուդ պու ճահտը մէճպուրի տէյիլ, իլլա իլմէ աշդ փէյտա էտիպ, օնու էտինմէյէ արգու վէ հավէսինտէն նաշի էթմէլի քի տաիմ վէ ֆաիտէլի օլսուն: Չօճուդ չալըմասըն տէմէյիդ, չալըսըն, ամմա ավճը ավընը թուլթմաղա չալըշտըղը կիպի, թամաքեար ատէմ ագչէ իչիւն չալըշտըղը կիպի արգու վէ հէրարէթլէ չալըշտըն:

Սապըգա տէտիք քի ինսան գըսմընըն շէյ էօյրէնմէյէ թապիի հալէսի վար, լաքին պու հալէսի հըֆղ էթմէք իչիւն էօյրէնմէնին թարգը տա թապիի օլմալը, թապիի օլտուղու հալտէ տէ, խօշ վէ էյլէնճէլի օլուր: Չօճուդ սապահտան ախչամատաք մէքթէպտէ մահպէստէ կիպի տիւզիյէ սալլանըպ, «էլիֆ՝ մէրթէք կիպի, պէ՝ թէքնէ կիպի, փէ՝ օնա պէնզէր» տէյէրէք, եախօտ անկլամատըղը լիսանտան, մէսէլա Սրապճա եախօտ էսքի էրմէնիճէտէն սալթ տիւզ օգույարագ մէշղուլ օլտուղու հալտէ, պու ուսուլ թապիի վէ խօշ պիր ուսուլ տըր տէնէպիլըր մի: Պու անճագ գուրու վէ տաթսըլ թալաշ փարչասընը աղղընտա չիյնէյիպ

էմմէյէ պէնզէր. էօյլէ պիր թաամ քի հիշ պիր շէյէ եարամագ:

Շիմտի քիթապ օգումագ էօյրէնմէնին թապիի վէ խօշ պիր թարղընը կէօսթէրէլիմ: Չօճուդ տիւզ օգումաղա ալըշմըլ օլուպ, ֆարղ էտէլիմ քի թէվէլլիւտաթ քիթապընըն Պապ Գ. իլք խանէի օգույօր, «Վէ ելլան՝ Բապ Սլլահն էտփըղը սահրանն ճիւնէ հայլանլարընտան ղէյրէտ իր»): Չօճուդ պու խանէի օգուտուգտան սօնկրա օնա՝ երլան կէօրմիւշ մի տէյիւ սիւալ էթ: Փարղ էտէլիմ քի չօճուդ «կէօրմիւշ իմ» տէյիւ ճէվապ վէրտի: Օ վաղըթ օնա երլան հագգընտա գըսսա պիր մալիւմաթ վէր: «Երլանըն չօգ ճինսլէրի վար, քիմի իրի քիմի տէ ուֆագ օլուր: կէօղէ կէօրիւնմէղ տէրէճէտէ ուֆագլարտան թուլթ՝ շու սօպա պօրուսուսուն գալընըղընտա վէ տահա իրի օլուպ ինսան էօլտիւրէպիլըր երլանլար պուլուսուր, պունլար պիր գուղույու թէքմիլ եուտապիլըրէր: Ջէհիրլի երլանլար տա վար, վէ պունլարըն սօգմասը ինսանա չօգ զարար վէրիր»: Պունլարը տէտիքտէն սօնըրա՝ «Ելլան՝ լուղէթի նամսըլ եազըլըր» տէյիւ չօճուղա սօր: Չօճուդ «Պիլմէմ» տէտիյի հալտէ, մէգքիւր լուղէթին հարֆլարընը եան եանա եաղըպ, թըպդըսընը էթմէյի օնա էօյրէթ: Պատէհու պիր պաշգա

լուղէթ, մէսէլա՝ «Ձէյրէք» լուղէթի հազգընտա՝ «Շիմտի շէյրէտէյիւ պիր լուղէթ օգուտուն, օնուն մանասընը պիլիբմիսին» տէյիւ սօր: Փարզ էտէլիմ քի չօճուգ՝ «Խայրը, պիլմէմ» տէտի: Օ վագըթ սէն մէգըիւր լուղէթին մանասը հազգընտա օնունլա շէյլէ պիր սէօհպէթէ պաշայայպիլիբսին: «Երլան գօշտուղու վագըթ նէ հիւնէր գուլլանըր, սէս չըգարըր մը եօխսա չըգարմազ մը»: — «Չըգարմազ»: — «Ճէտտա եօլուն իւթիւնտէն սէրպէսթ կիտէր մի, եօխսա օթլարըն վէթաշլարըն արասընտան կիզլիճէ սիվիշէրէք մի կիտէր»: — «Կիզլիճէ՝ սիվիշէրէք»: — «Թապիաթը՝ կէօլէրճին թապիաթընա պէնղէր մի»: — «Խայրը, խայրը, ասլա պէնղէմէզ»: — «Պուիքի հայվանըն թապիաթը արասընտա նէ ֆէրգ վար»: — «Պէօյիւք ֆէրգ վար տըր»: — «Նէ՞ կիպի»: — «Կէօվէրճին ուսլու վէ սաֆ տըր, երլան իսէ, պիլմէմ նասըլ թարիֆ էտէյիմ, պիւթիւն պիւթիւնէ օնուն զըտտը տըր. խըրսըզ կիպի տիր, տախմա սագլանըր, ատէմլէրի ալտատըպ՝ անճագ օնլարա զարար վէրմէյէ պագար»: — «Անկլատըմ, գուրնաս տըր տէմէք իսթէյօրսուն, էօյլէ տէյիլ մի»: — «Էվ վէթ, էվլէթ»: — «Իշթէ շէյրէտէ տէ գուրնաս մանասընա տըր»:

Պագ շիմտի չօճուգ օգուտուղունուն նէ էյի անկլատը, վէ պուս էօհպէթ օնա նէ գատար խօշ կէօրիւնտիւ:

Եախօտ ֆարզ էտէլիմ քի չօճուգ Ղուկասըն ինճիլինտէն Պապ Բ. 8 խանէի օգույօր. «Վէ օլ մահալտէ՝ օվատա գալըպ կէճէ սիւրիւլէրինի պէքլէյէն չօպանլար վար իտի»: Պուխանէ փէք գօլայ իսէ տէ, չօճուգլար էքսէրիէ պունու օգուտուգլարը վագըթ մանասընա հիչ տիգգաթ էթմէյիպ, անճագ լուղէթլէրի թէլէֆֆուզ էթմէյէ պագարլար, չօգտէֆա հարֆլարա պիլէ տիգգաթ էթմէտիքլէրինտէն, լուղէթլէրին եարըսընը եանլը օգուրլար: Պու տէտիյիմիզի թաստիգ էթմէք իչիւն մէգըիւր խանէյի օգույան չօճուղա մանասընը անկլատը մը տէյիւ սիւալ էթտիյին հալտէ՝ կէօրէճէքսին քի հիչ պիր շէյ անկլամամըլ տըր: Մէսէլա՝ «Օգուտուղուն նէ իտի» տէյիւ սօր: «Պիլմէմ» ճէվապընը վէրէճէք: «Չօպանլար վար իտի տէտին, պունլար նէ եափայօրլար ըտը» տէյիւ սօրտուղուն հալտէ, երնէ «Պիլմէմ» ճէվապընը իշիտէճէքսին, Պէօյլէ պիր թէրպիյէ, պու թարզ օգումագ նէյէ եարար: Քէլամլար, խուսուսա Ալլահըն քէլամընը պէօյլէ տիգգաթսըղըղլա օգուտարագ նաֆիլէ վագըթ ղայպ էթմէք եազըգ տէյիլ մի:

Չօճուգ գըսմընըն տիգգաթսըզ օգուճասը
 իլէ տիգգաթ վէ միւթալաա իլէ օգուճասը
 պէյնինտէ օլան ֆէրգի անկլամագ իչին տահա
 էյի պիր եօլ կէօթէրէլիմ: Խօճա քիթապը
 գափատըպ տէրս ալան չօճուղա, եախօտ պուն-
 լար չօգլուգ օլտուղու հալտէ՝ հէփիսինէ պիր-
 տէն՝ «Չօճուգլար, պու տէրստէ պէյան օլու-
 նան վուգուաթը իչինիգտէն քիմ նագլ էտէ-
 պիլիր» տէյիւ սիւալ էթսին: Չօճուգլարտան
 պիր գաչը իհթիմալ տըր՝ «Պիգ նագլ էտէպի-
 լիրիզ» տէյէճէքլէր: Օլ վագըթ խօճա ընլարըն
 պիրինէ՝ «Աւաքել, սէն նագլ էթ պագայըմ»
 տէտիքտէ, չօճուգ՝ «Տէրսիմիզ չօպանլար հագ-
 գընտա իտի» տէյէճէք տիր: Պունուն իւզէ-
 րինէ խօճա իլէ չօճուգլար արասընտա շու
 թարզ պիր սէօհպէթ աչըլմասը իհթիմալտէն
 տիր:

Խօճա. «Պէլի, չօպանլար հագգընտա իտի,
 լաքին նէ նագլ օլունտու, Յովհաննէս»:

Յովհաննէս. «Չօպանլար քէնտի սիւրիւլէրի-
 նի կիւտէյօրլար ըտը»:

Խօճա. «Կիւնտիւզ միւ եօխսա կէճէ մի իտի»:

Չօճուգլար՝ հէփսի պիրտէն. «Կէճէ իտի»:

Խօճա. «Չօպանլար սիւրիւլէրինի նէրէտէ
 կիւտէյօրլար ըտը»:

Չօճուգլար. «Օվատա»:

Փարզ էթտիյիմիզ չօճուգլար պու եախօտ
 պունա եագըն պիր թարզտա ճէվապ վէրտիք-
 լէրի հալտէ, նագլիյէթին էսասընը անկլամը
 օլտուգլարը պէյան օլուր: Շիմտի խօճա, եա-
 խօտ չօճուգլարը թալիմ էտէն քիմ իսէ, ըն-
 լարա ֆաիտէլի սուրէթտէ շու թարզտա սէօհ-
 պէթէ տէվամ էտէպիլիր:

Խօճա. «Գրիգոր, սէօյլէ պագալըմ, չօպան-
 լար նի՛չին կէճէ օվատա պուլունույօրլարըտը,
 ընլար գօյունլարընը կէճէ մի կիւտէրլէր»:

Գրիգոր. «Խայըր»:

Խօճա. «Եա կէճէ գօյունլարը նէ եափար-
 լար»:

Գրիգոր. «Ախշամ օլտուղու կիպի ընլարը
 շէհրէ կէթիլիրլէր»:

Խօճա. «Շէհիր ուզագ օլտուղու հալտէ նէ՞
 եափարլար»:

Գրիգոր. «Եագընլարտա չիֆթիլիք օլտուղու
 հալտէ՝ օրայա կէօթիլիրլէր»:

Խօճա. «էյի սէօյլէյօրսուն, իհթիմալ տըր
 քի օլ օվալարտա գօյունլար իչին մախսուս
 աղըլլար տա վար ըտը: Լաքին պու չօպանլար
 նի՛չին կէճէ ույանըգ տուրուպ սիւրիւլէրինի
 պէքլէյօրլար ըտը»:

Խօճանըն պու սիւալի իւզէրինէ պէլքի չօ-
 ճուգլար սուս օլուպ, պիր աղ տիւչինիւրլէր,

վէ իհիմնալ քի իչէրինտէն պիրիսի նիհայէթ
շու ճէվապը վէրսին :

Չօճուգ. «Պէլքի խըրսըզ կէլմէսին տէյիւ
պէքլէյօրլար ըտը» :

Պիր պաշգասը. «Խայըր, զանն էտէրիմ քի
գուրտ կէլմէսին տէյիւ պէքլէյօրլար ըտը» :

Խօճա. «Փէք էյի տիւշիւնտիւնիւզ, տէտի-
յինիզ տօղրու տըր. լաքին գուրտտան պաշ-
գա գօյուկլարը պօղապիլիը ճանավար եօգ մու
իտի» :

Չօճուգլարըն պիրի. «Էվլէթ, վար ըտը, այը» :

Պիր պաշգասը. «Արսլան» :

Պիր ախէրի. «Քէօփէք», տէյիւ ճէվապ վէ-
րէպիլիը :

Փարզ էտէլիմ քի խօճա տէրսէ տէվամ է-
տիպ տիկէր պիր չօճուղա տա շու այէթի օ-
գուլթտու. «Վէ իշթէ օնլարըն իւզէրինէ Բապ-
պըն մէլէյի կէլտի, վէ օնլարըն էթրաֆընաա
Բապպըն ճէլալի իշրագ էթտի» :

Չօճուգ պունու օգուտուգտան սօնղրա, խօ-
ճա շու աթիտէքի սիւալլարը էտէպիլիը: «Էյ
չօճուգլար, չօպանլար ալէսսէվիյէ նէ հալտէ
պուլունուրլար. զէնկին մի, եօխսա ֆագիր մի
տիրլէր» : Չօճուգլարըն պիր աղըզտան՝ «Չօ-
պանլար մը. օնլար էքսէրիյէ ֆագիր օլուր»
տէյէճէքլէրի իհիմնալտէն տիր :

Խօճա. «Օնլար նէ թիւրլիւ էսվապ կիյի-
նիրլէր» :

Չօճուղուն պիրի. «Ղայէթ գապա» :

Պիր պաշգասը. «Հէմ երըթըգ» :

Տէֆա պիր պաշգասը. «Հէմ տէ քիրլի» :

Իչէրինտէն էն արիֆի. «Պէն չօգ չօպանլար
կէօրմիւշիւմ, օնլար պօղաղլատըզլարը գօյուկ-
լարտան պիրինին փէօսթէքիսինի ալըպ, իւս-
թիւնտէքի եիւնիւ իլէ պէրապէր էսվապ է-
տիպ կիյինիրլէր» :

Խօճա. «Քիթապը շէրիֆ պու այէթտէ պէօյ-
լէ ֆագիր չօպանլարա քիմ կէօրիւնտիւ տէյօր» :

Չօճուգլար. «Բապպըն մէլէյի» :

Խօճա. «Օնլարըն իւզէրինէ նէ իշրագ էթ-
տի» :

Չօճուգլար. «Բապպըն ճէլալի» :

Խօճա. «Ճէվապընը տօղրու տըր, չօճուգ-
լար, լաքին նէ աճաիպ շէյ տիր քի Բապպըն
ճէլալի պու սէֆիլ վէ ֆագիր չօպանլար իւ-
զէրինէ իշրագ էթմէյէ թէնէզղիւլ էթտի:
Փագաթ Հագգ Թէալա հագրէթլէրի սէֆիլ-
լէրէ տէ իթիպար էտէր: Կէնճիլիստէ չօպան
օլուպ, սօնկրա պէօյիւք շէօհրէթ գաղանմըշ
օլան պիր ատէմ խաթրընըզ կէլմէզ մի» :

Չօճուղուն պիրի. «Պէնիմ խաթրըմա կէլի-
յօր. Դաւիթ փատիշահ» :

Պիր պաշգասը. «Յակոբ նահապետ տախի կէնճիլինտէ գոյունլար կիւտէր իտի»:

Խուլասա ի քէլամ պէօյլէ տէրս ուսուլի գուլլանըլարըը հալտէ՝ քիթապ օգուճագ չօճուգլար իչիւն նէ գատար խօշ օլուր, ծնլարըն ագըը շիւպհէսիզ ույանըր: Պու ուսուլտէ տէրս ալան չօճուգ, օգուճագտան իբրահէ կթմէտիքտէն մատա, թալիմ ու թէրպիլէյէ տահա զիյատէ աչըգըը օլուպ, ալէսսէվիլէ օյնամաղա գօշտուղու կիպի, էօյլէ տէ օգուճաղա գօշար տէյիւ մէմուլ էտէրիզ: Էյէր պու մէմալիքտէ մէգքիւր ուսուլ գապուլ օլունուպ ումուճէն իսթիմալ օլունուրսա, թէրպիլէտէ պէօյիւք թէպտիլթ վագի օլաճաղը պի իշթիպահ տըր:

Թէէսսիւֆ էտէրիզ քի պու մէմլէքէթին էն էյի իթիպար օլունան մէքթէպլէրինտէ հալա էսքի ատէթլէր միւթէպէր տիր, վէ էօյլէ զանն օլունմուշ տըր քի պիր չօճուգ օ ուսուլտէն պաշգա պիր ուսուլտէ թալիմ օլունուրսա, պիր շէյ թահսիլ էտէմէզ, վէ նիհալէթ հիչ պիր շէյ էօյրէնմէմիշ սայըըր: Մէսէլա՝ զանն օլունուր քի պիր չօճուգ մէքթէպէ կիթտիլինտէ էլիֆպէյի էսքի ուսուլտէ հէճէլէյէրէք օգուճալը. տիւզ օգուճաղա պիր ազ ալըշարգտան սօնկրա աթիզ վէ անկլաչըլ-

մազ պիր լիսանտա, մէսէլա սաֆի Արէպի, եախօտ սաֆի Ֆարսի զայէթ չէթին պիր քիթապ օգուճալը տըր: Չօճուգ պէօյլէ պիր քիթապը փափաղան կիպի օգուտուղու հալտէ, զայէթլէ իլէրլէմիշ տէյիւ չալ օլունուր: Հալ պու քի պու ուսուլի իճրա էթմիշ, վէ էօյլէ չէթին քիթապլարը օգուճաղա պէլքի տէ էզպէր էթմէյէ ալըշմըշ չօճուգլարըն պիրինէ՝ պաշգա գօլայ վէ քէնտի անկլատըը պիր քիթապտան, մէսէլա Ահտը ճէտիտտէն գըսա վէ սատէ պիր նագլիլէթ օգութ, վէ սօնղրա քիթապը գափատըպ՝ «Օգուտուղունն է՞ իտի, նագլ էթ պագայըմ» տէտիլին հալտէ, ասլա ճէվապ վէրէմէյէճէյինէ հիչ շիւպհէմ եօգ. շիւնքի օգուտուղունու անկլայարագ վէ միւթալէա էտէրէք օգուճաղա ալըշմամըշ տըր: Վէլհասըը օ ուսուլտէ օգուճագ էօյրէնէն չօճուղուն զիհնի գափալը, վէ միւթալէասը քէօր գալըպ, զանն էտէր քի օգուճագ տէմէք՝ անճագ պիր քիթապտա եազըլանը՝ սէս իլէ սէօյլէմէք տիր: Վագաա թէէսիւֆէ շայան հալ:

Պու խուսուստա միւթալէամըղա խիթամ վէրմէզտէն պիր սիւալ էտէլիմ: Խօճալարըն քէնտի մէմուրիլէթլէրինտէ էօյլէ վագիֆէսիզ օլմասը, չօճուգ թէրպիլէսինին տախի օլ գատար եանկըշ վէ մագսուր օլմասը նէտէն նէ-

չէթ էտէր: Պէնճէ հէփ պու ույկունսուղուզ-
 արըն սէպէպի անճագ Վալիսէնի էսյոսըլու
 տըր: Պուրատա վալիտէյնին էքսէրիսի չոճուզ-
 արընը պաշգա էֆքեար իլէ տէյիւ, իլլա օն-
 արըն վէրտիյի թաճիզլիքտէն գուրթուլմագ
 իչիւն մէքթէպէ կէօնտէրիպ, օնլարըն թալիմ
 վէ թէրպիյէսինէ ասլա միւտախէլէ էթմէզ-
 լէր. մէքթէպտէ նէ՞ եախօտ նա՞սըլ էօյրէնի-
 յօրլար, իլէրի՞ մի եօխսա կէրի մի կիտէյօր-
 ար, պուրալարընը հիչ արայըպ սօրմազլար:
 Խօճալար իսէ՝ չոճուզլարըն փէտէր վէ մա-
 տէրլէրինին պիգայտ օլտուղունու կէօրիւպ
 պիլտիքլէրինտէն, քէնտիլէր տախի մուգայ-
 յէտ օլմազլար. շայիրտանըն ֆախտէսի իչիւն
 չալըշմազլար, տէրպլէրի էյիճէ թարիֆ էթ-
 մէյէ եօրուլմազլար, իչլէրինին գօլայ օլմադը-
 նա պաղըպ, չոճուզլարըն էօյրէնիպ էօյրէն-
 մէմէսինէ հիչ տիգգաթ էթմէզլէր: Պու մա-
 գուլլէրին խօճալըղը ճանսըղ վէ սուրէթէն
 տիր: Պապալար վէ անալար ույանըպ՝ թէմ-
 պէլ վէ մէմուրիյէթլէրինին իճրասընտա սա-
 տագաթսըղ խօճալարը տախմա գօվալամա-
 տըգճա, մէզքիւր ույկունսուղուզլար ասլա
 տէֆ օլունմայաճագ արը:

Պագի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՕՍԹՈՒՆՈՒՁ

ՕՆ ՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վալիսէյնէ,

Փիւրրի թէրպիյէ վէ թալիմ էթմէքտէն պահս
 էտէրէք, օգուլմագ հագ գընտա խայլը շէյ սէօյ-
 լէտիմ, ֆագաթ օլմայա քի եանլըլ պիր զիւ-
 իւմ վէրմիչ օլայըմ, եանի՞ թէրպիյէ եալընըղ
 օգուլմաղա մախսուս տըր կիպի անկլաշըլմա-
 սըն, չիւնքի պէօյլէ տէյիւ տիր: Շիւպհէսիզ
 օգուլմագ պէօյլէք շէյ իսէ տէ, ֆիւրրի թէր-
 պիյէ էթմէյէ օնտան պաշգա տահա նիչէ վա-
 սիթալար վար: Չօգ օգուլմանըն ազլէ զարարը
 վար տէյիւ պէյն էն նաս սէօյլէնիւր պիր մէ-
 սէլ տիր, վէ վագաա պաղը քիմիլէր օգուլմաղա
 էօյլէ տալարըլար քի՝ պաշգա հիչ պիր իշ պիլմէզ-
 լէր: Հէր քէս պէօյլէ ատէմլէրին իւզէրինէ
 կիւլէր:

Ինտանը քէնտի իչինի իճրա էթմէյէ հագըր-
 ւամայան իլմին փէք աղ ֆախտէսի օլապիլիւր:
 էօյլէ իսէ չալըլ քի էվալարընըն ազլ վէ
 պասիրէթլէրի գուլվէթլէնսին, շէօյլէ քի չօգ
 շէյ իւզէրինէ էֆքեարլարը օլուպ, օնլարը պիր-
 պիրլէրինէ թաթպիգ էտէրէք, նիհայէթ օն-

լարտան պիր նէթիճէ չըդարմաղա միւզթէ-տիր օլալար: Չօճուզլարըն ագլընտա օլան էն պէօյիւք գուսուր՝ էյի հիւքմ՝ էտէմէզ օլաուզլարը տըր. պու սէպէպտէն զէքի օլմայան, եանի հիւքմիւ վէ գըյասը քէսքին օլմայան ատէմէ չօճուզ տըր տէնիր: Պիր չօճուզ քէնտի քէնտինի գայըրամագ, պիր իչ եա պիր մասլահաթը եալընըզ պէճէրէմէզ. ծնուն գուվ վէթի անասը վէ պապասը տըր. տարա կէլ տիյի կիպի ծնլարա գօշար, նէ եափաճաղընը ծնլարտան սիւալ էտէր, վէլհասըլ քէնտինի իտարէ էտէմէզ օլաուզընտան՝ քէնտի պաշընա օլմագ տախի իսթէմէզ:

Լաքին չօճուզ գըսմընըն հիւքմ վէ գըյաս էթմէք գուտրէթլէրինէ նաճըլ թագվիյէթ վէրիլէպիլի: Պիզճէ պազը մասլահաթը, եախօտ պազը իչլէրին հալինի տախմա տէյիլ իսէ վագըթ պէ վագըթ չօճուզըն քէնտի ագլ ու իտրագընա պրագմագ չօգ ֆախտէ էտէր: Չօճուզ պաղէն եանըլըրսա տա զարարը եօգ, պու թարզ իլէ ազար ազար ալըշըր: Մէսէլա՝ պիր փէտէր օղլունա պիր մըգտար ազչէ վէրիպ, «Հայտէ, օղլում, պու փարայը սանա վէրլօրում, իսթէտիյինի ալ» տէտիյինտէ, չօճուզ սէվինէրէք փարայը ալըպ «Նէ՞ ալայըմ» տէյիւ տիւշիւնիւր իսէ տէ, քէնտի քէնտինէ

պիր գարար վէրէմէյիպ, «Պապա, նէ՞ ալայըմ» տէյէրէք, կէլիպ փէտէրինտէն նասիհաթ իսթէր, ֆէտէրի ծնա՝ «Սէն պիլիըսին, օղլում, ճանըն նէ իսթէրսէ ծնու ալ» տէմէլի: Փարզ էտէլիմ քի չօճուզ օ փարա իլէ շէքէր ալըպ եէտի: էրթէսի կիւն պապասը ծնա՝ «Օղլում, փարանը նէ եափտըն» տէյիւ սօրմալը: Չօճուզ՝ «Շէքէր ալարմ» տէյէճէք: Օ վագըթ փէտէրի, «էյի ամմա, շէքէր ալըպ եէտիյինէ խօշնուտ օլտոճնմն» տէյիւ սօրսուն: Չօճուզ՝ իհթիմալ քի «Խայըր, պապա, հիչ խօշնուտ օլմատըմ, շէքէր ալտըղըմա փիւշման օլաում» տէյէճէք տիր: ֆէտէրի ծնա տէմէլի, «Պագ, օղլում, շիմտի սանա պիր նասիհաթ վէրէյիմ: պաշգա տէֆա փարան օլուրսա, պագ քի գալէմ եախօտ գալէմ թրաշ եա պիր չագը, եախօտ պունլար կիպի լաղըմը պիր շէյ ալասըն. էօյլէ շէքէր կիպի պիր գաշ տագիգէտէն հիչ օլուպ պիթէն շէյլէրէ փարա վէրմէ»: Ագըլը վալիտէյն պէօյլէ էթմէլի, չօգ շէյլէրի չօճուզըն ըէյինէ պրագտըզլարը հալտէ, չօճուզ քէնտի ըէյինէ հէվալէ օլունան իշի թէֆէքքիւր էտէրէք, օլ պապտէ պիր գարար վէրմէյէ մէճպուր օլուր. վագաա չօգ տէֆա եանկըլըր իսէ տէ, չօճուզու տիրայէթլի վէ իչկիւզար օլմաղա ալըշարմագ իչիւն էն էյի ուսուլ

պու տըր: Հագդ Թէալա տախի պիղիմէ պու վէճճ հւզրէ հարեքէթ էտէր: Շախսլար վէ շիրքէթլէր վէ քիլիսէլէր պէօյիւք պէօյիւք եանկըլար էտէրէք, իշլէրլինին իտարէսինտէ տիրայէթ վէ էհլիյէթ քէսպ էթաիքլէրի միսիլլիւ, չօճուգլար տախի քիւչիւքլիքտէն եանկըլա եանկըլա արիֆ վէ ույանըգ օլմաղա ալըլըլար: Նիւ Եօրքտա վէ Լօնտրատա եէտի, սէքիզ նի-հայէթ օն եաչընտա կաղէթա սաթմագ եախօտ լուսթրօճուլուգ էթմէքլէ մէշղուլ օլան ֆագիլը չօճուգլար, թիճարէթ էթմէք խուսուսունտա զայէթլէ աչըգ կէօզ, վէ հէման իշ իչինտէ պէօյիւմիւշ պէօյիւք ատէմլէր գատար էհլիյէթլի օլուրլար:

Թանըտըղըմ զաթլարտան պիրի ճէսիմ իշլէրէ միւպաչիրէթ էթմիշ օլուպ, օղուլլարընը տախի օլ իշլէրի կէօրմէյէ շու վէճհլէ թալիմ էտէր իտի, Օնլարըն պիրիսի փէտէրլինին տըչարտա պուլունտուղու էսնատէ՝ օնուն իչինէ միւպաչիրէթ էտէր իտի: Պիր տիկէրի աէ, տահա քիւչիւք իտի իսէ տէ, այրըճա տիւքեան աչըպ՝ ուն վէ շէքէր վէ սաիրէ սաթարըտը կեահ եանկըլարագ, կեահ մուվաֆֆագ օլարագ, պաղէն քեար՝ պաղէն տախի զարար էտէրէք ախղուիթայա ալըշըն՝ տէյիւ պապասը մախսուս պիր միգտար սէրմայէ իլէ օլ

տիւքեանը աչըպ՝ օնա թէալիմ էթմիշ իտի, Պու զաթըն զէվճէսի տախի գըզլարը իլէ պէօյլէ մուամէլէ էտէր իտի: Պու գըզլար էվին հէր ումուրուսու իտարէ էթմէյի էօյրէնիրլէր իտի: Պունտան գաթինազար՝ հէր պիր գըզըն նազարէթինէ պիրէր օտա հէվալէ օլունմուշ իտի: Հէր պիր օտանըն նիզամ իւզրէ թութուլմասընը վալիտէլէրի օտայա մէմուր օլան գըզտան թալէպ էտէր, վէ օնու մէսուլ թանըր իտի: Պու վէճհլէ օլ ֆամիլեանըն գըզլարը էվճիմէն օլմագ էօյրէնտիլէր: Հէր պիրի քէնտի նազարէթի թահթընտա պուլունան օտայը քէնտինէ մախսուս, վէ օնուն թէմիզ վէ նիզամը օլմասընը քէնտիսինէ շան տէյիւ իթիպար էտէրէք, պու պապտէ պիգայա վէ միւթթէհիմ պուլունմամաղա ճէհտ էտէր իտի: Պու վալիտէյին պէօյլէ ագիլանէ գուլլանտըղը թէտպիր սայէսինտէ տիրայէթ վէ նիզամ վէ իշկիւզարըլըգ մէգքիւր ֆամիլեանըն թապիի հասսիյէթի կիպի օլտու: Հէր նէրէտէ չօճուգլար քէնտիլէրինի մէսուլիյէթ թահթընտա կէօրիւպ, մէմուր պուլունտուգլարը իշի եօլունտա իճրա էթմէյէ չալըլըլարտա, շիւպհէսիզ պու նէթիճէյէ մուվաֆֆագ օլունուր:

Չօճուգ գըմընը պայաղը իշլէր իլէ մէշղուլ էտէրէք զիհնինի աչմագ վէ իշկիւզար

էթմէք վաղաքան նէ ալա ուսուլ տըր: Պիզիմ տէ նասիհաթըմըզ պունտան իպարէթ տիր. մէրամ շու քի՛ վալիտէյն կէրէք օղլան վէ կէրէք գըզ չօճուգլարա, հէր պիրինին քէնտի եաշը վէ իգթիտարընա կէօրէ տէրքեար իշլէր, մէսէլա էվին պիր օտասընա եա պաղչէնին պիր գըսմընա նաղարէթ էթմէք, եախօտ սօֆրա իըզմէթինէ եա աիւքեանճա պիր իշէ պագմագ կիպի ատի մէմուրիյէթլէր հէվալէ էթմինլէր: Իշ նէ տիւրլիւ օլուրսա օլսուն, չօճուգ մէսուլիյէթ քէնտի իւզէրինտէ օլտուղունու, վէ իշին նիզամ իւզրէ իճրա օլունմասը քէնտի զայրէթինէ մէրպուլթ իտիյինի պիլմէլի: Չօճուգ պիր իշի քեամիլէն իճրա էթմէյի էօյրէնտիյի կիպի, փէտէրի եա վալիտէսի ծնա տահա պիր կիւճիւնիւ, պատէհու տահա պիր կիւճիւնիւ, վէլհասըլ չօճուգ պու թարզ իշլէրին հէր տիւրլիւսիւնէ աշնա վէ իտարէսինէ վագըֆ օլունճայատէք, տաիմա կիւճլէրինի ծնա հէվալէ էթմէլի: Լաքին նէ ֆաիտէսի վար. չօգլար պէօյլէ էթմէգ. պիլ աքս չօճուգլարը մաքինա կիպի իշլէտիրլէր, եանի իշի ծնլարա հէվալէ էթմէյիպ, անճագ շէօյլէ եափ, պէօյլէ եափ տէյերէք, ծնլարտան իշին իճրասընը թալէպ էտէրլէր: Պու թարզ իլէ չօճուղուն քէնտի ագլընը վէ իսթիտատընը գուլ-

լանմաղա ֆուրսաթը օլմաղ, իլլա պապասընըն եախօտ անասընըն քէյֆինէ կէօրէ եափմաղա մէճպուր օլուպ, քէնտի պաշընա տիրայէթ եա պիր հիւնէր սահիպի օլմագ, եախօտ եէնի պիր ուսուլ եա պիր թէրթիպ պուլմագտան իսէ, պայաղը պիր ալաթ մագամընտա, եա տա էն էտնա պիր իշճի մագուլէսի կիպի գալըր: Չօճուղու պէօյլէ ճանսըզ վէ իտրագսըզ պիր ալաթ կիպի էթմէքտէն իսէ, ծնա քէնտի միւթալէասը իլէ իլէրլէմէյէ եօլ աշմագ տահա մագպուլ տէյիլ մի տիր: Պիր ատէմ պիր իշի պիլա միւթալէա վէ պիլա գըյաս, անճագ պաշգասընըն եափտըղը կիպի եափարագ՝ տաիմա տօղրու էթմէքտէն իսէ, քէնտի ագլը վէ տիրայէթինի գուլլանարագ վէ տօղրու եօլու պուլմագ զայրէթինտէ օլարագ, չալըչըպ տա պագէն եանկըշ էթմէք պիգճէ տահա էյի տիր: Իշ տէտիյիմիգ ագլըն իշլէնմէսինէ տախի վէսիլէ օլմալը տըր:

Չօճուգլարըն գուլվէ ի ագլիյէլէրինէ թագվիյէթ վէրմէք իշլին, տիկէր միւհիմմ պիր վասիթա տախի՛ պիւլուղէ վասֆ օլմուշ ագիլ աատմլէր իլէ իւլֆէթ վէ իւնսիյէթ էթմէք տիր: Սշիքեար տըր քի՛ ագլ վէ տիրայէթճէ պիղէ միւսալի եախօտ պիղտէն էտնա օլան աատմլէր իլէ իւլֆէթ էթմէք՝ պիղի իլէրի

կէօթիւրմէյէ վասիթա օլամազ, չիւնքի պէօյ-
 լէ ատէմլէրին միւթալէա վէ միւլահազալարը
 պիղիմքիլէրտէն ալա վէ տէրին օլմատրղըն-
 տան, պիղէ եէնի շէյլէր էօյրէտէմէզլէր: Լա-
 քին պիղտէն զիյատէ տիրայէթլի քիմսէլէր
 իլէ դօնուշտուղումուզ հալտէ, ընլարըն սէօհ-
 պէթի տախմա Ֆիքրիմիղի եիւքսէք միւթա-
 լէալարա վարմաղա թէշլիգ էտէր: Չօնուզ-
 լար տախի պէօյլէ տիր հատա ը պիլուղէ վա-
 սիլ օլմուշ քեամիլ ատէմլէրին իւլֆէթի ընլա-
 րա չօք Ֆախտէլի օլուր: Պու սէպէպտէն տիր
 քի պու թարզ իւլֆէթլէրէ նաիլ օլան չօնուզ-
 լար, չօնուզլուզլարընտա տիրայէթլի կէօրիւ-
 նիւրլէր, էօյլէ քի չօք քիմսէլէր ընլարըն հա-
 լինէ պագըպ, պու չօնուզ պու գատար մա-
 լիմաթը նաճարլ թահսիլ էթմիշ, ալիմ ատէմ-
 լէր կիպի սէօհպէթ էտէյօր տէյիւ թէաճճիւպ
 էտէրլէր: Ալէսսէվիէ պու թարզ չօնուզլար
 պիթթապի ագըլը տըրլար՝ տէյիւ զանն օլու-
 նուր, հալպու քի ընլարըն պէօյլէ պիլկիճ կէօ-
 րիւնմէսինին սէպէպի ագըլլարընըն զաթինտէ
 քէսքինլիյինտէն տէյիւ, իլլա ագիլ վէ ալիմ
 քիմսէլէր իլէ ուղուն վազըթ կէօրիւշմիւշ՝ եա-
 խօտ ընլարըն սէօհպէթլէրինտէ հազըր պու-
 լունտուզլարընտան՝ օ հալէ նայիլ օլմուշլար
 տըր :

Եիւքսէք, միւհիւմ վէ ալի միւթալէալարը
 չօնուզ գըամը Ֆէհմ էտէմէզ, ընլարըն մէշ-
 Ղուլիյէթի անճագ օյուն վէ էյլէնճէլէր իլէ
 վազըթ կէչիւմէք տիր՝ տէյիւ զանն օլունմա-
 սըն. եիւքսէք վէ ալի միւթալէալարըն չօնուզ-
 լարա տախի պէօյիւք թէէսիլի վար տըր: Փէք
 էյի խաթըրմտա տըր քի հէնուզ ըն եաշընտա
 չօնուզ իքէն վալիտէյնիմին անպասլլարընտան
 պազը քեամիլ զէվաթ էվէ կէլիպ, խուսուսա
 դըշըն ուղուն կէճէլէրինտէ, իլմէ վէ տինէ
 միւթէալիգ տիւրիւ մատտէլէր իւզէրինէ
 սէօյլէշիւրլէր իտի. պէն տախի, չօնուզ իտիմ
 իսէ տէ, խօշանարագ վէ հայրան օլարագ՝
 ույանըգ գալըպ ընլարըն սէօհպէթլինի տինլէր
 իտիմ. լաքին ընլար պէնիմ հազզ էտէրէք
 տինլէտիյիմին Ֆարգընտա տէյիլ իտիլէր: Օն-
 լար կեահ իլմի հիքմէթտէն պահս էտիպ՝ ճի-
 հանըն վիւսաթինի պէյան, կեահ կիւնէչին վէ
 երլտըղլարըն ճէսամէթ ու հարէքէթինի թա-
 րիֆ էյլէտիքլէրի վազըթ, պէնիմ իւզէրիմէ
 պիր նէվ տէհշէթ կէլիպ՝ զայէթ եիւճէ միւ-
 թալէալարա զարգ օլուր իտիմ: Էն չօք սէվ-
 տիյիմ ըէֆիլէր իլէ օյնայըպ էյլէնմէքտէն
 զիյատէ պու թարզ միւթալէալարտան խօշ-
 լանըր ըտըմ, վէ օլ սէօհպէթլէրին պանա ազիմ
 Ֆախտէսի օլտուղունու պէօյիւտիւքտէն սօնկ-

րա անկլատում վէ հալա անկլամագտայում:

Պէօյլէ սէօհպէթլէր օլտուղու վագըթ էք-
սէրիյա վալիտէյն չօճուղա, «Կիթ, եաթ, եավ-
րում» տէրլէր. չօճուղ տախի դասավէթլէնէ-
րէք կիտէր: Չօճուղ տիգգաթլը օլուպ տին-
լէմէյէ արղուսու օլտուղու հալտէ, ծնու քէն-
տի քէյֆինէ պրագմալը: Վալիտէյնէ շունու
տախի նասիհաթ էտէրիզ քի, ահպապլարըն-
տա տիյանէթ վէ տիրայէթ սահիպի քեամիլ
քիմսէլէր օլտուղու հալտէ, էվլատլարընըն
խայրը իչիւն օլ գաթլարը սըգ սըգ էվէ տա-
վէթ էթսինլէր, էօյլէ քի չօճուղլարըն էֆ-
քեարը ծնլարըն սէօհպէթինտէն ույանըպ թէ-
րագգի էթսին: Նիյէթ պու իտիլինի նէ օլ
տօսթլարա՝ նէ տէ չօճուղա պիլտիրմէք լա-
ղըմ տըր. չօճուղ վարսըն քէնտիլիլինտէն օլ
թարղ իւլֆէթլէրին գըյմէթինի էօյրէնսին:
Եալընըգ էվէ կէլէն ահպապլարըն տէյիլ, վա-
լիտէյնին տախի սէօհպէթի տախիմա միւմքին ի
մէրթէպէ չօճուղլարըն հիսսէ ալապիլէճէյի
մատտէլէր իւզէրինէ օլմալը:

Էվլէրինտէ կիւլմէք, օյնամագ, պօշ վէ միւ-
նասիպէթսիզ հիքեայէլէր էթմէք, պաշգալա-
րըն գըյաֆէթի եախօտ գուսուրունու զէվգ-
լէնմէքտէն պաշգա՝ ֆախտէլի սէօհպէթլէր էթ-
մէյէնլէրին թավը ու հարէքէթի պու նասի-

հաթլարա նէ գատար մուղայիր տիր: Պէօյլէ
պիր էվտէ տօղուպ պէօյիւյէն պիր չօճուղուն
եիւքսէք միւթալէպլարը, քեամիլ վէ ազիլ ա-
տէմէ լայրգ էֆքեարը նիճէ օլապիլիր: Պիզ
վագա կիւլմէք կիւնահ տըր իտտիա էտէն սօ-
ֆուլարտան տէյիլ իզ. լաքին կիւլիւպ էյլէն-
մէնին տէ պիր վագթի վար, պիր էվտէ ճիւմ-
պիւշտէն վէ էյլէնճէտէն պաշգա պիր շէյ օլ-
մատըղը հալտէ, նէյէ եարար. պու մագուլէ
հարէքէթ նէ ֆիքրէ նէ տէ ճանա պիր ֆախտէ
էտէր: Էսէֆէ շայան օլանը շուրասը տըր քի
էվլէրտէ տէրքեար օլան սէօհպէթլէր պիր
շէյէ միւֆիտ օլմատըղտան մատա, ֆիքրէ վէ
ճանա փէք տէ մուղիրը օլույօր: Վալիտէյն
պու թարղ սէօհպէթլէրէ վէ էյլէնճէլէրէ քէն-
տի էվլէրինտէ հիշ պիր վագըթ միւսաստէ
էթմէմէլի տիրլէր:

Պագի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՕՍԹՈՒՆՈՒԶ

ՕՆ ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաղիսեյնէ,

Մէվկիւլիւ տօսթլարըմ, չօճուղլարըն թէրպիյէսի հազգընտա եազմագ նիյէթի իլէ գալէմի էլիմէ ալտըղըմ հալտէ, զիհնիմէ տիւրլիւ էֆրեար տօղար. էօյլէ ալա մատտէլէր նազար ը տիգգաթըմը ճէլպ էտէր քի, գալպիմ թահրիք օլուպ, հիսս էթտիյիմի թարիֆ էթմէյէ աճիղ օլուրուս:

Ինսանըն ազլը թէրազգի էթմէյէ, գուտրէթ վէ տիրայէթէ մալիք օլմաղա նաճըլ մուվաֆֆագ օլուր՝ աէյիւ էքսէրիյէ սիւալ օլունուպ, ճէվապը վիէք կիւճ տիր՝ աէյիւ ատտ օլունմուշ իսէ աէ, էօյլէ աէյիւ տիր, Պիր ազլի քիւլ սահիպի պիզի խալգ էտիպ, պիզէ ազլի գուտրէթլէր իհսան էթմիշ տիր. մահտուտ օլան ազլըմըղ տախի օլ զայրի մահտուտ ազլըն ճիւզի պիր նիւմուճէսի տիր: էթրաֆըմըղտա ազլըմըղըն էրէմէտիյի իլահի հիքմէթ վէ գուտրէթին իսպաթլարը իլէ տօլու օլան պու հատտօըղ ճիհանը խալգ էտէն՝ օ զայրի մահտուտ ազլ տըր: Պու ճիհանտա ինսանըն

Ֆիքրինի աչըպ իլէրլէթմէյէ վէ եիւճէլթմէյէ քեաֆի չօգ չէյլէր մէվճուտ տըր: Կէօք կէճէ կիւնտիւղ Ալլահըն ճէլալի իլէ միւնէվլէր տիր, վէ եէր Եարատանըն իլմինի պէյան էտէր: Հազգ թէալա տաղլարը, ըրմագլարը վէ աէնիզի, չիմէնզար օվալար իլէ սըգ ազաճը օրմանլարը, գուշլարըն խօշ ահէնք սէտալարը իլէ չիչէքլէրին կիւզէլլիյինի, միւճէսսէմ պուլութլարը, աէհչէթլու եըլտըրըմը, լաթիֆըէնքլէր իլէ տօնանմըշ ալայի իւսսէմայը, վէ պունլար կիպի տահա նիչէ հիքմէթլէրի, ազլ ու ֆիքրիմիզէ թէէսիր էթմիւնլէր, վէ միւթալէամըղը եիւճէլթմիւնլէր՝ աէյիւ էթրաֆըմըղա գօմուշ տըր: Իլթէ Ալլահ ազմիւշչան խօճամըղ, վէ պիւթիւն ճիհան պիզիմ իլիւն պիր մէքթէպ տիր, նէ հիքմէթլի մէքթէպ: էթրաֆըմըղը իհաթա էտէն թապիաթըն հիքմէթի իւզէրինէ լայըգը իլէ միւթալէա էթտիյիմիզ հալտէ, միւմքին աէյիւ քի ազլ ու ֆիքրիմիզ իլչէնիպ թէրազգի էթմէսին: Պէլի, պու վէճհէ միւլահազա էթմէյէ, ֆիքրինի պու միսիլիւ միւթալէալար իլէ պէսլէմէյէ ալըշմըշ օլան քիմնէ՝ տաղլարտա սաքին օլմուշ քէօյլիւ պիր ատէմ տախի օլտա, Ալլահըն մէքթէպինտէ թէրպիյէ օլմուշ սայըլըր, վէ տար էլ ֆիւնուն մէքթէպլէրինտէն չըգան ալիմլէրին չօ-

ղունտան զիյատէ արեֆ վէ միւթէպէր տիր :

Իշթէ թէրպիյէնին վասիթալարընը տէտի-
յիմիզ ուսուլտէ իսթիմալ էտէն պիր ատէմ,
Տավուտ փէյղամպէր վէ փասաիշահ: Ալլահըն իշ-
լէրի հադգընտա ծնուն էֆքեարը նէ եիւքսէք,
վէ նազարէթի նէ գատար կէնիշ իսիյինի, ԺԹ,
ԻԹ վէ ճԴ մէզամիրի օգուտուղըն հալտէ
անկարսըն: Յոր վէ ծնուն տօսթլարը տախի
Ալլահըն իշլէրինտէն էօթիւրիւ նէ աճայիպ
թարզ իլէ սէօյլէշիրլէր: Եարատանըն մէքթէ-
պիւնտէ ֆիքրի աշըլմամըշ, եիւճէլմէմիշ վէ
կէնիշլէնմէմիշ օլան ատէմ պու թարզ միւ-
թալէալար էթմէյէ միւգթէտիր օլամաղ :

Ալլահըն իշլէրի հադգընտա՝ պէօյլէ ինսա-
նըն ֆիքրինի իշլէտիր վէ թէրպիյէ էտէր տէ-
յէպիլիյօրսադ, եա ծնուն ֆէլամը հադգընտա
նէլէր տէնսէ ճաիզ տէյիլ տիր: Պու պիր հա-
գիգաթ աըր քի, հէփ մէքթէպլէրտէ, ինսան
թէէլֆի օլան քիթապլարտա վէ պիւթիւն
քեայինաթտա, ֆիքրի իշլէթմէք, եիւճէլթմէք
վէ կէնիշլէթմէք հադգընտա ֆիթապը Շէրիֆ
գատար ֆաիտէլի պիր շէյ եօգ աըր, չիւնքի
էն ալի վէ ալիմ վէ ֆիքրի ույանտըրըպ ճէլպ
էտէն միւթալէալար օլ Մուգատտէս քիթապ-
տա մէվճուտ աըր: Տավուտ փէյղամպէր՝
«Հէփ իսօճալարըմտան զիյատէ ֆիրասէթլի օլ-

տոււմ, զիրա շէհատէթլէրին թէֆէ.ք.քիւրիւմ
տիր» տէր (Մէզ. ճԺԹ. 99) :

Քիթապը Շէրիֆ ինսան ֆիքրինի թէրպիյէ
էթմէյէ նիճէ եարտըմ էտէր: Պու սիւալա ճէ-
վապ վէրմէք իւչիւն ֆիթապը Շէրիֆին իսաս-
սիյէթլէրինէ տիգգաթ էտէլիւմ: Նէ տիր ֆի-
թապը Շէրիֆ. ֆիթապը Շէրիֆ Ալլահըն ին-
սանլարա սէօյլէտիյի քէլամ աըր, Ալլահըն
իլմինի պէյան էտէր: Ալիմ քեամիլ վէ ագիլ
պիր ատէմին էվինիզէ սըգ սըգ կէլմէսի չօգ
ֆաիտէլի օլտուղու պապընտա վիշին սէօյլէ-
տիւմ. զիրա պէօյլէ ատէմլէրին ագըլլը սէօհ-
պէթլէրի չօճուգլարըն ֆիքրինի ույանտըրըպ՝
ծնլարըն ֆիքրինի թէրպիյէ էթմէքտէ իլէրի
կէօթիւրիւր. էյէր աէտիյիմ կէրչէք իսէ, էն
ալիմ վէ ագիլ ատէմին սէօլլէրինտէն չօգ եիւ-
ճէ օլան ֆիթապը Շէրիֆին ալա սէօլլէրի
տահա նէ գատար զիյատէ ֆաիտէլի օլաճագ
աըր :

Էյէր Ալլահըն ամէլլէրի, փէշին կէօսթէր-
տիյիւմ կիպի, ատէմին ֆիքրինէ թէէսիր է-
տէրսէ, ծնուն սէօլլէրի պիւա շիւպհէ տահա
զիյատէ թէէսիր էտէճէքլէր: Էյէր ծնուն էլ-
լէրինին ամէլլէրի էօյլէ ալա լիսան իլէ սէօյ-
լէր իսէ, տահա նէ գատար զիյատէ ծնուն
աղըր սէօյլէյէճէք տիր: Իմտի ֆիթապը Շէ-

րիֆ նէ խուսուսաս չօճուղարըն ֆիքրինի թէրպիյէ էթմէյէ ույղուն օլտուղունու տիւ- շիւնիւպ կէօրէլիմ :

էվիէլա՝ ֆիթապը Շէրիֆ ինսանըն աղընը ույանտըրմաղա միւնասիպ չօգ շէյլէր, մէսէլա Ալլահըն մէվճուտիյէթինի, օնուն սըֆաթլա- րընը, ճիհանըն խալգ օլունմասընը, Պարի թաալանըն ումուրը իտարէ վէ աղիմ վէ ա- ճաիպ ամէլլէրինի, հայաթը էպէտիյէտէ վազի օլաճագ հիքմէթլէրի իհզար էտէր: Ինսանըն ֆիքրինի ճէլպ էտիպ, օնու պէօյիւք, տէրին, էիւքսէք վէ ալա միւթալէալարիլէ տօլտուրմա- ղա պունլարտան զիյատէ միւնասիպ նէ՞ օլա- պիլիւր: ֆիթապը Շէրիֆաէ ինսանըն գուվլէ ի ագլիյէլէրինին քեաֆֆէսինի իշլէթմէյէ ույ- կուն չօգ մատտէլէր տախի պուլունուր: Օնտա՝ Աբրահամըն, Յօվսէփին, Դաւիթին վէ ֆրիս- տոսուն թէվարիխի կիպի լաթիֆ վէ հիսսէ ա- լընաճագ նիչէ նագլիյէթլէր վար: Թէվարիխի, խուսուսա մէշուր վազաալարը հալի օլուպ լայըգը վէճհ իւզրէ եազըլմը օլան թէվարիխի օգուճագ զայէթ ֆաիտէլի իտիյի ամմէյէ մա- լիւմ տիր: ֆիթապը Շէրիֆաէ պուլունան- լար միսիլիւ ալա հիքեայէլէր հէման եօգ տըր տէյէպիլիլիլիլ: ֆիթապը մէղպուրուն շիր- լէրի տէ վէք կիւզէլ վէ լաթիֆ տիր: Պու սօն

տէհրաէ մէշուր շաիրէր ֆիթապը Շէրիֆին շիրլէրինին ալալըղընը իգրար էտիպ, վէ օն- լարա հայրան օլարադ՝ նիւմունէ տէյիւ սըգ սըգ օգույուպ, քէնտի թէէլիֆ էյլէտիլլէրի շիրլէրաէ օնլարըն լէթաֆէթինէ վասլ օլմաղա տախիմա չալըշմըլար տըր: ֆէզալիք կիւզէլ թէմսիլլէր, աճաիպ թարիֆլէր, զայէթ միւ- էսսիր վաղլար վէ նութղար ֆիթապը Մու- գատտէստէ մէվճուա տըր: Փիքրի թէրպիյէ էթմէյին էն միւնասիպ եօլունու պիլմէք՝ ֆիք- րի Շարատանա վազա զօր պիր շէյ տէյիլ տիր: Վէլ հասըլ սահիհ տիր քի ֆիթապը Շէրիֆին պիզէ իհզար էյլէտիլի մատտէլէր՝ աղըն էն քէպիր գուարէթլէրինի իշլէմէյէ թահրիգ է- տիպ, էյի միւթալէա օլունտուղլարը հալաէ՝ ֆիքրի վէք ալա թարղ իլէ մէշուլ էտէրլէր:

Սանիէն՝ լաքին ֆիթապը Շէրիֆաէ մէվճուա պուլունան էֆքեար վէ միւլահազալար պէօյլէ ալի իսէլէր տէ, օնուն իսթիլահը վէք սատէ վէ գօլայ տրր: էօյլէ էիւքսէք մատտէլէրտէն պու տէրէճէ տիւզ վէ աշըգ սուրէթտէ պահս էտէն պիր քիթապ տահա եօգ արը: Օնտա պահս օլունան մատտէլէրին քեաֆֆէսինի ֆէհմ էթմէք էն ալիմ ատէմլէրէ պիլէ միւմ- քին տէյիլ իսէ տէ, չօգ շէյլէրի հէր ատէմ, պիր չօճուգ պիլէ անկլամաղա գատիր տիր :

Քրիստոսուն քելամլարընը, մէսէլա ծնուն տաղ-
տա վէրտիյի վաղը օգունտուղու հալտէ, ծնլա-
րըն սատէլիյի վէ կիւղէլիյինէ քիմ հայրան
օլմազ :

Սալիսէն՝ Գիթապ ը Շէրիֆին պիր խասսիյէ-
թի տէ՝ ազլըն գուվվէթլէրինէ Փախտէլի օ-
լան ախլագի փաքլըգ թալէպ էթմէսի տիր ,
Շիւպհէսիզ կիւնաս ինսանըն Ֆիքրինի ալչագ-
լար, ախլագի փաքլըգ իսէ հէր հալտէ ծնու
եիւքսէլտիր: Կիւնաս իչինտէ ղարգ օլտուգճա
էտնա վէ հայվանի օլուրուզ, պիլ աքս կիւ-
նաստան փաքլէնտիքճէ՝ տերէճէ պէ տերէճէ
եիւքսէլիպ մէլէքլէրէ պէնզէր օլուրուզ: Վազա
Ֆէնա ատէմլէրտէ տէ պաղէն ագրլըլար պու-
լունուր, լարին ալէսսէվիյէ քէօթիւլիւյէ մէյ-
եալ Փասըգ քիմսէլէրին գուվվէ ի ագլիյէլէրի
պօղուգ տըր՝ հէմ ախլագ փաքլիյինէ բաղ-
պէթ էտիպ՝ ծնա թալիպ օլան միլլէթլէր հէր
խուսուստա թէրագգի էտէր, վէ հէր թիւլիւ
իւլում վէ Ֆիւնուն վէ սէնասթտա մահիր վէ
միւթէպէր օլուրլար :

Էյ վալիտէյն, պունու քի պիր ատէմ պիլմէզ,
լարին սահիհ տիր քի Գիթապ ը Շէրիֆ թէր-
պլիյէնին մէնպաը տըր: Էվլատարընըզ ծնու օ-
գումաղա ալըչսընլար: Փագաթ շունու տա
պիլմէլի քի՝ իւսթիւն քէօյիւ օգումագ, սըգ

սըգ պիլէ օլսա՝ քեար էթմէզ. անկլայարագ վէ
միւթալէա էտէրէք օգումալը: Ամնա, էյվահ,
սալթ չօճուգլար տէյիլ, հատաը պիւլուղէ
վասլ օլմուշ Գրիսթիյանլար պիլէ Գիթապ ը
մէզպուրու տէտիյիմիզ վէճհլէ օգումատըգ-
լարը իչին, ծնտան չօղլուգ մէնֆաաթ թահ-
սիլ էթմէզլէր :

Պագի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՕՍԹՈՒՆՈՒՋ

ԵՒՐՄԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաղիսեյնէ,

Չօճուգլարըն մատտի վէ աղլի թէրպիյէ-
սինէ միւթեալիգ էլգէմ վէ շայան ը միւթա-
լէա օլան հէր պիր շէյ իւզերինէ ուղունճա
եաղմաղա վաղթիմիղ վէ եէրիմիղ միւսաատէ
էթմէտիյինտէն, շիմտիյէտէք սէօյլէնէնլէրի
քեաֆի սայարագ, պիր աղ տա ծնլարըն ախ-
լաղի թէրպիյէսինտէն պահս էտէլիմ:

Հէրքէսէ մալիւմ օլտուղու իւղրէ, էյի ա-
տէմլէրին արղուսու վէ մաղսէտի պու տըր
քի, պիլ ճիւմլէ ինսանլար ախլաղի մէպտէլէ-
րէ կէօրէ քէնտի թալը ու հարէքէթլէրինի
իսլան էտէլէր. եախսա շէօյլէ սէօյլէյէլիմ,
Սլլահա իթաաթ էտէլէր, շիւնքի էտէպ ու
էրքեանըն փունարը վէ մէրքէղի Սլլահ տըր:
Իմտի պիլ ճիւմլէ աաէմլէր թալը ու հարէ-
քէթլէրինի նիճէ իսլան էտէպիլիլրէրէր: Պու
մաղսէտի ֆիլիլէ կէթիւրմէք իշիւն անճագ պիր
եօլ վար, պու աախի չօճուգլարը էտէպ ու
էրքեան մէպտէլէրի իւղրէ թէրպիյէ էթմէք
տիր: Պէօյլէ օլտուղու հալտէ, էվվէլա ֆրիւ-

ՄԻԻԼԱՅԻՄ ՊԻՐ ԹԱԶԻՐ

Թիյանլար քէնտի էվլատլարընը լայըգը իւէ
 Թէրպլիյէ էթմէյէ դայրէթ էթմէլի տիրէր.
 չիւնքի տիւնեանընը ըշըղը օլ չօճուգլար օլա-
 ճագ: Պունտան շու մէսէլէ զուհուր էտէր,
 էօյլէ իսէ էվլատլարըմըղը նաճըլ Թէրպլիյէ
 էթմէլիյիզ քի՝ օնլարըն գալպի վէ Թալր ու
 հարէքէթի ախլագի մէպտէլէրէ միւթապըգ,
 եախօտ Ալլահըն միւրատը իւզրէ օլսուն:

Ատէմլէրին եանկըշլարընա պագարագ՝ պէլ-
 քի տօղրու եօլու պուլպալիլիլիզ Պիլիլիզ քի
 վալիտէյնին էվլատլար իւզէրինէ օլան հիւ-
 քիւմէթի՝ օնլարա Ալլահըն հիւքիւմէթինի
 Թանըթմաղա պիր վասիթա տըր: Չօճուգ վա-
 լիտէյնինէ իթաաթ էտէրէք՝ Ալլահա իթաաթ
 էթմէք էօյրէնմէլի. վալիտէյնին էվլատլար իւ-
 զէրինէ իճրա էյլէտիքլէրի նուֆուզտան պու
 նէթիճէ հասըլ օլմատըղը հալտէ՝ Թէրպլիյէ ի
 ախլագիյէ փէք գուսուրլու օլուր: Պու խու-
 սուստա վալիտէյնին նասըլ հարէքէթ էթտի-
 յինի կէօրմէք իչիւն՝ կէլ սէնին իւէ պիր էվէ
 կիտէլիմ՝:

Պու՝ Պարոն Չէհրէսիզին էվի տիր. պու ա-
 տէմ օն պէշ սէնէ մուգատտէմ Թէրսչէհրէլի
 գատըն իւէ էվլէնմիշ տիր. պունլարըն՝ իւչիւ
 օղլան վէ իքիսի գըզ՝ պէշ էվլատը վար, գա-
 փուտան իչէրի կիւտիլիմիզ վագըթ գատըն

չօճուգլարըն պիրինէ տարըլարագ, «Մըկըր,
 նէ եափայօրսուն. պիր տահա պէօյլէ էթտի-
 յինի կէօրիւրսէմ, սէնի թէփէլէրիմ» տէյիւ
 պաղըրըպ չաղըրըր, եախօտ՝ «Կէօղիւն քէօր
 օլսուն, եէրին տիպինէ կէչէսին» եա պաշգա
 պու միսիլիւ պայաղը սէօղլէր իւէ պէտտուա
 էտէր: Վէլհասըլ պու էվտէ տախմա պաղըր-
 մագ վար, չօգ տէֆա տայագ տա վար: Չօ-
 ճուգլար անալարընտան, պախուսուս պապա-
 լարընտան գօրգարլար, չիւնքի պու ատէմին
 էլի աղըր տըր, վուրուրսա փէք գըլագ վու-
 րուր: Տէյնէյէ տավրանաճագ օլտուղու հալ-
 տէ, չօճուգլարըն քէմիքլէրինի գըրմաղա գաս-
 տը վար կիպի տէօյէր, եախօտ օնլարտան պի-
 ըրինին գօլուստան թուլթա, փարմագլարընըն
 եէրլէրի զէվալըլ չօճուղուն թէնինտէ մօամօր
 օլուպ՝ էն աղը պիր հաֆթա գալըր: Պէօյլէ
 սէրթ պապատան վագա գօրգու վար իսէ տէ,
 իթաաթ տէնիլէն շէյ ասլա եօգ, եանի տէմէք
 իսթէրիզ քի, չօճուգլար անճագ տայագտան
 գօրգաուգլարը իչիւն, անալարը եախօտ պա-
 պալարը հագըր օլտուղու հալտէ չար նաչար
 իթաաթտա պուլունուրլար:

Մէսէլա պապատը չօճուգլարըն պիրինէ՝
 «Խաչատուր, շու էրիք աղաճընըն մէյվէլէրին-
 աէն եէմէյէճէքսին, անկըմօրմուսուն» տէյիւ

էրիտէն թէնպիհ էթտի: Պապասը հազըր օլ-տուգճա՝ չօճուդ գօրգուսունտան օլ աղաճըն մէյվէլէրինէ տօգանմազ, լաքին օ կիթտիքտէն սօնրա, անասը տախի իչէրտէ օլուպ պաշգա պիր կէօրէն օլմատըղը հալտէ, տէրագապ էրիքլէրտէն պիր դաչ թանէսինի գօփարըպ եէր:

Անալարը տա գըզլարըն պիրինէ՝ սօգաղա չըգըպ պաշգա գըզլար իլէ օյնամասըն տէյիւ ըամարլար. անա էվտէ օլտուգճա գըզ սօգադ գափուսունտա տըշարը չըգմազ, լաքին անասը էվի պրագըպ պիր եէրէ կիթտիյի կիպի, գըզ տախի սօգաղա չըգըպ՝ անասը էվէ կէլէնէտէք կէզէր օյնար. անասընըն կէլտիյինի ուղագտան կէօրտիւյիւ կիպի, գօշարագ էվէ կիրիպ միւրախճէ իչինին պաշընա կէչիպ օթուրուր:

Անասը «Սըբուհի, պէն կիթտիքտէն սօնըրա սօգաղա չըգտըն մը» տէյիւ սօրարսա, գըզ տէր ագապ՝ «Խայըր, վալիտէ» տէյիւ ճէվապ վէրիը:

Պու վալիտէյինն նիյէթի պէլքի էյի տիր. շայէտ էվլատլարընը եարամաղըրգտան սագընտըրմագ իչինն ծնլար իլէ էօյլէ սէրթ մոււամէլէ էտէրլէր. շայէտ զանն էտէրլէր քի չօճուգ գըսմընա եիւզ վէրիլմէյիպ սէրթ թուրթուրուգլարը հալտէ, քէօթիւլիւք էթմէյէ

ճէսարէթ էտէմէզլէր: Հալպու քի պու չօճուգլարտա պունունն աքսիսինի միւշահատէ էթտիք: կէօրտիւք քի պունլար պապալարընտան գօրգուպ էյի օլաճագ եէրտէ, պիւթիւն պիւթիւն իթաաթսըզ վէ միւրայի օլույօրլար. լաքին տահա ֆէնասը վար: Գըզլարըն քիւչիւյիւ Մարիամ՝ շէքէրի սէվէր, վէ ֆուրսաթ պուլտուղու կիպի ալըպ եէր. լաքին պու սէպէպտէն պիր դաչ տէֆա տայագ եէտիյի իչինն գօրգար. ամմա անասընա իթաաթ էտիպ խույունտան վազ կէչէր մի. խայըր. եա նէ եափար. անասը էվտէ օլմատըղը վագըթ, տօլապը աչըպ իսթէտիյի գատար շէքէր չալար, վէ անասը տույտուղու հալտէ, ինքեար էտիպ՝ «Ալմատըմ» տէյիւ եալան սէօյլէր: Անասընտան տայագ եէտիյի իչինն Մարիամըն ախլագը տիւզէլտի մի, եօխսա պօզուլտու մը: Սէրթ անա վէ պապանըն գօրգուսու Մարիամը պիր գապահաթտան էսիրկէմէտէն իսէ, ծնու իւշ աղըր գապահաթլար սահիպի էտէր, եանի իթա՝աթսըզըզ, խըրսըզըզ վէ եալանճըլըզ:

Պու վալիտէյինն թագսիրաթը նէ տիր, աչըրը մէրթէպէ սէրթիւք կէօթէրտիքլէրի իչինն, չօճուգլար ծնլարտան՝ զապիթտէն գօրգար կիպի գօրգարլար իսէ տէ, կիւնահտան գօրգմաղլար: Վազա պու թարզ իլէ չօճուգ-

լար շաշըրը պէտք է յիշի . քէօթիւտէն թէֆրիդ էթմէյէ միւդթէտիր օլմազլար, դայրէթ տէ էթմէղէր, անճագ տիւշիւնիւրլէր քի նասըլ օլտատա թէէտիպտէն գուրթուլսալար. պու սէպէպտէն թէէտիպ օլմազսըղըն հէր նէ եափապիլիլիլէրսէ, էյի եա քէօթիւ օլտուղունու հիչ գայտ էթմէյէրէք՝ պիլա ֆիւթուր եափարլար, Ալլահ՝ եախօտ Ալլահըն թէնպիհիլէրի ծնլարըն խաթըրնա պիլէ կէլմէզ: Պու մագուլէ վալիտէյն էվլատլարըմըղը ֆէնա էտէյօրուզ, ծնլարըն ախլագընըն պօղուլմասընա սէպէպ օլույօրուզ՝ տէյիւ աճապա հիչ տիւշիւնիւրլէր մի, Չօգ տէֆա վագի օլուր քի պու ուսուլտէ թէրպիյէ օլան չօճուգլար պէօյիւտիւքտէն սօնղրա, դայէթ եարամազ ատէմլէր օլուրլար, պուենուն տա պէօյլէ օլմասընա հիչ թէաճճիւպ էթմէյէյիմ, չիւնքի օ թարղտա օլան թէրպիյէնին նէթիճէսի թապիաթը իլէ պէօյլէ օլուր :

Եիմտի էյի եօլու կէօսթէրէյիմ: Չօճուղուն քէնտի վալիտէյնիւտէն հիչ գօրգուսու օլմամալը տըր՝ տէմէք իսթէմէյիզ, չօճուգ անասը վէ պապասընտան գօրգմալը, լաքին էօյլէ օլմալը քի վալիտէյնիւտէն գօրգմալը Ալլահտան տախի գօրգմագ օլտուն: Չօճուգ պիլտին քի փէտէր վէ մատէրլինէ իթաաթսըզ օլտու-

ղու հալտէ՝ Ալլահա իթաաթսըզ օլուպ կիւնահ իշլէմիշ օլուր: Պիլտին քի պապա վէ անա քէնտի հիւքիւմէթինի Ալլահտան ալմըլ տըր, վէ Ալլահ քէօթիւլէրտէն իքրահ էտէր: Հասըլը քէլամ չօճուղուն գալպինտէ տօղրուղուղու սէվմէք վէ քէօթիւլիւքտէն իքրահ էթմէք հալէսի օլմալը. լաքին պու նիճէ օլապիլիլ: Եու վէճհլէ. ֆարզ էտէլիմ քի չօճուգ պիլ գապահաթ իշլէտի. չիմտի նէ եափմալը, ծնու հէման թութուպ տէօյմէլլի մի. խանըր, պիլտէն տայազա գալըըլմամալը: Էվվէլա չօճուղու եանընա չաղըրըպ տէմէլի, Պարապետ, օղլում, եախօտ, Մարիամ, գըղըմ, պու շէյի էթտիլին իշլուն չօգ աճընըրըմ: սէն պու քէօթիւլիւյիւ պանա գարըր տէյիլ իլլա Ալլահա գարըր էթտին. վէ Ալլահ սէնի հէր եէրտէ կէօրիւր, հէր էթտիլինի պիլիլ. պէն պիլմէսէմ տէ՝ օ պիլիլ. ծնուն ճէզասընտան գուրթուլմամազսըն: Պէօյլէ շէյլէր էթմէքլէ գուրթարըընը կիւճէնտիլիլտին. ծնա գան տէօքմէյէ սէպէպ օլան շէյ ինսանլարըն կիւնահը տըր, սէն տէ կիւնահ իշլէյիպ ծնու ինճիթմէք իսթէրմիտին» :

Իհթիմալ տըր քի պու տէտիլլէրին չօճուղուն եիւրէյինէ թէէտիլ էտէճէք, վէ պաշգա վագըթ եալընըզ պիլ եէրտէ օլուպ, եինէ օլ

գապահաթը իշխմէք իղլսարնա տիւշտիւյիւն-
տէ, սէնին նասիհաթլարընը խաթըրնա կէթի-
րիպ, օլ ֆէնա ֆիլիլտէն կէրի տուրաճագ տըր:

Միւթէպէր պիր Բրիսթիյան քէնտի քիւշիւք
օղլու հագգընտա շու վուգուաթը նագլ էտէր:
«Պիր կիւն եաթաճաղըմա եագըն՝ օղլումա
տէտիմ. Սըչակ, օղլում, հայտէ կիթ եաթ».
լաքին չօճուգ աթէշին եանընտա օթուրմագ-
տան հագգ էթտիյինտէն կիթմէք իսթէմէտի,
վէ եիւզիւնիւ էքլիտիպ եէրինտէն պիլէ գը-
մըլտանմատը: Պիր ազ պէքլէտիքտէն սօնդրա
օնա տէտիմ, Սըչակ, Յիսուս մասուսուն
անասը օնա կիտիպ եաթսըն՝ տէյիւ էմը էթ-
տիյինտէ, պէօյլէ եիւզիւնիւ ասա՛ր մը իտի՝
տէյիւ դանն էտէրսին: Քեաշքի պիր այնա օլ-
սա տա, պիր քէրըէ եիւզիւնիւն հիյէթինի
սէյը էթսէն՝: Սըչակ ութանմաղա պաշլա-
տը, պէն տէ արթըգ հիչ թընմայըպ, աճապա
սէօյլէտիքլէրիմ չօճուղա թէէսիր էտէճէք մի
տիր՝ տէյիւ սօնունու պէքլէմէքտէ իքէն, պագ-
տըմ քի պիր ազ սօնրա չօճուպ նատիմ օլուպ
հիճապլէ էլիմի էօփմէյէ կէլտի, վէ 'խօշճա
գալ, պապա՝. պէնտէ օնա 'սաստէթ իլէ, օղ-
լում, Սլլահ ըահաթլըգ վէրսին՝ տէյէրէք, պի-
րիպիրիմիլտէն այրըլտըգ»:

Չօճուղուն պէօյլէ իթաաթ էթմէսի նէ

գատար էյի օլտու, չիւնքի ճէզայա լուզում
գալմատը: Պէօյլէ տէրունտէն օլան իթաաթ՝
խարիճտէն եանի մէճպուրէն օլան իթաաթ-
տան էվլա տըր: Լաքին չօճուգ էօյլէ պիր
մէյլ կէօսթէրմէյիպ քէնտինէ՝ վէրիլէն նասի-
հաթը տինլէմէտիյի հալտէ, անասը եա պա-
պասը օնու թէտիպ էտէպիլիւր, ամմա պիլա
ղաղապ, էօյլէ քի թէտիպ նասիհաթըն էտէ-
մէտիյի թէէսիրի էտէպիլսին, վէ գօրգու իլէ
մուհապպէթ պիլըլիքտէ թէէսիր էտէրէք՝ չօ-
ճուղուն գալպինի ֆաղիլէթէ թէշվիգ էթսին:
Սողման տէր, «Տէյնէք վէ թէքտիր իլմ՝ վէ-
րիր. ամմա պօշ գօնմուշ կէնճ անասընա այըպ
կէթիրիր»:
«Տէյնէյինի էսիրկէյէն՝ օղլունտան
իքրահ էտէր, ամմա օնու սէվէն՝ օնու էրքէն-
ճէ թէտիպ էտէր»:
«Կէնճին եիւրէյինտէ տէ-
լիլիք պաղլը տըր, օնու օնտան թէտիպ տէյ-
նէյի գօվար»:
«Կէնճտէն թէտիպի մէն էթմէ,
զիրա օնու տէյնէք իլէ տէօյէր իսէն էօլմէգ»:
էմնալ. Իթ. 15: ԺԳ. 24: ԻԲ. 15: ԻԳ. 13:

Պագի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՕՄԹՈՒՆՈՒՋ

ԵՒՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաղիսեյնէ,

Վալիտէյն էքսերիյէ հաշարը չօճուգլարը
 եալան սէօղլէր իլէ գօրգուտուրլար: Չօճուգ-
 աղլայըպ անասընը թաճիզ էթտիյինտէ, անա-
 սը ծնա՝ «Չէրքէզ կէլիյօր», սէնի կէօթիւրէ-
 ճէք», եախօտ «Այլուտա պիր այը վար, շիմտի
 կէլիպ սէնի եէր» տէր: Սօգագտա կիթտիյիմ
 վագըթ պագէն էվին պիրինտէ վալիտէնին չօ-
 ճուղա՝ «Սէսինի քէս, եօխսա Պատուելի կէլիպ
 սէնի տէօյէր» տէյիւ պաղըրաղընը իշիտիպ,
 իսմիմին պէօյլէ չօճուգլարը գօրգութմաղա
 գուլլանըլտըղընա թէէսիւֆ էթմիշիմ տիր:

Քիւչիւք չօճուգլարը գօրգութմաղա իչիւն
 գուլլանըլան եօլլարըն քեաֆֆէսինի զիքը էթ-
 մէք միւմքիւն տէյիլ տիր, ֆագաթ հէփսի տէ
 ֆէնա, պաղըլարը զայէթ զարարըլ տըր: Մէ-
 սէլա՝ տէմիր փէնչէլի վէ գարը շէքլինտէ կէ-
 ճէլէրի կէղիպ ատէմլէրի պօղան պէ-ճի-տ իս-
 մինտէ փէք էօրֆիլիւ պիր զաթ վար՝ տէյիպ,
 չօճուգ պիր աղ սըգընթը վէրտիյի կիպի, «Կէլ
 պիւճիւք», եախօտ «Խօրթլապ կէլիյօր», տէ-

յէրէք զէվալը մասուճու ալտատըպ գօրգու-
 տուրլար: Չօճուգլարա պէօյլէ գօրգուճն էֆ-
 քեար վէրմէք ալէսսէվիյէ տիր: Հալ պու քի
 պու շէյտէ իքի պէօյիւք եանկըլըպ վար. պի-
 րի՝ եալան սէօյլէմէք տիր, վէ ըքգլանմըլ հէք
 ատէմ պիլմէլի քի պիր ատէմին զամիրինին
 եալան սէօյլէմէք տէրէճէսինէտէք քէօրլէն-
 միշ օլմասը ծնուն քրիսթիյանըղընա հիշ պիր
 վագըթ էյի պիր նիշան տէյիլ տիր: Իքինճի՝
 պու գօրգու վէրմէք ատէթի աթի իւլ պէյան
 սէպէպտէն էօթիւրիւ չօճուգլարա փէք մու-
 զիրը օլապիլիւ:

Չօճուգլարը գօրգագ էտէր, վէ չօճուգ-
 լուգտա գօրգագ օլան պիր չօճուգ պէօյիւ-
 տիւքտէն սօնրա տա էքսերիյա գօրգագ գա-
 լըր, գօրգուտան չըլտըրանլար պիլէ օլմուշ
 տրը: Վէլ հասըլ՝ չօճուգլուգտա պէօյլէ շէյ-
 լէր տինլէմէք պէօյիւք պիր իգպալսըլըպ տըր՝
 տէնսէ ճաիզ տիր:

«Չօճուգլուղումտա փէրիլէր, վէ գարան-
 լըգտա կէղէն էօրֆիլիւ ճինլէր վէ այգըրը
 ճանալարլար իւղէրինէ տիւրիւ նագլիյէթլէր
 տինլէյիպ, գարանլըպ պիր եէրէ կիթմէյէ էօ-
 տիւմ գօփար ըտը, իշպու գօրգագլըպ սէպէ-
 պինտէն չէքտիյիմ աղապը թարիֆ էտէմէմ,
 լաքին նաֆիլէ եէրէ չէքմիշիմ, նասըլ քի է-

փէյիճէ պէօյիւյիւպ աղլըմ թամ օլտուդտան սօնրա անկլատըմ» : Վախտէյն էվլատլարընը պէօյլէ տէհչէթէ կիրիֆթար էտիպ գօրգագ էտէրլէրտէ, աճապա ֆէնա էտէյօրուղ տէյիւ հիչ տիւշիւնմէղլէ՞ր մի : Պիւմիչ օլսունլար ըի գօրգուտան հասըլա կէլէն իթատթ մագպուլ տէյիւ տիր : Շունու պիւմէլի ըի չօճուգ օ թարղ հիքեայէլէրին եալան օլտուղունու պիր քէրրէ տէրք էտէրտէ, Անամ եախօտ Պապամ եալանճը տըր՝ տէյէրէք արթըղ էմնիյէթի օնլարտան գալտըրըր, օնտան սօնրա օնլար կէրչէք տէ սէօյլէսէլէր ինանմաղ, հէմ ըէնտիսի տէ եալանճը օլուր : էօյլէ քրիսթիյանլար, եանի իսմ իլէ ֆրիսթիյանլար թանըրըղ ըի էվլատլարընա կիւնտէ եիրմի տէֆա եալան սէօյլէյիպ, ըէնտիլէրինի Ալլահըն հիւքմ ի աղապընա միւսթահագգ գըլտըլար, էվլատլարընը տէ շէյթանըն տուղաղընա տիւշիւրմէյէ սէպէպ օլտուլար :

Պիր եանլըլըգ տահա վար՝ պունու տա գօնչումուղուն էվինէ կիթ տիյիմիղտէ կէօրէճէյիղ : Պու ֆամիլեանըն պտպատը Պարոն թիղմէշրէպ տիր, ըէնտիսի էյի պիր ատէմ իսէ տէ, դայէթ թէհամմիւլիւղ օլտուղունտան, հիտտէթլէնտիլ կիպի՝ իրատէթ էլինտէն չըգըպ էթտիյինի պիւմէղ օլուր : Փարղ էտէլիմ ըի ֆա-

միլեա սօֆրատա թատմ էտիյօր, օղլունուն պիրի տէկարապեա աօլու պիր չանագ եօղուրտ կէթիրտի. լաքին չօճուգ անճագ սէքիղ եաչընտա օլարագ, եօլուրտ տէօքիւլմէսին տէյիւ հէմ գապըն իւսթիւնէ պագմաղա հէմ տէ պաստըղը եէրէ տիգգաթ էթմէյէ մուգթէտիր օլմայըպ, էղ գաղա այաղը պիր շէյէ իլիշմէտէ՝ սօֆրանըն իւղէրինէ տիւշէր, վէ եօղուրտ տա պապատընըն շալլարը իւղէրինէ տէօքիւլիւր : Պապատը աթէշ ըէսիլէրէք գալգար չօճուղա էօյլէ պիր սիլլէ վուրուր ըի, ղէվալլը չօճուգ պայըլմագ տէրէճէսինէ կէլիր : Օ պիր չօճուղլար տա գօրգուլարընտան պիրէր տէլիյէ գաչարլար, վէ պէօյլէճէ սօֆրա թարմար օլուր :

Էվի պէօյլէ վէլվէլէյէ վէրէն փէտէր նիհայէթ շալլարընը սիլիպ օթուրուր, խըրս ալամէթլէրի տէ եալաչ եավաչ եիւղիւնտէն տէֆ օլուր : Պօրա կէչտի, էվ տէ բահաթ պուլտու, շիմտի պու տօսթ իլէ պիր աղ սէօհպէթէ կիրիշէլիմ : « Տօսթում, եօղուրտուն գաղաէն տէօքիւլմէսի իլէ, էլլիսէնին սլերպատ օլմասընա էսէֆ էտէրիղ, լաքին եօղուրտու տէօքմէտէ չօճուգ տայաղա միւսթահագգ պիր գապահաթ էթտի՞ մի ըի գալղըպ տէօյտիւնիւղ» : « Հայ հայ, նիշիւն մուգայէա օլմատը » տէյէ-

ճէք տիր պապաւը: — «Մուգայէտ օլմանտը մը, պիւլաքս մուգայէտ օլտուղու իչիւն տիւշտիւ: Չօճուգ եօղուրտու տէօքմէյիմ տէյիւ էլին-տէքի չանաղա տիգգաթ էտէրքէն, պաստըղը եէքէ պագամայըպ, այաղը իլիշէրէք տիւշտիւ»: — «Պաստըղը եէրէ նիշիւն պագմայօր»: — «Պունու տէյօրսունուզ ամմա, պիր քէրրէ տիւշիւնմէլիսինիզ քի, սիզ օ եաշտա չօճուզ իքէն՝ հիչ այաղընըզ գայմատը մը. քիմ չօճուգլուղունտա գայըպ տիւշմէմիշ տիր, Պիւ-մէլիսինիզ քի՝ չօճուգ գըամը պէօյիւք ատէմ-լէր կիպի եիւրիւմէյէ ալըըգ օլամազ, իքի շէյէ պիրտէն տիգգաթ էտէճէք գատար տա գուտրէթլէրի օլմատըղընտան, նէ գատար մուգայէտի օլսալար, եինէ պէօյլէ գազա-լարտան պէրի ալամաղլար, Կարապետ հիչ գա-պահաթը օլմայարագ տայագ եէյիպ, շիմտի աճ սուսուզ մահղուն վէ միւքէտտէր պիր օ-տայա չէքիլմիշ օթուրույօր: Պիլիր քի գապա-հաթը օլմայարագ նահագգ եէրէ խըրփալան-տը: Պունտան պէօյլէ սիզտէն չօգ զիյատէ խավֆ էտէճէք, չիւնքի անկլատը քի սալթ քէնտի գապահաթը իլէ տէյիւ, գաղա իլէ պիլէ պիր եանըլըգ էթսէ, քէօթէք եէյէ-ճէք: Չօճուգլարընըզ պիր ճամ եա պիր գա-տէհ գըրաղլարը, եախօտ գաղտէն մանկալը

տէվիրտիքլէրի, եախօտ պաշգա պունուն կիպի պիր գաղա էթտիքլէրի հալտէ՝ օնլարը պէօյլէ գըյաղճա տէօյմէնիզ թէէսսիւֆէ շայան տըր: Չօճուգ պիր շէյի պիլէ պիլէ՞ մի՛ եօխսա գա-զա իլէ մի էտիյօր, գապահաթը վար մը՝ եօգ մը, պուրալարընը թէֆթիշ վէ թէֆէքքիւր էթմէքսիզին հէման թէէտիպ էտիյօրսունուզ. պիւ աքս կէօրիւյօրուզ քի օնլար պիլէրէք քէօթիւլիւք էթտիքլէրինտէ, մէսէլա եալան սէօյլէտիքլէրի, եախօտ գօնշունուն պաղչէ-սինտէն մէյվէ չալարգլարը, եախօտ աղըղա-րընտան ֆէնա պիր լագըրտը չըգարտըղլարը հալտէ, օնլարը սալա թէքտիր էթմէյօրսու-նուզ: Կէօրիւնիւյօր քի օնլար անճագ սիզէ մատտի պիր զարար վէրիպ էօլքէնիզի թահրիք էթտիքլէրինտէ, օլան զարար գաստէն մի եօխ-սա գաղա իլէ մի տիր, տիւշիւնմէյէրէք թէէ-տիպէ գալգըլըյօրսունուզ: Հալպու քի՝ Հագգ թէալա պունուն աքսիսինտէ հարէքէթ էտէր, ճիւզի պիր կիւնահ իչիւն թէէտիպ էյլէյիպ, գաստէն, եանի քէօթիւ պիր նիյէթէ մէպնի օլմատըղը հալտէ՝ էն պէօյիւք զարար իչիւն ատէմի ճէղայա միւսթահագգ կէօրմէզ: Մէ-լայիքէտէն պիրլինին գաղա իլէ սէմավի Երու-շալիմի թութուշտուրմասը միւմքիւն օլսա, Ալ-լահ օնա կէօնիւլտէն աֆվ էտէր իտի, լաքին

պիր մէլէք կէօքտէ քիւչիւք պիր եալան սէօյ-
լէսէ, ծնու տէրագապ ճէհէննէմին տիպինէ
աթար: Սէն տէ, աօսթում, չօճուդլարընը ան-
ճագ դապահաթ իչիւն, կիւնահ իչիւն թէէ-
տիպ էյլէ. վէ պու սէպէպտէն ծնլարըն հարէ-
քէթինտէ ճիւնհալարը օլուպ օլմատըղընը
էվլէլա թահգիգ էթմէլիսինիզ » :

Պագի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՍԹՈՒՆՈՒՋ

ԵՒՐՄԻ ԻՔԻՆՃԻ ՄԵՔԹՈՒՊ

Վալիսէյնէ,

Գուսուր պուլմագ իչիւն դօնշուլարըն էվլէ-
րինի կէզմէք մագպուլ պիր շէյ տէյիլ իսէ տէ,
ծնլարըն եանլըջ հարէքէթինտէն հիսսէ ալմագ-
նիյէթի իլէ օլաուղու հալտէ, մէտհէ շայան
օլապիլիբ, Ֆասլ էթմէք իչիւն տէմէմ, ամմա
էյէր մահալլէմիզին հէփ էվլէրինի կէզբտէք,
հէր պիրինտէ պիրէր գուսուր կէօրէճէյիզ
տէյիւ զանն էտէրիմ: Վալիտէյնի սագընտըր-
մագ իչիւն պու գուսուրլարը պիրէր պիրէր
զիբր էտէլիմ: Էյիճէ տիգգաթ օլունտուղու
հալտէ՝ թարիֆ էտէճէյիմիզ եանլըջ հարէ-
քեաթըն խայալի պիր շէյ օլմատըղը անկաշը-
լաճագ. պիզ տէ մէզբիւր գուսուրլարը աշմագ-
լա՝ նաֆիլէ եէրտէ չալըմըջ օլմայըպ, ասըլ
տիւշմէնէ գարըջ ճէնրլէշմիշ օլաճաղըզ: Քեանշ-
քի հէփ ֆրիսթիյանլար՝ չօճուդլարըն ճան տիւշ-
մէնլէրինէ գարըջ տէօյիւշմէյէ պիզիմլէ պէ-
րապէր տիզիլէլէր :

Պունտան ագտէմ վասֆ էթտիյիմիզ Պարոն
Չէհրէսիզին գարըջարնտաքի էվտէ էլի իսմին-

տէ պիր զաթ օթուրուր. պիր ազ տա պու ա-
տէմէ զիյարէթ էտէլիմ: Պու տօսթ ումուզ հիւ-
միյէթի վէ նէզաքէթի իչիւն հէր քէսին հիւսնի
նազարընտա տըր, լաքին, էյ վահ, չօճուգլա-
ըը զայէթ ետրամազ օլուպ, հէփ գօնչուլարա
նէֆրէթ օլմուչլար տըր: Պիզ շիմտի մէզքիւր
չօճուգլարըն պու հալի նէտէն նէչէթ էտիյօր
օլտուղունու արայաճաղըզ, պու տա պիզէ
փէք կիւճ օլմայաճագ տըր՝ տէյիւ զանն էտէ-
րիմ: Էվիլէլա պիլմէլի քի պու չօճուգլարըն
պապասը զայէթ ուսլու պիր ատէմ՝ օլուպ,
քիմսէյէ մուխալիֆէթ էթմէտիյի կիպի, չօ-
ճուգլարընըն ետփտըղընա տախի ասլա գարչը
կէլմէյիպ, ընլարա՝ իսթէտիքլէրի կիպի տավ-
ըանսընլար տէյիւ տախիմա միւսասատէ էտէր:

Պէօյլէ շէյլէրէ գարըչմաղա հագգըմ՝ եօգ
իսէ տէ, չօգ տէֆա խաթրըմտան կէչմիշ տիր
քի պու ատէմ Հալիմէ գատընը քէնտինէ գա-
ըը ալտըղընա եանըլմըշ տըր. Պարոն Չէհրէ-
սիզին գարըսընը ալսայըտը, Պարոն Չէհրէսիզ
տախի պունունքինի ալսայըտը տահա միւնա-
սիպ օլաճագ ըտը կէօրիւնիւր: Օլ վագըթ
պու գատըն քէնտի կէվչէք թապիաթըը իլէ
Պարոն Չէհրէսիզին սերթ թապիաթընը հալիմ
էտէճէք իտի, վէ Պարոն Չէհրէսիզին թէրս-
չէհրէլի գարըսը տախի պու ատէմին միւլայիմ

թապիաթընը իսլահ էտէճէք իտի: Լաքին հէր
նասըլ իսէ՝ գատէր պէօյլէ էթմէմիշ տիր:

Պու վալիտէյն՝ կէօրիւրսիւն քի էվլատլարը-
նը անճագ օգչայարագ, ընլարըն սույունա կի-
տէրէք գուլլանապիլիլիլէր: Քէնտի չօճուգլա-
ընը իթաաթա կէթիլմէք իչիւն շէքէրտէն
պաչգա վասիթալարը եօգ տըր:

Մէսէլա՝ Սիմօն պիր գապահաթ էտէրսէ,
պապասը ընա՝ «Սիմօն, օղլում, էթմէ» տէր.
չօճուգ թէքրար օ շէյի էտէճէք օլուրսա, պա-
պասը եինէ սօղուգ գան իլէ «էթմէ» տէմէք-
տէն պաչգա շէյ պիլմէյ: Չօճուգ՝ միւթի օլ-
մատըղը հալտէ թէէտիպ օլունմայաճաղընը
պիլիլէրէք, պապասընըն՝ «էթմէ» տէմէսինի իշ
եէրինէ գօմազ:

Պու չօճուգլար գօնչուլարըն չօճուգլարը իլէ
տէ տախիմա մարագա էտիպ, ընլարը ինճիտիր-
լէր, պապալարընա թէչէքքի էտէն օլուրսա,
«նէ ետփալըմ, չօճուգ տըրլար, խօշ կէօրիւ-
վէրմէլիյիզ» տէր: Օնլարըն պիրիսինի փէքնա-
տիր թէէտիպ եա թէքտիր էտէրսէ տէ, էօյլէ
խաֆիֆ սուրէթտէ էտէր քի, չօճուգ թէէտիպ-
տէն իմլայա կէլէճէք եէրտէ, տահա զիյատէ
եիւզ ալըպ, կիւլէրէք եախօտ պապասընը
զէվգլէնէրէք կիտէր:

Պագ շու իւչ եաչընտաքի քիւչիւք գըզա,

Ֆիլան քիթապը իսթէյօր, անասը տա շայէտ երբթար տէյիւ վէրմէք իսթէմէյօր: Չօճուգ պաշար տղլամաղա, մութլագ քիթապը իսթէր, անասը պիր սալգըմ իւզիւմ կէթիրիւյ՝ «Իշթէ, գըզըմ, սանա իւզիւմ կէթիրտիւմ, եէ տէ պագ նէ թաթլը տըր» տէր իսէ տէ, չօճուգ իտտիասընտան վաղ կէշմէղ. հիտտէթլէ իւզիւմիւ եէրէ աթըպ, նէ գատար սէսի վար իսէ պաղըրըր, իլլա քիթապը իսթէր: Մնասը օնու իսքեաթ էթմէյէ պաշղա չարէլէր արար, լաքին նաֆիլէ, նիհայէթ չըգարըպ քիթապը էլինէ վէրիւ:

Պու կէվշէք գարը վէ գօճա էվլատլարը իլէ տախմա պէօյլէ հարէքէթ էտէրլէր. չօճուգլար տա աղլայըպ պաղըրտըգլարը հալտէ հէր իսթէալիքլէրի օլուր տէյիւ պիլիլիլէր: Մէղքիւր վալիտէյն չօգ տէֆա տա քիւչիւք չօճուգլարընը օնլարըն իսթէալիյի պիր շէյ իչիւն՝ «Եօգ տըր» տէյերէք ալտաթմաղա չալըջըրլար: Մէսէլա չօճուգլարըն էն քիւչիւյիւ արմուտ իսթէր, անասը՝ «Արմուտ եօգ տըր» տէաիքտէ, չօճուգ պաղըրմաղա պաշար, օ գատար պաղըրըր քի, նիհայէթ անասը թաճիլ օլուպ օնա պիր արմուտ վէրիւ: Պու վէճհլէ չօճուգ անասընըն եալան սէօյլէտիյիսի կէօրիւպ, քէնտիսի տէ եալան սէօյլէմէյէ պաշար:

Պու չօճուգլար նէ գապահաթ էթսէլէր՝ տախմա ճէզասըղ գուրթուլըրլար: Սիմօն շէշմէտէն սու կէթիրիւքէն, քիւչիւք գըզ գարըն՝ տաշընըն եօլ իւսթիւնտէ օթուրուպ՝ պիր քէտի եալրուսու իլէ օյնատըղընը կէօրմէտէ, եալաշճաճըգ չօճուգընն արտընա կէչիպ էնքսէսինտէն աշաղա սու տէօքէր. գըզ աղլայարագ պապասընըն իւզէրինէ գօշուպ, «Սիմօն սըրթըմտան աշաղա սու տէօքաիւ» տէյերէք թէշէքքի էտէր: Պապասը օղլանա՝ «Սիմօն, նիչիւնն էթտին» տէմէտէ, Սիմօն՝ «Խայըր, պապա, մախսուս էթմէտիմ, տէսթի տօլու իաի, եանընտան կէչէրքէն պիր աղ իւսթիւնէ տէօքիւլաիւ. նիչիւնն եօլ իւսթիւնտէ օթուրույօր» տէյիպ գապահաթը գըզըն իւսթիւնէ պրագըր: Պապասը տա օղլունուն սէօղիւնէ գասըպ, գըզա՝ «Աղլամա, շէքէրիմ, Սիմօն մագսուս էթմէմիշ, գաղա իլէ օլմուշ» տէյերէք չօճուգընն կէօնիւնիւ արմաղա չալըջըր: Լաքին գըզ իսքեաթ օլմաղ, Սիմօն սույու գաստէն տէօքաիւ տէյիւ իտտիա էտէր: Պապասը եինէ՝ «Եօգ, եօգ, գըզըմ, մախսուս էթմէտի, աղլամա» տէյիպ, չըգարըպ պիր փարչա տա շէքէր չօճուգընն էլինէ վէրիւ: Գըզ շէքէրի եէյիպ տըշարը չըգար, վէ պիր պարտագ տօլու սու ալըպ, Սիմօնունն իւսթիւնէ տէօքսիւն

տէյիւ ծնունն արգասքնտան գօշար: Օղլան գա-
չար, դըզ ծնու գօվալար, լաքին եէթիչէմէզ,
եօրուլուպ գան թէրէ պաթար, վէ գարըն-
տաշընըն կիւլիւպ զէվգէնտիյինի կէօրէրէք՝
հիտաէթլէնմէքտէն պաշգա շէյ էտէմէզ:

Նիհայէթ մէզքիւր վալիտէյն, չօճուգլար
պիր շէյ իսթէտիքլէրի հալտէ, ծնլարա «Եօգ»
տէմէյի պիւմէզլէր: Աչըրը վէ խային մէրհա-
մէթլէրինտէն նաշի տէյնէյի էսիրկէյիպ, զա-
վալը չօճուգլարը պէրպատ վէ հէլաք էտէրլէր:

Եա վալիտէյն, վէ սիզ չօճուգլարը թէրպլիյէ
էտէն քիմէանէլէր, աղզընըզտան չըգան լա-
գըրտըյա էվլէլ տիգգաթ էտին քի, սէօղիւ-
նիւզ Պէլլի պէլի, վէ Եօգ՝ եօգ օլտուն, հէմ
պազըն քի տախմա պիր սէօղիւնիւզ քեաֆի
օլտուն: Չօճուգ պիլսին քի աղլամագ վէ պա-
ղըրմագ քեար էթմէյէճէք տիր, հէմ իթա-
աթսըղըղը իչիւն մութլտոգա թէէտիպ օլու-
նաճաղընա տա գանմըջ օլտուն:

Զիյրտէ պէյան օլունան նագլիյէթ վալիտէյն
իչիւն ալա պիր նասիհաթ տըր:

Անասընը թաճիզ էտէճէք տէրէճէտէ ու-
ղուն վագըթ աղլայըպ պաղըրմագլա՝ հէր միւ-
րատընա մուվաֆիագ օլապիլիւր իտիյինի էյի
անկլամըջ օլան քիւչիւք պիր չօճուգ վար իտի:
Պունուն անասը պիր կիւն պիր մահալէ կիտէ-

ճէք օլուպ, զայպէթինտէ չօճուգա մուգայէա
օլտուն տէյիւ ծնու տօսթու օլան պիր գաար-
նըն հիմմէթինէ իհալէ էթմէք իսթէր: Գատըն՝
«Չօճուղու պանա պրագ» տէր: Անասը՝ «էյի,
ամմա սէնի թաճիզ էտէճէք» տէմէտէ, գա-
տըն «Չանն էթմէմ» տէյիւ ճէվապ վէրիւր: Օ
տախի, «Պէօյլէ օլտուղու հալտէ սանա պրա-
գըրըմ, իսթէտիյին գատար տէօյ» տէր:
Գատըն՝ «Տէօյմէք ատէթիմ տէյիւ ֆագաթ
փէք իգթիզա էտէրսէ, թէէտիպ էտէրիմ»
տէյիւ ճէվապ վէրիւր: Չօճուղուն անասը՝ «Տա-
յագսըղ զապթ էտէմէզսին» տէյիպ, ծնու օլ
գատընըն եանընա պրագըպ կիտէր:

էրթէսի կիւն չօճուգ տիշարը չըգըպ օյնա-
մագ իսթէր, լաքին եաղմուր կէլմիշ օլուպ,
եէրլէր հէնուզ ըսլագ օլտուղունտան, գատըն՝
«Շիմտի հէր թարաֆ ըսլագ տըր, պիր աղ
սօնրա օրթալըգ գուրուրա, չըգապիլիւրսին»
տէյիպ բուխսաթ վէրմէզ: Չօճուգ՝ «Խայըր,
եէր ըսլագ տէյիւ տիր» տէր. գատըն՝ «Ըսլագ
տըր, իքի սասթատէք գուրուր, ծնտան էվլէլ
տըշարը չըգմայաճագսըն» տէյիւ ճէվապ վէրիւր:

Պունու իչիթտիյինտէ չօճուգ աղլայըպ պա-
ղըրմագա պաշլար, լաքին գատըն հիչ թընմա-
յըպ տիքիչինէ պագար: Նիհայէթ չօճուգ սէ-
սինի քէսիպ, տէֆա՝ «Շիմտի կիտէյիմ մի»

տէյիւ սօրար: Գատըն եինէ՛ «իբի սաաթ սօնրա կիտէպիլիրսին» տէյիւ ճէվապ վէրիր: Չօճուգ թէքրար էվվէլքինտէն ղլյատէ պազըրմաղա պաշլար, գատըն իսէ պաշընը ասըպ տիրիչինի տիրէր. չօճուգ եինէ սէսինի քէսիպ, գատընա՛ «Պաշըն չաթլամատը մը» տէյիւ սօրար: Գատըն՝ «Խայըր» տէր: Չօճուգ եէնիտէն, «Շիմտի տըշարը չըգմայաճագ մըլըմ» տէյիւ սիւալ էտէր: Գատըն՝ «Խայըր, իբի սաաթտան չըգաճատըն» տէր: Պունուն իւղէրինէ չօճուգ տահա ղլյատէ հայգըրըր, աղլար, կիւրիւլթիւ էտէր, էվի սէսինին շամաթասը իլէ տօլտուրուր, սօնրա տա գատընա՛ «Ճահա չըլտըրմատըն մը» տէյիւ սօրար: Գատըն՝ «Ասլա» տէյիւ ճէվապ էթմէտէ, չօճուգ եինէ պազըրմաղա պաշլար, լաքին պու տէֆա գատընըն էօնիւնտէ սըրթ իւսթիւնէ հաթըպ՝ ալազլարընը եէրէ վուրտուգտան սօնրա, «Ճահա չըլտըրմատըն մը, նի՛չիւն պէնի թութուպ տիւրթէրէք վէ պու նէ՛ հարամաղ չօճուգ սըն՝ տէյէրէք տըշարը էթմէյօրսուն» տէր: Գատըն տախի՛ «Չիւնքի իբի սաաթ սօնրա կիտէճէքսին, օնտան էվվէլ կիթմէյէճէքսին» տէյիւ ճէվապ վէրիր: Օ վագըրթ չօճուգ թէքրար պազըրարագ, վէ սալթ այագլարընը տէյիւ պաշընը տա եէրէ վուրարագ, «Պէնի նի՛չիւն տէյ-

մէյօրսուն, սէսիմտէն գուրթուլմագ իչիւն պէնի նի՛չիւն տըշարը էթմէյօրսուն» տէյիւ սօրար: Գատըն եինէ սօղուգ գան իլէ՛ «Չիւնքի իբի սաաթ սօնրա կիտէճէքսին» ճէվապընը վէրիր: Չօճուգ՝ «Պաշըմը եէրէ վուրարագ էօլիւրիւմ տէյիւ գօրգմաճմըսըն» տէր: Գատըն՝ «Ասլա» տէյիւ ճէվապ վէրիր. Չօճուգ՝ «Ամնա պաշըմ փէք ֆէնա աղըրյօր» տէր: Գատըն՝ «Փէք էյի, հաղղ էտիյօրում» տէր: Նիհայէթ չօճուգ իւմիւտինի քէսիպ, «էյ, շիմտի նէ՛ հափայըմ» տէյիւ սօրար: — «Պաշգա պիւր

էյլէնճէ պուլ): — «Օյունճագլարըմը ալապիլիւրմիլիմ»: — «Հայ հայ»: Չօճուգ օյունճագլարընը ալըպ շամաթասըղ օյնար, թաքի էրի սաաթ թէքմիլ օլարագ, տըշարը չըգըպ օյնամաղա րուխսաթ ալըր:

Պու չօճուգ պաղըըըպ չաղըըարագ, այագ-
լարընը վէ պաշընը եէրէ վուրարագ քէնտի
մէրամընա միւսաատէ էթմէյէ անասընը մէճ-
պուր էտէր իտի: Էվլատընըն հէլաքընը իս-
թէրսէն, Օնուն իրատէթինէ պէօյլէ միւսաատէ
էթ: Լաքին մէգքիւր գատընըն թուլթուղու
եօլ նէ թէտպիըլի թարիգ իտի:

Պագըլարըն՝ չօճուգլարա էթտիյի մուամէլէ
տէ պունտան պիր աղ ֆարգըլը իսէ տէ, եինէ
պունուն գատար զարարըլը տըր. եանի պաղը
վալիտէյն թիզմէչրէպ օլուպ, չօճուգլարտա
պիր գուսուր կէօրտիւքլէրի կիպի հիտտէթ-
լէնէրէք, «Պիր տահա պու հարէքէթտէ պու-
լունուրսան սէնի տէօյէրիմ» տէյիւ թէհտիտ
էտէրլէր իսէ տէ, տէտիքլէրինի իճրա էթմէյէ
սէօղլէրինտէ տուրամատըգլարընտան, չօճուգ
թէքրար օլ գապահաթը իշլէտիլինտէ, զա-
ղէպլէրի թէսքին օլմուշ իտիյինտէն, չօճուղու
տա աճըտըգլարընտան թէէտիպտէն սարֆը
նաղար էտէրլէր: Վալիտէյն պէօյլէ տալրան-
տըղը հալտէ, չօճուգ՝ Սնամ վէ Պապամ պա-
նա էօրֆ կէօթէրիլէր, լաքին տէօյմէղլէր
տէյիւ տիւչիւնէրէք, գօրգմայարագ գապա-
հաթ իշլէր: Թէհտիտի իճրա էթմէմէնին սէմէ-
րէսի շու նագլիյէթտէն աչիքեար կէօրիւնիւր:

Պիր վալիտէնին իրի օղլան չօճուղու օղուպ,

քէնտիսի տէ տուլ օղարագ, մէղքիւր չօճուգ-
լարը չօգ սէվէր իտի: Պէօյիւք օղլան կիւզէլ
վէ ֆիրասէթլի օղուպ պիր աղ իթասթսըգ
իտի, լաքին քիւչիյիւ հալիմ մէչրէպ վէ տաի-
մա միւթի իտի: Պունլարըն էվլինէ եագըն օ-
լան պէօյիւճէք վէ տէրին կէօլ գըլըն սօուգ
չիտտէթլի օլտուղու վագըթ տօնար ըտը, էօյլէ
քի օլ քէօյիւն չօճուգլարը օրայա թօփլանըպ
պուղուն իւսթիւնտէ օյնարլար իտի: Պիր կիւն
պու գատընըն պէօյիւք օղլու տա պաշգա չօ-
ճուգլար իլէ պէրապէր կիտիպ տօնմուշ կէօ-
լիւն իւզէրինտէ օյնամագ իսթէտի, լաքին ա-
նասը շայէտ պուղ գըրըլըր վէ չօճուգ պօ-
ղուլուր տէյիւ վէսվէսէ էտիպ, «Եօգ, օղլում,
պու կիւն օլմաղ, եարըն պուղ սօուգտան
տահա ղիյատէ գալընլաշըրոս, կիտիպ գօր-
գուսուղ օյնայապիլիըսին» տէյէրէք կիթմէյէ
իզն վէրմէտի: Չօճուգ իսէ անասընըն գարչը
կէլմէսինտէն խօշուտ օլմայըպ, աալա թէհլի-
քէ եօգ տըր, կիտէյիմ տէյիւ իսրար էթտի
իսէ, անասը էնճամ, «Խայըր, պրագմամ, վէ
էյէր կիտէրսէն սէնի թէէտիպ էտէրիմ» տէ-
տի: Պունուն իւզէրինէ չօճուգ գարնտաշը իլէ
պէրապէր պաղչէտէ օյնամաղա կիթտի, լաքին
պաշգա պիր գաշ չօճուգ օրատան կէչիպ,
պու չօճուղու տա քէնտիլէրի իլէ պէրապէր

կիտիպ կէօլիւն իւսթիւնտէ օյնամաղա տավէթ
 էթտիւէր, օ տախի անասընըն թէնպիհինէ
 գարչը օնլարլա կիթմէյէ ըաղի օլտու: Գիւ-
 չիւք գարնտաչը՝ «Վալիտէն, էյէր կէօլտէ օյ-
 նամաղա կիտէրսէն, սէնի թէէտիպ էտէրիմ»
 տէմէտիմի, տէյէրէք օնու նիյէթիւնտէն կէրի
 տուրտուրմաղա չարչար իսէ տէ, նաֆիլէ օլ-
 տու. չօճուգ՝ «Պէն անամտան գօրգմամ, օ
 տախիմ թէէտիպ էտէրիմ տէր, ամմա հիչ պիր
 վագըթ էթմէզ» տէյիւ գարնտաչընա ճէվապ
 վէրիպ, օ պիր չօճուգլար իլէ պէրապէր սիվի-
 շիպ կիթտի: Գիւչիւք գարնտաչը տա էվէ կէ-
 լիպ, անասը՝ «Գարնտաչըն նէրէտէ տիր» տէյիւ
 սօրտու իսէ, չօճուգ՝ «Գարնտաչըմ պիր գաչ
 չօճուղուն սէօղիւնէ ույուպ, օնլար իլէ պէ-
 րապէր պուղուն իւսթիւնտէ օյնամաղա կիթ-
 տի» տէյիւ ճէվապ վէրտի. անասը տախի է-
 սէֆ էտէրէք, «Ահ, ետրամաղ էվլատ, նա-
 սըլ սէօղիւմէ իթաաթ էթմէյիպ կիթտի» սէ-
 մէտէ, քիւչիւք չօճուգ օնա՝ «Վալիտէ, գարըն-
 տաչըմ կէլիսէ, օնա ճէգա վէրէճէքմիսին»
 տէյիւ սօրտու: Անասը չօճուղուն պու սիւա-
 լինէ տօղրուտան տօղրույա ճէվապ վէրմէտի,
 չիւնքի օղլունուն սաղ սէլիմ էվէ տէօնտիւ-
 յիւնիւ կէօրտիւյիւնտէ, արթըգ սէվիւնիւնտէն
 օնու թէէտիպ էթմէյէ հիչ կէօնիւ օլմայա-

ճաղընը գալպինտէ փէք էյի հիսս էտէյօր
 իտի. անճագ սիւալի էտէն չօճուղա՝ «Պու-
 նու պանա նիչիւն սօրայօրսուն, օղլում» տէ-
 տի, օ տախի՝ «Չիւնքի գարնտաչըմ, սէն հա-
 գիգաթէն թէէտիպ էտէրսին տէյիւ գանմըլ
 օլսա իտի, էմրինէ գարչը կէօլէ կիթմէյէճէք
 իտի. սէնին թէնպիհինի իսթրընա կէթիւ-
 տիմ իսէ, Պէն անամտան գօրգմամ, օ տախ-
 մա՝ թէէտիպ էտէրիմ տէր լաքին էթմէզ՝ տէ-
 յիւ ճէվապ վէրտի» տէտի: Անասը պունու ի-
 շիտիպ փէք ալթ իւսթ օլտու. վէ կէրչէք չօգ
 տէֆա թէհտիտ էտիպ, հիչ պիր քէրրէ իճրա
 էթմէտիյինի տիւչիւնէրէք, ֆիքրինտէն՝ «Ահ,
 չօճուղում, պէնտէն գօրգմատըլը իչիւն, ի-
 թաաթսըգ պուլունտու, էյէր օլ թէհիլքէլի
 եէրտէ պիր գաղայա ուղրարսա, էյ վնհ, կէվ-
 չէք հարէքէթիմ իչիւն պէն սէպէպ օլմուչ օ-
 լաճաղըմ» տէտի: Հէր նէ հալ իսէ, սաաթ-
 ւը կէչիպ ախչամ օլտու, չօճուգ օրթատա
 եօղ ըտը: Անասը վէսվէսէյէ վարըպ, շալը
 ումուղունա ալտը քի կիտիպ օղլունու արա-
 սըն, լաքին էվտէն տըչարը պիր գաչ տարմ
 ալըր ալմաղ այ ըչըղընտա կէօրտիւ քի պիր
 սիւրիւ ատէմլէր պիր շէյ գալտըրմըլ քէնտի-
 նէ տօղրու կէթիւրիյօրլար: Հէման գօչարագ
 օնլարա եէթիւմէտէ կէթիւրտիւրէրի շէյին ըս-

լանմը վէ տօնմուշ պիր թէն իտիյիննի անկլա-
յըպ, եիւղիւնիւ աչտըղը պիրէ, քէնտի չօճու-
ղունունն տօնմուշ էսվապլարը իւսթիւնէ եա-
փըշմը էօլիւսիւնիւ կէօրտիւ: Չօճուգ պու-
ղուն իւսթիւնտէ օյնար իքէն, պուզ գըրըլա-
րագ իչինէ տիւշուպ պօղուլմուշ իտի: Պիր վա-
լիտէ իչիւն նէ պէօյիւք աճը: Պու սէֆիւ
տուլ գատըն քէնտի եալընըղ խանէսինտէ,
«Ա՛հ, օղլում, պէնիմ սէվկիւլիւ իւք էվլատըմ.
սէնի պու հալէ տիւշիւրէն պէնիմ սէպաթ-
սըղըղըմ տըր» տէյերէք օլ կէճէ աղլայըպ
ֆիղան էտէր իտի, պիւթիւն էօմրիւնտէ տէ
էօյլէ ֆիղան էթտի:

Շիմտի, եա վալիտէյն, սիղլերէ նասիհա-
թըմ շու տըր քի չօճուգլարընըպ, Սիղի թէէ-
տիպ էտէրիղ տէյիւ էօրֆի կէօսթէրմէյին, պու
պիր ֆէնա աաէթ տիր: Լաքին թէէտիպ լա-
գըրտըսը պիր քէրրէ աղլընըղտան չըգարսա,
օնու իճրա էթմէմէյէ միւհիմմ պիր սէպէպի-
նիղ օլմատըղը հալտէ մութլագա իճրա էտին.
չօճուգլարը սէօղիւնիւղէ իթիմատ էթմէմէյէ
ալըշտըրմագ օնլարա փէք զարտըլը տըր:

Չօգլար էլիւնին եանլըշընը պիլիպ, օնտան
սագընըրըպ, Լաքին պագըլար եօլուն պիր թա-
րաֆընտաքի թէհլիքէտէն գաշալըմ տէրքէն՝
օ պիր թարաֆըն չուգուրունա տիւշերլէր:

Մէտէլա՝ էլիւնին գօնշուլարընտան պիրի օ-
նուն մուղիրը ուսուլինէ աշնա օլարագ՝ օնտան
սագընըր իսէ տէ, քէնտի օնուն աքսիսի օլան
պաշգա պիր պէօյիւք հանլըշըղա տիւշմիւշ
տիր: Պու ատէմ՝ չօճուգլարա քէնտի իրա-
տէթլերինի էթմէյէ բուխսաթ վէրմէնին զա-
րարը իտիյինէ էյիտէն գանմըշ օլուպ, օնլա-
րա հիշ պիր վագըթ հագղ էթտիքլէրի պիր
շէյի էթմէյէ միւսաատէ օլունմամալը տէյիւ
ղանն էտէր: «Չօճուգ գըամը միւթի օլմագ
էօյրէնմէլի տիր» տէյերէք, քէնտի չօճուգլա-
րընա՝ իթաաթ էթմէյէ ալըշտընլար տէյիւ
տաիմա իսթէմէտիքլէրի շէյի էթմէյէ իպրամ
էտէր, եախօտ օնլարը իսթէտիքլէրի շէյլէր-
տէն մէն էթմէյէ չալըշըր: իթաաթ էօյրէթ-
մէնին սըրըր տաիմա գարշը կէլմէքտէ տիր
կիպի՝ օնա գարշը կէլմէյի ֆաիտէլի սայարագ,
չօճուղուն հէր արղուսունա գարշը կէլէրէք՝
օնուն ինատընը գըրար, վէ օնու հէր հալտէ
սէօղ տինլէր էտէրիմ իսիւեաքնտա կէղէր:
Լաքին պու ուսուլտէն հասըլ օլան սէմէրէյէ
պագալըմ:

Պու զաթըն չօճուգլարընտան պիրի պիր շէյ
իսթէտիյի հալտէ, մէրգում պիլա միւթալէա
հէման «Շօգ» տէյիւ գաթի ճէվապ էտէր:
Փարազա՝ Միքայէլ ամճասընըն էլինէ կիտիպ,

օրատա պուլունան չօճուգլար իլէ օյնամաղա արզու էտէրէք, խանէ ի մէզպուրէյէ կիթմէյէ պապասընտան իզն իսթէր: Պապասը՝ «Եօգ, կիթմէյէ ճէքսին» տէր: Չօճուգ՝ «Նի՛չնն կիթմէյէ ճէյիմ» տէյիւ ոօրտուղունտա, պապասը՝ «Սէպէպինի սօրմագ սանա տիւշմէզ» տէյիւ ճէվապ վէրիւր: Չօճուգ վագաա պապասընըն երևզիւնէ գարշը տէմէյէ ճէսարէթ էթմէզ իսէ տէ, կիզլիտէ ֆիքրինտէն տէր. «Սէպէպի նէ օլտուղունու պիլիբիմ, կիթմէք իսթէմէմ տիր, պաշգա սէպէպ եօգ. պէլի, հէրնէ էթմէք իսթէրսէմ, պապամ պանա մանի օլուր. իսթէր քի տախմա կէօնլիւմիւն հազղ էթմէտիյի շէյի էտէյիմ»: Միքայէլ պու միւլահաղա իլէ ֆուրսաթ արար, վէ հէր նաորը իսէ պապասընըն տիգգաթ էթմէտիյի պիր անտէ, կիզլիճէ պաղչէնին տուվարընտան աշըպ ամճասընըն էվինէ կիտէր, վէ օրատա խայրը վագըթ օյնատըգտան սօնղրա, կէլիպ եինէ էվ վէլքի մինվալ իւղրէ կիզլիճէ էվէ կիրէր: Պապասը՝ «Պու գատար վագըթ նէրէտէ իտին, եօխսա ամճանըն էվինէ մի կիթտին» տէյիւ սիւալ էտէր: Գուրնաս չօճուգ տէրագապ՝ «էվին գափուսունտան տիշարը չըգմատըմ, պապա, պաղչէտէն կէլիյօրում» տէր: Պէօյլէճէ պապալէր թարաֆընտան տախմա չօճուգլա-

ըն իսթէտիյինէ մուխալիֆէթ էթմէք վար, չօճուգլարըն թարաֆընտան տա՝ տախմա պապալարընը ալտաթմագ զայրէթի վար. շէյլէքի պու ֆամիլէտա մուհապպէթ վէ թաթլըլըգ եէրինէ աճըլըգ մուսալլաթ օլմուշ տըր:

Չօճուգլար իլէ այնի պու թարղ մուամէլէ էտէնլէր պէլքի ազ իսէ տէ, չօգլարըն թութտուլու եօլ հէման պու նէթիճէյի հուսուլէ կէթիլիւր: Գայտսըլըգ եախօա սապըրսըլըգլարընտան նաշի, չօճուգլար պիր շէյ իսթէտիյի կիպի, հէման «Եօգ» տէրլէր: Չօճուգլարըն արզուսու նէ տէրէճէ վէ նէ սէպէպլէրէ մէպնի իտիյինի ասլա միւլահաղա էթմէյիպ, էյի եա քէօթիւ օլտուղունու տա տիւշիւնմէքսիզին, չօճուգ գըամընըն իսթէտիյի հէր շէյ տախմա ֆէհա տըր՝ տէյիւ գըյաս էտէրէք, օնլարըն ըիճասընա «Եօգ» տէմէտէն պաշգա շէյ պիլմէզլէր:

Իմտի վալիտէյնէ պու խուսուստա նասիհաթըմ պու տըր. էն պօշ շէյլէրտէ պիլէ չօճուգլարընըն իրատէթինէ սէպէպսիզ վէ հագգսըլ եէրէ գարշը կէլմէյին: Չօճուգլար պիլմէլի քի, անալարը վէ պապալարը պօշ եէրէ տէյիլ, իլլա էվլատընըն խայրնա, եախօա Ալլահըն էմրինէ մուղայիլը կէօրաիւքլէրի հալտէ օնլարըն իրատէթինէ գարշը կէլիւլէր:

Սէպէպսիզ վէ հազգսըզ եէրէ օլան մուխա-
լիֆէթ՝ չօճուզլարը իթաաթա մէճպուր էթ-
մէտիքաէն մատա, օնլարը տահա զիյատէ ի-
նատաճը էտէր: Շունու տա միւթալէա էթմէ-
լիյիզ քի՝ չօճուզ գըամը պիր շէյէ արզու է-
տէրսէ, հէր նէ գատար պօշ պիր շէյ օլա,
արզուսու քէսքին օլուր: Սէնին կիւզէլ պիր
գօնաղա օլան արզուն նէ գատար պէօյիւք
խսէ, չօճուզունուն պիր էլմայա օլան արզու-
սու տա հէման օլ գատար պէօյիւք օլապիլիր:
Չօճուզ գըամընըն պու հալինի պիլէրէք, ին-
սաֆ էտիպ, օնլարըն արզուլէտիյի հէր պիր
շէյ իչիւն հէման ալըր ալմազ «Եօզ» տէմէ:

Պիր եանլըշըզ տահա վասֆ էտիպ, իշպու
մէքթուպումա խիթամ վէրէլիմ:

Պարոն Պէյնիպօշ քէնտինի եէտի ալիմլէրին
պիրինի զանն էթտիյի իչիւն, նասիհաթ գա-
պուլ էտէր տէյիւ մէմուլ էթմէմ: լաքին իս-
թէր գապուլ էթսին, իսթէր էթմէսին, պիզ
սէօյլէյէլիմ տէ, քէնտի տէյիլ իսէ, պաշգալար
հիսսէ ալապիլիր:

Պու ատէմին եանլըշը նէ՞ տիր: Պու ատէմին
եանլըշարը չօզ տըր, լաքին պիզ եալընըզ
պիրինի զիրը էտէլիմ: Չօճուզլարընըն հու-
ղուրունտա օնլարըն թօհաֆ լազըրտըլարընը,
ագընը, ֆիրասէթինի, կիւզէլլիյինի, վէ պաշ-

գալարըն օնլարըն հագգընտա էթտիյի մէտհի
հէր քէսէ նագլ էտէր: Պագը քէրքէ տէ չօ-
ճուզլարը պիրիպիրլէրի իլէ թաթպիւզ էթմէ-
յէ գալգըշըպ՝ «Յարութիւնըմ ագըլը տըր,
տէրպլէրինի էօյրէնմէտէ փէք զայրէթլի տիր-
ֆիլան կիւն խօճասընա շու ֆիրասէթլի ճէ-
վապը վէրտի, ատը չարշըլարտա սէօյլէնիյօր:
Բարսեղ օղլում Յարութիւն գատար ալմըլը
տէյիլ, կէճ էօյրէնիւր, լաքին գուվվէի հա-
ֆըզէսի էյի տիր, պիր քէրքէ էօյրէնտիյինի
փէք նատիր ունուտըր. քեամիլ վէ ֆիրասէթ-
լի պիր ատէմ օլաճագ տէյիւ մէմուլ էտէրիմ.
լաքին Ստեփանըմըզըն գաֆասը պիր ազ գա-
լըն տըր. հիշ ալըմը եօզ, օնու պիր գունտը-
րաճը շայիրտի էտէճէլիմ, հէր կիւնլիւք նա-
ֆագասընը չըգարսա՝ գաիլիմ» տէր: Պագը
տա գըզընը մէտհ էտիպ տէր, «Վարգուհիմ
փէք կիւզէլ գըզ տըր, պէօյիւրսէ՝ օնու իս-
թէյէնլէր չօզ օլաճագ: Պագըն նէ էլա կէօզ-
լէրի վար, օ նէ կիւզէլ սըրմա կիպի սաշար
տըր»: Պու զէվզէք ատէմ պունլարը սէօյլէ-
տիյի վագըթ, չօճուզլար էթրաֆընտա տու-
րուպ տինլէրլէր: Յարութիւն՝ «Պէն ագըլը
իմիչիմ» տէյէրէք ֆիրրինտէն քիպիրլէնիպ
տուրուր, վարգուհի տէ կիւզէլլիյի իչիւն
սայքի պիր եէրսէ սըղամազ, Բարսեղ տէ ա-

զըր պաշը, քեամիլ իտիյինի տիւշիւնէրէք,
 Կօլթուդլարը գապարըր. զավալը Ստեփան
 իսէ մէյուս օլուպ, Պոպամ պէնի գունտըրաճը
 եանընա վէրերսէ, աճապա պիր չիֆթ գունտը-
 րա պիլէ տիքէպիլէճէ՝ քմիյիմ տէյիւ տիւշիւ-
 նիւպ սուրուր :

Պունլարը տինլէտիքտէն սօնրա, պագ՝ չօ-
 ճուգլար նէ հարէքէթ էտէճէքլէր : Էվվէլա
 հէփիսի տէ Ստեփանը ագըլըզ տէյիւ խօր-
 լայաճագլար, Յարութիւն՝ ագիլ եա թօհաֆ
 սէօղլէր էտէյիմ տէյէրէք, ապուգ սուպուգ,
 հէր քէս իշիթսին տէյիւ տէ պաղըրարագ
 սէօլլէր. սէօլլէտիյի կէօյա պիէմալ պիր շէյ
 կիպի պապասընըն խօշունա կէլիւ իսէ տէ,
 պաշգալարըն միւճիպ ի իրրահիյէթի օլուր:
 Պու չօճուգ պէօյիւբսէ, շիւպհէսիզ պապասը
 կիպի զէվզէք օլաճագ : Հէր քէսէ ագըլմը
 կէօթէրէյիմ տէրքէն, Սողոմանուն պոյուր-
 տուղու կիպի ագըլըզըրընը կէօթէրէճէք
 տիր, Բարսեղ տէ քէնախիսինի հաքիմ կիպի
 աղըր կէօթէրիւ, իխթիյար ստէմ կիպի ա-
 զըր եիւրիւր վէ աղըր լագըրար էտէր, վէլ
 հասըլ թապիաթընըն մուղայիթինտէ հարէքէթ
 էթմէքլէ հէր քէսէ զէվզ օլուր, Պէօյիւտիւք-
 տէն սօնրա տա պու թավըր գուլլանաճագը
 իհթիմալտէն տիր, լաքին պէօլլէ աղըր հի-

յէթլէ տալրանաճագ իսէ տէ, Օնունլա եա-
 գընէն միւնասիպէթլէրի օլանլար Օնուն գա-
 ֆասը պօշ օլտուղունու փէք էյի պիլէճէքլէր:
 Վարդուհի տէ՝ քէնտիսի կիպի կիւզէլ գըզ
 հէման տիւնեատա եօգ տուր կիպի հարէքէթ
 էտէր, այնանըն էօնիւնտէն պէրի կէլմէզ, իշի
 կիւճիւ կիյինմէք, գուշանմագ, սիւս էթմէք
 տիր, Պու ախլագտա օլան պիր գըզ, պէօյիւ-
 տիւյիւ հալտէ նէ օլուր. սաաթընըն քէօթէյի
 ալթունտան ամմա ճէպինտէ պիր փարասը
 օլմայան պիր կէնճ ատէմլէ էվլէնիպ սէֆիլ
 օլաճաղընա սալա շիւպհէ եօգ: Զավալը Ստե-
 փան մահճուպ պիր ատէմ օլաճագ իսէ տէ,
 չալըզգան օլուպ սէնաաթընտա իլէրի կիտէ-
 ճէք, թապիաթը տա ուսլու օլուպ հէր քէսին
 հիւսն ի նաղարընը ճէլպ էտէճէք տիր, շէօլլէ
 քի գօնշուլար՝ Անասընըն վէ պապասընըն պիւ-
 թիւն աղըր պունա կէլիշ, օ պիրլէրինէ պիր
 շէյ գալմամը՝ տէյէճէքլէր :

Իշթէ մէզքիւր Պարոն Պէյնիպօշուն ագըլ-
 ւըզ հարէքէթի պու չօճուգլարը պու հալլէրէ
 կիրիֆթար էթմիշ վէ էտէճէք տիր :

Էյ իմտի, եա վալիտէյն, չօճուգլարընըզըն
 էօնիւնտէ Օնլարըն խասսիյէթիւնի, սէօղ ու
 սէօհպէթլէրինը մէտհ էթմէն: Զօճուգ գըսմը
 սիզին զանն էթտիյինիլտէն զիյատէ տէրին

տիւշիւնիւր, Ուֆազ պիր թաշ սէրթ թօփրագ
 իւղէրինէ տիւշերսէ, պիր էսէր պրագմազ
 լաքին եռւմշագ քիւ իւղէրինէ տիւշախիւ
 հալտէ, մութլագ պիր ալամէթ պրագըր, պու-
 նուն կիպի տէ ուֆագ պիր սէօզ պէօյիւք պիր
 ասէմէ պօշ պիր շէյ կէօրիւնիւր իսէ տէ, չօ-
 ճուգ գըամընըն էֆքեարընա զիյստէսիյլէ
 թէէսիր էտէր :

Պագի սաղ օլուն:

ԷՄԻՆ ՏՍԹՈՒՆՈՒՉ

Օղորդարք գայգարարք, վե օնա նե մուրու
տերրեր :

Էմա. 31. 28:

ԵՒՐՄԻ ԻՒԶԻՒՆՃԻՒ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաչիսեյնե,

Էօյլէ ալա վէ ֆախտելի պիր շէյ կէօրմուշ-
իմ քի, սիզէ նագլ էթմէյէ մէճպուր ըմ :
Եվլատլարընը տայագսըզ վէ թագիրսիզ քեա-
միլէն քէնտի նուֆուզու թահթընտա թութան
պիր անա կէօրմիւշիմ : Պու գատընըն սէսի
միւլայիմ, եիւզիւ իւք պահար կիպի տաիմա
կիւլէր, սէօզլէրի եազ մէվսիմինտէ ուֆագ
ըրմագլարըն չաղըլթըսը կիպի խօշ իտի իտէ
տէ, չօճուգլարը օնա թէզ վէ ճան ու կէօ-
նիւլտէն իթաաթ էտէրլէր իտի : Շունա տա
տիգգաթ էթմիշիմ քի, մէզքիւր չօճուգլարըն
պիր քէօթիւլիւյիւ եա պիր ֆէնա խույու օլ-
մայուպ, հէման կիւնահտան մատա պաշգա շէյ-
աէն գօրգմագլար ըտը. զամիրլէրի ղայէթլէ
նագիք օլուպ՝ ալէսսէվիյէ զարարսըզ ատտ օլու-
նան պիր հարէքէթտէն պիլէ իւրքէրլէր իտի :

Պու չօճուգլար նա՞սըլ պէօյլէ օլտուլար :
Մէզքիւր վալիտէնին քէնտի էվլատլարընը
պէօյլէ էյի թէրպիյէ էթտիյինին էսրարընը
պուլապիլտէք, շիւպհէսիզ պիզէ փէք խայըրը

օլուր : Պէն խայլը վագըթ տիգգաթ վէ միւ-
թալէա էտիպ՝ օլ էսրարա վագըթի օլտուժ. պու
էսրար տա չօճուգլար իլէ վալիտէլէրի պէյ-
նինտէ օլան թաթլը ալագա իտի : Պու վալիտէ
էվլատլարը իլէ տօսթճա վէ թէքլիֆտիլ իւլ-
ֆէթ էտէր իտի : չօճուգլարըն տա անալարը-
նա թամ էմնիյէթի օլուպ , ալէսսէվիյէ հէր
չէյի օնա պէյան էտէրլէր իտի , օնտան պիր
չէյ կիզլէմէզլէր իտի . էն կիզլի , եանի Ալլահ-
տան ղայրի քիմնէնին պիլէմէտիյի գապահաթ-
լարընը պիլէ օնա իգրար էտէրլէր իտի : Պիր
կիվայա տիւշտիւքլէրի հալտէ՝ տէրագապ վա-
լիտէլէրինէ գօշուպ օնտան նասիհաթ իսթէր-
լէր իտի , վէլհասըլ՝ օնա տանըյմագսըզըն պիր
չէյ էթմէյէ ճէսարէթ էթմէզլէր իտի : Պու
վէճհլէ մէգքիւր չօճուգլար քէօթիւլիւք էթ-
մէքաէն հրֆզ օլունուրլար իտի :

Լաքին պու վալիտէ էվլատլարընըն էմնիյէ-
թիլի նաճըլ գազանտը : Օնուն հարէքէթիլնէ
տիգգաթ օլունուրսա՝ պունուն սէպէպի վէք
գօլայ անկլաշըլըր : Մէրգումէ հիչ պիր վագըթ
չօճուգլարըն պիրինէ՝ « Եանըմտան տէֆ օլ ,
պէնի թաճիլ էտէյօրսուն » տէյերէք օնու
իթիվէրմէլ իտի : Ասլա թէրս չէհրէ իլէ օն-
լարըն եիւղիւնէ պագմազ իտի . օնլարը թէէ-
տիպ էթտիլինտէ՝ աղլայարագ վէ մուհապ-

պէթիլնտէն նաչի էտէր իտի . Օնլարըն տէր-
տիլնէ տաիմա տէրտտաշ ըտը . չօճուգլար տա
պունու պիլիլըլէր իտի : Գագաէն օնլարտան
պիրինին փարմաղը աղըրսա , « Պիր չէյ տէյիլ
աղլամա , կէչէր » տէյիպ պաշընտան սալմազ
ըտը , իլա աղըրը քէնտիսի տույայօր կիպի ,
անալըգ մուհապպէթի իլէ օնա հէմտէրտ օ-
լուր իտի : Քէզալիք օնլարտան պիրինին պիր
օյունճաղը էզգազա գըրըլըպ , չօճուգ աղլա-
մազա պաշլարսա իտի , անասը օնու եանընա
չաղըրըպ՝ գուճաղընա ալըր վէ թէսէլի էտէր
իտի : Իչթէ էվլատլարընա տաիմա պէօյլէ մու-
հապպէթ վէ էյիլիք կէօսթէրիպ , տաիմա օն-
լարըն տէրտիլնէ հէմտէրտ օլարագ՝ պու անա
չօճուգլարընըն մուհապպէթ վէ էմնիյէթիլի
ճէլպ էթմիլ իտի :

Փագաթ պու վալիտէնին հիւնէրի սալթ
պու չէյլէրտէ տէյիլ իտի . մէրգումէ էվլատ-
լարընըն գալպիլնի ճէլպ էթտիքտէն սօնրա ,
օնու մախսուս քէնտի իչիւն ալըգօմայըպ՝ Ալ-
լահա վագֆ էտէր , եանի օնլարա օլան մու-
հապպէթիլին վասիթասը իլէ օնլարը Ալլահա
տօղրու ճէլպ էտէր իտի : Քէնտիսի Ալլահա
թապի օլուպ , չօճուգլարը տա քէնտիլնէ թա-
պի օլտուգլարընտան , հէփտիլի չէքիպ Ալլա-
հա կէօթիւրիւր իտի : Էյիլի քէօթիւտէն ֆարգ

էթմէյի էօրէնիւ պ' կիւնահտան կէրի տուրսուն-
լար՝ տէյիւ պիւթիւն գուվիէթի վէ պիւթիւն
մուհապպէթի իլէ Օնլարըն զամիրնի թալիմ
էտէր իտի : Պու վէճհլէ չօճուգլար Ալլահա
միւթիւ օլմագ վէ Ալլահը սէվմէք էօյրէնիւրլէր
իտի : Ալլահա մուհապպէթ , վէ անալարընա
մուհապպէթ , պու իքիսի պիրտէն վէ պիրլիք-
տէ Օնլարը հէման պիր նէթիճէյէ վարտը-
րըր ըտը :

Մուպարէք վալիտէ . էվլատլարընըն խաթ-
րընտա տախմա միւպարէք օլուպ , Օնլարը Յի-
սուսա սունմագ իչիւն ճէննէթտէ եանընա
թօփլատըղը վագըթ տախի՝ էպէտ իւլ ապատ
միւպարէք օլաճագ տըր :

Վալիտէյն իլէ էվլատըն գալլէրինի պիր-
պիրլէրինէ պաղլայան գալի պիր պաղ վար տըր
քի , իփէք թէլինտէն տահա եուճչագ տըր : Պու
պաղը իճատ էտէն՝ Ալլահ տըր , վէ ադըլը վա-
լիտէյն պունու գօփարմագ ասլա իսթէմէղ ,
Վալիտէյնին քէնտի էվլատլարընը , էվլատլարըն
տա քէնտի վալիտէյնինի սէվմէսի թապիի տիր ,
լաքին Օնլարըն եօլսուղ հարէքէթի իլէ պու
մուհապպէթ սէՕնէր եախօտ պօզուլուր : Պու
թէլ զաթէն վար օլուպ , վալիտէյն լայըզըյլա
տավրանտըղլարը հալտէ , կիտէրէք մամուր վէ
գալի օլապիլիբի թաթըր սէօլլէր , մուհապ-

պէթլի պագըլլար , էյիլք վէ եարաբմ , պօշ շէյ
զանն օլունան վէ հէր կիւն վագի օլան պին
տիւրլիւ լէթաֆէթ , հէր պիրի պիրէր թէլ մի-
սալի օլ պաղ իլէ էօրիւլիւ պ' Օնու գօփարմագ
տէրէճէտէ գալիլէտիրլէր : Պաղը վալիտէյնին
ունուտուլմաղ օլտուղունուն սէպէպի պու
տըր . օլ թաթըր պէնտ էօյլէ գուվիէթ քէսպ
էյլէմիշ տիր քի , էօլիւմ պիլէ Օնու գօփարա-
մագ : էօյլէ վալիտէյնին խօշ սէտասը Օնլարըն
էվլատլարընըն գուլագլարընա տախմա աքս է-
տէր , Օնլարըն կիւլէր եիւղիւնիւն ըէսմի էվ-
լատլարըն խաթրընտա պատմա օլմուշ կիպի
գալըր : Վալիտէյնին մուհապպէթ փունարը
օլան տինտարըղը տա , էվլատլար իչիւն մու-
գատտէս պիր եատիլէար օլուպ , Օնլարը տախ-
մա Ալլահա վէ կէօյէ տօղրու չէքէր : Պու մի-
սիլլի վալիտէյնին էվլատլարը՝ էօլմիւշ փէտէր
վէ մատէրլէրինին մէզարը իւսթիւնտէ սէնէ-
լէր իլէ կէօղ եաչը տէօքէրէք , նասիհաթլարը-
նը տախմա զիքր էտէրլէր . իսիւլասաի քէլամ
պէօյլէ վալիտէյնին էօմրիւ էվլատլարընա պիր
մուգատտէս իպրէթ տիր :

Պիլ աքս պապանըն եախօտ անանըն աղըրն-
տան չըգան սէրթ վէ աքսի պիր սէօղ , չօճու-
ղուն եիւրէյինի նաֆիլէ աճըտան պիր խըյա-
նէթ եա թէրս պագըլ , մուհապպէթ պաղընըն

ինճէ պիր թէլինի գըրար, էօյլէ քի մուհապ-
պէթ կիւն կիւնէ էքսիլիր, տօսթլուգ պէնտի
աչընըպ զաիֆլէնիր, վէ չօճուգլար վալիտէյն
խանէսինի սէվմէզ օլուրլար. չիւնքի օրատա
թաթլըրգ տույմատըգտան մատա, տաիմա
հագարէթ կէօրիւրլէր, պու սէպէպտէն տաիի
քէնտի պաչլարընա օլան քիմսէլէրէ հասրէթ
չէքիպ, պիր ան էվլէլ ազատ օլմազա արզու
էտէրլէր: Պէօյլէ էվլատլար փէտէր վէ մա-
տէրլէրինի թէչէքքիւրլէ զիքր էթմէզլէր, օն-
լար էօլաիւքտէն սօնրա օնլարըն խամինի պիլա
միւվէտտէթ անարլար, օնլարըն մէզարը իւզէ-
րինէ հիչ աղլամաղլար, նասիհաթլարընը հիչ
խաթըրա կէթիրմէզլէր:

Եա վալիտէյն, պիլվիչ օլուն քի, էվլատլա-
րընը ալէյհինտէ աղըր պիր սէօզ, թէհամ-
միւլիւզլիւքտէն նէչէթ էտէն պիր լաֆզ աղ-
զընըզտան չըգարտըրընը հալտէ, պօշ պիր
չէյ իչիւն պիլէ օնլարըն չօճուգճա պիր քէ-
տէրինէ եա պիր աղըրընա հէմտէրա օլմա-
տըրընը հալտէ, սիզին իլէ օնլարըն պէյնին-
տէ տաիմա արթմասը վէ գավիլէնմէսի ճաիզ
օլան մուհապպէթի զաիֆլէտիրսինիզ: Էկէր
պու կիւն պէօյլէ պիր շէյ տէտինիզ եա էթ-
տինիզ խտէ, շէօյլէ միւլսահազա էտին. «Պու կիւն
էվլատըմը պէնտէն իրագլանտըրտըմ, օնուն

մուհապպէթինի սօութտոււմ, եիւրէյինի պէն-
տէն ըհտտ էթտիմ, արամըզտա օլան պէնտի
սըգըպ գավիլէտէճէք եհրտէ զաիֆլէթտիմ,
սապըրսըզ տիլիմ իլէ էօլմէզ պիր ճանը եա-
րալատըմ: Էվլատըմըն տաիմա իղվայա միւպ-
թէլա օլտուղոււնու պիլիրիմ, լաքին օնու
պէօյլէ պէնտէն վէ Ալլահտան իրագլանտըր-
մամ իլէ տահա զիյատէ Շէյթանա եագլաչ-
տըրտըմ, օնուն խապիս էլինէ թէսլիմ էթտիմ:
Եա Ալլահըմ, տուտագլարըմը սէն գափա, աղ-
զըմը զապթ էթ, էլլէրիմի թութ, դալպիմի
սէն իտարէ էթ քի պոււնտան պէօյլէ պու կիւ-
նահը իչլէմէյիմ»: Պէօյլէ պիր միւլսահազա
պէլքի սէնի մէյուս վէ միւքէտտէր էտէր, լա-
քին փէք ֆաիտէլի տիր:

Պագի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՕՍԹՈՒՆՈՒՋ

ԵՒՐՄԻ ՏԷՕՐԹԻԻՆՃԻԻ

ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաղիսեյնէ,

«ԶՅՃՈՒԿԼԱՐԸՄ ԻԹԱՍԹԱՅՆՔ ՏԸՐԼԱՐ»

Պու շէքվա նէ գատար չօգ իշիտիւիւր. չօ-
ճուղար նի շիւն իթաաթսըզ տրրլար, վէ չօգ
էվէրի սէֆիլ էտէն պու իլլէթէ նէ չարէ
պուլունուր. էվիլէլա սէպէպլինի՝ սօնկրատա
չարէսինի պուլալըմ:

Պիր չօճուգ փէտէրինէ եա վալիտէսինէ նէ
զէման իթա՛աթլը օլուր. Օնլարա հիւրմէթ
իլէ պագտըլը վագըթ իթաաթլը օլուր, հիւր-
մէթ իքի շէյտէն իպարէթ տիր, եանի մու-
հապպէթ վէ գօրգուտան. պիր չօճուգ հէրա-
րէթլի մուհապպէթ իլէ փէտէրինի սէվէրսէ,
վէ Օնա ալա զիւյիւմիւ օլարագ՝ տօղրու հիւ-
քիւմէթինտէն գօրգարսա, շիւպհէսիզ Օնա ի-
թաաթ էտէր: Եալընըզ մուհապպէթ քեաֆի
տէյիլ տիր, շիւնքի չօճուգլարըն արզուսու
քէնտի իրատէթլէրինի էթմէյէ չօգ գուվիլէթլի
օլուպ, թէքաիր գօրգուսու գալգտըլընտա՝
գապթ օլունմազ օլտուգլարը էյի պիլինմիշ

տիր, փէտէրի քէնտինէ սէվիւլիւ իսէ տէ՛
իրատէթի տահա զիյատէ սէվիւլիւ տիր. եա-
լընըզ գօրգու տա էյի տէյիլ տիր, շիւնքի հէր
վագըթ թէէսիր էթմէզ. փէտէրի իրագ օլտու-
ղունտա՝ եա չօճուղուն էթտիյինի պիլմէտի-
յինտէ՝ չօճուգ պիգայա օլուր. վէ եալընըզ
փէտէրինին հազըր օլտուղու վագըթ օլան ի-
թաաթ նէյէ եարար, Լաքին իքիսի պիրլիքտէ
օլուրսա, եանի գուվիլէթլի մուհապպէթ վէ
միւնասիպ գօրգու, չօճուգ իւզէրինէ փէք
թէէսիրաթլը օլուր. պու իքիսի օլուպ տա՝ ի-
թաաթսըզ օլան պիր չօճուգ եօգ տըր զանն
էտէրիմ. Ֆիլհագիգաթ չօճուղուն քէնտի ա-
թաաթ իւզէրինէ պէօյլէ զիւիւմիւ օլուրսա,
Օնլարըն սէօղիւնտէն տիշարը չըգմայը միւմ-
քիւնսիւզ սայմաղա չափուգ էօյրէնիր: Պու
փէք արզու օլունաճագ պիր շէյ տիր, պիր
տէֆա ֆիւրրինտէ՝ աթալարընըն էմրինէ գարը
իլլէմէք օլաճագ շէյ տէյիլ տիր՝ տէյիւ պէօյլէ
պիր էֆքեար թէմէլլէնիրսէ, իշ պիլթմիշ օլուր.
արթըզհէրէտէ օլուրսա օլտուն, քէթիւլ արգա-
տաշլարտան եա եարամազ եիւրէքտէն հէր նէ
թէճրիւպէ օլտա՝ չափուճագ թէճրիւպէ էտէնէ
«Թայըր» տէյէճէք: Աթանըն էմրի Օնուն ինտին-
տէ պիր եիւքսէք տիվար կիպի օլաճագ, Օնտան
կէչմէք օլապիլիւր օլտուղու ֆիւրրինէ պիլէ կէլ-

մէջ: Աթալարընըն էմրլէրի անճագ ատալէթ
իւզրէ օլտուղու վագըթ՝ օլթէէսիրաթ պու տէ-
րէճէ գուվլէթլի օլապիլիր, չօճուգ աթալարը-
նըն էմրլէրինի նահագ կէօրտիւլինտէ, անիտէ
օնլարա օլան էմնիյէթի էքսիլիպ թէէսիրաթը
տախի պօզուլուր. իմտի էյէր չօճուգ էլպէթ-
տէ իթաաթ էթմէք լաղըմ՝ օլտուղունա վէ
իթաաթ էթմէմէք տիւշիւնէճէք շէյ օլմատը-
ղընա թէքմիլէն գանմըշ տէյիլ իսէ, չօգ եա-
ղըգ տըր. պու զիւիւմ օլմատըգճա իշ ասլա
պիթմէմիշ տիր, իթաաթը անճագ տիշարը-
տան օլուր. գուվլէթլի թէճըիւպէ օլտուղուն-
տա էմրինի կէչէճէք տիր:

Պու թէքմիլ գանըշ օլապիլիր, վէ չօգ տէ-
ֆա կէօրմիւշիմ պիլէ, պէնիմ պէօյլէ պիր
տուլուշում օլտուղունու փէք ալա զիքր էտէ-
րիմ: Աթալարըմ պանա ֆիլան եէրէ կիթմէմէ-
լիսին անյիւ էմր էթտիքլէրինտէ, պէն պու-
նու գարար օլմուշ վէ պիթմիշ պիր շէյ կիպի
սայար ըտըմ, արզում թապիաթը իլէ չօգ օլ-
սա ըտը, վէ օնլարըն մալիւմաթը օլմագսըղըն
օրայա կիթմէյէ ֆուրսաթլարըմ չօգ օլսա
ըտը պիլէ սսլա կիթմէզ իտիմ: Օլամազ օլ-
տուղունա գանտըղըմտան տիւշիւնմէզ իտիմ
պիլէ. պէօյլէլիք իլէ թէճըիւպէ էտէնէ թու-
թաճագ պիր մահալ գալմազ ըտը, քէզալիք հէր

նէ թէնպիհ էթսէլէր իտի՝ օնուն իւզէրինէ
պէօյլէ տուլուշում օլուր իտի. պունուն վա-
սիթասըլլէ արգատաշլարըմըն տիւշիւպ հէ-
լագ օլտուգլարը նէչէ թէհլիքէլէր վէ զարար-
լարա տիւշմէքտէն գուրթուլմուշըմ. չօգ էվ-
լէրտէ պու ճինս պիր իթաաթ օլմատըղը ա-
շիքեար տըր, չօճուգլար եալընըզ աթալարը-
նըն հաղըր օլտուղու վագըթ իթաաթ էթմէյէ
չալըշըրլար. եախօտ օլ վագըթ պիլէ գայղու
էթմէյիպ, օնլարըն էմրլէրինի իհմալ եա զէվգ
էտէրէք, տէրտլի աթալարը պու իթաաթսըղ
չօճուգլարըն էլինտէն նէ էտէլիմ՝ տէյիւ տաի-
մա ան էտէրլէր. եա տէրտլի անա պապալար,
սիզէ նէ էտէճէյինիզի կէօսթէրէլիմ. աթի
իւզ զիքր սէօղլէրի տիգգաթ իլէ օգուլուն,
վէ քէնտինիզի թէֆթիշ էտիպ՝ պու սէօղլէր
կէրչէք տէյիլլէր մի տէյիւ պագընըլ:

Էվլատլարընըղըն իթաաթսըղըղընա սէպէպ
սիզ սինիզ. վէ պէօյլէ օլմուշ տըր. եա օնլա-
րըն մուհապպէթինի ճէլպ էթմէմիշսինիզ, եա
օնլարա սիզտէն գօրգմագ էօյրէթմէմիշսինիզ,
վէ եա իքիսինի տէ էթմէմիշսինիզ. էվլէլքի
մէքթուպլարտա նագլ օլան թիգմէշըէպլին եա
Պարօն Ձէհրէսիզին վէ եա էլլինին եանկըշը-
ղընա տիւշմիւշ օլմանըղ իհթիմալ տըր. կէչէն
հաֆթա եա այտա էթտիքլէրինիզի խաթընը-
22

զա կէթիրիս՝ տիւշիւնիւն. աճէպա հարէքէ-
թինիզ էվլատարընըզըն մուհապպէթինի ճէլպ
էտէպիլիր օլմուշ մը տըր, քի ծնլար սիզի իզ-
զէթլէյիպ հիւրմէթ էտէլէր. խըրսլը եա թէրս
օլմատընըզ մը. եա չօճուգլարընըզըն սիզէ
օլան զիւլիւմլէրինի պօղաճագ հարէքէթլէր
կէօսթէրէրէք՝ թէէսիրաթընըզը հիչ զարարլը
էթմէտինիզ մի. սիզ՝ էվլատարընըզըն եիւրէ-
յինտէ սիզի թահգիր էտէճէք հարէքէթլէր
էթտիյինիզտէ, սէօզիւնիւզէ բաղպէթ էտէ-
ճէքլէրինէ, վէ էմրինիզի իճրա էթմէյի պէօ-
յիւք վէ աղիզ պիր պօրճ սայմալարընա նիճէ
իւմիւտ էտէպիլիրսինիզ :

Աթալար՝ չօգ թարզ իլէ չօճուգլարընըն ին-
տինտէ քէնտի թէէսիրաթլարընը պօղապի-
լիրլէր. աթալարտան չօգլարը՝ հէր կիւն քէն-
տի քէնտիլէրինի չօճուգլարընըն ինտինտէ էլ-
պէթտէ քիւշիւլտէճէք չօգ շէյլէր էտէրլէր:
Պիր անա՝ քէնտինի իտարէ էտէմէզ օլտու-
ղունտա, չօգ էօլքէլէնտիյինտէ, ալչագ իս-
թիլլահլար գուլլանտըղընտա, տէյիպ էթմէ-
տիյինտէ, եա չօճուղու ալտաթտըղընտա՝ քէն-
տի քէնտինի չօճուղունըն ինտինտէ քիւշիւլ-
տիւր, պիր պապա նէֆսինի սէվիս՝ եա նա-
հագլըզ եա ինսաֆսըղըզ կէօսթէրաթիյինտէ
չօճուղունուն ինտինտէ քիւշիւլիւր :

Աթալարըն վէ չօճուգլարըն պէյնինտէ օլան
մուհապպէթէ խալէլ կէթիրէն հէր շէյ չօ-
ճուգլարըն իթաաթընա խալէլ կէթիրիր. ա-
թալարըն իզզէթինի էքսիլտէն հէր շէյին հէ-
ման օլ թէէսիրաթը օլուր: էօյլէ իսէ անալար
վէ պապալար, գապահաթ քէնտիլէրտէ օլա-
րագ, նիճէ էվլատարընըն իթաաթսըղըզընա
գարշը շէքվա էտէրլէր. իթաաթ էտէճէք սէ-
պէպլէրի գալարըրլար, հէմ տէ իթաաթ
էթմէզլէր տէյիւ մըրըլտանըրլար: Սիզ պու
հալտէ մի սինիզ. էյէր պէօյլէ իսէ սիզլէրէ
տէմէյէ մէճպուրում քի՝ նէ թօրպանըն հէփ
շէքէրի վէ նէ տէ թութլուղուն հէփ տէյնէք-
լէրի էվլատարընըզա լայըզը վէճհ իւզրէ ի-
թաաթ էօյրէտէ պիլիրլէր: Իմտի իթաաթըն
չարէսի պու տըր, «էօյլէ դէր շաֆ օլ է. էվլարըն
«էնն «էվին հիճ սանս հիւրթիլէն էթիլն» :

Պուրատա էօնիւմիւզէ էփէյի կիւճ վէ զօր
պիր մատտէ չըգար՝ պու ճիւմլէ ծնու հալլ
էթմէք վիէք իզթիզալը տըր. մատտէ պու տըր.
պիր չօճուգ ասը օլտուղունտա՝ ծնուն իրա-
տէթինի գըրընճայատէք ծնուն իլէ ճէնկլէշմէք
լազըմ՝ մը տըր: Չօգլար լազըմ՝ տըր զանն
էտէրլէր, չիւնքի չօճուգ եէնէճէք տիր. պաշ-
գալար պունու տօղրու զանն էթմէզլէր: Ֆիք-
րիմիզի պիր էօրնէկ իլէ թէֆպիր էտէլիմ. պիր

կիւն չօճուղուն ասը օլուպ՝ տէրսինի վէրմէք
 իսթէմէզ, սէնտէ վէրմէսինի էմը էտէրսին,
 Ֆազաթ օ դարչը դօր. էմրինի թէքրարլարսն,
 եինէ իթա'աթ էթմէզ. էնճամ տէյնէկ իլէ
 չօճուղունու տէօյէրսին, եինէ տէրսինի սէօյ-
 լէմէզ, թէքրար տէօյէրսին, լաքին Ֆաիտէսի
 եօգ տըր. գասալէթլէնմէյէ վէ դայղու էթ-
 մէյէ պաշլարսն. պէլքի պէշ տէֆա տէօյէրսին,
 վէ կիթտիքճէ տահա շիտաէթլի եափարսն,
 վէ էնճամ ֆիւրինէ՝ օլմայա քի վիւճիւտիւնէ
 պիր դարար կէթիւրէյիմ տէյիւ դօրգու կէլիւ.
 օնուն շամաթասը իշիտիլիպ՝ գօնչուլար նէ
 վար տէյիւ սիւալ էթմէյէ կէլիւլէր. պէլքի
 էթտիլին մէրհամէթսիզլիք տիր՝ տէյիւ սէնի
 սյըպլարլար. արթըզ չօճուղու տէօյմէքտէն
 դօրգարապ՝ պիր օտայա գափայըպ աճ պրա-
 գըրսն. լաքին եինէ կէօրիւրսիւն քի պիր շէ-
 հիա կիսլի տայանըր, գասալէթլի վէ մահզուն
 Ֆազաթ գալի պիր եիւրէք իլէ վէ իյիթլիք
 իլէ իսքէնճէյի չէքէր. շաշըպ՝ նէ էտէճէյինի
 պիւլմէզսին. էյէր սէն կէվշէյիպ՝ ճէզա վէր-
 մէքտէն ֆէրաղաթ էտէրսէն, օղլուն եէնմիշ
 օլուր. ֆազաթ ճէզայըտա տէվամ էթմէքտէն
 չօգ դօրգարսն. պէլքի պիր օրթա եօլ ա-
 րարսն, ամմա օնտան տա չէքինիրսին. Պէօյլէ
 շէյլէր չօգ էսէֆ էտէճէք պիր հալ տըր, էն-

ճամ եա չօճուգ քէնտի իսքէնճէլէրինին ու-
 գուն օլմառնտան եէնիլիր, եա սէն՝ նէ օլուրսա
 օլուն արթըզ տէվամ էտէմէմ տէյէրէք տա-
 յանամայըպ իսքէնճէ վէրմէյի պրագըրսն :

Պէլքի պէօյլէ գալի ֆիւրլի չօճուգլար չօգ
 պուլունմաղլար իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ պաղէն
 պէօյլէ գարչը դօյարապ՝ տուրուլար, վէ էմր-
 լէրինի թէհլիքէյէ դօյաճագ գատար պիլէ ի-
 նատ էտէրլէր. պու թարզ ճէնկլէշէրէք եէնի-
 լէմէյիպ՝ իլլա իթաաթ էթմէքտէն իսէ էօ-
 լիւմէտէք հաղըր օլան չօճուգլար պէլքի պու-
 ւունուր :

Տուտսընը սէօյլէմէտիլի իշիւն պիր հաֆթա
 թէքմիլ եալընըզ պիր օտատա մահպուս օլան
 պիր չօճուգ վար իտի. պէլի, տէօրթ եաշընտա
 պիր չօճուգ՝ էյի պիլտիլի վէ եիւզ տէֆա
 սէօյլէտիլի իքի սաթըր պիր տուայը սէօյլէյէ-
 րէք՝ աթալարընըն իրատէթինի իճրա էթմէք-
 տէն իսէ, եէտի պէլալը կիւնտիւզլէր վէ ու-
 գուն կէճէլէր եալընըղըգտա կէչիրմէյի տահա
 ալա սայտը. Աճապա պէօյլէ թէհլիքէլի ճէնկ-
 լէրէ կիրմէք էյի՛ մի տիր՝ տէյիւ սիւալ էտէ-
 րիզ, պէն զանն էթմէմ. պանա կէօրիւնիւր քի
 պունտա պիր եանկըշ վար, վէ պէօյլէ ալէվ-
 լէնմիշ պիր իրատէթէ գարչը ճէնկլէշմէք էյի
 տէյիւ տիր. շիւպհէսիզ գըզ քէնտի վէ աթա-

լարը արասընտա պիր ճէնկ օլտուղունու, վէ հանկըսընըն իրատէթի եէնէճէյինի անկլատը. քէնտինին պիւթիւն ինատը, գոււվէթի վէ էյիթլիյի սօն տէրէճէտէ թահրիք օլմուշ իտի. պէօյլէ ալէվլէնմիշ օլարագ՝ պէլքի էօլէճէյիտի եա խասթալանաճագ ըտը. պէօյլէ ճէնկլէշ մէյի աուլա էյի սայմամ. թէհլիքէլի տիր: էօյլէ իսէ նէ էթմէլի տիր, չօճուղուն իրատէթինի էթմէլի մի. հիչ ասլա. տահա ագիլ պիր եօլ վար, պու զավղայը պէօյլէ պաչլամամալը տըր. կիւճլիւք պուրատա տըր, էյէր պիր տէֆա պաչլանըր իսէ՝ արթըգ աղատլըգ պուլունմագ. շէօյլէ էթմէք տահա էյի կէօրիւնիւր. պիր չօճուգ պու թարգ ասը օլտուղունտա՝ էվլէլա միւլայիմ վասըթալար վէ մուհապպէթ սէօղլէրի գուլլանմալըսըն. լաքին օնլար ֆայտէ էթմէտիյինտէ, աթալար պիր միւնասիպ ճէզա սէչիպ՝ չօճուղա, «Օղլում, սէն ասը օլտուրսուն, վէ սէնի թէքտիր էթմէլիյիգ. շիմտի սանա ֆուրսաթ վէրիւրիգ, եարըմ սաաթ (եախօտ տահա էքսիք) տիւշիւնէպիլիւրսին, օլ վադըթ իթաաթ էթմէգ իսէն սանա ճէզա վէրէճէյիղ» տէմէլի տիրլէր. չօգ իհթիմալ տըր քի չօճուգ տիւշիւնէրէք վէ թէքտիրտէն գօրգարագ իթաաթ էտէճէք, օլմաղսա՝ թէքտիր էտիպ պրագմալը տըրլար. պաչգա շէյ տէմէլի տէ-

յիւ տիր. խըրսընըն ալէվի կէչտիյինտէ տիւշիւնէճէք վէ օլտուրըղը էթմէմէյէ գարար տախի էտէճէք տիր. խըրսը արասընտա տիւշիւնմէգ, վէ ճէնկլէշմէք անճագ իրատէթինի սէրթլէնտիրիւր. ֆիքրի ըահաթ օլտուղունտա շիւպհէսիգ թէքտիրտէն գօրգարագ, վէ պաչգա վադըթ օլ գապահաթտան սագընաճագ տըր: Սահիհան տիւշիւնիւյօրում. քի՝ պու ճէնկլէշմէք պիր թարգ իլէ չօճուղուն էօնիւնտէ չօգ քիւշիւլմէք տիր, շիւնքի օնու խասիմ թանըմագ տըր. պէօյլէ էտէրէք օնա, «Շիմտի սէնին իլէ ճէնկլէշիյօրում, պաղալըմ հանկըմըգ եէնէպիլիւր», տէմիշ օլուրսուն. պէօյլէ էթմէմէլի տիր, իլլա պիր խասիմ կիպի ճէնկլէշմէտէն իսէ, աթա հիւքիւմէթիլլէ թէքտիր էթմէլի սին. միւնասիպ պիր թէքտիր վէր վէ իշի պրագ:

Պագի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՕՍԹՈՒՆՈՒՋ

ԵՒՐՄԻ ՊԵՇԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաչիսէյնէ,

Ինկլիզներին լիսանընտա ծնւարըն էն մադ-
 պուլ սայտըղը վէ սէվտիյի պիր թապիր՝
 թիւրքճէտէ այնի օլմայան հօ՛ լաֆղը տըր։
 Պաշգա չօգ լիսանլարտա տա պուսուսն այնի
 օլմատըղընտան, թէրճիւմէտէ էՎ եախօտ Չիւս
 լուղէթի գուլլանըլըր իսէ տէ, հօ՛ լաֆղըն մա-
 նատընը վէրէմէզ, հասըլը քէլամ՝ չօգ լիսան-
 լարտա հիչ պիր քէլիմէ պու թապիրէ միւսայի
 կէլմէզ։ «Հօ՛» եալընըզ էվ եա մէքեան եա
 վաթան մանատընա օլմայըպ, պիր ատէմին մա-
 հալ ի իգամէթինտէ քէնտինէ խօշ օլան հէր
 շէյ, մէսէլա խանէսի, գօնչուլարը, օրատան
 պաշգա պիր եէրտէ պուլլամատըղըր ըահաթը
 վէ տօսթլուղու, մէղքիւր թապիրէ անկլաշը-
 լըր։ Հօ՛՛ տօղտուղումուզ եէր օլուպ, պաշգա-
 լարըլա փէյտա էտէմէտիյիմիզ հուգուգ վէ
 իւլֆէթի՛ օրատա անա վէ պապա, գարնտաշ
 վէ գըղգարնտաշլարըմըզ իլէ էտինմիշ իզ։
 Օրատա էմին օլուրուզ, օյնարըզ, էյլէնիբիզ,
 տէրալէրիմիզէ տէրման վէ գասէվէթլի վա-

գըթլարըմըղտա պիզի աճըլըպ թէսէլի է-
 տէնլէր պուլուրուզ։ Հօ՛ տէմէքլէ պու շէյլէ-
 րին քեաֆֆէսի անկլաշըլըր։

Հէր Ամէրիգալընըն պիւտիյի վէ փէք հազզ
 էթտիյի «Հօմ, թաթլը հօմ» տէյիւ պիր նաղմէ
 վար տըր։ Օնլար զուրպէթտէ պուլունտըգ-
 լարը էննատէ պու նաղմէյի օգուլարագ, չօ-
 ճուգլուգտա էթտիքլէրի զէվգի, փէտէր վէ
 մատէր վէ ագրապալարընըն մուհապպէթինի
 տէրուստէն աշգլա զիքը էտէրլէր, չիւնքի հօ՛
 լուղէթի պու շէյլէրին հէփսինի խաթըրա
 կէթիբիր։ Օնլար ճէննէթի աիւշիւնտիւքլէրին-
 տէ, ծուռ քէնտի էպէտի հօ՛ւրը տէյիւ գըլյա
 էտէրլէր, նիճէքի թիւրքճէտէ «Թաթլը վա-
 թան» իլահիսի կիպի, եանի էօյլէ պիր մահալ
 քի միւքէմմէլ պիր հօ՛տա հէր նէ էյլիք պու-
 լունապիլիբսէ, քեաֆֆէսի ծնտա պուլունա-
 ճագ տըր։ Պու մէմլէքէթին էհալիսի տէ պու
 լուղէթի գապուլ էտիպ գուլլանսա՛ էյի էտէր։
 Մատէմ քի թիճարէթէ վէ սէնաաթա տաիր
 չօգ էճնէպի լուղէթլէրի պիլա ֆարգ գուլլա-
 նըլըյօր, պէօյլէ միւհիմմ պիր էֆքեար պէյան
 էտէն պիր լուղէթ նիչիւն գուլլանըլմասըն.
 վագաա թիճարէթէ տաիր էլֆաղտան տէյիւ
 իսէ տէ, մանատը թիճարէթէ վէ մասլահաթա
 միւթէալըգ էֆքեարտան ալա տըր։

Լաքին լուղէթ ի ճրասրգ պիր շէյէ եարամատըը ի չիւն, մատտէ ասըլ հօմ մալիք օլ մագտա տըր: Վագաա պիր ատէմին քէօթիւլիւյէ օլան մէյլինի զապթ՝ վէ ծնու ֆաղիլէթէ թէչվիգ էտէն ինսանճա էն զօրլու վասիթա՝ թարիֆ էյլէտիյիմ, եանի պիր ատէմին չօնուգլուղունտա էտինտիյի հօմուն թէէսիրի տիր:

Էվլէրինի էվլատլարը ի չիւն թարիֆ էթտիյիմիզ հօ կիպի սէվկիւլիւ պիր մահալ էթմէք նէ էլգէմ շէյ օլտուղունու վալիտէյն գըսմընա անկլաթմագ քեաչքի միւմքին օլտա, Պէլի, չօնուգլար ի չիւն էն թաթլը եէր պապալարընըն էվի օլմալը: Պու էվ օնլարա էօյլէ լաթիֆ վէ խօշ կէօրիւնմէլի քի, արթըգ պաչգա եէր արղուլէմէյիպ, տըչարտա սէֆա վէ էյլէնճէ պուլալար պիլի, հէփսինի թէրք էտիպ, եինէ պապալարը վէ անալարընըն խանէսինէ տէօնսինլէր: Չօնուգլար էվտէ պաղըրըպ, չաղըրըպ, պաղէն պաշ աղըրթսալար պիլի, եինէ օնլար իլէ էօյլէ տալրանմալը քի, տըչարտա՝ էվտէ օլտուգլարընտան զիյատէ սաատէթլի օլամասընլար: Չօնուգլարը զապթ էթմէմէլի տէմէք իսթէմէյիզ. օնլարա հիչ միւսաատէ օլունմամալը քի քէօթիւլիւք էթսինլէր, լաքին էվին ի չիւնտէ զարարըղ օյունլար օյնասընլար, կիւնահսըղ ճիւմպիւլլէր էթսին-

լէր, խիւլասա ի քէլամ՝ օնլարըն սաատէթ մէքեանը պապալարընըն էվի օլտուն:

Էվլինի չօնուգլարընա նսօըլ խօշ կէօսթէրմէլիսին քի, օնլար օնու սէվիպ տաիմա մէմնուն օլարագ օնու խաթըրլարընա կէթիրսինլէր: Խանէն կիւղէլ իսէ, էյի տիր, լաքին պիլմիշ օլ քի օնու չօնուգլարա խօշ կէօսթէրէն՝ էվին պօյասը, եա ի չիւնտէքի թէղէինաթ եախօտ պաղչէտէքի չիչէքլէր վէ մէյլէլէր տէյիլ, իլլա օնու լաթիֆ պիր վէճհլէ միւննէվէր գըլան՝ պապանըն վէ անանըն մուհապպէթի տիր, Վալիտէյնին մուհապպէթ վէ մէրհամէթինին գըլմէթինի չօնուգլար էյի պիլիլըլէր. պէօյլէ մուհապպէթ վէ մէրհամէթ տէ անճագ խալիս վալիտէյնտէ պուլունուր:

Իհթիմալ տըր քի վալիտէյնին չօղու էվլէրինի չօնուգլարընա խօշ կէօսթէրմէնին ուսուլինի պիլմէք իսթէրլէր: Էվլին չօնուգլարընա խօշ կէօրիւնմէք ի չիւն էն պէօյլըք վէ էն էլղէմ մատտէ՝ չէնո չօնուգլարընա րէրիւլըր էրօնո րի: Պունու տէմէքլէ շունու անկլաթմագ իսթէրիզքի, պիր պապա եախօտ անա էվլատլարը իլէ գօնուչարագ, օնլարը իտարէ էթտիյի, օնլար ի չիւն զէվգ վէ էյլէնճէ արատըղը էսնատէ, քէնտի չօնուգլուգ էֆքեարը, միւլահազալարը, արղուլէրի վէ միհնէթլէրինի

խաթրընա կէթիրսին . պէօյլէ էթտիյի հալտէ
օնլարա հէմտէրտ վէ միւսասատէլի օլուր : Բէն-
տի չօճուգլուգ էֆրեարընը խաթրընա կէթի-
րէն՝ էվլատլարընը պէօյիւթմէտէ վէ թէրպլյէ
էթմէտէ միւյէսսէր օլուր , չիւնքի օնլար
իլէ նասըլ տավրանմագ ֆարզ իտիյինի ֆէհմ
էտէր :

Սէն, եա փէտէր, օղունուն պիր ուչուրմա-
յա օլան արղուսունու պէլքի պօշ վէ չօճուգ-
ճա պիր հավէս տիր՝ տէյիւ զանն էտէրսին :
Չօճուգ սասթլար իլէ պիր ուչուրմա եափ-
մաղա չալըչրպ, մուվաֆֆագ օլամատըղը հալ-
տէ, սանա միւրաճաթ էտիպ, «Պապա, պա-
նա եարտըմ էթ քի ուչուրմամը եափայըմ»
տէր : Սէն օնա գուլագ ասմատըղըն հալտէ,
եանըլըրսըն, հէմ փէք ֆէնա եանըլըրսըն . սէ-
նին աղլըն օնունքինտէն թամ օլտուղունտան,
մէգըիւր օյունճաղը դօլայճա եափապլիլիրսին .
պէօյլէճէ ուչուրմայը թէզ վէ աղ զահմէթլէ
եափըպ հավայա չըգարտըղընտա՝ չօճուղա պէօ-
յիւք զէվգ պաղըչլսուրչ օլուրսուն : Պու վէճհէ
չօճուղու սանա պէնտ էտէրսին, չիւնքի չօ-
ճուգ՝ «Պապամ պէնի սէվէյօր, պէնի աճըյօր»
տէյէրէք սանա աօղրու զիյատէ էմնիյէթ քէսպ
էտէր, վէ մուհապպէթին պաղը արանըղտա
գաթ պէ գաթ գափիլէչիւր : Պիւ աքս՝ ուչուր-

մայը եափմատա չօճուղա եարտըմ էթմէտիյին
հալտէ, օ զանն էտէճէք քի օնուն խօշնուտ
օլմասընը իսթէմէզսին, ֆիքրինտէն՝ «Պէն հէր
նէ շէյէ արղու էտէճէք օլսամ, օնա նաիլ օ-
լայըմ տէյիւ պապամ հիչ գայտ էթմէյէճէք,
գըլ գատար բահաթընը պօղմագ իսթէմէյէ-
ճէք տիր» տէյիւ տիւչիւնիւր : Խաթրընա կէ-
թիր քի՝ չօճուգլուղունտա պիր չագըյա, ու-
ֆագ պիր օյունճաղա նէ գատար արղու էտէր
իտին : Շունու տա տիւչիւն քի՝ սէն օնուն օ-
յունճագլարընը նէ գատար պօշ պիր շէյ սա-
յարսան, պէլքի չօճուգ տա օլ գատար սէնին
արղուլէտիյին շէյլէրի՝ պուղտայընը, թարլանը,
տիւքքեանընը, թէզկեհաճընը, թիճարէթիլի
պօշ շէյ ատտ էտէր : Պէլքի չօգ տէֆա քէնտի
քէնտինէ թէաճճիւպ էտէրէք՝ «Պապամ պուղ-
տայ վէ եիւն վէ փամուգ վէ պունլար կիպի
պիհուտէ շէյլէրի նէ գատար հավէսլէ արար»
տէր : Չօճուգ՝ հավայա ուչուրմա չըգարմագ,
թօփ օյնամագ, վէ տահա պու միսիլի իշլէրէ
մէշղուլ օլմագ մագպուլ պիր շէյ տիր՝ տէյիւ
զանն էտէր, ամմա սէնին արատըղըն շէյլէրի
պօշ սայար :

Սէն տախի, եա վլալիտէ, քիւչիւք գըղըն ի-
չիւն պիր օյունճագ՝ պէպէք եափմագլըղը սա-
նա հիչ եագըչմագ պիր շէյ ատտ էտէրէք, չօ-

ճուղունն խաթրը իչիւն էօյլէ պիր շէյէ մէշ-
ղուլ օլմատան սարֆը նազար էթմէ: էյի պի-
լիրիմ քի՝ չօճուգլարընըզա պու թարղ էյլէն-
ճէլէր պախշ էթմէք իչիւն սարֆ էթտիյինիզ
սաաթլար, տուայա սարֆ օլունան վագըթ կի-
պի, խայըրը վէ ֆաիտէլի տիր, զիրա պու
վէճհլէ էվլատլարընըզը սիզէ հէմ տէ Ալլահա
եագլաշտըրմալա վէսիլէնիզ օլմուշ օլուր :

Պագի սաղ օլունն.

ԵՄԻՆ ՏՕՍԹՈՒՆՈՒՋ

ԵՒՐՄԻ ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաղիսէյնէ,

Ուղունն պիր խասթալըզ սէպէպինտէն հէր
իչի թէրք էտէրէք գալէմիմի տախի էլիմտէն
պրագտըմ իսէ տէ, շիմտի տահա զիյատէ ար-
զուտան թահրիք օլարագ եինէ պու սէվկիւ-
լիւ իչի պաշլայրպ՝ սիզ սէվկիւլիւ տօսթլարը-
մա զայիֆ վէ թիթրէր էլ իլէ մէքթուպլարըմը
եագաճաղըմ: Պու մատտէ խուսուսունտա սիզ-
լէրէ սըզ սըզ եագմագ խօշ իսէ տէ, պէլքի
մէքթուպլարըմ օսանճ կէթիլիլը գըյասը իլէ
պիր գաշ թանէ տահա եագըպ նասիհաթլա-
ըմա խիթամ վէրէճէյիմ :

Խասթալանտըղըմտա ֆիքրիմտէ պիր մատ-
տէ վար իտի, վէ օնուն իւզէրինէ պիր աղ սէօյ-
լէմէք մէրամըմ վար իտի, մէգըիւր մատտէ
ֆօլթիէ եախօտ ճեղալիլ իտի :

Շիւպհէսիզ հէր անա պապա էվլատլարընըն
թէրպլիյէլի վէ նէզաքէթլի օլմասընը իսթէր,
վէ պու փէք էյի պիր շէյ տիր: Շիմտի իշպու
թէրպլիյէ վէ նէզաքէթլին էսաս ու գաիտէսի
նէ իտիյինէ կէլէլիմ: Պագը քիմտէլէր թէրպլիյէ

վէ նէզաքէթի միւտահանէ վէ միւրայրլըգտան
 իպարէթ զանն էտէրէք, պաշգալաշըրնա՝ «Զա-
 թը վալալէրինիզ», «Զաթը տէվլէթինիզ» վէ
 սաիր պու միսիլի իւնվանլար, քէնտիլէրինէ
 իսէ՝ «Հագիր գուլունուզ», «Պէնտէնիզ», «Քէ-
 լէնիզ» կիպի էտնա իսմլէր վէրիլէր, վէ թէ-
 մէննալար վէ տահա տիւրլիւ հարէքէթլէր իլէ
 կէօյա ըիայէթ վէ իզլէթ կէօսթերիլէր. հալ
 պու քի՝ պու շէյլէրի ասըլ թէրպիյէ տէյիւ
 թուլթմագ եանլըշ աըր. Պունու տէմէքլէ մէ-
 րամըմըզ պու թարզ ալամէթլէրի հիչէ չըգար-
 մագ տէյիւ, իլլա շունու անկլաթմագ իսթէ-
 րիզ քի, պունլարըն հէփտինի իճրա էթմէքլէ
 պէրապէր պիր ատէմ՝ եինէ հագիգի թէրպի-
 յէտէն մահրում օլապիլիր: Նիչէ քիմսէլէր նէ-
 զաքէթին մէզքիւր խարիճի հիյէթ վէ ալամէթ-
 լէրինի գուսուրուզ իճրա էտէրլէր իսէ տէ,
 պաշգա թարզ իլէ սաիրլէրին գալպինի գըր-
 մագ. հիչ ինսաֆլարընա տօգանմագ: Պիր Պէ-
 տէվի արապըն չատըրընա կիթտիյինտէ, պէլ-
 քի սանա չօք ըիայէթ էտէր, քէնտի էն նէ-
 ֆիա թաամլնտան սանա իքրամ էտէր, վէլ-
 հասըլ միւսաֆիրէ ճաիզ օլան հէր իզլէթի
 էթտիքտէն մատա, իսթէտիյին գատար սէնի
 ալը գօյուպ, կիթտիյին վազըթ տա սէլամէթ-
 լէ եօլա գօր. լաքին պունլարը էթմէքլէ պիւ-

թիւն պօրճունու էթմիշ սայըպ, էրթէսի կիւն
 սանա եօլտա ըասթ կէլտիյինտէ՝ իւզէրինէ
 հիւճիւմ էտիպ հէր նէն վարըսա ալըր, վէ
 մէճրուհ վէ չըրչըփլագ սէնի օրատա պրագըր:
 Պէտէվինին ինտինտէ միւսաֆիրին գըյմէթի
 պու գատար տըր: Թէրպիյէ վէ նէզաքէթին
 գըյմէթի տէ պազը ատէմլէր ինտինտէ պէօյլէ
 տիր. պունլարըն կէօսթերտիյի մուհապպէթ
 վէ իզլէթ միւրայիլիքտէն իպարէթ օլուպ,
 կէօսթերիչտէ նէզաքէթին գաիտէսի վէ ու-
 սուլինի պօղմայարագ սէնին գալպինի գըրար,
 վէ հիչ գայտ էթմէզ: Տըչարտան թէրպիյէլի
 կէօրիւնմէք իչիւն սէնի միւտահանէ իլէ սը-
 վարլար, լաքին ճիւղի պիր ինսանիյէթի, ատէ-
 թէ մուղաիր օլմատըղը հալտէ, սանա էթմէզ:

Պիզճէ՝ հագիգի թէրպիյէ վէ նէզաքէթին
 գաիտէսի Քրիստոս էֆէնտիմիզին՝ «Ատէմլէրին
 սիզէ հէր նէ էթմէսինի իսթէրսէնիզ, սիզ տէ
 օնլարա էօյլէ էյլէյին» քէլամընտա մէվճուտ
 տըր: Պաշգասը իլէ տալրանտըղըմըզ հալտէ,
 քէնտի Նէֆտիլըն գըյաս էթմէլիյիզ. տիւչիւն-
 մէլիյիզ քի օնա էթտիյիմիզի պիր պաշգասը
 պիզէ էթսէ, հագը էտէրմիյիզ: Պաշգալարըն
 ըահաթ վէ սատտէթ ի հալտէ օլմասընը ար-
 զուլէմէլի, վէ պու արզույու, քէնտի ըահա-
 թըմըղը պիլէ պօղարագ իճրա էթմէլիյիզ. ա-

արլ թերպիյէ վէ նէզաքէթ իշթէ պու աըր. էվլաալարընըզա պու թերպիյէյի էօյրէտին: Ատէթին թալէպ էյլէտիյի պիր շէյի իճրա էթմէմէք, եախօտ թալէպ էթմէտիյինի իճրա էթմէքօտ պիր պէիա եօգ. մատտէ՝ ախէրինէ էյլիք էթմէտէ, վէ ծնուն սաստէթ ի հալինէ միւճիպ օլմատա տըր: Չօճուգլար տախմա՝ ադնի նէ թալէպ էտէրտէն իսէ, հահագդնի նէ թալէպ էտէրի տիւշիւնէլի վէ արամալը տըրլար:

Շիմտի թերպիյէ վէ նէզաքէթ իւզէրինէ էտէճէք պաշգա պիր միւթալէամըզ վար, վէ պու միւթալէամըզ իպատէթ մահալինտէ վաճիպ օլան թերպիյէ վէ նէզաքէթ հագգընտա տըր: Պու այրը պիր թերպիյէ մի տիր աէյէճէքսինիզ: Էվվէթ, այրը պիր թերպիյէ տիր, հէմ չօգ վալիտէյն ծնու պիլմէզ, պիլէնլէր տէ ծնու չօճուգլարընա էօյրէթմէյէ պօրճու տըրլար: Իմտի պագալըմ պու թերպիյէ նէ տիր:

Չօգ քէրրէ տիգգաթ էթմիշիմ քի իպատէթ եէրինտէ սուա օլտուղու, եախօտ իլահի օգունտուղու, պագէն տախի վազ սէօյլէնտիյի վադըթ, պիր եա պիր գաչ չօճուգ պիրտէն տըշարը չըգըպ, պիր ազ սօնրա իշէրի կիրէրլէր, արասը եարըմ սասթ կէչմէզ, երէ օլ չօճուգլարըն պիրի եա հէփիսի թէքրար չըգըպ,

տէֆա իշէրի կիրէրլէր, էսէֆէ շայան շուրասը տըր քի, պունու եալընըզ չօճուգլար աէյիլ, պէօյիւքէր տէ էտէր: Պու հարէքէթ եագըչըգսըզ օլտուգտան մատա, իտրատէթ եէրինտէ պէօյիւք թերպիյէսիլլիք տիր, չիւնքի շամաթայա միւճիպ օլուպ իպատէթէ մանի օլուր. մահալին գուտսիյէթինէ տէ ըիայէթսիլլիք տիր. Չօգլար տէյէճէքլէր, «Պէօյլէ էթմէք, խուսուսա չօճուգլար իշիւն լաղըմ տըր», լաքին պիզ լաղըմ օլմատըղընը իսպաթ էտէպիլիլիզ, Ամէրիգատա պու գատար սուա մէճիլիլէր կէօրմիւշիւմ, պէօյլէ պիր շէյ վագի օլմազ, եախօտ փէք նատիր վագի օլուր: Օրատա մէճիլիլէր պէօյիւք օլուպ, պէօյիւք քիւշիւք պէշ ալթը եիւզ քիշի հաղըր պուլունտուղու տէրքեար իսէ տէ, պիւթիւն մէճիլիս էննատընտա տըշարը չըգան օլմազ, Մէճիլիս էննատընտա տըշարը չըգան օլուրսա, եա խասթա տըր, եախօտ Ֆէվզ էլ ատէ պիր շէյ զուհուր էթտի տէյիւ զանն օլունուր: Ամէրիգատա օլան պուրատա տա օլմամազ մը: Չօճուգլարընըզ իպատէթ եէրինէ կիրմէզտէն՝ օրանըն նէ թարզ պիր մահալ օլտուղունու պիլտիրլէրի հալտէ, նէ կէօնա հարէքէթ էթմէք վաճիպ իտիյինի անկլամաղա կիւճիւք գալմազ: Իպատէթխանէլէրտէ պաշգա պիր թերպի-

յէսիզլիք տահա կէօրմիւշիւմ: Տուայա կէ-
լէնլէրտէն պաղըլարընըն էլինտէ իլահի քի-
թապը պուլունուր, պաղըլարըն էլինտէ պու-
լունմաղ, էլինտէ իլահի քիթապը օլանըն
իքի հանընտա օթուրանլար, էլլէրինտէ քի-
թապը մէղպուրտէն պուլունմայըպ իլահիյի
պիրլիքտէ օգումագ իսթէտիքլէրի հալտէ նէ
հափարլար. հալիյլէ իքիսի տէ օրթալարընտա
օթուրանըն քիթապընա պաղմագ իսթէյէճէք-
լէր, օրթատա օթուրան իտէ, նասըլ քի չօգ
տէֆա տիգգաթ էթմիշիմ, քիթապը սըգը
սըգը էօնիւնէ տօղրու թուլթուպ, «Պու ա-
տէմլէրին քիթապը հօգ, պարի պէն էլիմտէ-
քինի էօյլէ պիր հիյէթտէ թուլթայըմ քի, օն-
լար տա կէօրիւպ պէրապէր օգույապիլսինլէր»
տէյիւ զանն էտէրսին քի հիչ տիւշիւնմէղ:
Եանընտաքիլէրէ ըիայէթ վէ միւսատտէ իլէ
օնլարա պու պապտէ սուհուլէթ կէօսթէրէն
փէք նատիր պուլունուր: Պու ճիւզի թէրպի-
յէյի տէ չօճուղլարա էօյրէթմէլի:

Լաքին չօճուղլարա էօյրէնէճէք էլգէմ պիր
չէյ տահա վար, եանի վաղ վաղթընտա էօթէ
պէրի պաղմայըպ, անճագ վաիզին սէօյլէտիք-
լէրինէ տիգգաթ էթմէք: Չօճուղլարըն տիգ-
գաթընը կէօրտիւյիւնտէ, վաիզ, պիլթրմիսի-
նիզ, նէ գատար ճէսարէթլէնիր:

Էքսէրլյա տիգգաթ օլունմուշ պիր շէյ տիր
քի, վաղ վաղթընտա իպատէթ խանէտէն իչէրի
պիրիսի կիրաիլինտէ, հէման հէփ օթուրան-
լար պաշլարընը չէվիլիպ՝ կէլէն քիմ տիր տէ-
յիւ պաղարլար: Պու՝ վազաա փէք պայաղը
պիր հարէքէթ տիր, վէ չօճուղլար պու սօ-
ղուգ հարէքէթի էթմէտէն սագընսընլար՝ տէ-
յիւ օնլարա մախսուս նասիհաթ վէրմէք չօ-
ճուղլարընը թէրպիյէ էտէն անա պապանըն
պօրճու տըր:

Պագի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՕՄԹՈՒՆՈՒԶ

ԵՒՐՄԻ ԵՆՏԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաղիսեյնէ,

Թէզդէքքիւրէ շայան պիր մատտէ տէ, քաղաք
կէնէնէն յապիտէն յերթեպէ շոնուլարա զիտէնէն էրիտէ
մէսէլէսի տիր :

Տիւնեատա ինսանլարտան էքսէրիսի չոնուգ-
լար օլտուղու մալիւմ տիր. վէ մատէմ քի Ալլահ
պու կիւնիւն պիւթիւն ինսանլարա Փախտէլի
օլմասընը իսթէր, օլ կիւնիւ չոնուգլարա Փախ-
տէլի էթմէյէ պիր ուսուլ պուլունմատըրը
հալտէ, ինսանլարըն պէօյիւք պիր գըամընըն
օնուն մէնֆաաթընտան մահրում գալաճաղը
աշիքեար տըր: Քրիսթիյանլար օլ կիւնիւ չո-
նուգլարա Փախտէլի էթմէյէ պիր ուսուլ պուլ-
մաղլարսա, եախօտ պու ուսուլ տէրքեար օլ-
մաղսա, Քրիսթիյանլար պու խուսուստա եա-
նըլըրլար տէմէյէ մէճպուրուղ :

Շիմտի, էյ Քրիսթիյան տօսթլար, սիզէ
սիւալ էտէրիմ, Փաղար կիւնիւ հագգընտա չո-
նուգլարընըրըն էֆքեարը նէ տիր: Օնլար օլ
կիւնիւ սէվէրլէրմի, օնուն եագլաշարըրնտա
սէվինիլլէմի, օնու Րապպըն իսթէտիյի կիպի

կէչիրմէյէ արղու էտէրլէրմի, եօխսա օնտան
օսանճ վէ սրղլէթ մի տուլարլար: Փաղար կէլ-
տիյինտէ մահրուն օլմաղլար մը. կէչէրսէտէ,
սէվինմէղլէրմի. պաղա կիւնլէր էթտիքլէրի
կիպի օլ կիւն տէ օյնամագ իսթէմէղլէր մի,
րուհանիյէ տաիր շէյլէր միւթալէա էթմէք ի-
չիւն օյունլարընը սէվինէրէք թէրք էտէրլէր մի:

Պիղճէ՝ մուգատտէս կիւնիւ չոնուգլարա
հըֆղ էթտիրմէք խուսուսընտա ուսուլիմիզ
եանլըլ օլտուղունտան, օլ կիւնիւն թէէսիրա-
թը խայրիյէսի չոնուգլարըմըղ հագգընտա,
պիւթիւն պիւթիւնէ տէյիլ իսէ տէ, էֆէյիճէ
ղայ օլմագտա տըր: Ազիզ կիւնիւն թէէսիրա-
թը իքի թարղ իլէ զայ օլուր, իքիսիւնի տէ
թարիֆ էտէլիմ: Թարղը էվիլէլի աշըրը սէրթ-
լիք տիր :

Պիր շէմմաս (Սարկաւագ) թանըրըղ, պու
գարնտաշ էյի պիր առէմ տիր, ալթը կիւն
պէր գարար չալըչըպ՝ եէտինճիսինի, եանի
րահաթ կիւնիւնիւ, զիյատէսի իլէ սէվէր: Տախ-
մա հաֆթա իչինտէ իլլէրինի պիթիրտիքաէն
սօնրա, ըհաթ կիւնիւ իչիւն Ալլահա թէչէք-
քիւր էտէր. օլ կիւն օնուն եօրղուն թէնինէ
վէ ֆիքրինէ վիք խօշ կէլմիշ տիր. մագտէ-
սէյի, վէ օրատա Ալլահըն Քէլամընը տինլէյիպ
իւղէրինէ միւթալէա էթմէյի տէ ճանտան սէ-

վերս Գէնտիսի օլ կիւնէ ըիայէթ էտէր, հէմ իսթէր քի պաչգա աաէմլէր տէ, խուսուսա քէնտի էվլատարը, ծնա ըիայէթ էթսինլէր: Լաքին պագալըմ պու աոտէմ օլ կիւնիւ քէնտի էվլատարընա նա՛սըլ հըֆղ էթտիրիր: Էվվէլա իսթէր քի ծնլար օլ կիւն սապահտան ախչամատէք ըահաթ օթուրսունլար. չօճուգլարը նիչիւն օյնամագ իսթէր, նիչիւն ըահաթ օթուրամագլար տէյիւ թէաճճիւպ էտէր. տիւչիւնմէզ քի ծնլար քէնտիսի կիպի չալըչըպ եօրուլմամըչլար, չօճուգ գըսմը իչիւն պիւթիւն կիւն հարէքէթսիզ օթուրմագ հէման միւմքինսիզ օլտուլունու պիլմէզ. շունու տա տիւչիւնմէզ քի եաչը քէմալէ էրմիչ պիր աաէմէ խօշ կէօրիւնէն շէյ՝ կէնճ պիր չօճուգա ճէֆա կիպի կէլիր:

Պալատէ մէզքիւր գարնտաչ քէզալիք իսթէմէզ քի չօճուգլար փազար կիւնիւ չօգ եախօա եիւքսէք սէս իլէ լադըրաը էթսինլէր: Կիւլտիւքլէրի հալտէ ծնլարը ազարլար. պու տախի չօճուգլարըն փէք կիւճիւնէ կիտէր: Օլ կիւնիւն սաաթլարընը էյի վէ Փախտէլի սուրէթտէ կէչիրմէնին ուսուլինի ծնլարա էօյրէթմէյիպ, «էթմէյին», պու կիւն մուգատտէս կիւն տիր» տէմէքտէն պաչգա պիր շէյ պիւմէզ. չօճուգլարա վէրտիյի հէփ նասիհաթ

«էթմէյին, էթմէյին» տէն իպարէթ տիր: Պու վէճհլէ չօճուգլար փազար կիւնլէրի նէ էրֆէլ օլտուղունու էօյրէնիլլէր, լաքին նէ էրֆէլ իտիյինի, եախօա փազարըն նէ՛ Փախտէսի օլտուղունու էօյրէնմէզլէր: Պունուն սէմէրէսի նէ՛ տիր: Շիւպհէսիզ չօճուգլար Մուգատտէս կիւնտէն օսանըպ, չաղըզը վէ էյլէնճէյի մէն էտէն պիր կիւն, հաֆթանըն էն գարա կիւնիւ կիպի ծնտան իքրահ էտէրլէր: Պու ուսուլ չօճուգ գըսմընա նա՛սըլ Փախտէլի օլապիլիր:

Փագաթ պու մէմլէքէթտէ պու եանլըչըզը էտէնլէր փէք նասիր տիր: Պուրատա Մուգատտէս կիւնիւն թութուլմասը հագգընտա սէրթլիքտէն զիյատէ կէվլէքլիք վար: Շէմմաս կիպի մուամէլէ էտէնլէր պինտէ պիր վար իսէ տէ, ծնուն աքսիսի օլան եանլըչըզա տիւչէնլէր տէրքեար օլտուղունտան, պիր ազ տա պունլարըն եօլտուզ հարէքէթինտէն պահս էտէլիմ:

Պիր գաչ էվլատ սահիպի օլան պիր գարընտաչ, էհալինին էֆքեարընա պագարագ չօճուգլարընը էփէյիճէ թէրպիյէ էտէր: Օնլարը քիլիսէյէ կէճնտէրիր, վէ տախմա Փազար մէքթէպինտէ հագըր պուլունսունլար աէյիւ աիգգաթ էտէր: Լաքին չօճուգլարա պագալըմ. ծնլար Մուգատտէս կիւնիւ նասըլ հըֆղ էտէյօրլար: Վագաա օլ կիւն սաիր կիւն-

լէր կիպի չարչարյա կիթմէզլէր, պաղա կիթմէզլէր, էվտէ տէ ասի իշլէրլէ մէշղուլ օլմաղլար, լաքին կէօրէճէքսին քի էյլէնճէ խուսուսունտա պու չօճուգլար Փաղարը իշ կիւնիւնտէն հիշ այրրտ էթմէզլէր. ալլուտա, պաղէն տախի սօգադտա օյնարլար, եախօտ քիլիսէնին ալլուսունտա պաշգա չօճուգլար իլէ էյլէնիպ տուրուրլար, վէ պու շէյլէր իշիւն պապալարընտան ասլա թաղիր իշիթտիքլէրի եօգ, Պու չօճուգլար Մուգատտէս կիւնիւն նէ իշիւն օլտուզունու պիլմէզլէր, բուհանի իշլէրի եօգ, իպատէթ վազթը վէ փաղար մէքթէպինտէ, քէզալիք տուա վազըթլարընտա լաղըմ օլան նիզամը իճրա էտէրլէր իսէ տէ, սալթ ատէթ տէյիւ իճրա էտիպ, սօնրա ընլարըն իւզէրինէ ասլա տիւշիւնմէզլէր: Օլ բէսմի վազըթլարտան սօնրա, կէրէք էվտէ կէրէք արչարտա, իսթէտիքլէրինի էտէրլէր, էօյլէ քի ընլարըն թալրընա պագարսան կիւնիւն Փաղար օլտուզունու հիշ այրրտ էտէմէզսին: Օնլարըն անասը պապասը չօճուգլարըն էթտիլինէ պագամաղ, եախօտ կէօրտիւքլէրի հալտէ, «Չօճուգ արըլար, պէօյիւրլէրսէ Մուգատտէս կիւնիւ էլ պէթ լայըգըլա հըֆղ էտէճէքլէր» աէյիպ կէչէրլէր: Պու չօճուգլարըն պէօյլէ Մուգատտէս պիր կիւնլէրի օլմատըղընտան, օլ կիւ-

նիւն մագսէտի վէ մէնֆաաթընա տա նաիլ օլմամաղլար: Պու մագուլէլէրին չօգ օլմասը վաղաա էսէֆէ շայան տըր:

Պու թարզ վալիտէյնին եանլըլըղը Շէմմասընքինտէն պէօյիւք տիր: Շէմմաս՝ Ալլահըն թէնպիհինէ տիգգաթ էտէր, ընան դուսուրու՝ անճագ էօթէ ուճունա կէչմէսի տիր, վասֆ էթտիլիմիզ գարնտաշ վէ էմսալլէրի իսէ՝ էմը ը իլահիլի հիշ դայտ էթմէմէքտէ տիրլէր: Պաղէն պանա կէլիր քի, անալարըն վէ պապալարըն էքսէրիսի շու եանլըշ էֆքեարտա տըր քի, եէվմը Մուգատտէս քեամիլէն բուհանի մէշղուլիլէթէ թախսիս վէ թագտիս օլունաճագ կիւն տէյիլ, անճագ բահաթ վէ զէվգ կիւնիւ տիր, եախօտ դանն էտէրլէր քի Ալլահըն շէրիաթը չօճուգլարա բաճի տէյիլ: Պու միւլահաղա եանլըշ տըր. շիւպհէսիզ օլ կիւնիւ չօճուգլարա տա մէնֆաաթըլը գըլմանըն պիր ուսուլի հէր հալտէ վար, լաքին չօղլար օլ ուսուլի պիլմէյօրլար: Իմտի, պու ուսուլ նէ տիր: Պունա ճէվապ վէրմէք դօլայ տէյիլ իսէ տէ, ինշալլահ պու մէսէլէյի հալլ էտէպիլլիրիզ: Եէվմը Մուգատտէստէ էթթէ վէ էթթէ կէրէք իտիլի հէփ պօրճլարընը պիլիպ իճրա էթմէք պէլքի չօճուգ գըլմանա զօր տըր, հալ պու քի Ալլահ՝ արչարտան հարէքէթիմիզէ

տէյիւ, իլլա պաշլըճա եիւրէյէ պագար, Վա-
գաա օլ կիւնտէ պիղ վէ էվլատարըմըզ րապ-
պըն էմրի իւզրէ հէր իշաէն ֆարիղ կէլմէլի-
յիղ, լաքին նէ սէպէպտէն պէօյլէ էթմէլիյիղ.
պունտն սէպէպի շիւպհէսիղ պու տըր զի
վաղթըմըզը վէ թէֆէքըիւրիւմիւզիւ րուհանի
շէյլէրէ վէրէլիմ: Պունու էթմէտիյիմիղ հալ-
տէ՝ իշաէն ֆարիղ կէլմէմիղ նէյէ եարար.
գալպտէ մուհապէթ օլմատըղը, րուհ իլէ
վէ հագիգաթ իլէ Ալլահա եագլաշմագ օլմա-
տըղը հալտէ, Մուգատտէս կիւնիւ ֆարիսիլէր
կիպի եալընըզ կէօսթէրիշտէ հըֆղ էթմէք
նէյէ եարար: Էօյլէ իսէ՝ պաշլըճա շէյ էվլատ-
լարըմըզըն Ալլահը սէվմէօի տիր:

Օնլար Ալլահը սէվմէրլէրսէ, Գրիստոսուն
պույուրտուղու իւզրէ, օնուն թէնպիհլէրինի
տէ թութարլար (Յուլ. ԺԴ. 15): Պէօյլէ օլ-
տուղու հալտէ, քեամիլէն րուհանի շէյլէրէ
թախսիս օլունմատը վաճիպ օլան օլ Եէվմը
Մուգատտէս՝ օնլարա խօշ կէլէճէք, հիւնիւ
իրատէթլէ իշի վէ օյունու թէրք էտէճէքլէր,
վէ հագրէթ ի Տաուտ կիպի (Մէղամ. ՃԻԲ) սէ-
վինճլէ Բապպըն էվինէ չըզըպ, Գիթապ ը Շէ-
րիֆին թալիմլէրինի վէ նասիհաթլարընը ճան
ու կէօնիւլտէն տինլէյէճէքլէր տիր, էվտէ
րուհանի սէօհպէթլէրի սէվիպ, կէրէք իշէրտէ

օթուրտուգլարը, կէրէք պաղչէտէ կէղտիք-
լէրի վազըթ, վէլ հասըլ հէր նէրէտէ պու-
լունսալար, օյունլարա տէյիւ, իլլա էյի թէ-
ֆէքըիւրլէրէ մաիլ օլաճագլար: Պու թէտալի-
րէ ալըչան չօճուգլարա Փաղար կիւնիւնիւ լա-
յըզ ը վէճհ իւզրէ կէչիւմէք գօլայ օլուր: Սիղ,
եա՝ վալիտէյն, էվլատարընըզտա պու մու-
հապպէթի կէօրմէտիքճէ րահաթ վէ խօշնուս
օլմայըն:

Շիմտի Փաղար կիւնիւնիւ, օլ կիւնիւ կէրէք
սէվէն վէ կէրէք սէվմէյէն չօճուգլարա ֆաի-
տէլի էթմէք խուսուսունտա վալիտէյնին նէ
թէտալիւրլէր գուլլանապիլիւր իտիյինէ կէլէլիմ:

Էվվէլա շունու տէրիղ քի, վալիտէյն չօճուգ-
լարընա պու պապտէ էյի Խարէ՛ օլմալ, եանի
Մուգատտէս կիւնիւ նասըլ հըֆղ էթմէք ֆարղ
իտիյինի ֆիլիէն օնլարա կէօսթէրմէլի տիր-
լէր: Չօճուգլար իսքեաթ օլմալը քի պապա-
լարը վէ անալարը օլ կիւնիւ սէվմէրլէր: Փէ-
տէր վէ վալիտէ օլ կիւնտէ չօճուգլարա՝ մահ-
ղուն տէյիլ՝ իլլա ֆէրահ եիւղ կէօսթէրմէլի,
վէ պու ֆէրահլըզ եափմա եախօտ զօրաքի
օլմայըպ գալպտէն նէշէթ էթմէլի տիր: Չօ-
ճուգլարընըզ եէվմը մէղպուրու սիղին սէվ-
տիյինիղտէն զիյատէ սէվէճէքլէր, օնա սիղին
էթտիյինիղ րիայէթտէն զիյատէ րիայէթ է-

տէճէքլէր տէյիւ զանն էթմէյին: Սիղ օլ կիւ-
նիւ եալընըզ սուրէթէն հըֆղ էթալիյինիզ
հալտէ, օլ կիւն ըուհանի շէյլէր իւղէրինէ
տիւշիւնիւ պ սէօյլէշմէտէն իսէ, սէօհպէթինիզ
ատի շէյլէր, մէսէլա ֆիլան իշ եախօտ ֆալան
զաթ հագգընտա օլտուղու հալտէ, չօճուգ-
լարընըզ տա սիզտէն իպրէթ ալըպ օյուստան
վէ էյլէնճէտէն պաշգա շէյ տիւշիւնմէզլէր:
Մուգատտէս կիւնիւ էօյլէ ըէսմէն սագլամագ
քեաֆի տիր, շու եախօտ պու մատտէ իւղէ-
րինէ տիւշիւնմէտէ եա սէօյլէշմէտէ պէիս
եօգ ալը՝ զանն էտէճէքլէր:

Ղայէթլէ էսէֆէ շայան տըր քի վալիտէյ-
նին չօղու փաղար կիւնլէրի օլ կիւնէ եաղը-
շըր սուրէթտէ հարէքէթ էթմէյիպ, պու էյ-
լիք փուկարընը գուրուտուրլար: Մուգատտէս
կիւնիւ սուրէթ ը զահիրէտէ ըիայէթ էտիպ,
պու ֆէնա իպրէթլէրի իլէ էվլատլարընը տա
օ եօլա թէշվիդ էտէրլէր: Չօճուգլարը թէր-
պիյէ էթմէք խոստուտուտան պահս էյլէտի-
յիմտէ, չօգ տէֆա վալիտէյնէ՝ «Մագընըն, էյի
իպրէթ օլուն» տէմէյէ մէճպուր օլտուղում
կիպի, շիմտի տէ պու մատտէ հագգընտա
եինէ օլ նասիհաթը վէրմէյէ լուղում կէօ-
րիւրիւմ:

Պագէն պիր չօճուգ պապասընըն էվինտէն

ուղագ պիր եերտէ չալըշըպ, անճագ հաֆ-
թատա եախօտ այտա պիր քէրրէ փէտէրինին
խանէսինէ կէլիպ՝ պիր կիւն եա պիր կէճէ
գալապիլիր: Անասընըն վէ պապասընըն եա-
նընտա ըահաթ էտէճէյի կիւն եազլաշտըգտա,
չօճուգ նէ գատար սէվինիր, քէնտի սէվկիւ-
լիւլէրի իլէ կէօրիւշտիւյիւ սաաթլար ծնանա-
սըլ թաթլը կէլիր: Փաղար կիւնիւ տէ սիղէ
պէօյլէ օլտուն, եանի՝ էօյլէ պիր կիւն օլտուն
քի, հեր տիւնեալի զահմէթի վէ մէշղուլիյէ-
թի թէրք էտիպ, ծնու քիւլլիւյէն վէ քեամի-
լէն Սէմալի Փէտէրինիզին հուղուրունտա կէ-
շիրէսինիզ: Մուգատտէս կիւն սիղէ վէ էվ-
լատլարընըզ սէվկիւլիւ օլուրսա, օ վագըթ
խանէնիզտէ օլ կիւնիւն լայըգըլա հըֆղ օ-
լունմասը միւմքիւն օլուր:

Պագի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՍԹՈՒՆՈՒՉ

ԵՒՐՄԻ ՄԵՔԻԶԻՆՃԻ ՄԵՔԹՈՒՊ

Վալիսէյնէ,

Էվլատլարընըզա մուգատտէս կիւնիւնիւ հըֆղ էթտիրմէք իսթէտիյինիզ հալտէ, էվվէլա սիզ ծնլարա պու խուսուստա իպրէթ օլ մալըսընըզ տէտիմ:

Իքինճի եէրտէ տէրիմ քի, «Իլ ծնլարա աբգարաշ րաբի օլմալընըզ: Պէլի, Մուգատտէս կիւնտէ սիզ ծնլար իլէ պաշգա կիւնլէրտէ էթմէտիյինիզ իւլֆէթ վէ իւնսիյէթի էթմէլիսինիզ: Յնլարը էյի թէֆէքքիւրլէրէ թէշլիգ, ծնլարըն ֆիքիւրլէրինի տէ լաթիֆ սէօհպէթլէր իլէ ֆախտէլի շէյլէրէ մէշղուլ էթմէլիսինիզ: Սիզ օտանըն պիր քէօշէսինտէ սուս օթուրուպ քիթապ օգուսուղուսուղ, եախօտ ծնլարը գալըրմագսըզըն հազզ էթտիյինիզ թարզ իլէ մէշղուլ օլաուղուսուղ հալտէ, չօճուգլարընըզ Մուգատտէս կիւնիւ էյի վէ միւնասիպ սուրէթտէ հըֆղ էտէրլէր տէյիւ չիշ մէմուլ էթմէյիլ:

Կէօրիւնիւր քի վալիտէյնտէն պազըլարը շէօյլէ տիւշիւնիւրլէր, «Պէն Բապպըն կիւնիւ-

նիւ պանա խայըրը օլան սուրէթտէ հըֆղ էտէրիմ: Գօ էվլատլարըմ տա ծնու քէնտիլէրինէ խայըրը օլան սուրէթտէ հըֆղ էյլէսինլէր): Պու՝ «Չօճուգլարըմ պէնի թաճիզ էթմէսին, պէնի եօրմասըն, ըահաթըմ պօղուլ մասըն» տէմէքտէն իպարէթ տիր: Պու մագուլէ վալիտէյն էվլատլարընըն թէրպիյէսի իչիւն եօրուլմագ իսթէմէղլէր: Չօճուգլար իչիւն ֆիթապը Շէրիֆտէն հիքեսայէլէր թօփլամագ, ծնլար իլէ իլահի սէօյլէմէք եախօտ օթուրուպ սէօյլէշմէքտէն օտանճ տույարլար. չօճուգլարտան իսէ պէօյիւք ատէմլէր իլէ իւլֆէթ էթմէքլիյի եախօտ եալընըզ օթուրուպ օգուսուլար տահա էյի սայարլար: Չօճուգլարընըզ Մուգատտէս կիւնիւ հըֆղ էթմէյէ քէնտիլէր իչիւն պիր ուսուլ պուլուպ, միւնասիպ թարզ իլէ օլ կիւնտէ մէշղուլ օլուրլար, վէ պու վէճհլէ օլ կիւնիւ սէվմէք էօյրէնիւրլէր տէյիւ մէմուլ էտէրէք՝ ծնլարը քէնտի քէնտիլէրինէ պրագտըզընըզ հալտէ, պէօյիւք եանլըշըզ էթմիշ օլուրսուսուղ:

Բահաթ կիւնիւ վալիտէյնէ չիւպհէսիզ օնուն իչիւն վէրիւմիշ տիր քի, ծնլար եալընըզ քէնտի ըուհանի ֆախտէլէրինի արամագլա գանասաթ էթմէյիպ, էվլատլարընըն ըուհանի թէրպիյէսինի տէ իլէրի կէօթիւրսիւնլէր, Վա-

լիտէյն հափթայը պաշգա իշ իլէ մէշլուլ օլուպ, անճագ բահաթ կիւնիւնտէ օլ լաթիֆ խըղմէթի իճրա էթմէյէ, եանի՛ հվլատարընը էթրափլարընա թօփլայըպ օնլար իլէ բուհանի մատտէլէր իւղէրինէ սէօյլէշմէյէ, վագըթլարը օլուր. չօճուգլարը թօփլայըպ, պէօյլէ խըղմէթ իճրա էթմէք ճէմի մուգատտէս մախլուգլար ինտինտէ մութլու, Ալլահա տա դայէթ մագպուլ տըր :

էյ վալիտէյն, պունտան զիյատէ նէ թաթլը շէյ արարսընըգ. Օլ մուգատտէս սաաթլարը Ալլահտան գապուլ էթտիյի՛նիզ, վէ սիզին թէնլէրինիզ վէ բուհլարընըպտան տօղմուշ օլան էվլատարընըլ իլէ կէշիւրմէքտէն ալա նէ օլապիլիւր: Նի՛շիւն գօնշու էվլէրինէ զիյարէթ էտիպ, պաղ վէ պաղչէ իւղէրինէ, եախօտ օլ կիւնլէրտէ վագի օլան պիւր խըրսըղըգ, ֆիլան կիւն օլաճագ պիւր նիքեահ, եախօտ պաղը ատէմլէրին գուսուրլարը իւղէրինէ սէօյլէշմէտէն հաղղ էտերսինիզ. եախօտ պունլարտան սարֆ ը նազար էտիպ, նի՛շիւն էվլատարընըպտան ուզագ օթուրմայը սէվէրսինիզ. նի՛շիւն օնլարըն եանընա կիտիպ, օնլարըն անկլայապլիւնէճէյի լիսան վէ իսթիլահլէ էն էյի վէ մուգատտէս մատտէլէր իւղէրինէ օնլար իլէ սէօյլէշմէք իսթէմէզսինիզ, Պէլքի պաղըլար

տէյէճէքլէր, «Պիղիմ չօճուգլարա ույմաղա իզթիտարըմըլ եօգ տըր»: էյէր պէօյլէ իսէ, եաղըգ քի սիզէ էվլատ վէրիլմիշ, չիւնքի օնլարը թէրպիյէ էթմէյէ ասլա իզթիտարընըլ օլմատըղը պունտան աշիքեար կէօրիւնիւր: էվլատ մուհապպէթի օլմայան անասը վէ պապասը օլան չօճուգա տա վայ: Պաղըլար տա՛ «Բուհանի շէյլէր իւղէրինէ սէօյլէշմէյէ տէ իզթիտարըմըլ եօգ» տէրլէր: Աճաիպի շու քի, պէօյլէլէրին՝ էվլէնէնլէր իւղէրինէ, էվճէ պիւր թագըմ իշլէր, եախօտ ալէմին աղընտա կէղէն պիւր չօգ եալան եանլըլ հալատիս իւղէրինէ սէօյլէշմէյէ վէք կիւղէլ իսթիտատը վար տա, բուհանիյէ կէլինճէ իսթիտատլարը քէսիլիւր: Ինսանըն եիւրէյի նէրէտէ իսէ, իսթիտատը վէ հիւնէրի տէ օրատա տըր: Գօրգարըմ քի ճէննէթ իւլֆէթի վէ արգատաշըղը սիղլէրէ թաթլը կէլմէյէճէք, չիւնքի էն զիյատէ ճէննէթճէյէ եագըն օլան շէյի, եանի էվլատարընըլ իլէ Ալլահա եագլայըպ էպէտի էօմրէ միւթէալլիզ օլան մատտէ իւղէրինէ սէօհպէթ էթմէյի սէվմէմէքտէ սինիզ: Քէնտինիզի թէֆթիշ էտին, էյ վալիտէյն, էյէր թէմէլինիզ պու իսէ, գօրգարըմ քի սարսըլաճագ, չիւնքի պինանըլ ասըլ գայա իւղէրինտէ տէյիւ տիւ :

«Փաղար կիւնիւնիւ էվլատլարըմըզա ֆաի-
տէլի էթմէք իչիւն ծնլարլա նաւըլ արգատաշ
օլմալըլըզ» տէյէնլէր պէլքի պուլունաճագ:
Պու փէք միւնասիպ պիր սիւալ տըր, Պէն
տախի Սլլահըն եարտըմը իլէ պու սիւալէ ճէ-
վալ վէրէյիմ:

Մուգատտէս կիւնիւ ֆաիտէլի հէմ խօշ
գըլմագ իչիւն նէ վասիթալար վար իտիյինի
արայալըմ: Պէն չօգ վասիթալար կէօրիւրիւմ:
էվվէլա զիգըլմէթ շէյլէր իլէ աօլու օլան ֆի-
թապը Շէրիֆ վար: Օնտա մէլճուտ օլանը
միւնասիպ վէճհլէ չօճուգլարընըզա կէօթէր-
տիյինիզ հալտէ, ծնլարա պէօյիւք մէնֆաաթ
վէ էյլէնճէ հասըլ օլուր: Լաքին եանըլչ ան-
նաշըլմասըն. ֆիթապը Շէրիֆի աշըպ վազ
վէրիւր կիպի ուղուն ուզատըլա օգուրասնըզ,
չօճուգլար հազզ էթմէյիպ օտանաճագլար: Չօ-
ճուգլար իչիւն վազտան տահա ֆաիտէլի եօլ-
լար վար: Չօճուգ գըլմը հիւսիսի սէվէր. պէօյ-
լէ օլտուղու հալտէ սիզ տէ ֆիթապը Շէրի-
ֆին հիքեայէլէրիի նազլ էտէպիլիւրսինիզ: ֆի-
թապը Շէրիֆին նագլիյէթլէրի էմալըրդ տըր.
ծնլար կիպի սատէ վէ կիւզէլ, հէմ տէ ֆաիտէլի
նագլիյէթլէր պաշգա եէրտէ պուլամագընըզ:
Պու հիքեայէլէրի չօճուգլարա էօյլէ սատէ պիր
թարզ իլէ նազլ էթմէլի քի, ծնլարըն տիգ-

գաթը նազլ օլունան վուգուաթա ճէլպ օլուն-
սուն: Սքրահամըն, Յակոբուն, Յուսէփին, Սա-
մուէլին, Դառիթին, Յիսուսուն վազաալարը
վէ ֆիթապը Շէրիֆտէ պուլունան տահանիչէ
վազաալարը կէրէյի կիպի մէահ էտէմէյիզ:
Պունլարըն հէփիսինի կիրակիտէն կիրակիյէ
սէօյլէշմէք թարզը իլէ, իգթիզա էտէն թարի-
ֆաթլէ չօճուգլարա անկլատընճայատէք՝ պիր
գաշ սէնէ տէվը օլուր: Մէգըիւր վազաալարը
էվվէլա իւք էվլատընըղըն չօճուգլուղունտա
օնա նազլ էտէրսինիզ, սօնկրա իքինճի էվլա-
տընըզա, տահա սօնկրա իւչիւնճիւյէ նազլ
էտէրէք պէօյլէ տէվամ էտէպիլիւրսինիզ. պէօ-
յիւքլէր օլ հիքեայէլէրի իքի, իւչ, տէօրթ տէ-
ֆա տինլէյէճէքլէր իսէ տէ, օտանայաճագ-
լար տըր, չիւնքի սիզինլէ սէօյլէշէրէք, վէ
պազէն սիւալլէր էտէրէք՝ տախիմա եէնի եէնի
շէյլէր էօյրէնիպ, շիւպհէսիզ հէր պիր տէֆա-
սընտա հիքեայէլէրի տահա կիւզէլ վէ խօշ
պուլաճագլար:

էյի թէրպիյէնին թէէսիրի տէ պէօյիւք վէ
տախիմա տիր: Չօճուգլարընըզ օլ նագլիյէթլէրի,
աճաիպ վէ թուհաֆ շէյլէր տիր տէյիւ, տախ-
մա խաթըրլարընտա սագլայաճագլար, վէ պէօ-
յիւյիւպ էվ պարգ օլտուգտան սօնկրա տա,
ծնլարը էվլատլարընա նազլ էտէճէքլէր, հէմ

նազլ էթ տիքլէրի վագըթ՝ չօճուգլուգլարընտա սիզին աղղընըգտան իշիթտիքլէրի նասիհաթլարըն միւպարէք սաաթլարընը զիքր էտէճէքլէր, սիզին մուհապպէթլի հարէքէթինիզ վէ թաթլարընը սնլարըն խաթընա կէլէճէք տիր: Սիզ, եա վալիտէյն, էվլատլարընը իլէ նասըլ տավրանըրսանըզ, էվլատլարընը տաքէնտի էվլատլարը իլէ էօյլէ տավրանաճագլար: էօյլէ իսէ պու մուգատտէս շէյլէր էվլէլա սիզին ֆիքրինիզէ, հէմ սիզին վասիթանըզլա տա էվլատլարընըզն ֆիքրինէ եէր էթսին:

Պիր շէյ տահա վարքի սէօյլէմէք իսթէմէզ իսէմ տէ, փէք սահիհ վէ զիքրէ շայան օլտուղունտան սիւքիւթ էտէմէմ: Քիթապը Շէրիֆին էն սատէ վէ գօլայ նագլիյէթլէրինէ պիլէ չօգլար աշնա տէյիլ տիր: Պագէն Կիրակի կիւնիւ մէքթէպինէ էօյլէ ատէմլէր կէլիք քի, Քիլիսէ ազասը օլան քիմնէլէրին էվինտէ տօղմուշ վէ պէօյիւմիւշ, վէ ազլէ պալիզ օլմուշլար իսէ տէ, Սողոմնուն պապասը քիմ իտիլինի, Պօղոս Րէսուլըն հանկը միլլէթտէն օլտուղունու, եախօա Քրիստոսու քիմ էլէ վէրտիլինի պիլմէզլէր:

Քիթապը Շէրիֆ էքսէրիյա նագլիյէթ տիր. օնուն հէփ թալիմաթը վէ էօյրէթտիլի էլզէմ հագիգաթ՝ նագլիյէթլէր իլէ իզահ վէ իֆատէ

օլունուրլար: Մէսէլա՝ էսթէրին քիթապընտա Ալլահըն իամի հիչ զիքր օլունմամը իսէ տէ, օնուն վագաասընտա Ալլահըն թագտիրինին թալիմաթը կիւնէշ կիպի պէրրագ կէօրիւնիւր: Քէզպլիք Քրիստոսուն մուհապպէթի վէ պիզի իսէլաս էթմէյէ օլան արզուսու՝ օնուն հագընտա եազըլան ինճիլին թէվարիլինտէ աշիքեար հիսս օլունուր: Օ թէվարիլտէ օնուն իսսթալարա շիֆա վէրմէսի, տէրալիլէրի միհնէթտէն գուրթարմասը, վէ նիհայէթ պիզի իհեա էթմէք իչիւն խաչ իւզէրինտէ էզիյէթ շէքմէսի՝ պիլէր պիրէր թարիֆ օլունուր: Պուսէպէպտէն Քիթապը Շէրիֆին թալիմաթընը չօճուգլարըմըզա էօյրէթմէնին էն էյի եօլու՝ օլ Քիթապտա զիքր օլունան վագատլարը օնլարա նազլ էթմէք տիր: Իմտի թէքրար տէրիմ, չօճուգլարընըզա ուզուն վագլար վէրմէյին, իլլա մէզքիւր հիքեայէլէրի սատէ պիրթարզ իլէ օնլարա նազլ վէ թարիֆ էտին:

Կիրակի կիւնիւնիւ չօճուգլարա մուգատտէս սագլաթմագ իչիւն հիքեայէտէն մատա՝ պաշգա վասիթալար տա վար: Չօճուգ գըմընըն մէշլուլիյէթի պիր կէօնա օլտուղու հալտէ՝ օսանըլար տէյիւ պիլիքիզ: Պու պէօյլէ օլարագ, նագլիյէթլէր տէ էն էյի թարզ իլէ օլտալար պիլէ, ուզուն օլտուգլարը հալտէ չօ-

ճուղլարա օսանճ կէթիւրիւրլէր, պու սէպէպ-
տէն թէպտիլաթ լազըմ տըր: Չօճուգ օսանը-
յօր օլտուղունու ֆարգ էթտիլինիդ պիւրլէ՝ ու-
սուլի թէպտիլ էտիպ, պաշգա թէրթիպ գուլ-
լանմաղա պագըն: Ամմա, պաշգա նէ՝ օլապի-
լիւր տէյէճէքսինիդ: Փախտէլի թարիզլէր չօգ
տըր, պունլարըն պիրիսի տէ իլահի օգումագ
տըր: Հէր վալիտէյնին իլահի օգումագա եա-
խօտ օգութմագա իսթիտատը օլմատըղընը պի-
լիւր իսէք տէ, էքսէրիյա եա պապատա եա ա-
նատա պու իսթիտատ ազ չօգ պուլունուր,
եանի՝ պիր գաշ իլահի օլսուն չօճուգլարընա
էօյրէթմէյէ միւղթէտիր օլապիլիւրլէր, Կիրակի
կիւնիւնիւ չօճուգլարա ֆախտէլի վէ խօշ գըլ-
մագ իչիւն տէ պու գատարը քիֆայէթ էտէր:
Վալիտէմ պէչիյիմին իսթիւնտէ պիր գաշ ի-
լահի օգուր իտի տէյիւ խաթրըմա կէլիւր:
Վալիտէմին նաղմէյէ փէք ազ մէյլի վար իտի
խտէ տէ, մէղքիւր իլահիլէրի մագամլա օգուր
իտի, պէն տախի օ իլահիլէրին թէէսիրինի հա-
լա տույարըմ: Էյէր սիզ մագամլէ իլահի օ-
գումագա եախօտ էլլատլարընըղա էօյրէթմէյէ
գատիր տէյիւ իսէնիդ, չօճուգլարընըղաան
պիրլինին օլսուն կիւղէլ սէսի վէ մագամա հա-
վէսի օլապիլիւր, էլպէթթէ չօճուգ Կիրակի
մէքթպիւնտէ տէ պիր գաշ իլահի էօյրէնիւր:

Պէօյլէ օլտուղու հալտէ՝ չօճուգ քէնախնաէն
քիւչիւք գարնտաշ վէ գըղգարնտաշլարընա
էօրնէք օլուպ, ծնլարը մագամլա օգումագա
թալիմ էտէպիլիւր: Ալլահը իլահիլէր իլէ թա-
ղիմ էթմէք վագա միւհիմմ պիր շէյ տիր: Պու
վէճհլէ բուհանի տույուլար պէյան էթմէք
հէր սսիրտէ ատէթ օլմուշ տըր. ճէննէթտէ
պիլէ ազիլլէրին էն մուգատտէս մէշղուլիյէ-
թիւնտէն պիրի Ալլահա թէրէննիւմլէ համա ու
սէնա օգումագ տըր: Պէօյլէ օլարագ մագամլէ
իլահի օգումագ ատէթիւնի իհմալ էթմէք ճա-
իզ տէյիւ տիր:

Շիմտի պաշգա պիր մատտէյէ, եանի Կիրակի
կիւնլէրի տէ սսիր կիւնլէր կիպի չօճուգլարա
հարէքէթ էթտիրմէք ճաիզ իտիլինէ կէլէլիմ:
Լաքին պու խուսուտա պիր կիւճլիւք վար,
վէ շու տըր քի, Կիրակի կիւնլէրի չօճուգլարա
սսիր կիւնլէր կիպի գօյմագ, օյնամագ վէ
պաշգա պու միսիլի հարէքէթլէր էտէրէք էյ-
լէնմէք նասըլ միւմըին օլապիլիւր:

Վագաա չօճուգ գըմըլ տախի կէնճիլլէրին-
տէ Մուգատտէս կիւն իլէ սսիր կիւնլէրին
մէշղուլիյէթի արասընտա օլան ֆարգը ֆէհմ
էթմէլի տիրլէր. պունու չօճուգլուգտան ֆէհմ
էթմէլլէրտէ, սօնկրա հիչ ֆէհմ էթմէյէճէք-
լէրի ինթիմալտէն տիր: Պու ճիւմլէ իլէ, չօ-

ճուգլար աչրդ ետրտէ հավա ալմայըպ, հարէ-
քէթը պէտէնիյէ իճրա էյլէմէտի.քլէրի հալտէ,
պիլա շիւպհէ ըահաթսըղ օլուպ թահիզ օլուր-
լար, վէ Մուգատտէս կիւն օնլարա պիր եիւք
կիպի կէօրիւնէճէք տիր, շէօյլէ քի Գիթապը
Շէրիֆին նադլիյէթլէրինտէն, իլահլիլէր թէ-
լէննիւմիւնտէն վէ սաիր պու միսիլի շէյլէր-
տէն փէք ազ Փաիտէ թահսիլ էտէպիլէճէքլէր:

Պանա կէօրիւնիւր քի պու կիւճլիւյէ տէ
պիր չարէ էտիլէպիլիր, վէ պու պապտէ աթի
իւլ պէյան նասիհաթլար նաֆիլէ օլմայաճագ
աըր:

Էվվէլա՝ հաֆթանըն աաի կիւնլէրինտէ չօ-
ճուգլարըն կէրէք օյնամագ կէրէք չալըչմագլէ
միգտարը քեաֆի մէշղուլիյէթը պէտէնիյէլէրի
օլմալը, էօյլէ քի Կիրակի կիւնիւ կէլաիլինտէ
ազ չօգ եօրղուն պուլունսունլար:

Իքինճի՝ հէր օյուն վէ օյունճագ ճումա էր-
թէսի ախչամընտան իթիպարէն պէր թարաֆ
էտիլմէլի. պու շէյլէրին քիլիտ ալթընա գօն-
մասը տահա միւնասիպ տիր, էօյլէ քի չօճուգ-
լար էրթէ կիւնիւ, եանի Մուգատտէս կիւնտէ
օ թարղ շէյլէր իլէ էյլէնիպ մէշղուլ օլմաղա
ըուխսաթլարը օլմատըղընը փէշինէն պիլսին-
լէր: Պու վէճհլէ օ թարղ օյունճագլարտան
մահրում օլմաղա ալըչըրլար, վէ պու աաթթ՝

Մուգատտէս կիւնիւն սաիր կիւնլէրտէն Փարդ-
լը իտիլինի օնլարա անկլաթմաղա միւէսիր
պիր վասիթա օլուր:

Իւչիւնճիւ՝ չօճուգլար Կիրակի կիւնլէրի տէ
հարէքէթ էտիպ թէմիզ հավա ալմագ իչիւն,
էվին իչինտէ եախօա ալլուտա վէ պաղչէտէ
սէրպէսթ կէզմէլիտիրլէր, անճագ աաի կիւն-
լէրտէ օլուուղու կիպի պաղըրա չաղըրա օյնա-
մասընլար: Իպատէթխանէ էվտէն իրագճա ի-
սէ՝ տահա էյի, չիւնքի օրայա կիթմէտէ վէ
օնտան էվէ կէլմէտէ էտէճէքլէրի հարէքէթ
օնլարը քիֆայէթ միգտարը խօշնուտ էտէ-
պիլիր: Պու գատար հարէքէթը պէտէնիյէ չօ-
ճուգլարա հէլալ աըր, չիւնքի պու վէճհլէ օն-
լարըն Փիքրի էյի հալտէ պուլունուպ, տիւրլիւ
պէ տիւրլիւ Փաիտէլի տէրսլէրէ տիգգաթ
էթմէյէ միւզթէտիր օլուրլար: Մահպուսլար
կիպի ուղուն վագըթ տարաճըգ վէ հավասը
պօղուգ պիր օտա տէրունինտէ գափանըպ
գալըրգլարը հալտէ, տէրսլէրտէն թահսիլ
էթտիքլէրի Փաիտէ պօշա կիտէր, Մուգատ-
տէս կիւնիւն թէրթիպի տախի օնլարա մագ-
պուլ վէ խօշ օլմատըրգտան մատա, օնլարըն
պուղղ վէ իսթիքրահլէրինէ միւճիպ օլուր:

Մուգատտէս կիւնիւ չօճուգլարը Փաիտէլի
էթմէյէ օ գատար եօլ վար աըր քի, հէփսինի

տէ պիթ թափոյն պուրատա զիքը էթմէք գա-
պիլ տէյիլ տիր : Հէման հէր նէվ իլմ պու-
խուսուտա մուավէնէթ էտէպիլիթ մէսէլա՝
Ալլահըն քէլամը վէ ամալի հագգընտա, քիւր-
րէի արգըն վէ կիւնէշ վէ երլտըզլարըն իւզէ-
րինէ, միւթէնէվիլի միլլէթլէր վէ միւթէպէր
զէվլաթ հագգընտա պիլտիյինիզ շէյլէրի՝ չօ-
ճուգլարըն էֆքեարընը Ալլահա չէվիրէճէք
պիր թարզլէ իֆատէ էտէպիլիթսինիզ : Գի-
թապը Շէրիֆատէն մատա պաշգա պիր քիթապ
տախի օգումագ իսթէտիյինիզ հալտէ, չօգ
ֆախտէլի քիթապլար տա պուլունուր, վէ
պունլարըն էն ալալարընտան պիրի, զաննը-
մրղճա, Պընիանըն «Եօլճուլուզ» աէնիլէն քի-
թապը տըր : Պու քիթապ օգունտուլու վա-
գըթ, ծնու տիգգաթ վէ արզու իլէ տինկլէմէք
իսթէմէյէն չօճուգնատիր պուլունուր : Փէտէ-
րիմ պունու պիզէ պիր գաշ տէֆա պաշտան
պաշա օգումուշ իսէ տէ, քիթապ սօն տէֆա
օգունտուլունտա՝ պիզէ իլք տէֆալարընտան
տահա խօշ կէօրիւնտիւ :

Տիյանէթ վէ զայրէթլէրի ճիհէթիլլէ մէշ-
հուր օլան Քրիսթիյան քիմանէլէրին թէվարիխի
տէ ֆախտէլի տիր : Շախսի թէճրիւպէլլէրինիզի,
եանի իւզէրինիզէ Ալլահըն թագաիր ու ինա-
յէթինի, էյի ատէմլէրին սաատէթի իլէ քէօ-

թիւլէրին ֆէնա հալլէրին նէթիճէսի իւզէրինէ
էֆքեար վէ մալիւմաթընըզ տախի չօճուգլա-
րա նագլ էթտիյինիզ հալտէ, ծնլարա չօգ ֆախ-
տէ էտէրսինիզ :

Հասըլը քէլամ՝ Գիթապը Շէրիֆին վէ պիւ-
թիւն ճիհանըն ամպարլարը հուզուրունուլտա
աչըգ տըր, վէ չօճուգլարընըզըն ֆիքրինի կի-
րակի կիւնլէրի խայըրը սուրէթտէ մէշըուլ
էթմէյէ հէր նէ միւնասիպ իսէ, օլ ամպար-
լարտան սէչիպ ալապիլիթսինիզ :

Պունլարը սէօյլէմէքտէն մէրամըմ կիրակի
կիւնլէրի տապահտան ախշամատէք չօճուգլար
իլէ պէրապէր օթուրուն գալգըն, տիւզիլէ
ծնլար իլէ իւլֆէթ էտին՝ տէյիլ իպլամմ էթ-
մէք տէյիլ տիր : կիւնիւն պիր գըսմընտա տա
եալընըզ օլմաղա եախօտ պիրպիրլէրի իլէ սէօյ-
լէչիպ էյլէնմէյէ տէ ծնլարա ֆուրսաթ վէրիլ-
մէսի միւնասիպ տիր : Չօճուգլար պէօյլէ սիզ-
տէն այրը պուլունտուլարը վագըթլարտա՝
սիզլէրտէն տինլէտիքլէրի շէյլէր իւզէրինէ
միւթալէա վէ միւզաքէրէ էտէճէքլէր տէյիւ
մէմուլ օլունուր :

Պալատէ մէգըիւր նասիհաթլարըմը տինլէ-
տիյինիզ, վէ ծնլարը իճրա էթմէյէ կէծնլիւ-
նիւզ օլտուլու հալտէ, էյի պիլիթիմ քի չօ-
ճուգլարընըզըն հալ ու հարէքէթի տէ թըպըլ

սիղինքի կիպի օլաճադ: Մուգատտէս կիւնիւ
տէտիյիմիղ ուսուլտէ կէչիրմէք սիղէ խօշ կէօ-
րիւնիւրտէ, ծնլարա տա խօշ կէօրիւնէճէք, սի-
ղէ պիր եիւք կիպի կէօրիւնտիւյիւ հալտէ
ծնլարա տա էօյլէ կէօրիւնէճէք տիր:

Պու մատտէ զայէթլէ միւհիմմ օլտուղուն-
տան, պունուն իւղէրինէ ուղունճա սէօյլէտիմ:
Պինլէրճէ թէճրիւպէլէր իլէ թահգիգ օլուն-
մուշ տըր քի, Գրիսթիյան միլլէթլէրին մու-
գատտէս կիւնիւ իհմալ էթմէլէրի՝ եարամաղ-
լըղա պաշլանկըճ տըր: Ամէրիգանըն հապս-
լարընտա պուլունան միւճրիմլէրին չօղու իգ-
րար էտէրլէր քի, Կիրակի կիւնիւնէ ըիայէթ
էթմէմէքլէ քէնտի քէօթիւ հարէքէթլէրինէ
պաշլատըլար. պիլաքս կէօրիւնիւր քի՝ հէր նէ-
րէտէ Մուգատտէս կիւն տիգգաթ վէ զայ-
րէթլէ հըֆղ օլունուրտա, օրատա եարամաղ-
լըգ վէ խապիսլիք պաշգա եէրլէրէ նազարէն
ազ տըր: Պունուն սէպէպի տէ աշիքեար տըր.
Ալլահա եագլաշըպ ծնուն թէնպիհլէրինի թէ-
ֆէքքիւր էթսինլէր՝ տէյիւ հաֆթատա պիր
կիւն Բապպա հիպէ էտէնլէր Ալլահտան ի-
րագլանմաղլար:

Մուգատտէս կիւն տիւնեանըն թէէսիրինի
գըրմաղա պիր վասիթա տըր: Իշ կիւճ սահի-
պի օլան՝ հաֆթատա պիր կիւն իշինի պրա-

գըրտա, պիւթիւն պիւթիւն օլ իշէ էսիր օլ-
մաղ, բուհանի շէյլէր հագգընտա տա օ գա-
տար քէօր օլմաղ. լաքին Մուգատտէս կիւն
հըֆղ օլունմայան եէրլէրտէ՝ տիւնեա մութ-
լաղա հիւքիւմէթ սիւրէր:

Պագի սաղ օլուն.

ԷՄԻՆ ՏՍՍԹՈՒՆՈՒԶ

ԵՒՐՄԻ ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ

ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաղիսեյնէ,

Պուրատա ֆամիլեաճա տուա իւղերինէ պիր դաչ նասիհաթ վէրմէք ճաիզ կէօրիւրիւզ: Պուխուսուստա օլան իհմալլըղըն վէ եանլըչ ուսուլուն զարարլարը տա վագաա ճիւղի տէյիլ տիր: Մէսէլա, պաղէն տուա նիզամսըզ օլուր, չիւնքի պէլլի պիր վագըթ թային գըլընմըչ օլմատըղընտան, սապահտան երքէն ֆամիլեա տաղըլըր. քիմի իչինէ կիտէր, քիմի եէմէք եէր, քիմիսի տէ պիր եէրէ կիտէճէք օլուր, նիհալթ ֆամիլեանըն պապասը կեահ չօղլարըն հաղըր պուլունամայաճաղընը, կեահ եալընըզ պիր գըսմըն հաղըր իտիյինի կէօրիւպ, տուայը մէքս էտէր:

Ախյամլարը միւսաֆիր օլուրսա, օնուն կիթմէսինէ պէքլէնիլտիյինտէն, հէմ տախի պաչգա սէպէպլէրտէն էօթիւրիւ վագըթ կէչիպ, քիմիին ուղգուսու կէլմիչ, քիմի եաթմըչ, քիմի տէ եօրղսն օլտուղունտան, եինէ տուա մէն օլունուր, եախօտ մէն օլունմաղուա տա՝ չօղու տուա վագթըն տ ա ուլուղլար: Պէօլէճէ պու

թարզ ֆամիլեալարտա տուա եա իհմալ օլուրնուր, եա տա պիհուտէ եէրտէ օլուր: Իմտի պիր ֆամիլեա պու ուլղսնսուղուգտան պէրի օլմագ իսթէրսէ, պաղը շէյլէրէ մախսուս տիգգաթ էթմէլի:

Էվվէլ էմրտէ տուանըն վագթը պէլլի օլմալը: Իլք մէքթուպլըրմտա, հէր շէյին վագթը պէլլի օլմալը տըր, տէմիչ իմ. լաքին պախուսուս տուա իչիւն մուայեէն վագըթ թախսիս էթմէք փէք էլգէմ տիր: Եալընըզ տուա նիզամը օլտուղու հալտէ ֆամիլեանըն հէփ աղալարընըն հաղըր պուլունապիլէճէյի մէմուլ օլունուր. վագթը պէլլիսիզ օլտուղու կիպի, շիւպհէսիզ պաղըլար ունուտաճագ, պաղըսը տա պէքլէմէքտէն օսանըպ իչինէ կիտէճէք, քիմիսի տէ թէտարիքլի պուլունամայաճագ տըր: Իմտի պէլլի տիր քի՝ տուանըն պիր պէօյիւք էնկէլի վէ տիւշմէնի նիզամսըղըր տըր: Ծէյթան չօղ տէֆա տուայը թէրք էթսին տէյիւ Քրիսթիյանը գանտըրամաղ իսէ տէ, տուայը թիւրլիւ սէպէպլէր իլէ կէճիքթիրմէյէ եախօտ նիզամսըզ գըլմաղա մուլաֆֆագ օլուպ, թէէսիրինի մահվ էտէր:

Իքինճի եէրտէ՝ տուանըն վագթը պէլլի օլտուգտան պաչգա, միւնասիպ տախի օլմալը, եանի՝ նէ սապահլայըն չօճուղլարտան հէր

պիրիսին հազըր օլմայաճաղը դատար էրքէն, նէ տէ ախշամլայըն փէք կէճ, եանի օնլարտան պաղըլարընըն ուլդուսու կէլտիլի վազըթ օլմալը: Հէր պիր ֆամիլեանըն հալի պաշգա պաշգա օլտուղունտան, հէփիսինէ պիրտէն մուայեէն պիր վազըթ թախսիս օլունամաղ. է-վին պէօյիւլիւ քիմ իսէ, անա եախօտ պապա, պիւթիւն էվ էհալիսինին թօփ պիր եէրտէ պուլունապիլէճէյի, ֆիքիրլէրին միւմքին ի մէրթէպէ դաիլէտէն պէրի օլապիլէճէյի վազթը թախսիս էտէպիլիր, վէ տուանըն վազթը տախմա օլ վազըթ օլմալը:

Լաքին պունլարտան մատա իպատէթին թարզընա տա պաղմաղ իճապ էտէր: Տուայա էն միւնասիպ վազըթ թախսիս էտիլիպ, տախմա սաաթընը շաշըրմագսըզըն իճրա օլունապիլիր, լաքին պունունլա պէրապէր տուանըն թարզը էօյլէ եանլըշ օլապիլիր քի, հիշ ֆախտէ թահսիլ օլունամաղ: Պու պապտէ վազի օլապիլիր պաղը եանլըշըզարը զիքր էտէլիմ:

Պաղէն ֆամիլեա իչինտէ օլան տուա սայքի պիր ատէթ տէյիւ իճրա օլունուր: Պէօյլէ ատէթ կիպի իճրա օլունան իպատէթտէ ֆիթապը Շէրիֆտէն օգունան այէթլէր թատսըզ կէօրիւնիւրլէր, վէ պիր նէվ էզկի իլէ, պիր սէտա իւզէրինէ օգունտուղունտան նէ

օգույան նէ տէ տինլէյէնլէր պիր հիսսէ ալապիլիր. տուա տա սօղուգ վէ լէզզէթսիզ կէլիր, չիւնքի սապահ վէ ախշամ հէման տախմա պիր տիր. պաղը սէօղլէր վէ իսթիլահլար վէ իւնվանլար հավէսսիզ պիր թարզ իլէ ատէթ տէյիւ թէքէրրիւր օլունուրլար. իհթիյաճ, արղու, դալպտէ հարէքէթ տէնիլէն շէյ պուտուալարտա պուլունմաղ. նէ ֆամիլեանըն պիր մուզաիգասը, նէ տէ մախսուս թէճրիւպէլէրի վէ ահվալի զիքր օլունուր. պէօյլէճէ տուատա ֆամիլեայտ ըաճի պիր շէյ օլմայըպ անճագ հէր շէյ ըէամէն օլտուղունտան, օլան տուա քիմսէնին եիւրէյինէ թէէսիր էթմէզ: Պիզիմ պիլտիլիմիզտէ պու ուսուլտէ տուա էտէն ֆամիլեալար չօգ տըր:

Պաղէն տախի տուայը չօճուգլար աննայամաղ, չիւնքի սէօղլէր վէ իպարէլէր եիւքսէք օլտուղունտան չօճուգ գըսմը ֆարգընա վարամաղ: Վալիտէյն գըսմը էքսէրիյա չօճուգլարը իլէ կէօրիւլաիւքլէրի եախօտ էյլէնտիքլէրի վազըթ, սէօղլէրինին թարզը վէ իսթիլահլընը չօճուգ գըսմընըն աննայըզընա ուլտուրուրլար. հէր շէյի գօլայ աննաթմաղա պաղարլար. լաքին տուայա կէլինճէ չօճուգլարըն ազլընտան եօգարը էն եիւքսէքլէրէ ուշարլար: Պունուն սէպէպի պիզէ նամալիւմ տիր. ա-

ճապա պիր վալի հուզուրունտա օլտուղու կի-
պի, Ալլահըն էծնիւնտէ տէ եիւքսէք իսթիլահ
գուլլանմագլա պիր իքրամ մը էթտիք զանն
էտէրէր, եօխսա չօծուգլարըն տուայը աննա-
մասընա էհէմիլէթ մի վէրմէզլէր. լաքին տա-
հա տօղրուսու, պէօյլէ տուա էթմէք պիր ա-
տէթ տիր տէյիւ զանն էտէրիզ :

Պէլքի պաղըլար զանն էտէր քի տուատա
ինսանլարա տէյիւ, Ալլահա սէօյլէրիզ, վէ Ալ-
լահ հէր հալտէ ֆիքրիմիզի աննար : Պէօյլէ
գըյաս էտէճէքսէք, տուայը Լաթինճէ տէ է-
տէպիլիլիզ, Ալլահ Լաթինճէ տէ աննար. լաքին
պէօյլէ գըյաս էթմէք եանլը յըր. լիսանը-
մըղըն թարգը հէր նասըլ օլտա Ալլահ օնու ան-
նար օլտուգտան սօնկրա, տուամըզ սատէ վէ
զիյնէթսիզ օլտուղու հալտէ տէ աննար : Տուա
եալընըզ Ալլահա սունուլմագ իչիւն օլմա-
յըպ, տինլէյէնլէրին տէ մէնֆաաթը իչիւն օլ-
տուղունտան, օնլարըն տախի աննայարագ վէ
եիւրէքտէն թահրիք օլունարագ պէրապէր
տուա էթմէլէրի ճաիզ տիր : Պօղոս Բէսուլուն
սէօղիւնէ նազարէն տուա էթմէք վէ մէզմուր
օգուլմագ եալընըզ ըուհ իլէ տէյիւ, իլլա զիհն
իլէ տախի օլմալը. «Աննալըլմազ լիսանտա օն
պին սէօզ սէօյլէմէքսէն իսէ, ֆէհմ էտէրէք
պէշ սէօզ սէօյլէմէմի թէրճիհ էտէրիմ» տէր :

Չօծուգլար, Օլան տուա պիզիմ իչիւն տէյիւ
տիր տէյիւ զանն էթտիքլէրի հալտէ, արթըգ
օնա հիչ տիգգաթ էթմէյիպ, պաշգա շէյլէր
տիւչիւնիլլէր, եախօտ տէօրթ թարաֆա պա-
գարլար, եա տուա վագթընտա օյնամագ իս-
թէրլէր, վէ պէօյլէ հիչ ֆախտէ կէօրմէզլէր :
Չօծուգլարտան չօղունտն պու հալ ու էֆ-
քեարտա օլտուղունու պիլիլիզ :

Շիմտի էվճէ օլաճագ տուանըն պիր միւնա-
սիպ թարղընը կէօսթէրէլիմ : Էվլէլա ֆամիլ-
եանըն ահվալինի վէ նէյէ միւհթաճ օլտու-
ղունու պիլմէք ֆարղ տըր : Հէր ֆամիլեա
պաղը շէյլէրէ, մէսէլա Ալլահըն եարտըմը վէ
լութֆունա, կիւնահլար աֆիլընա, տախմա միւհ-
թաճ տըր. լաքին պունլարտան մատա տուատա
զիքը օլունաճագ չօգ շէյլէր հէր կիւն զու-
հուր էտէր : Մէսէլա չօծուգլարըն պիրի քէյֆ-
սիզ օլապիլիլ, եախօտ ըուհանի եա ճիսմանի
պիր թէհլիքտէ պուլունապիլիլ. եախօտ ֆա-
միլեանըն պաշընա պիր ֆէլաքէթ կէլմիշ օլուր,
եա պիլ աքիս շագ օլաճագ պիր հալ վագի օ-
լուր. հասըլը քէլամ էնտիշէյէ վէ գասսավէթէ
պախ օլան թիւրլիւ հալլէր եէվմիյէ զուհուր
էտէպիլիլ. պունլարըն քեաֆֆէսիսի տուատա
զիքը էտիպ Ալլահա հէվալէ էթմէք, սէվինէ-
ճէք շէյլէր իչիւն տէ թէշէքքիւր էթմէք կէ-

ընդ տիր: Էվտէ պիր միւսափիր պուլունտու-
ղու հալտէ, ծնուն վէ ծնուն տօսթլարը իչին, քեզալիք գօնչուլար իչին նիյազլար սունուլա-
պիլիր, խիւլասաի քեչլամ ֆամիլեանըն տիգ-
գաթընը ճէլպ էտէն հէր պիր շէյ տուատա
զիքը օլունապիլիր :

Պէօյլէ տուա թէէսիրլի օլուր, չօճուգլար
զիքը օլունան վուգուլաթա տիգգաթ էթմէյէ
թահրիք օլունուլար, վէ պէօյլէ հէր շէյ ի-
չին Ալլահա միւրաճաաթ էթմէք էօյրէնիլէր:
Տուա էտէն եիւքսէք իսթիլահլարը պրագըպ,
չօճուգ կիպի սատէճէ վէ թէվազու իլէ ֆա-
միլեանըն իհթիյաճընը սէմավի Փէտէրէ արզ
էյլէմէլի :

Փամիլեանըն պապասը հազըր օլմատըղը, վէ
ծնուն եէրինի թուլթաճազ ագլէ պալիզ պիր
էրքէք էվլատ տախի պուլունմատըղը հալտէ,
անա չօճուգլարը թօփլայըպ տուայը էթմէլի.
պու իպատէթտէ անանըն տուասը պէլքի տա-
հա թէէսիրլի օլուր. վալիտէմին տուալարը
չօճուգլուղումտա պանա զիյատէ թէէսիր է-
տէր իտի: Անալար, Գատըն թաիֆէսինէ ալէ-
նէն տուա էթմէք եազըչմազ տէյիպ, եա տա-
լի պաչգա պէհանէլէրլէ տուա էթմէտէն շէ-
քինէրէք, պու պօրճլարընը իհմալ էթմէսինլէր:
Նէ Քիթապը Շէրիֆտէ, նէ տէ թապիաթտա

անայը էվլատլարը իլէ տուա էթմէքտէն մէն
էտէն պիր էմիր վար տըր :

Էյ Բրիսթիյան տօսթլար, սիզէ շիմաիյէտէք
չօգ նասիհաթլար վէրտիմ, շու պիր նասիհա-
թըմը տա տինլէյին: Պիհուտէ սէպէպլէր իլէ
իհմալ էտէրէք, մագտէսէյէ, եանի Ալլահըն
էվինէ, կիթմէք իմթիյազընը թահգիր էտէն
եիւզլէրճէ պապալար վէ անալար վէ էվլատ-
լար կէօրմէմիզ պիզէ վագաա պէօյիւք պիր է-
սէֆ տիր: Պու մագուլէ քիմսէլէրին էթտիյի
պէհանէլէր հէման էքսէրիյա շունլարտան ի-
պարէթ տիր. «Շալըմ եօգ», եախօտ «Միւնա-
սիպ էլպիսէմ եօգ», եախօտ «Շափգամ եօգ»
վէ զայրիհում: Բրիստոսուն սաֆի տինինի իգ-
րար էտէնլէրին, պազէն տինեալի ատէմլէր
հուղուրունտա պիլէ, իպատէթխանէյէ կիթ-
մէտիքլէրի իչին պու թարզ պէհանէլէր էթ-
մէսի հազիգաթէն հիճապ էտէճէք շէյ տիր:

Պաչընը գօյաճազ պիր եէրի պիլէ օլմայան
Յիսուսա թապի օլանլարտան քիմ, «Շալըմ էս-
քի օլտուղու իչին Յիսուսուն գուլլարընըն
ճէմիյէթինտէ կէօրիւնէմէմ», «Ֆիսթանըմ
կիւզէլ օլմատըղընտան խաչլանմըլ Խէլասքեա-
րա իման էտէնլէրին հուղուրունա չըգամամ»
տէմէյէ ճէսարէթ էտէպիլիր: Պու տէրէճէ
քիպիր օլան, բուհանի հալինին իալահաթըն-

տան զիյատէ էլպիտէյէ իթիպար էտէն, Քրիստոսուն էմրինտէն զիյատէ ինսանլարըն էֆրեարընա պագան քիմէանէ, նա՞մըլ գալպի թէճտիտ օլունմուշ պիր Քրիսթիյան սոյըլապիլիբ :

Լաքին չօգլար, «Իպատէթէ կիթմէղսէմ տէ, էվտէ տուա էտէպիլիլիմ» տէյերէք քէնտի քէնտիլէրինի ալտատըրլար : Ատէմին գալպի նէ գատար ալտատըճը տըր : Իպատէթէ կիթմէյէն տուա էթմէք իչիւն տէյիլ, իլլա քիպրի վէ Ալլահըն էմրինէ ասը օլտուղունտան նաչի էվտէ գալըր :

Լաքին էվտէ տուա էտէր տէյիլ ֆարղ էտէլիմ. ֆագաթ էօյլէ պիր տուա Ալլահա մագպուլ օլըրմու : Ջանն էթմէյիլ : Պէօյլէ պիր ատէմին տուասը իլէ Ալլահըն ճէվապլարընը պուրատա զիբը էտէլիմ :

Տոս. Պու կիւն, եա՞ Ալլահըմ, սանա եագլաչըյօրում, տիլէյիմի գագուլ էթ :

Ճէվապ. «Պու գավմ աղղը իլէ եագլաչըպ, պէնի տուտագլարը իլէ իզգէթլէր, ամմա եիւրէյինի պէնտէն իրագ էտէր», իչա. իթ. 13 :

Տոս. Պու կիւն սանա սունտուղում իպատէթ ինտինտէ մագպուլ օլտուն :

Ճէվապ. «Պօշ հէտիլէլէր կէթիրմէն. . . էլլէրինիզի գալըրտըղընըլտա, կէօղլէրիմի սիզ-

տէն կիզլէյէճէյիմ, նիյալ տախի չօղալթտըլընըլտա՞ պէն տինլէմէյէճէյիմ» իչա. Ա. 13, 15 :

Տոս. Պէօյիւք թէվաղու իլէ խաքիփայընա եիւզ սիւրէրիմ, եա Րապպ մէրհամէթինլէ պանա նաղար գըլ :

Ճէվապ. «Միւթէքէպպիլի իրագտան պիլիլիմ» Մէղամ. ՃԼԸ. 6 :

Տոս. Լայըգ տէյիլ իոտմ տէ, իպատէթիմի խօշ կէօր, տուտագլարըմըն փէչքէչինէ քէրէմ պույուր :

Ճէվապ. «Պանա իզգէթ էտէնլէրէ իզգէթ էտէճէյիմ, վէ պէնի թահգիր էտէնլէր թահգիր օլունաճագ» Ա Միւլ. Բ. 30 :

Տոս. Եա՞ Րապպ Յիտուս, օնպինլէրտէ սէն միւթէպէրսին պինլէրճէ պին մէլէքլէր սանասէճտէ էտէր. եա Րապպ, ճէլալինի պանա պէյան էյլէ :

Ճէվապ. «Նի՛չիւն պանա, Եա Րապպ, եա Րապպ, չաղըրպ, սէօյլէտիքլէրիմի իճրա էթմէղսինիլ» Լուգ. 2. 46 :

Տոս. Գատէրինլէ մագտէսէյէ կիթմէտէն մէն օլունտում. լաքին սէն հէր եէրտէ հագըր նաղըրսըն, պուրատա տա լութֆունու պանա իհասն էյլէ :

Ճէվապ. «Թէնպէլ տէր քի, Տիշարըտա արսլան վար» էմն. իթ. 13 :

Տոս. Եա՞ Րապպ, պանա ճիւմանի պէրէքէթ

Իհասան պուլուր քի, միւնասիպ էլպիսէյէ մա-
լիք օլուպ մագտէսինտէն մահրում գալմայըմ:

ՃԵԼՊ. «Ձիյնէթլէրի զահիրտէ օլան սաչ էօր-
մէք վէ ալթուն թագընմագ եա էսվապ կի-
լինմէքտէն իպարէթ օլմայըպ, անճագ գալ-
պէն օլան կիզլի ատէմտէ, եանի հալիմ վէ
սէլիմ բուհուն ատէմի ֆէսատընտան, իպա-
րէթ օլա. պունուն տախի Ալլահըն ինտինտէ
գըյմէթի չօգ տըր:» Ա. Պետ. Գ. 3, 4:

Տոս. Գալապալըղըն հուզուրունտա կէօ-
րինմէյէ հիճապ էթմէյիմ:

ՃԵԼՊ. «Հէր քիմ պէնտէն վէ պէնիմ սէօղ-
լէրիմտէն տօլայը ութանըրսա, իպն իւլ ինսան
տախի քէնտիսինին վէ փէտէրինին վէ մուգատ-
տէս մէլէքլէրին ճէլալի իլէ կէլալի զէման, օն-
տան տօլայը ութանաճագ տըր:» Լուգ. Թ. 26:

Տոս. Են Բապպ, կիտիպ սէնին գուլլարըն
իլէ պիրլիքտէ տուա էթմէյէ հալիմ միւսաա-
տէ էթմէյօր իսէ տէ, պէնի պէրէքէթին վէ
թէսէլլինտէն մահրում պրագմա:

ՃԵԼՊ. «Հէր քիմ խաչընը թաչըրըպ արտըմ
սըրա կէլմէգստէ, պէնիմ շայիրտիմ օլամագ:»
Լուգ. ԺԳ. 27:

Վէլ հասըլ, պու պօչ պէհանէլէր իլէ Ալլա-
հըն մագտէսէսինի վէ թէնպիհլէրինի իհմալ
էտէնլէրէ պէրէքէթ եօգ տըր. պիլ աքս՝ պու

թալը ու հարէքէթտէն բուհանի գուրագլըդ
հուսուլէ կէլիր: Յարզ էտէլիմ քի պու տագի-
գէտէ էօլիւպ, վէ ճէննէթին ինճուտէն եա-
փըլըչ գափուլարընտան պիրինին էօնինէ կէ-
լէրէք, գափուտա տուրան միւնէվլէր մէլէքլէ
սէօլէչլիօրսուն:

— «Րիճա էտէրիմ, գափուլու աչ:»

— «Սէն քիմ սին:»

— «Ալլահըն ճէմաաթընտան պիրի իմ:»

— «Նիչիւն պուրայա կիրմէք իսթէյօրսուն:»

— «Բապպըն գուլլարը իլէ պէրապէր սաքին
օլուպ էպէտ իւլ էպէտ սաատէթլի օլայըմ
տէյիւ կիրմէք իսթէյօրում:»

— «Հայաթտա իքէն Գրիստոսու, օնուն ի-
չինի վէ օնուն խատէմէլէրինի սէվէրմիլիտին.
օնուն ճէմաաթը իլէ պիրլիքտէ տուա էտէր-
միլիտին. կիրակի կիւնլէրինտէ սէվինճլէ Բապ-
պըն էվինէ չըգաճըլըտըն:»

Սէն պու սիւալէ ճէվապ վէրէմէյիպ, անճագ
մահճուպ օլարագ տուրաճագսըն:

— «Նիչիւն իպատէթէ կիթմէղ իտին:»

Պու սիւալ իչիւն տէ մահճուպ օլարագ, վէ
«Շալըմ եօղուտու, էյի ֆիսթանըմ եօղուտու»
տէմէյէ ճէսարէթ էտէմէյիպ, աղըն պաղը
գալաճագսըն: Լաքին օլ վագըլթ մէլէք սանա,
«Պուրասը սէնին կիպիլէր իչիւն տէյիւ տիր,

պուրտա պիղիմ էն պէօյիւք սէվինճիմիդ, եանի, Բապպըն հուզուրունա չրգմագ, սէնին իչիւն թատարզ պիր շէյ օլաճագ. վա՛ր կիթ, էյ միւրաի» տէյէճէք :

Պօշ սէպէպլէրտէն աօլայը մագտէսէյէ կիթմէյէ իհմալ էտէն վալիտէյն, եալընըզ քէնտիլէրինի տէյիլ, էվլատարընը տախի քէնտի ֆէնա իպրէթլէրի իլէ տինսիդլիյէ կէօթիւրիւրլէր:

Չօճուզլար պու մագուլէ վալիտէյնտէն տինի թահգիր էթմէքտէն պաշգա նէ էօյրէնէպիլիւրլէր. շալ, ֆիսթան վէ պունլար կիպի թէզէինաթ տինտէն էվվէլ տիր տէյիւ զանն էտէրէք, պու էֆքեարա կէօրէ տախի հէր հալտէ տավրանաճագլար: է՛յ աօսթ, պու եօլու թութուղուն իչիւն սէն Քրիստոսուն հուզուրունտա մահճուպ օլտուգտան մատա, պէլքի էվլատարընըն տախի հէլաքընա սէպէպ օլուրսուն: Իմտի քիպրի պիր թարաֆա գօյուպ, էլպիսէն վիք պայաղը տա օլսա, իպատէթէ կիթմէյի իհմալ էթմէ: Ալլահ թէպալա եալըն այագ մագտէսէյէ կիտէնի, էսվապ սէպէպլինտէն օրայա կիթմէյէնտէն զիյատէ սէվէր:

Պու մէքթուպլարըմը օգույանլար իշպուֆարզ էթտիլիմիդ քիմէսնէ կիպի ասը վէ ահմագ վէ գայտսըզ տէյիլլէր տէյիւ ումաղըմ:

Պագի սաղ օլուն.

էՄԻՆ ՏՕՍԹՈՒՆՈՒՉ

ՕԹՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՄԷՔԹՈՒՊ

Սէվկիաշիա օսմ շարքալ,

Շիմտի ոօն տէֆա օլարագ պիր գաշ սէօղ տահա սէօյլէյիպ՝ նասիհաթլարըմա խիթամ վէրիրիմ: Մէքթուպլարըմ խայը վագըթ սիւրտիւ, ամմա եաղտըղըմ շէյլէրի գալպտէն վէ թէճրիւպէտէն տէյիլ, անճագ ագլըմտան իճատ էտէրէք եաղտըմ տէյիւ զանն էթմէյէսինիդ, էօյլէ տէյիլ. վալիտէյն գըսմընըն էֆքեար վէ տույուլարընը, օնլարըն սէվինճինի վէ մահզունիյէթինի պիլիւրիմ, չիւնքի պու մէքթուպլարը եաղտըղըմ միւտտէթտէ, Ալլահ պիզտէն իքինճի էվլատըմըղը տա ալըպ, պիր պաշգատընը իհսան էթտի: Պէլքի սիզ տէ պէնիմ կիպի թարիֆ օլունմաղ աճը իլէ սէվկիւլիւ էվլատարընըղըն էօլմիւշ թէնլէրի իւղէրինէ աղլամըշսընըզ. պէն իսէ, իւմիտիմ վարքի իքի օղուլլարըմ շիմտի սիզինքիլէր իլէ պէրապէր ճէննէթին կիւզէլ օվլարընտա պիկիւնահ սէֆա իլէ օյնայըպ սէվինիյօրլար: Պէլքի Յիսուս օնլարը պիր եէրէ ճէմ էտիպ, պէնիմքիլէրի վէ սիզինքիլէրի հէման պիր մուհապ-

պէթլէ գուճագլայօր: Պէօյլէ օլտուղու հալտէ
 Լնանըն քի, հէր նէ գատար զաիֆ Խաիմ Խսէ
 տէ, պու մէքթուպարը մուհապպէթ վէ հա-
 վէսիմտէն նաշի եազմըչըմ:

Էվվէլա՝ սիզին պիրիպիրինիզ Իլէ նասըլ
 տավրանաճաղընըզը, սանիէն՝ Էվինիզի վէ Ի-
 շինիզի նասըլ պագաճաղընըզը, սալիսէն՝ Էվ-
 լատլարընըզըն ճիսմանի, ագլի վէ բուհանի
 Իհթիյաճաթընը գայըրաճաղընըզը պու մէք-
 թուպարտա սիզէ կէօսթէրմէյէ չալըչարմ: վէ
 շիմտի չօգ արզու Իլէ եազտըզլարըմը Խիւլա-
 սա էտէրէք տէրիմ քի, մագսէտիմ անճագ
 սիլն վէ Ծալըն Էդէտէ Էլէն Դիբ: Էյէր պու մագ-
 սէտէ էրէմէտիմ Խսէ, հիւզն Ի գալպ Իլէ գա-
 լէմիմի պրագըպ, եիւզիւմիւ էօրթէյիմ, վէ
 աղլայարագ պիւթիւն զահմէթիմ պօշա կիթ-
 տի տէյիւ ֆէրեատ էտէյիմ:

Իշթէ հէփ տիւնեալի շէյլէրին սօնու եագ-
 լաշըյօր, վէ շէրաթ կէլաիքտէ՝ էօլմէզ ճան-
 լար Իշիւն տէօնմէզ սիճիլ քէսիլէճէք տիր: Պու
 էօմիւր էպէտիլիյին սապահը օլուպ, եա՛ նի-
 հայէթսիզ նուրա վասլ օլանատէք փարլայա-
 ճագ, եախօտ էպէտէն գարանըզ օլանատէք
 գարարաճագ աըր: Ալլահ վէ մէլէքլէր Խէլա-
 սըմըզ Իշիւն զիյատէսի Իլէ արզու էտէրէք՝
 Լնասնլարըն ահվալինի սէյր էթմէտէ Իքէն,

Լնասնլար թէլէֆ օլուր, Խազինէ վէ պօշ շէրէֆ
 գազանմագ սէվտասըլա քէնտի կիւնլէրինի վէ
 Իմթիյազլարընը զայ էտէրլէր. վալիտէյն քէն-
 տի էվլատլարընըն ճիսմանի էօմրիւնիւ գայը-
 ըզպ, օնլարըն էպէտի էօմրիւնիւ գայըմագ-
 տան սարֆ ը նազար էտէրլէր: Սիզ պէօյլէ էթ-
 մէյին, բիճա էտէրիմ, եա սէվլիւլիւլէր. օլայ-
 տը քի շիմտի սիզի աճըյարագ՝ տուա Իլէ նա-
 սիհաթ վէրէն՝ պատէհու սիզին վէ էվլատլա-
 ընըզըն կէօյէ վասլ օլմուշ Խտիյինի շազըզ
 Իլէ կէօրմէյէ միւէսսէր օլա: Շիմտի սիզի
 Ալլահա էմանէթ էտիպ, թէէսիւֆ Իլէ սիզտէն
 այրըլըյօր Խսէմ տէ, օլ վագըթ մէսրուր օլա-
 րագ սիզի թէպըիք էտէճէյիմ:

Խօշճա գալըն,

ԷՄԻՆ ՏՕՍԹՈՒՆՈՒՉ

ՄԷՎԱՏԸ ՄԻՒՆՏԻՐԻՃԷ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Սահիֆէ

Գօճալա : — Գարը նէ իտիյի. — Գօճա
զարըսը լլէ նիճէ կէչինմէլի. — Հէփսին-
տէն ալա գըլաղուզ ֆիթապը մուգատ-
տէս տիր. — Մուհապպէթ ճէմիլի վաղի-
ֆէյի տերճ էտէր. — Շարգի միլլէթլէրին
եանըլը հարաքէթի. — Մուհապպէթ գա-
րըյա բաղպէթ կէօթէրէրէք պէյան օ-
լունմալը. — Պիր խաթուն գըյաս օլուն-
աղը կիպի օլուր. . . . . 9—19

ԻՔԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Գօճալա : — Մուհապպէթ գարըյա
տէրտաչըդ կէօթէրէրէք պէյան օ-
լունմալը. — Գարըլարըն զահմէթի խաֆիֆ
օլունմալը. — Գօճա գարըսընըն ախլաղի
վէ բուհանի զաիֆլիքլէրինէ հէմտէրտ
օլմալը. . . . . 20—31

ԻԻՉԻՆՃԻՒ ՄԷՔԹՈՒՊ

Գօճալա : — Ինատ. — Միւճատէլէ. —
թէմսիլը. — Միւսատտէնին էլզէմիյէթի. 32—42

ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՄԷՔԹՈՒՊ

Սահիֆէ

Զեվճեյէ : — Գիթապը մուգատաէս
զէվճ ու զէվճէնին պիր իտիյինի էօյրէ-
տիր. — Գօճասընը սէվմէնին վազիֆէսի.
— Գօճանըն ֆէնա առէմ օլմասը պու վա-
զիֆէյի իպթալ էթմէզ. . . . . 43—52

ՊԷՇԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Զեվճեյէ : — Գարը միւթի օլմալը, ֆա-
գաթ դօճա զապիթ կիպի հիւքմ էթմէ-
մէլի. — Էվլին րէյիսի քիմ օլմալը. — Քի-
թապը մուգատաէս նէ միւսթ էսնա թու-
թար. — Իթաթ էտէն գարը գօճասընը
գազանըր. . . . . 53—59

Ս.ԱԹԸՆՃԸ ՄԷՔԹՈՒՊ

Զեվճեյէ : — Էմրէ պէքլէմէքսիզին ի-
թաթ. — Տիլին իսթիմալի. — Թէմսիլ. —
Գարըլարըն տիշարքի կէօսթէրիշի, վէ նի-
զամլը օլմաղա պօրճու. . . . . 60—70

ԵՏԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Զեվճեյէ : — Իտարէնին էլզէմիյէթի
վէ թէէսիրի. — Էհմալլըզ. էլզէմ պիր
գանու. — Հէր շէյին մուայէն պիր մա-
հալի օլմալը. . . . . 71—79

ՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Սահիֆէ

Զեվճեյէ : — Թէմիզլիզ խրիսթիյան-
լարըն պօրճու տըր, վէ սըհէթ իշիւն լա-
զըմ տըր. — Պու խայր ամէլ աէյիլ տիր. —
Թէմիզլիյին աշըրը տէրէճէսի. — Այազ
գապլարը չըգարմազ. — Համամա կիթ-
մէք. . . . . 80—86

ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՄԷՔԹՈՒՊ

Զեվճեյէ : — Էվի թէմիզ թութմալը.
— Փիւլիյին սէրէնճամը. — Չօճուգլարը
թէմիզ սաղլամազ. — Փիւլիյի էօրթմէք.
— Էվ Յիսուսա խօշ օլսուն. . . . . 87—92

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաշիսէյնէ : — Վալիտէյնին մէրթէ-
պէսի զայէթ ալա տըր. — Վալիտէյն
թէճաիտ օլմուշ քիմէսնէլէր օլմալը տըր.
— Չօճուգլար ազիմ խազինէ տիր. —
Տօղմամըշ չօճուգլարը հէլազ էթմէսի
կիւնահ, վէ պէօյիւք թէհլիքէ օլտըղը.
— Սայրիլէրին էվլաաընը թահգիլ էթ-
մէք, խաթրա պագմազ. . . . . 93—105

ՕՆ ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաշիսէյնէ : — Օղուլար պէօյիւք հի-

Սահիֆէ

մայէթի միւհթաճ տըր. — Իմանըն էլզէ-
միյէթի. — Բուհանի էօմրիւ ունութմասը
պէօյիւք զալթաթ տըր. — Չօճուգլուգտա
թէճտիտի դալպ Ալլահըն գուտրէթին-
տէն նաշի օլմատըղը. — Վալիտէյնին
տուսար . . . . . 406—415

ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաշիսէյնէ : — Իմանը օլմագ վէ զայ-
րէթ էթմէք ֆարղ օլմասը. — Չօճուգ-
լարըն ճէսէտ, ֆիքըր վէ ճանլարընը դա-
յըրմանըն պէօյիւք զահմէթի. — Չօճուգ-
լարըն սըհհէթի. — Իլաճլարըն իսթիմա-
լը, վէ դան չըգարմագ. . . . . 416—428

ՕՆ ԻԻԶԻՆՃԻԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաշիսէյնէ : — Պէշիյի եանլըշ թարղ
իլէ իսթիմալ էթմէնին զիյանլարը. — Գա-
ֆանըն պիչիմի թէպտիլ օլմասը. — Պէ-
շիկտէն պէօյիւք պիր զարար կէլմէքսի-
զին նիճէ իսթիմալ օլունապիլիր. — Պա-
ճագլարըն էյրիլմէսի նէտէն զուհուր է-
տէր . . . . . 429—439

ՕՆ ՏԷՕՐՏԻՆՃԻԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաշիսէյնէ : — Մասուճա նիզամ իւզ-

Սահիֆէ

րէ վէ սըրա իլէ սիւտ վէրմէք, վէ ճնու
թէմիղ սագլամագ. — Նասըլ եայգամա-
լը. — Ըշըգ վէ թէմիղ հավա լազըմ տըր.
տըշարտա օյնամագ. — Վալիտէնին աթվա-
րընըն քէնտի սիւտիւնէ թէէսիր էթմէ-
սի . . . . . 440—450

ՕՆ ՊԷՇԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաշիսէյնէ : — Պուլաշըգ իլէթլէր-
տէն սագլընմալը տըր, մէսէլա չիշէկ, կէօղ
աղըսըր, վէ զայրիհիւմ. — Թաամ էթմէք
նիզամ իւզրէ օլմալը. — Պազէն մէշղու-
լիյէթ թաամտան էվլա օլտուղու . 451—457

ՕՆ ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաշիսէյնէ : — Ճէսէտի եախօտ ֆիք-
րի քէմալիյէթէ էրտիրմէք իչիւն նէ լա-
զըմ տըր. — Թէրպիլիյէնին եանլըշ թարղ-
լարը. — Չօճուգլարըն սօրուճու թապիա-
թը ճնլարա ֆաիտէլի տիր. — Չօճուգլարը
թէրպիլիյէ էթմէք իչիւն հէմ տուա հէմ
զայրէթ լազըմ տըր. — Թէրպիլիյէնին նէ օլ-
տուղու հագգընտա պիր իւմիւմի զա-
լթ. — Ֆիքըրին իսթիմալինտէ թէրպի-
լիյէնին պէօյիւք ֆաիտէսի. . . . . 458—467

ՕՆ ԵԷՏԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Սահիֆէ

Վաղիսեյնէ : — Թէրպիյէնին թապիի վէ խօշ թարգը. — Ա, Բ, Գ, նասըլ էօյրէթմէլի. — Թէմսիլ. — Չօճուգ զօրաքի տէյիլ՝ իսթէք իլէ չալըչմալը տըր. — Չօճուգլարը օգուտմաղա թէմսիլլէր. — Վալիտէյնին պիգայա օլմասը չօճուգլարա զարար էտէր. . . . . 168—182

ՕՆ ՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաղիսեյնէ : — Թէրպիյէ կալընըղ օգուտմաղ իլէ տէյիլ տիր. — Գուվիլէ ի ագլիյէի գուվիլէթլէնտիրմէնին թարգլարը. — Թէմսիլլէր. — էսկի ատէթլէրէ եէլթէնմէք. — Պիլուղէ վասիլ օլմուշ վէ ագիլ ատէմլէրին ըէֆաղաթը չօճուգլարա ֆաիտէլի օլմասը. . . . . 183—193

ՕՆ ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաղիսեյնէ : — Ալլահ պիգիմ խօճամըղ՝ վէ ճիհան մէքթէպիմիզ տիր. — Քիթապը Շէրիֆին՝ ագլը իլէրլէթմէյէ օլան միւնասիպէթի իսպաթ օլընմուշ. 194—204

ԵԻՐՄԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաղիսեյնէ : — Տիւնեանըն իւմիտի չօ-

Սահիֆէ

ճուգլարըն էյի թէրպիյէ օլընմասընտա տըր. — Պր. Չէհրէսիզին եանլըչը. — Արչակըն իթաաթը . . . . . 203—211

ԵԻՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաղիսեյնէ : — Չօճուգլարը գօրգութմանըն կիւնահ վէ զարարը. — էօվքէ իլէ թէքտիր էթմէք, Պր. Թիզմէչրէպին եանլըչը . . . . . 212—218

ԵԻՐՄԻ ԻՔԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաղիսեյնէ : — էլինին եանլըչը. — Չօճուգլարըն կէօնլիւնճէ կիթմէնին զարարը. — Թէմսիլ. — Թէհտիտ էտիպ հէմ իճրա էթմէմէնին զարարը. — Թէմսիլ. — Չօճուգլարըն իսթէտիյինէ տաիմ զըտտ սէօյլէմէք. — Թէմսիլ. — Պիլա գայա եօգտէմէք. — Պէյնիպօյըն եանլըչը վէ օնուն նէթիճէսի. . . . . 219—240

ԵԻՐՄԻ ԻԻԶԻՆՃԻՒ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաղիսեյնէ : — Տինտար, ագիլ վէ մէրհամէթլի պիր վալիտէնին էօրնէյի. — Մուհապպէթին պաղը. — Սէրթ սէօզլէրին զարարը . . . . . 243—249

ԵՐՄԻ ՏԵՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՄԷՔԹՈՒՊ

Սահիֆէ

Վաղիսեյնէ : — Չօճուղուն վաղիտէյնէ
իթաաթ էթմէսի նէտէն նէշէթ էթմէլի.
— Նահազդ վէ դարարսըզ էմր աթալըզ
թէէսիրաթընը պօզար. — Վաղիտէյն չօ-
ճուղարըն ինտինտէ քէնտիլէրինի քիւ-
չիւլտիւրէր. — Ինաա էտէն չօճուղ էլէ
սօն տէրէճէյէտէք ճէնկլէշմէլի մի. —
Թէմսիլ. — Օնու թաթլըլըզ էլէ թէքաիր
էտէրէք եէնմէլի տիր. . . . . 250—259

ԵՐՄԻ ՊԵՇԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաղիսեյնէ : — Հօ՛ լաֆղը վէ՛ օնուն մա-
նասը. — Հօ՛ էն խօշ մահալ օլմալը տըր.
— Վաղիտէյն չօճուղարըն արզուլէրինէ
հէմէֆքեար օլմալը տըր . . . . . 260—266

ԵՐՄԻ ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաղիսեյնէ : — Փօլիթիզա եախօտ նէ-
զաքէթ. — Մազտէսէտէ փօլիթիզա. —
Թէմսիլէր . . . . . 267—273

ԵՐՄԻ ԵԷՏԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաղիսեյնէ : — Կիրակի կիւնիւնիւ չօ-
ճուղարա նիճէ ֆախտէլի էտէպիլիբիլ.

Սահիֆէ

— Շէմմասըն եանղըլը, օնուն մուղայիբի.
— Վաղիտէյն չօճուղարա էօրնէք օլմալը
տըրլար. . . . . 274—283

ԵՐՄԻ ՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ՄԷՔԹՈՒՊ

Վաղիսեյնէ : — Վաղիտէյն էվլատլա-
րընա ըէֆիզ օլմալը տըրլար. — Քիթապ ը
մուգատտէսին նազլիյէթլէրի. — Իլահի
օգուամազ, վէ զայրիւհիւմ. . . . . 284—299

ԵՐՄԻ ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՄԷՔԹՈՒՊ

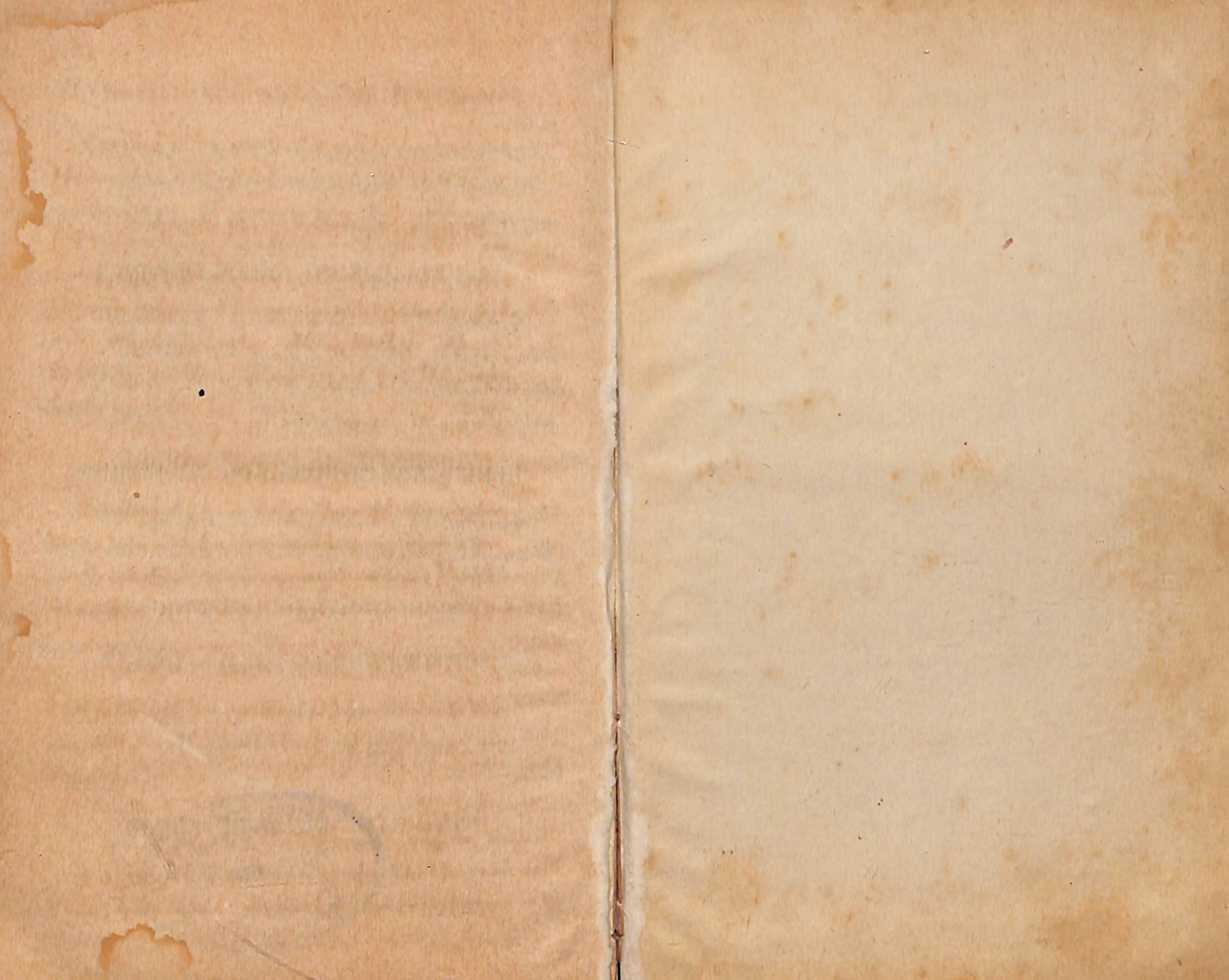
Վաղիսեյնէ : — Ֆամիլեաճա տուա. —
Մազտէսէյէ կիթմէյի իհմալ էթմէք. 300—312

ՕԹՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՄԷՔԹՈՒՊ

Խիշասա ի ֆեշաւ . . . . . 313—415

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0542121

